

Mandag den 5. december 2016 (D)

1

Kl. 10:00

28. møde

Mandag den 5. december 2016 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forhandling om redegørelse nr. R 5:

Statsministerens redegørelse i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 2.

(Anmeldelse 01.12.2016. Redegørelse givet 01.12.2016. Meddelelse om forhandling 01.12.2016).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

Retsudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling vedrørende Folketingets Ombudsmands beretning for året 2015.

(Beslutningsforslag nr. B 27).

Beslutningsforslaget vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 5:

Statsministerens redegørelse i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 2.

(Anmeldelse 01.12.2016. Redegørelse givet 01.12.2016. Meddelelse om forhandling 01.12.2016).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet, og det er først fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Mette Frederiksen (S):

Det er sådan med elefanter, at en gang imellem skal man skære dem i skiver for at kunne fortære dem. Sådan sagde statsministeren, da han udskød forhandlingerne om 2025-planen. Og må jeg ikke sige til den nye regering, at jeg sådan set synes, I holder jer godt, hvis I lige har spist en elefant. Det kan man faktisk ikke se på jer. Tværtimod er det, som om der er nogle, der har fået appetit på lidt mere. Nu er I så gået i gang med at sluge kameler i stedet for. Folkeskolereformen er ikke længere en katastrofe. Nu siger man ja til Europol, og hvis der er problemer på landets plejehjem, ja, så er det ikke ældreministerens ansvar. Man har et standpunkt, indtil man får en dyt, som en vittig sjæl bemærkede.

Elefanter, kameler – det sidste års tid har vel været noget af en cirkusforestilling. Det er vel ikke for meget at sige, at statsministeren er blevet drevet rundt i manegen, og det er ikke slut endnu. For med det nye regeringsgrundlag er vi så kommet til tryllekunstnerne. Færre penge til velfærd – abracadabra – flere penge til velfærd. Og lad mig sige det lidt råt for usødet: Det er og bliver hokus pokus-politik, for der er nu for langt fra det, regeringen siger, og til virkelighedens verden. Når Rigshospitalets ledende fødselslæge siger stop, er der sparet for meget. Når pårørende kan vise tøj, der er gennemvædet af deres gamle forældres urin, så er værdigheden røget. Og når der er dele af Danmark, hvor man ikke længere kan få en praktiserende læge tæt på, hvor man bor, så er forskellene blevet for store.

Igennem den seneste tid har jeg været mange steder i vores velfærdssamfund. Jeg har været hos Nanna og hendes kollegaer på Hvidovre Hospital. Jeg har kørt ambulance sammen med Steffen og Peter i Aarhus, besøgt Helga og Svend Erik på plejecentret Rosengården i Vejle. Jeg har været i hjemmeplejen sammen med Nazle og de andre SOSU-hjælpere i Glostrup, og hvad står tilbage?

For det første: Fagligheden er høj. Medarbejderne yder en stor og en overbevisende indsats. Jeg har den allerallerstørste respekt for dem. For det andet: De løber stærkt, og nogle steder for stærkt. Tempoet er højt. Der er effektiviseret meget, og opgaverne er blevet flere. Og for det tredje har vi i dag et velfærdssamfund, der er så gennemreguleret, at man næsten ikke forstår det. Der er regler for stort set alt, også på områder, hvor det nærmest ikke giver mening. Og det er, som om vi herinde tror, at jo mere vi lovgiver, jo bedre bliver det derude.

Jo, jo, rammerne er stramme, kravene er store, og forventningerne lige så. Flere opgaver skal også i fremtiden løses uden en masse nye penge. Det skal være mennesket før systemet, aldrig det modsatte, og på det grundlag skal vi alle sammen evne at gøre det bedre i morgen end i går. Det bliver ikke nemt.

Det er derfor, vi ønsker en fingrene væk-reform af den offentlige sektor. Vi ønsker mere ledelse, men vi ønsker også mere tillid til vores offentligt ansatte. Når de social- og sundhedshjælpere, jeg besøgte ude i Glostrup, både skal registrere, når de går ind til den enkelte ældre, men også registrere, når de går ud derfra, så er det jo et krav, der bygger mere på mistillid til vores medarbejdere end på tillid til

vores medarbejdere. Det skal vi ændre. Derfor lød det sådan set også godt med en innovationsminister i den nye regering, men når man så læser regeringsgrundlaget, burde ministeren snarere og med rette hedde privatiseringsminister, for det er jo det, regeringen lægger op til.

Jeg står ikke her på talerstolen og lover guld og grønne skove, men jeg lover til gengæld at passe bedre på velfærdssamfundet. Og jeg vil gerne bede regeringen om at være ærlige over for danskerne, for I ved jo godt, at en vækst på 0,3 pct. ikke er vækst. Når vi bliver flere, og når vi bliver ældre i Danmark, skal vi bruge flere penge bare for at sikre det velstands- og velfærdsniveau, vi har i dag. Og en offentlig vækst, der lige akkurat dækker, at der kommer flere ældre, er i forvejen historisk lav. Alligevel vil den nye regering gå endnu lavere: 0,6, 0,5, 0,4, 0,3 – ingen lavere? At have tre borgerlige partiledere siddende på Marienborg i mindre end en uge har kostet velfærdssamfundet 40 mia. kr. Hvorfor? For at der kan gives endnu større skattelettelser. En offentlig vækst på 0,3 pct. er ikke offentlig vækst. Det er besparelser.

Det er næsten, som om man kan høre det deroppefra: stor, større, størst. Man ser for sig, hvordan snakken er gået mellem de tre herrer, og mønstret begynder at være klart: Når statsministeren er i knibe, og det sker relativt ofte, så pumpes tallene op. Hvor meget større skal arbejdsudbuddet være? har statsministeren spurgt hr. Anders Samuelsen, er det 40.000, 50.000, 60.000, ingen højere? Og hvor meget skal velstanden så løftes? Er det 65 mia. kr., skal vi sige 75 mia. kr. eller 80 mia. kr.? Skal vi have et regeringsgrundlag på endnu flere sider, og skal vi ikke tage at få reduceret topskatten endnu mere?

Kl. 10:06

Kære regering, vi er et Folketing. Vi er ikke et auktionshus, hvor Danmarks fremtid er til salg for højstbydende. Vi leger altså ikke »Tænk på et tal«. Det er godt, at vi har fået et regeringsgrundlag, men en regering skal også kunne regere. Indtil nu er de fleste væsentlige beslutninger blevet udskudt. Med undtagelse af få aftaler har dansk politik været fastlåst. Vi har måske mere haft en status quo-minister end en statsminister.

I Socialdemokratiet ønsker vi også et både rigere, friere og trygere Danmark, men det skal være til gavn for os alle sammen. Statsministeren glemte fuldstændig at nævne det kontanthjælpsloft, der risikerer at sætte i hundredevis af børnefamilier på gaden.

Vi glemmer jer ikke. Vi ønsker selvfølgelig et bredt samarbejde her i Folketinget. Vi foreslår, at danske lønmodtagere skal have bedre muligheder for at dygtiggøre sig. Vi foreslår en vækstpakke, der skal skabe flere private arbejdspladser, en fingrene væk-reform, så vi kan udvikle vores velfærdssamfund, en stram udlændingepolitik, bedre integration, en ændring i dansk EU-politik med et stærkere fokus på lønmodtagerrettigheder, bekæmpelse af Panamapapirer og skattesnyd og en bedre sikring af de ydre grænser. Vi vil gerne have strengere straffe for grove forbrydelser, og vi vil gerne stå bag et ærligt gennemsyn af de reformer, der allerede er vedtaget. Sengeliggende arbejdsprøvning skal vi ikke byde vores borgere.

Jeg ved jo, regeringen elsker de store tal, men vi glemmer næsten altid det vigtigste. 70.000 er så mange faglærte, som vi kommer til at mangle, og næsten 70.000 er så mange ufaglærte, som der ikke vil være job til. 70.000 er mange mennesker, og hvad gør så de virksomheder, der kommer til at mangle medarbejdere, hvis ikke de har adgang til kvalificeret arbejdskraft? Ja, det er egentlig ret enkelt. De kommer til at afvise ordrer i Danmark. De kommer til at ansætte udlændinge, eller de flytter virksomheder ud af landet. Og det skaber utryghed.

Når vi samtidig ved, at regeringen vil skære ned på den grønne omstilling, droppe Togfonden DK og lave endnu flere arbejdsudbudsreformer, ja, så bliver det danske lønmodtagere og danske virksomheder, der kommer til at betale prisen.

Vi vil have et Danmark, der hænger sammen, og vi vil give danske lønmodtagere bedre muligheder for at kunne klare konkurrencen mod resten af verden. Regeringen vil hellere hæve pensionsalderen, men allerede nu er der mange danske lønmodtagere, der er så nedslidte, at de ikke længere kan arbejde. Siden vi havde åbningsdebat sidst – det er ikke lang tid siden – har bagageportørerne i Kastrup lufthavn båret mere end 11.000 kufferter, og det er altså kun på 2 måneder. Derfor som afslutning fra mig tre budskaber:

For det første: Lad være med at hæve pensionsalderen, og lad være med at sænke topskatten. Det er ikke retfærdigt, og det gør Danmark hverken rigere eller stærkere.

For det andet: Vi har brug for en fingrene væk-reform af den offentlige sektor. Lad os nu begynde at have fokus på resultater i stedet for processer. Lad os have tillid til vores medarbejdere og til vores samfund – et samfund, som den nye regering vil trække til højre. Men trækker man kun i én retning, trækker man skævt, og det vil vi Socialdemokrater selvfølgelig ikke være med til.

Så for det tredje: Vi er altid klar til konstruktive forhandlinger med regeringen. Blokpolitik bliver aldrig nogen sinde svaret på Danmarks udfordringer. Men målet er vigtigt. Holder regeringen fast i velfærdsbesparelser og højere pensionsalder for at kunne give skattelettelser, må I klare det selv. Vil I samarbejde om konkrete løsninger, f.eks. for at sikre et fortsat dansk medlemskab af Europol, så er vi klar, ligesom vi også er klar til at forhandle større og mere grundlæggende reformer. Men formålet skal være rigtigt. Hvis vi ønsker et stærkere velfærdssamfund, hvis vi ønsker at skabe flere private arbejdspladser, og hvis vi vil sikre mere tryghed for danske lønmodtagere, er vi med.

Så vil jeg gerne have lov til at læse et forslag til vedtagelse op på vegne af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at en vækst i det offentlige forbrug på 0,3 pct. er urealistisk i forhold til den demografiske udvikling og derfor utilstrækkelig, hvis vi skal opretholde det nuværende serviceniveau i vores daginstitutioner, folkeskoler, sygehuse, ældrepleje m.m.

Folketinget konstaterer, at Danmark har brug for en anden retning. Vi skal værne om og styrke vores unikke samfundsmodel og ikke gradvis udhule den. Vi skal udvikle vores fælles velfærd, styrke den grønne omstilling, begrænse uligheden, sikre bedre hjælp til nedslidte, skabe et mere rummeligt arbejdsmarked, skabe flere job og praktikpladser samt styrke opkvalificering og uddannelse.« (Forslag til vedtagelse nr. V 18).

Kl. 10:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Dette forslag til vedtagelse indgår i de videre drøftelser.

Der er mange, der har skrevet sig på for en kort bemærkning. Først er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:11

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. I Dansk Folkeparti mener vi, det skal være lettere at udvise kriminelle udlændinge. I Dansk Folkeparti mener vi, at en person, der er mistænkt for terror eller lignende, bør vi ikke føle forpligtelse til at give dansk statsborgerskab, heller ikke selv om vedkommende er statsløs. Med de her eksempler tror jeg godt fru Mette Frederiksen ved hvad jeg tænker på, nemlig de internationale konventioner, som med den måde, de virker på, begrænser Danmarks mulighed for at gøre det, som vi synes er ret og rimeligt. Og jeg har noteret mig, at der er en bevægelse hos flere partier i retning af, at de her internationale konventioner simpelt hen går for vidt, altså i forhold til vores mulighed for at gøre det, vi synes er ret og rimeligt.

Derfor vil jeg gerne bede fru Mette Frederiksen om at fortælle, hvad Socialdemokratiets position egentlig er netop nu. For jeg har jo noteret mig, at Socialdemokratiet har været ude her i går med en melding om, at nu skal man gøre noget ved det her. Og i Dansk Folkeparti synes vi, det er på tide, at vi går fra snak til handling. Så det, jeg er interesseret i, er jo, hvordan vi bringer den her sag til konkret handling, altså så vi også får gjort noget ved det.

Kl. 10:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:12

Mette Frederiksen (S):

Altså, jeg vil sige det sådan, at da jeg selv nød det privilegium at være justitsminister her i landet, så jeg jo, at nogle af de konventioner, som Danmark har ratificeret, arbejder direkte imod vores lands interesser. Og det siger sig selv, at er en person til fare for Danmarks sikkerhed, skal vedkommende selvfølgelig ikke være i Danmark. Det burde sådan set også sige sig selv, at når man kommer til Danmark som udlænding, er man glad for at være her; man overholder vores regler, man respekterer den måde, vi har indrettet vores samfund på.

Derfor tror jeg, at vi har samme udgangspunkt: at begår man kriminalitet af en vis karakter og er udlænding, skal man forlade Danmark. Og derfor er det bekymrende, at nogle af de internationale spilleregler, der gælder, hæmmer vores mulighed for som Folketing og som nation i virkeligheden at beskytte os selv. Det er jo også derfor, at vores udenrigsordfører i går meget klogt, synes jeg, gik ind i en diskussion om bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols virke. Og vi er parate til at diskutere både statsløsekonventionen og nogle af de beskyttelser, der gælder i de andre konventioner. Så jeg er sådan set enig i det, der bliver sagt.

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:14

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er rigtig mange danskere, der kan huske et navn som Levakovic og en sag som hans; han har et alenlangt kriminalregister bag sig, uden at der er mulighed for, at det danske samfund – som sagen står netop nu, ser det ud til – kan smide vedkommende ud. Og det, som vi i Dansk Folkeparti har prøvet at kigge på, er, at hvis det er sådan, at det ikke kan lade sig gøre at få de andre lande til at forstå, at rammerne omkring konventionerne skal ændres, så kan det vel være nødvendigt, at Danmark gør noget selv – altså eksempelvis tager et forbehold for en konvention. Det er selvfølgelig ofte menneskerettighedskonventionen, vi diskuterer, men der er også andre konventioner, f.eks. statsløsekonventionen, som jeg nævnte, i forhold til at et flertal her i Folketinget føler det nødvendigt at give statsborgerskab til folk, der er under terrormistanke. Det synes vi i hvert fald er meget grænseoverskridende.

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:14

Mette Frederiksen (S):

Det er ikke alene grænseoverskridende, det er også forkert. For det, der er Folketingets vigtigste opgave, er at beskytte vores egne borgere. Så det er vi enige om. Og det er faktisk ikke kun den konvention, der er et problem. Altså, for nylig havde vi jo en aktuel situation,

hvor retten til familieliv gjorde, at vi i Danmark ikke kunne stå på barnets side i spørgsmålet om barnebrude. Der blev det pludselig den voksne mands ret til at være sammen med sin familie, der gjorde, at vi ikke kunne skille dem ad på asylcenteret. Det er jo helt grotesk. Selvfølgelig skal man ikke kunne gifte sig med en mindreårig og bo sammen med hende, når man er flygtning i Danmark.

Så vi har problemer på statsløseområdet, men vi har det faktisk også i forhold til den europæiske menneskerettighedskonvention og retten til familieliv, som en gang imellem fortolkes i en helt anden retning end det, der burde være beskyttelsesbehovet.

Når det er sagt, er det altså vigtigt, at Danmark ikke pludselig begynder at gå enegang. Og derfor tror jeg, at vi skal gå en anden vej, og det er at søge en alliance, ikke mindst med de andre europæiske lande, som må stå med de samme dilemmaer og med de samme skrump, som efterhånden er ved at indfinde sig i Danmark.

Kl. 10:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre, værsgo.

Kl. 10:15

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det, og tak til fru Mette Frederiksen, som meget korrekt siger, at regeringen elsker store tal. Man kan jo ikke beskyldes Socialdemokratiet for at være helt pjattet med tal, al den stund at man sidste år lavede et finanslovsudspil uden tal i og i år ikke lavede noget. Det kan være, at det er en decideret fobi mod tal, jeg ved det ikke, men vi kan måske senere få løftet sløret for, hvor nogle af vores tal stammer fra.

Men så lad mig spørge om noget, som ikke direkte har med tal at gøre. Det er jo fristende at spørge om ambitionerne for vækst i Danmark osv., men det vil involvere nogle tal. De tal, jeg kommer med nu, er kun årstal, men det handler om balance: Hvornår mener Socialdemokraterne at der skal være balance på de offentlige finanser? Skal det være i 2020 eller i 2025?

Kl. 10:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:16

Mette Frederiksen (S):

Altså, indtil for nylig var Folketinget vel stort set enige om, at balancepunktet skulle hedde 2020. Så valgte den daværende Venstreregering at flytte balancepunktet til 2025. Vi kom jo aldrig i gang med at forhandle en 2025-plan, fordi regeringen ikke rigtig kunne komme nogen vegne. Nu kan jeg så forstå, at der fremlægges en ny 2025-plan, og mon ikke balancepunktet også i den er flyttet til 2025? Det må jo så være udgangspunktet for forhandlingerne.

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 10:17

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Det var da rart at blive klogere. Jeg forstod på fru Mette Frederiksen i sidste uge, at man sådan set godt kunne hæve pensionsalderen for dem, der kunne arbejde. Jeg forstår så på fru Mette Frederiksen nu, at det skal man ikke gøre. Det er jo fint. Men hvis det her balancepunkt udskydes til 2025, hvad vil Socialdemokratiet så gøre med de længeresigtede udfordringer, hvis ikke man vil røre ved den her pensionsalder? Vi lavede en aftale vores partier imellem for nogle år siden, der handlede om, hvor længe man skulle være på

pension. Nu lever vi heldigvis længere, men det betyder jo også, at vi er længere tid på pension. Det vil man slet ikke gøre noget ved?

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:17

Mette Frederiksen (S):

Altså, to ting: For det første kan man lade være med at basere sin økonomiske politik på at skulle give en masse skattelettelser. Det er jo derfor, I ønsker at hæve pensionsalderen. Al den der snak om, at det skulle være specielt økonomisk ansvarligt, klinger jo hult, når man ved, at det, I ønsker, er at give penge til skattelettelser, og det er derfor, at den nedslidte dansker skal arbejde længere tid.

Lad mig bare derfor gøre en ting klart: Jeg ønsker ikke, at vi skal forlænge arbejdstiden i Danmark. Det har jeg ikke ønsket på noget som helst tidspunkt. Det, jeg sagde uden for salen i tirsdags, var, at hvis der er nogle, der gerne og *af sig selv* ønsker at arbejde længere, så er det da positivt og godt. Alt, hvad vi overhovedet kan understøtte af seniorordninger, hvor man kan blive længere, er fint, men det at lave en tvungen senere tilbagetrækning vil ramme socialt skævt, og det vil selvfølgelig ramme hårdere i de erhverv og på de områder, hvor kroppen ikke kan følge med.

Det er jo det, man glemmer i den politiske diskussion. Det lyder, som om vi alle har det samme arbejdsliv, og med al respekt for flokken, der sidder her: Vi kan nok godt. Men dem, der står derude og gør rent; dem, der står derude og løfter vores ældre og vores handicappede; og dem, der løfter kufferterne i Kastrup Lufthavn, kan ikke blive ved med at arbejde længere, og derfor siger vi nej til senere tilbagetrækning.

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:19

Pernille Skipper (EL):

Tak for det, og tak til fru Mette Frederiksen for talen. Jeg hørte bl.a. nogle kritiske røster om den udliciterings- og privatiseringsiver, der gennemsyrrer det her regeringsgrundlag, som vi skal diskutere i dag.

Socialdemokraterne stod jo i spidsen for salget af vores alle sammens energiselskab, DONG, og den daværende finansminister, Bjarne Corydon, fik sin nuværende arbejdsgiver, McKinsey, til at komme med nogle anbefalinger til, hvordan man i højere grad, end man allerede gør, kan udlicitere velfærdsopgaver. Og det er jo på trods af nogle af de rigtig dårlige erfaringer, vi har herhjemme, hvor vi især inden for ældreplejen har set virksomheder gå konkurs og efterlade en stor regning og ikke mindst utryghed, og på trods af de rigtig dårlige erfaringer, der er på især skoleområdet i Sverige, hvor det har ført til, at der er blevet trukket milliarder af kroner ud til profit, imens der eksempelvis er blevet mange flere elever til hver enkelt lærer.

Så mit simple spørgsmål er: Når Socialdemokraterne kigger ned over den her lange liste i regeringsgrundlaget, hvad synes I så? Er det en god vej at gå, eller skal vi til at gå den anden vej?

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 10:20

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes, at det, der allerede nu er problemet med den regering, vi har fået, er, at man har et meget ideologisk funderet ønske om at pri-

vatisere. Der har jeg jo en appel om, at man i stedet for tager udgangspunkt i borgerne i det her land. Vi har det fint med, at der er frit valg på ældreområdet i landets kommuner, men vi bør så have et stærkere kommunalt ældretilbud. Det skranter lidt derude; det kan vi godt gøre bedre. Men hvis der så er nogle, der ønsker en anden måde at leverandør og ønsker at bruge deres selvbestemmelse på det, er det fint.

Men det, vi så, sidste gang vi havde en borgerlig regering, var jo tvungne udbudsrunder i kommunerne, og det var i virkeligheden et ideologisk drevet ønske om en privatisering af den offentlige sektor. Det vender vi os imod. Derfor skal det med udgangspunkt i borgerne selvfølgelig være muligt at vælge imellem forskellige tilbud, men en favorisering af privathospitaler, som statsministeren tidligere har stået for, vil vi altid være imod.

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 10:21

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg tror ikke, der er nogen, der kan være uenig i, at man skal gøre det, der virker. Jeg tror heller ikke, der er nogen, der kan være uenig i, at det ville være rigtig dejligt, hvis vi faktisk havde en ældrepleje, hvor vi satte nogle visioner om en større grad af frihed til de ældre medborgere; at vi måske faktisk kan have frit valg, uden at det betyder, at man skal hive private leverandører ind, som skal skabe profit, eller at vi ikke behandler vores ældre medborgere ordentligt – sådan bare af sig selv – i den offentlige ældrepleje. Det tror jeg vi alle sammen er enige om. Det, jeg bare godt kunne tænke mig at vide, er: Hvor har vi set det virke? Hvor er det, at det her med øget udlicitering eller privatisering virker rigtig godt? Eller mere konkret: Var DONG en succes?

Kl. 10:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 10:22

Mette Frederiksen (S):

Nu er DONG jo ikke solgt, punkt 1. Punkt 2: Jeg tror, at det, der er vigtigt i den her diskussion, er, at der er fokus på borgeren. Vi har faktisk i Danmark en årelang tradition for at have selvejende institutioner, også på velfærdsområdet. Vi har selvejende vuggestuer og børnehaver; vi har efterskoler; vi har en stærk friskoletradition i Danmark; og vi har faktisk også haft en tradition på ældreområdet, hvor man har kunnet have selvejende, frivillige og enkelte steder private muligheder og initiativer. Den mulighed skal vi da aldrig tage fra folk.

Men det, der er problemet med den her regering, er jo, at de ikke vil stå ved, at de skærer ned på det offentlige velfærdssamfund. Og når man med den ene hånd skærer ned og bliver ved med at lave besparelser og med den anden hånd fremmer privatisering og udlicitering, bliver det borgerne, tror jeg, der bliver ofre i den her sag.

Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Christina Egelund, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:23

Christina Egelund (LA):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen, som jeg synes indeholdt nogle meget gode tanker om en reform af den offentlige sektor, tan-

ker om at erstatte overregulering med mere tillid, med større frihed og med bedre ledelse. Der tror jeg fint vi kan nå hinanden.

Kl. 10:26

Så gjorde ordføreren sig lidt lystig over nogle tal og fremkomsten af nogle tal, som står i regeringsgrundlaget, for så vidt angår ambitioner for vækst og ambitioner for beskæftigelse i Danmark. Begge dele adresseres meget konkret og meget ambitiøst i regeringsgrundlaget, og det rigtig gode ved tal er jo netop, at de er meget konkrete. Derfor er mit spørgsmål til fru Mette Frederiksen: Hvad er Socialdemokraternes ambition – og meget gerne i tal – for velstand og beskæftigelse i Danmark?

Kl. 10:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:24

Mette Frederiksen (S):

Det er jo ikke rigtigt, at regeringsgrundlaget fortæller, hvordan regeringen har tænkt sig at nå det BNP-tal og den vækst i dansk økonomi. Det er ikke rigtigt. Det, vi får at vide, er, at der kommer yderligere arbejdsudbudsreformer. Derfor kunne det være – inden vi går videre med diskussionen – at ordføreren ville oplyse danskerne og Folketinget om, hvad det er for nogle arbejdsudbudsreformer, vi kommer til at tage stilling til. For det, jeg kan konstatere indtil nu, er, at man ønsker at hæve pensionsalderen. Og vi har meget klart sagt fra Socialdemokratiets side, at vi ikke lægger stemmer til, at de mest nedslidte danske lønmodtagere skal arbejde længere. Jeg har forstået, at Dansk Folkeparti siger det samme, og derfor er der jo ikke flertal. Der var ikke flertal for V-regeringens økonomiske politik, og der er ikke flertal for den her regerings økonomiske politik.

Men lad os lige høre: Hvem er det konkret, der skal arbejde mere? For det står der faktisk ikke i regeringsgrundlaget.

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Christina Egelund.

Kl. 10:25

Christina Egelund (LA):

Det, der står meget klart beskrevet i regeringsgrundlaget, er regeringens samlede ambition om en stigning i velstand og en stigning i beskæftigelse, nemlig en øget velstand på 80 mia. kr. og en øget beskæftigelse på et sted mellem 55.000 og 60.000 personer. Jeg vil bare prøve at spørge igen, mere konkret: Deler Socialdemokraterne den ambition, eller har Socialdemokraterne en højere eller en lavere ambition for velstand og beskæftigelse i Danmark?

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:25

Mette Frederiksen (S):

Vi deler jo selvsagt ambitionen om, at vi skal være rigere, men vi bliver nødt til at diskutere, 1) hvordan vi når derhen, og 2) på bekostning af hvad. Hvis man vil have et højere velstandsniveau på bekostning af nedslidte danske lønmodtagere, er svaret nej. Hvis man vil have et højere velstandsniveau på bekostning af vores børn i daginstitutionerne, vores syge på sygehusene og vores ældre i ældreplejen, er svaret nej.

Nu sidder statsministeren hernede og taler ind over mig og råber op, og man ved jo, at han kommer på talerstolen senere. Det er jo ikke rigtigt, at I er konkrete, for I anmelder blot, at der kommer flere arbejdsudbudsreformer. Derfor er spørgsmålet: Hvem er det, der skal arbejde mere? Hvem er det, der måske skal trækkes i ydelse?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:26

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak for en meget kraftfuld tale, som jeg synes var spændende. Nu sad jeg med det samme og fandt ud af, hvad jeg gerne ville spørge om, og så var der en ordveksling med hr. Kristian Thulesen Dahl, som gjorde, at jeg næsten fik lyst til at spørge om noget andet.

Men jeg går tilbage til mit udgangspunkt, der handler om det, som fru Mette Frederiksen var inde på, nemlig afbureaukratisering. Jeg er af den overbevisning, i forhold til at der sidder en ny regering, at vi jo må hjælpe dem bedst muligt med at gøre det godt og ikke bare sidde og se på, at de gør det forkerte. Så kan Mette Frederiksen ikke løfte sløret lidt for, hvordan man skal gribe arbejdet an med den her reform, som vi jo er rigtig mange der er enige om skal til nu?

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:26

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes, det er så utrolig godt at melde ud allerede nu, at vi skal hjælpe den nye regering – i det omfang, vi overhovedet bliver indkaldt til forhandlinger. Der gælder vel det samme for Alternativet som for Socialdemokratiet, i forhold til at vi slet ikke blev indbudt til finanslovsforhandlinger, hvad jo i sig selv er en underfundig størrelse, altså at man ikke engang gider gøre sig den umage at høre Folketingets partier, om man kan lave en bred finanslovsaftale. Nuvel, det er den måde, man griber arbejdet an på. Jeg synes, man skal tænke sig om og søge de brede aftaler.

Med hensyn til fingrene væk-reformen tror jeg i virkeligheden, vi skal gribe det an fra flere sider. Noget handler om lovgivning, og der må vi bare være ærlige her i huset og sige, at vi har gennemreguleret den offentlige sektor på en måde, hvor det er medarbejdernes frihed, der i dag er trådt under fode. Så noget handler om lovgivning, og meget handler om ledelse ude på det enkelte plejecenter, på den enkelte skole. Noget handler så om de kommunale og regionale beslutningsgange og konkrete krav til den enkelte medarbejder. Noget handler om ressourcer, og hvis vi skal have lavet en fingrene væk-reform af den offentlige sektor, skal vi i virkeligheden sætte ind flere forskellige steder fra.

Men vigtigst af alt handler det om, om vi tør have tillid til, at vores social- og sundhedshjælpere kan yde den bedste indsats for vores ældre. Den tillid har vi, og det er det, der skal til at gennemsyre lovgivningen.

Kl. 10:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 10:28

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu kan vi så håbe, at den nye regering vil invitere til flere forhandlinger, da den jo er lidt stærkere end den tidligere, der netop ikke engang gad se partierne til finanslovsforhandlingerne. Det kan vi se frem til.

Jeg er faktisk enig med fru Mette Frederiksen, men det handler også om den kultur, vi skaber i den offentlige sektor, altså at vi måske også nogle gange herindefra er hurtige til at slå folk i hovedet, hvis der sker noget, og at politikerne vil have den hurtige handling og kræve kontrol, fordi man er bange, fordi man har mistet håndte-

ringen, altså løsninger. Så er fru Mette Frederiksen også enig i, at det også handler om, at vi virkelig skal turde tage det politiske lederskab på os og vise den tillid til vores offentligt ansatte?

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:29

Mette Frederiksen (S):

Det er jeg meget enig i, og i virkeligheden skal vi måske begynde at forstå, at politisk lederskab også er at lade være med at blande sig i det hele. Lad mig give et konkret eksempel.

Jeg besøgte en institution for anbragte børn på Orø. Når de i institutionen konstaterer, at et af børnene har fået lus, og det sker jo altså fra tid til anden, så skal de ringe til en praktiserende læge for at få lov til at købe den lusekur, som alle vi andre forældre kan købe som håndkøbsmedicin. Den tid, de skal bruge på det – og alle her ved, hvor svært det kan være at få fat i en praktiserende læge – kunne de jo have brugt på arbejdet med børn. Og det bunder grundlæggende i, at vi ikke har tillid til, at de kan vurdere, hvornår børnene skal have en lusekur.

Det er et konkret eksempel, men et eksempel, der tjener til at vise, at vi har reguleret for meget, og det sker for tit her i Folketinget. Så jeg er meget enig med ordføreren.

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre.

Kl. 10:29

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil gerne starte med at tilslutte mig opfordringen til, at regeringen søger et bredt samarbejde i Folketinget, ikke mindst om den økonomiske politik, for det er jo den, der skaber grundlaget for, at vi kan gøre mange af de ting, som jeg helt deler fru Mette Frederiksens ønske om at vi skal, ikke mindst for dem, der har det sværest i det danske samfund. Det handler jo grundlæggende om, at vi egentlig, tror jeg, alle sammen er enige om, at vi gerne vil have et samfund, hvor der er lige muligheder for alle. Og det får man ikke, når man indfører kontanthjælpsloft og integrationsydelse og dermed forringer vilkårene for nogle af dem, der i forvejen har det sværest. Det får man heller ikke, når man i en finanslov lukker sig inde med sig selv og sine nærmeste partier og så bliver enige om at sænke registreringsafgiften og til gengæld drosler produktionsskoleydelsen ned for nogle af de unge i vores uddannelsessystem, som har det allersværest.

Derfor vil jeg også bare spørge fru Mette Frederiksen: En af de begrænsninger i de lige muligheder, som kommer i uddannelsessystemet lige nu, er det her uddannelsesloft, som gør, at en ung, der har taget en bacheloruddannelse som pædagog og finder ud af, at vedkommende gerne vil være folkeskolelærer, ikke længere må det. Er det noget, som er med til at give lige muligheder, eller burde man ikke se, om man kunne finde de 300 mio. kr., som man mangler i dagpengeaftalen, på en anden vis end ved at lave blindgyder i uddannelsessystemet?

Kl. 10:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:31

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror, vi bliver nødt til lige at grave et spadestik dybere, for hvorfor er det, vi har haft behov for de her penge? Det har vi, fordi nogle

af os skulle finansiere en dagpengeaftale, fordi der blev lavet en dagpengereform, der har skubbet tusindvis af danske lønmodtagere ud i ingenting. Det ønskede vi ikke skulle fortsætte. Og vi kunne jo se, at den dagpengereform, som en række partier stod bag, ikke kom til at fungere i virkelighedens verden, med store konsekvenser og følger.

Derfor var vi nogle, der satte os sammen for at få lavet en dagpengeaftale, så vi i højere grad kunne holde hånden under dem, der risikerede at falde ud af dagpengesystemet. Det var et vigtigt formål, det er en vigtig aftale, og jeg står fuldstændig på mål for den og ville ønske, at vi havde kunnet få flertal til at lave den ændring på et tidligere tidspunkt. Det kunne vi ikke.

Så skulle vi finde finansiering, og det er jo det muliges kunst. Sådan har det været i næsten alle politiske aftaler, jeg har været med til at lave, senest aftalen om PSO, hvor man jo finder forskellige finansieringskilder. Og fordi formålet var så ædelt og så rigtigt, mente vi altså, og det mener vi stadig væk, at vi selvfølgelig kan forsvare at lave en ændring på uddannelsesområdet, der gør, at et voksent menneske, der har fået skattefinansieret en hel uddannelse, ikke også skal kunne få skattefinansieret en anden hel uddannelse. Man kan stadig skifte undervejs. Men det er også, må man sige, meget, meget stort i et samfund, at man kan få betalt to hele uddannelser. Der bliver man også nødt til undervejs at tænke sig om, med hensyn til om det er det rigtige, man er i gang med. Så jeg står fuldstændig på mål for den beslutning, vi har truffet.

Kl. 10:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 10:32

Morten Østergaard (RV):

Jeg er sådan set glad for den del af svaret, der handler om, at man skal være villig til at finde finansiering. Det drejer sig om 300 mio. kr., og jeg kan høre på fru Mette Frederiksen, at det ikke nødvendigvis er indholdet i uddannelsesloftet, som har været attraktionen, men behovet for at finde 300 mio. kr. Jeg vil vove den påstand, at hvis man gjorde det, som jeg sammen med FTF's formand, Bente Sorgenfrey, har opfordret til, nemlig at tage sig en tænkepause, så kunne man nok godt finde et andet sted at finde 300 mio. kr.

I hvert fald vil jeg bare opfordre til en smule eftertanke om, om den klogeste måde at finansiere udgifter til dagpenge til folk, der er ledige, på er ved at forhindre folk, der ønsker at omskole sig til noget andet for at øge deres beskæftigelseschancer, i at gøre det. Jeg forstår ikke, at det skulle være socialdemokratisk politik, at det er bedre, at man går videre på universitetet for at blive fransklærer i gymnasiet, end at man skifter og tager en folkeskolelæreruddannelse for at undervise i tysk eller fransk i folkeskolen.

Er det ene finere end det andet? Det tror jeg ikke reelt set man mener, og derfor vil jeg bare opfordre til, at man tager en tænkepause, lytter til nogle af alle dem, som jeg er sikker på at man også hører fra, og som er i gang med at finde ud af, hvordan de skal dumpe her til sommer ved eksamen, fordi de ønsker at kunne tage en anden bacheloruddannelse. Jeg troede egentlig, at det i uddannelsessystemet i almindelighed var opgaven at få folk til at komme så langt, som de overhovedet kunne.

Kl. 10:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:34

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes, der har været rigeligt med tænkepause. Jeg synes, vi spildte værdifulde måneder og år på at se folk falde ud af dagpengesystemet, og vi gør det ikke igen. Derfor var der en hovedopgave for

os, og det var at sikre danske lønmodtagere mod at falde ud af dagpenge­systemet. Skal man lave sådan en aftale, koster det og kræver noget finansiering, og der har vi så fundet nogle penge på uddannelsesområdet, som jeg sådan set, ligegyldigt hvordan man vender og drejer det, fuldstændig står på mål for. Det her handler ikke om, at der er nogle uddannelser, der er finere end andre.

Jeg vil også gerne gøre det klart, at når vi skal ind i en fremadrettet prioriteringsdiskussion på uddannelsesområdet, er det socialdemokratiske udgangspunkt sådan set ret enkelt: Vi vil især prioritere dem, der har de korteste uddannelser. Det vil sige, at det er voksne, der aldrig har fået en uddannelse, og det er erhvervsuddannelserne, der har behov for et løft før andre.

Kl. 10:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:35

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg vil fortsætte lidt i det spor, for sidste uge oplevede jeg noget, der var lidt vildt. Jeg fik en række henvendelser på Facebook om det her lovforslag om loft over uddannelser. Der var en, der skrev: Lige nu går jeg på en bacheloruddannelse, jeg har få måneder tilbage, men nu laver I det her loft over uddannelse, og skal jeg så droppe ud af min uddannelse, hvis jeg vil tage en anden, for jeg har faktisk en anden drøm?

Jeg måtte sidde som politiker og anbefale dem at droppe ud af deres uddannelse, for ellers var løbet kørt for dem, så var det ikke længere muligt at skifte spor i livet, det var ikke længere muligt for dem at tage den uddannelse, som de drømte om.

Med det her lovforslag kan en sygeplejerske ikke blive læge, en socialrådgiver kan ikke blive psykolog, og en psykolog kan ikke blive socialrådgiver. Jeg mener grundlæggende, at man med det her lovforslag tager et opgør med fri og lige adgang til uddannelse. Er fru Mette Frederiksen enig i det?

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:36

Mette Frederiksen (S):

Nej, det er jeg ikke, og jeg vil lige, inden vi svinger os helt op i de ideologiske lianer, sige, at vi lige skal holde fast i, hvad det er, forslaget handler om. Det handler om, at hvis du har fået en lang uddannelse i Danmark og færdiggjort den, skal du ikke fra den ene dag til den anden kunne sige, at nu vil du hellere have en anden lang uddannelse, som også skal betales af samfundet. Hvis du derimod ikke har kunnet bruge din uddannelse, hvis den er blevet forældet, kan du faktisk godt få en ny uddannelse.

Vi bliver altså nødt til at holde fast i, at vi som samfund – og det er slet ikke så dårligt endda – har valgt at skattefinansiere vores uddannelsessystem, og det, vi siger nu, er, at hvis du har fået en uddannelse, der endda er lang, så kan du ikke bare dagen efter starte på en helt ny og også lang uddannelse. Så inden vi nu får gjort det værre, end det er, skal vi lige holde fast i perspektivet og proportionerne, synes jeg.

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 10:36

Jacob Mark (SF):

Det er ikke kun de lange uddannelser, det er også de mellemlange. Det er jo sygeplejersker, der finder ud af, at de gerne vil bruge deres kompetencer til at blive læge, det er pædagoger, der finder ud af, at det ikke lige var deres hylde, så måske vil de hellere være socialrådgiver og bruge deres kompetencer der. Det er jo ikke kun de længste uddannelser. Det er bachelorer, der ikke må tage en ny bacheloruddannelse, hvis de bliver klogere.

Der er jo mennesker derude lige nu, der dropper ud af deres uddannelser – det stod i Berlingske i går – og de er blevet vejledt til at droppe ud. Men inden det er der altså også nogen, der er blevet vejledt til at gøre deres uddannelse færdig, fordi man har tænkt, at det her kan politikerne alligevel ikke finde på.

Kunne det så i det mindste ikke give mening at lave en indfasningsperiode – det har man tradition for på uddannelsesområdet – så dem, der ikke har vidst, at det her ville komme, og som har gjort deres uddannelse færdig i god tro, lige fik en chance til? Kunne man ikke skyde det bare 1 år, så man ikke knuste folks drømme? Det stiller vi et konkret ændringsforslag om. Kunne Socialdemokratiet ikke se sig selv i det?

Kl. 10:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:37

Mette Frederiksen (S):

Men kunne det ikke også godt være, at vi kunne have en lidt dybere diskussion med hinanden om det? Når vi nu lever i et samfund, hvor vi vælger at skattefinansiere et frit og lige uddannelsessystem, kunne man så ikke, inden man går i gang med en uddannelse, være sikker på, at det er det, der er den rigtige uddannelse? Hvis man så efter nogen tid finder ud af, at det alligevel ikke er noget for en, så får man hurtigt skiftet.

Helt ærligt: Mens vi ser de billeder fra ældreområdet, som vi gør, og mens den ledende fødselslæge på Rigshospitalet siger stop, fordi han nu ikke længere kan forsvare, hvad der foregår, så bruger vi tid i Folketingssalen på at diskutere, om man skal have lov til at tage en hel uddannelse færdig – og at blive sygeplejerske er altså også en lang uddannelse – for så at skifte fag og tage en helt anden uddannelse!

Jeg kan sagtens stå på mål for det her, og jeg spørger også helt stille og roligt SF, om ikke det var meget godt, at vi fik lavet en aftale på dagpengeområdet, når nu ikke det var lykkedes tidligere.

Kl. 10:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:38

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Selv om min partiformand har indtaget en anden plads i salen, skal I ikke snydes for de traditionelle spørgsmål om danskerens boligøkonomi, som jo ligger os meget på sinde i Det Konservative Folkeparti.

Under sidste valgkamp var Socialdemokratiets formand ude at sige, at man ville fastfryse ejendomsværdiskatten indtil 2025, og tilbage i september måned, da der måske igen var en smule optræk til valg, var man ude at gentage det løfte. Ikke desto mindre ved jeg, at flere af statsministerkandidatens støttepartier er imod dette synspunkt. Jeg kunne godt tænke mig at høre nu, hvor vi ikke sådan lige har et valg om hjørnet, om Socialdemokratiets formand vil gentage

løftet om at arbejde for, at ejendomsværdiskatten bliver fastfrosset frem til 2025.

Kl. 10:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:39

Mette Frederiksen (S):

Det, vi har sagt om ejendomsskatterne, har da ikke noget at gøre med, om der er valg eller ej. Derfor kan jeg snildt og hurtigt gentage, hvad vi allerede har sagt før, nemlig at selvfølgelig skal der være tryghed omkring boligejernes økonomi. Derfor vil min opfordring da også være – jeg ved ikke, hvad regeringens planer er, man er jo ikke de hurtigste ud over savannen – at vi kommer i gang med at forhandle boligskatte, fordi vi nu har fået et nyt ejendomsvurderingssystem på plads.

Det har jo det, kan man sige, uheldige element i sig, at hvis det bare får lov til at virke, stiger ejendomsskatterne jo qua højere vurderinger, og derfor har vi behov for aftale nr. 2, nemlig at få lavet, håber jeg, en bred aftale om boligbeskatningen, sådan at dem, der har købt et hus eller skal i gang med at købe et hus eller et rækkehus, har sikkerhed for, hvordan deres boligøkonomi er. Og der er vores udgangspunkt fuldstændig det samme.

Kl. 10:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 10:40

Mette Abildgaard (KF):

Vil Socialdemokratiets formand så bekræfte, at man i de forhandlinger, der kommer i det nye år, vil arbejde for, at ejendomsværdiskatten skal fastfryses indtil 2025?

Så kunne jeg også godt tænke mig at høre: Som det ligger i regeringsgrundlaget, lægger man op til at fastfryse grundskylden indtil 2021. Det er jo lykkedes de sidste 2 år og har sparet de danske boligejere for 1,3 mia. kr. Vil man også fra Socialdemokratiets side bakke op om det, vel vidende, at man har mange støttepartier i ryggen, som er uenige i det?

Kl. 10:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:40

Mette Frederiksen (S):

I virkeligheden synes jeg jo, at det interessante er, hvordan vi får lavet en bred aftale på det her område, for nu nåede vi jo kun, kan man sige, sådan at være i den indledende inflight, inden der så kom en ny regering. Og der kunne jeg i virkeligheden se nogle uenigheder til mange sider i Folketingssalen, bl.a. Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti, der ønsker at skævvride boligbeskatningen endnu mere, end tilfældet er i dag, altså mindske progressionen i forhold til de største huse. Det sagde vi nej til; det sagde Dansk Folkeparti også nej til.

Så er der jo nogle partier, der har nogle helt andre holdninger til boligbeskatningen. Dem ser jeg ikke lige umiddelbart for mig – hvis de kan, er det fint – være med i en så bred aftale om boligbeskatning, at det kommer til omfatte alle Folketingets partier. Dertil er der for langt mellem partierne.

Men vores udgangspunkt er, at der skal være tryghed for boligejerne; det har vi sagt hele tiden. Men der skal også være rimelighed i det her, og derfor er den mindskelse af progressionen for huse af

meget stor værdi, som Venstre-regeringen lagde op til, og hvor K og LA ville trække endnu mere skævt, ikke vores udgangspunkt.

Kl. 10:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:42

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg var meget opmuntret af det, som Socialdemokratiets formand, fru Mette Frederiksen, sagde om konventionsspørgsmålet, fordi det jo tidligere har været ligesom at skulle trænge igennem sådan en betonmur i forhold til diskussionen om konventioner med bl.a. Socialdemokratiet.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad der så mere konkret ligger i det. Fru Mette Frederiksen taler om sin tid som justitsminister, hvor der har været nogle tilfælde, og hvor der altså var en barriere, så man ikke kunne gøre nok på grund af dansk tilknytning til og medlemskab af de her konventioner. Hvad har Socialdemokratiet så rent faktisk tænkt sig at gøre ved det? For det er jo det interessante. Ét er, hvad man siger; noget andet er, hvad man gør.

Et eksempel: Statsløsekonventionen bliver nævnt. Folketinget har nogle gange givet statsborgerskab til personer, der er terroristtænkte, og hvor PET har advaret imod det. Betyder det – med de holdninger, Socialdemokratiet har i dag – at Socialdemokratiet fremover vil stemme imod at give statsborgerskab til personer, som PET advarer mod?

Kl. 10:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:43

Mette Frederiksen (S):

Jamen det er lige præcis statsløsekonventionen og den viden, jeg har som tidligere justitsminister, der gør, at jeg selv har et andet syn på konventioner i dag, end jeg havde tidligere. For det er problematisk, det er grotesk, at vi her i Folketinget skal tildele en person statsborgerskab, når vores egen efterretningstjeneste advarer os mod at gøre det. Så er vi nået ikke alene for langt, men ud over grænsen for, hvad der er rimeligt. For vores opgave må være at beskytte vores eget samfund og vores egne borgere.

Det andet eksempel var, som jeg nævnte det før, at vi pludselig skal acceptere barnebrude i Danmark – noget, der er mig så inderlig imod, altså at mindreårige piger skal indgå ægteskaber med voksne mænd. Det kan vi ikke hindre, fordi manden har ret til et familieliv. Der beskytter konventionen jo den forkerte part i den familie. Hvor konventionen burde beskytte barnet mod overgreb fra den voksne, så beskytter den manden. Det er lige præcis de to eksempler, der gør, at vi bliver nødt til at have en meget mere kritisk tilgang til konventionsspørgsmålet.

Spørgsmålet er så, hvordan vi gør det. Der vil jeg, som jeg sagde det før til formanden for Dansk Folkeparti, opfordre til, at vi i Danmark indgår en alliance med lande, der tænker, som vi selv gør, altså ønsker, at der skal være internationale spilleregler, men at det skal foregå på en rimelig måde, og at vi forsøger at få det ændret.

Kl. 10:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:44

Peter Skaarup (DF):

Igen er jeg sådan set meget opmuntret over, at Socialdemokratiet har fået de her holdninger nu, som de så desværre ikke har haft tidligere,

men det er så, hvad det er. Men nu er der nogle nye holdninger til det her, og det er godt.

Men spørgsmålet er bare: Hvad har Socialdemokratiet tænkt sig helt præcis at gøre, når det gælder den næste afstemning i Folketinget, der handler om, om vi skal give statsborgerskab til en person, som PET advarer mod at give statsborgerskab til? Vil Socialdemokratiet der sige ja, ligesom man har gjort tidligere, til at give statsborgerskab, eller vil man nu sige nej og ikke give statsborgerskab til personer, som PET advarer imod?

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:45

Mette Frederiksen (S):

Jamen den er svær, for jeg skal være ærlig og sige, at jeg har mest lyst til at stemme nej. Og jeg er, som jeg sagde før, dybt bekymret over, at vi tildeler statsborgerskab til mennesker, der udgør en risiko for Danmarks sikkerhed. Omvendt er jeg også bekymret, vil jeg gerne sige, over et verdenssamfund, hvor alle begynder at gå enegang i konventionsspørgsmålet, fordi det reelt er nogle af de eneste spille-regler, vi har, til at holde hinanden fast på bl.a. menneskerettigheder og respekt for individet.

Men det, vi måske skulle gøre i fællesskab – nu står jeg bare og tænker lidt nyt her på talerstolen – var jo at opfordre regeringen til, at de partier, der ønsker at gå ind i en mere kritisk dialog om, om vi i virkeligheden er i den situation, at konventioner nogle steder beskytter de forkerte, så indleder forhandlinger om det og finder en vej.

Kl. 10:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:46

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for ordet, og tak til fru Mette Frederiksen for talen og for kommentarerne indtil nu. Alle os, der er samlet her i Folketingssalen i dag – og i øvrigt også de journalister, der sidder og rapporterer – har noget til fælles. Vi er historisk upopulære, og var vi tilbage i folkeskolen og skulle vælges til rundbold efter vores profession, ville vi alle sammen stå tilbage som dem, der ville blive valgt sidst.

Det er jo ikke sådan, at det er den katolske kirkes skriftestol, vi er på, og jeg kan hverken give fru Mette Frederiksen aflad eller selv få det, men jeg har en bøn. Jeg tror, der er rigtig mange danskere, der kan blive lidt trætte af den måde, vi nogle gange både forholder os til planer og responderer på andre menneskers gode forslag på. Fru Mette Frederiksen er en fremragende retoriker, og dumpede man ind og hørte den tale, der blev holdt nu, ville man jo antage, at regeringen var nogle forfærdelige typer og Socialdemokratiet var det modsatte.

Dog var det svært at finde nogle helt konkrete forslag, så kunne Socialdemokratiets formand ikke hjælpe os med måske at komme med et bud på en finanslovsplan og rent faktisk love, bare for den kommende valgperiode, at komme med de forslag, som man ønsker at gennemføre, på skrift i stedet for udelukkende at bruge tid på at fortælle, hvad man ikke vil være med til?

Kl. 10:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.

Mette Frederiksen (S):

Jeg skulle til at sige: Herre, du milde gud, men det ved jeg ikke om jeg må sige fra talerstolen. I øvrigt skulle jeg sige fra statsministeren, at det kunne være meget rart, hvis man kunne købe aflad her i Folketingssalen. Det må vi så prøve at finde ud af om vi kan gøre – med eller uden den katolske kirkes involvering, helst uden, hvis I spørger mig.

Det her er jo en besynderlig størrelse. Nu har vi en ny regering, det går stærkt, men vi havde en regering, der valgte ikke at indkalde til finanslovsforhandlinger. Normalt har man dog trods alt sådan noget med, at man inviterer på en kop kaffe og ser, om der kan laves en aftale. Det gad man ikke, for det sprang man let og elefant hen over – elefanterne har åbenbart været til stor inspiration. Og bagefter skal vi så høre på, at det er mærkeligt, at vi ikke har et finanslovsforslag, når regeringen, den daværende regering, valgte at sige, at den vilte fremlægge en 2025-plan.

Den tidligere og i øvrigt udmærkede og gode finansminister sagde: Finanslovsforhandlingerne er bare en delaftale af 2025-forhandlingerne. Så siger vi som det store oppositionsparti: Okay, nuvel, det er den måde, regeringen vælger at tilrettelægge sit arbejde på, og det er de spilleregler, vi spiller efter.

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Man må faktisk ikke påkalde sig de højere magter. (*Mette Frederiksen (S):* Det er der heller ikke nogen grund til). Værsgo.

Kl. 10:48

Jakob Engel-Schmidt (V):

Til formandens glæde kan jeg så informere om, at der i hvert fald fra den her side af salen ikke er nogen, der har påkaldt sig nogen magt overhovedet. Jeg forstår godt, at de i Socialdemokratiet sidder og ønsker at komme dybere ind i tingene og også få politisk indflydelse, men læser man meningsmålingerne, vil man se, at fru Mette Frederiksen ville nyde den største parlamentariske opbakning, hvis der var valg i morgen. Og derfor er der måske en dansker eller to, der har en forventning om, at Socialdemokratiet bruger den tid, omsætter den tid, til at lave en plan eller to, man kan læse, og ikke bare oplever, at Socialdemokratiet – jeg tror, det var, 42 minutter efter pressemødet gik i gang – var i stand til at stå på forskellige tv-kanaler og kritisere regeringsgrundlaget.

Men klikkede man ind på Socialdemokratiets hjemmeside, kunne man ikke se et bud på, hvad Socialdemokratiet konkret ville for fremtiden, og hvordan de ville bruge pengene. Har man virkelig så travlt med at indkalde folk til samråd, at man ikke har tid til bare at sætte en lille smule på skrift?

Kl. 10:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:49

Mette Frederiksen (S):

Når vi nu er ved den mere oplysende aktivitet, kunne det sådan set være meget fint, hvis spørgeren også havde lagt til grund, at vi har lagt en 2025-plan frem. Vi har endda gjort det på papir, hvis det er det medie, man ønsker at benytte sig af. Vi har også haft et pressemøde om indholdet. Så der er en plan, den er bare forskellig fra regeringens. Derfor bør vi vel bruge den tid, vi har i Folketingssalen, til at diskutere de politiske uenigheder. Det er jo det, der er udfordringen med den 2025-plan, der blev lagt frem, og som sikkert bliver gentaget, nemlig at man har en fuldstændig ukuelig tro på, at hvis

bare man giver nogle topskattelettelser, kommer der også vækst i et samfund.

Jeg deler ikke den analyse, og jeg bliver ved med at appellere til at se på, hvad det er for behov, virksomhederne har. Vi ved, at de kommer til at mangle arbejdskraft, og så er det der, vi skal sætte ind.
Kl. 10:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:50

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak for det. Arbejd hurtigere for de samme penge! Det har i årevis været beskeden til vores sundhedspersonale bl.a. på fødeafdelingerne, hvor der nu løbes så stærkt, at klinikchefen for fødeafdelingen på Rigshospitalet faktisk har sagt sit job op, fordi han, som fru Mette Frederiksen også nævnte, ikke mener, at det, der foregår, er forsvarligt, hverken over for personalet, de fødende eller de børn, der er ved at blive født. Det synes jeg jo er dybt alvorligt, og det tror og ved jeg at mange andre også synes.

Jeg ved, at Socialdemokratiet bl.a. har kaldt sundhedsministeren i samråd om den her sag, og det synes jeg er godt. Men problemet er jo ikke nyt. Hovedforklaringen er, at man i årevis har givet hospitalerne besked på, at der skal løbes 2 pct. stærkere hvert eneste år. Og som en professor var ude at sige, kan man ikke bede fødende kvinder om at føde 2 pct. hurtigere, fordi en fødsel nu engang tager den tid, en fødsel tager.

Jeg synes, det er godt, at Socialdemokratiet vil afbureaukratisere. Fingrene væk, kalder I det. Godt! Det vil vi gerne være med til. Men jeg vil gerne høre, om Socialdemokratiet vil være med til at tage fat om nældens rod og fjerne det her årlige 2-procentseffektiviseringskrav, for der er altså ting, der ikke kan effektiviseres, bl.a. fødsler.

Kl. 10:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 10:52

Mette Frederiksen (S):

Uden at man må misforstå mig, kan jeg sige, at lige præcis på fødeafdelingerne har vi i virkeligheden nok mere behov for, at man har fingrene på de fødende, end at man tager fingrene væk. Det, man har behov for, når man er i fødsel, er, at der er en jordemoder, at man i øvrigt kan være tryk, og at man kan få lov til, især hvis man er førstegangsfødende, faktisk at finde ind i den nye rolle, få amningen til at fungere, kende sin forældrerolle og være der tryk.

Derfor synes jeg, at hele Folketinget skal lytte til de udtalelser, der kommer fra Rigshospitalet. Jeg havde selv lejlighed til at tale med den pågældende i fredags, og jeg må sige, at det gør et rigtig, rigtig stort indtryk. Det gør et rigtig stort indtryk. Der er jo ikke noget godt at sige om, at der er så travlt på vores fødegange, for det går ud over vores nyfødte, det går ud over vores børnefamilier, og den regning, der opstår på grund af det, vil vokse sig endnu større end de besparelser, man så kan hive hjem.

Når det handler om sundhedsområdet i det hele taget, vil jeg sige to ting. For det første er vi tvunget til hele tiden at overveje, hvordan vi kan gøre tingene bedre og klogere. Og når jeg er rundt i den offentlige sektor, og jeg har været det en del i sundhedsvæsenet, så er der faktisk nogle ting, vi kan gøre klogere og bedre. Det vil vi altså ikke frafalde. Og som det andet kommer jeg heller ikke og lover en masse flere penge, så vi skal blive ved med at forfølge det spor og gøre tingene klogere. Men jeg kan også godt se, at der nogle steder er strammet og sparet for meget, og det er jo derfor, jeg synes, det er så problematisk, at vi har en regering, der slår ud med armene og si-

ger, at nu er der vækst i den offentlige økonomi, når alle ved, det faktisk ikke er rigtigt.

Kl. 10:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 10:53

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg er jo altså glad for, at Socialdemokratiet anerkender det kæmpe-mæssige problem, som der er på vores fødeafdelinger. Enhedslisten kæmpede i sin tid hårdt med Socialdemokratiet i den anden stol under finanslovsforhandlingerne for at få tilført flere midler til det her område. Så jeg er som sagt glad for, at man nu anerkender, at det, der foregår, ikke er i orden.

Men det, jeg spørger ind til, er, om man vil være med til at fjerne kravet om, at der hvert år skal løbes 2 pct. stærkere. Og det spørger jeg til, fordi vi igen og igen og i årevis har hørt både radiografer, sygeplejersker, SOSU'er og læger sige: Det går ud over patienterne, at vi hele tiden skal løbe stærkere, for det kan vi ikke. Der er grænser for, hvor hurtigt man kan løbe.

Det vil sige, at jeg ikke bare spørger, om Socialdemokratiet vil være med til at give regionerne frihed til at skære ned andre steder. Jeg spørger, om man vil fjerne 2-procentseffektiviseringskravet, og det gør jeg, fordi jeg ikke er i tvivl om, at det er nødvendigt, hvis vi skal løse problemet.

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:54

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil sige det på den måde, at som en del af det arbejde, vi er i gang med nu, og som vi kalder fingrene væk-reformen, ser vi også på, hvordan vi i det hele taget kan lede og styre i den offentlige sektor, og der kommer vi også til at forholde os til, om vi kan lave en anden økonomistyring, som er klogere. Det betyder ikke, at vi viger bort fra at have et øje på, hvordan pengene bliver brugt i den offentlige sektor; det er vi nødsaget til at gøre. Det betyder heller ikke, at vi kommer til at love en masse flere ressourcer, for dem har vi ikke. Så vi skal vedblive med at udvikle den offentlige sektor.

Men der er nogle konsekvenser af det, jeg oplever derude, og det tror jeg er vigtigt også at få med ind i den politiske diskussion. Når der bliver sparet, som der bliver nu – efter at hr. Anders Samuelsen er indtrådt i regeringen, bliver der sparet endnu mere – er konsekvensen, at basis, nemlig det, de skal lave derude, f.eks. på hospitalerne med at tage temperatur eller blodprøve, skal de nok få lavet, men det, der er lige så vigtigt, nemlig en arm omkring skulderen til den ældre medicinske patient, der er bange for, hvad der kommer til at ske, eller til den førstegangsfødende eller noget tredje, bortfalder. Jeg synes ikke, det er det velfærdssamfund, vi skal have.

Kl. 10:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og det var den sidste for en kort bemærkning. Tiden er gået. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Og jeg skal sige, at hvis man gør sig umage med at overholde talletiden, er der flere kollegaer, der kan få korte bemærkninger til ordføreren.

Værsgo.

Kl. 10:56

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak til statsministeren, som er her et eller andet sted, for åbningsredegørelsen forleden dag. Det var i torsdags, vi fik redegørelsen. Det er spændende med den her udvidede regering, og derfor er det også helt på sin plads, at statsministeren går i Folketingssalen og giver os en redegørelse.

Jeg skal med det samme sige, at vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig ser frem til samarbejdet også med den udvidede regering. Sagen var jo, at situationen var kørt helt fast. Man kan rolig sige, at fra oktober, hvor vi havde åbningen af Folketinget og åbningsredegørelsen, til nu var den politiske situation blevet lidt besværlig, og specielt spørgsmålet om topskatten gjorde jo sit til, at det var meget svært at finde løsninger. Jeg kvitterer gerne for, at man på et tidspunkt fik delt tingene op, så man kunne forhandle nogle ting adskilt fra diskussionen om topskatten. Det gjorde, at vi kunne komme videre med tingene.

Det gjorde også, at der faktisk blev landet en aftale om omlægning af energiafgifterne, nemlig den såkaldte PSO-afgift. Det var godt. Der blev også for et par uger siden landet en flot aftale om finansloven for 2017. Det var også rigtig godt; der er mange gode ting i den. Men ellers må man sige, at den store 2025-plan, den store helhedsplan fra august, foreløbig er lagt tilbage i skuffen.

Jeg har selvfølgelig noteret, at regeringen har det synspunkt, at den på et tidspunkt i det nye år, i 2017, vil begynde at tage ting op af skuffen. Man taler meget om den her berømte elefant, hvad enten det er en elefant i lokalet, eller det er, at man skal fortære en elefant – og hvis man skal spise en elefant, er det jo rigtigt, at det er godt at skære den i mindre stykker, sådan som statsministeren var inde på. Så vi ser frem til, at stykkerne bliver bragt til bordet, og så må vi jo se, hvilke af stykkerne vi vil spise. Men det bliver en interessant øvelse, og vi ser i hvert fald frem til, at vi på den måde tager tingene mere stykvis og delt frem for en samlet enhed.

Jeg var lidt fristet af – da jeg overvejede, hvad jeg skulle gøre i dag – at læse min ordførertale fra oktober op, for der synes jeg at jeg holdt en glimrende ordførertale, og det er kun et par måneder siden. Sagen er jo, at uanset om det er en Venstre-regering eller en regering bestående af Venstre, Liberal Alliance og De Konservative, har Dansk Folkeparti den samme politik og de samme synspunkter, og det er de samme ting, vi kæmper for. Derfor var det jo fristende bare at tage ordførertalen fra oktober og læse den op igen. Men nu kan jeg da henvise til den, for den kan findes i Folketingets arkiver, og så kan man jo gøre sig bekendt med talen der.

Hvis nogen ellers skulle have glemt det, vil jeg bare lige resumere nogle af hovedpunkterne, nemlig at Danmark er et fantastisk land at leve i, og at vi jo er et af de mest lykkelige folk i verden. Det blev gengivet så sent som i går i medierne. Vores udgangspunkt er, at hvis vi skal holde fast i det også i fremtiden og for de kommende generationer, skal vi finde ud af, hvordan vi sørger for, at så meget af det, som vi godt kan lide her i Danmark, varer ved i en globaliseret verden og i en verden med meget utryghed, og ikke hvordan man hurtigst muligt kan lave tingene om.

Vi skal sørge for, at vi har et sikkert og trygt Danmark. Og det har vi hovedsagelig stadig væk, men der er nogle faresignaler, for vi kan jo se, at der er skyderier i gaderne, og det vil vi ikke have. Vi kan se, at der er parallelsamfund, hvor der lever en masse mennesker, som baserer deres liv på andre værdier end dem, vi ellers kender fra det danske samfund, og som vi godt kan lide i Danmark. Det ønsker vi ikke i Dansk Folkeparti. Vi kan se, at der er ældre, der ikke får den hjælp, de har behov for. Det skal de have.

Så der er jo mange steder, hvor vi siger at vi har et rigtig godt udgangspunkt, at vi har et godt land og et sikkert og trygt land. Men

der er bestemt også steder, hvor vi kan se at der er risiko for, at tingene skrider, og hvor vi skal gøre noget ved det.

Hvis vi ser på udlændingeområdet, er det vigtigt for os, at der føres en udlændingepolitik, der er på danskernes præmisser. Det er vigtigt, at vi har en udlændingepolitik, hvor vi har kontrol med indvandringen, og hvor det er danskerne, der bestemmer, hvordan indvandringen til Danmark skal finde sted og på hvilke vilkår. Det betyder også set med vores øjne, at vi har grænsekontrol, så vi har mulighed for at holde styr på, hvem der kommer ind i vores land. Her er jo en enkelt ting, der hurtigt kommer til debat, for foreløbig har nogle embedsmænd nede i Bruxelles vist sagt, at vi må have grænsekontrol indtil februar – og det er allerede næste år.

Kl. 11:01

Vi ønsker, at der laves en ny asylpolitik, der sikrer, at vi kan håndhæve det her med, hvor mange der kommer til Danmark, og på hvilke vilkår. Vi har med glæde noteret os, at der står nogle ting i regeringsgrundlaget, der handler om at nytænke asylpolitikken, og det er vi meget interesseret i at høre mere om. Hvad betyder det i praksis? Der har været forskellige definitioner af det i den offentlige debat indtil nu, men det vil vi meget gerne høre mere om.

Vi har diskussionen om konventioner, hvor vi både i finanslovs-sammenhæng, men også på anden vis har konfronteret andre partier med ønsket om, at vi får gjort noget ved konventionsbindingerne. Det kan man gøre på mange måder, men det vigtige for os er jo, at vi får skabt en situation, hvor det i højere grad er sådan, at de ting, vi synes er ret og rimeligt her i Danmark, og som den brede offentlighed i Danmark faktisk synes er ret og rimeligt, også kan føres igennem. Der er steder, hvor det halter i dag. Det skal vi have gjort noget ved.

Jeg har nævnt et par stykker allerede i debatten tidligere i dag, bl.a. kriminelle udlændinge, som vi ikke kan udvise, statsløse, som et flertal her i Folketingets synes vi er konventionsmæssigt bundet op på at give statsborgerskab, selv om vedkommende måtte være vurderet af PET til at kunne være til fare for rigets sikkerhed. Så det er steder, hvor vi simpelt hen skal have gjort noget ved tingene, og jeg tror, at der er mange danskere, der synes det, men som savner, at vi går fra snak til handling. Så vi er selvfølgelig interesseret i at finde ud af, hvordan vi får bragt det til handling.

Et andet hovedpunkt for os er at sikre den sociale balance. Vi er ikke blege for at erkende, at hvis man ser på en V-regering i forhold til den udvidede regering, kan man se, at en af de ting, man i hvert fald forsøger at gøre meget ud af, og hvor der er sket en bevægelse, vel er i retning af, at man er blevet mere ambitiøs på nogle felter. Og det er klart, at det at være mere ambitiøs i den her sammenhæng godt kan handle om steder, hvor det så går ud over nogle, og hvor det kan gøre ondt.

Der er ingen tvivl om, at når man ser på den slags ting; når regeringen ønsker, man skal kigge på pensionsalder; når regeringen ønsker, man skal kigge på skattelettelser osv., så er der en social balance, der skal iagttages, og der er jeg ikke spor i tvivl om, at Dansk Folkeparti skal sikre, at der er den fornødne balance i tingene. Det drejer sig om, at vi er et samfund, der dels er baseret på en stor grad af lighed og lige muligheder, dels i høj grad også har nogle økonomiske muligheder, som giver en tro på fremtiden.

Det drejer sig også om den kernevelfærd, som skal være i forhold til vores fællesskab, altså den offentlige sektor, lige fra skolegang over sundhedsområdet, hvor vi jo nu i høj grad diskuterer fødselsområdet som et konkret eksempel på sygehusområdet.

Der er store problemer i forhold til ældreplejen, som jeg var inde på før, og hvor vi jo altså mener, at når vi har en ældreminister, og det er vi sådan set glade for at vi har, så har en ældreminister selvfølgelig også et meget stort ansvar i forhold til at sikre, at de kommuner, der ikke gør det godt, rent faktisk kommer til at gøre det godt. Vi har nogle aftaler også omkring finansloven, der handler om, at

der skal sikres værdige forhold i vores ældreomsorg, og det har vi jo, fordi vi forpligter kommunerne til nogle ting.

Kommunerne har gladelig sagt ja til at få pengene fra staten, men så er der altså også nogle bindinger, der følger med, nogle pligter, der følger med, og deri ligger altså også, at en ældreminister skal gå ud til kommunerne og sige: I skal have styr på tingene, og har I det ikke, kommer vi efter jer, fordi det skal I have af hensyn til de ældre. Det vil vi i hvert fald gerne forfægte, alt under den paraply, at vi prøver at sikre glade medarbejdere, fordi glade medarbejdere også i den offentlige sektor jo er en væsentlig drivkraft, for at der også er glade ældre, glade skolebørn, jeg ved ikke, glade syge på sygehusene, men i hvert fald, at folk, der kommer ind på sygehusene, føler, at de får en rigtig god behandling, som de jo gudskelov også ofte gør.

Jeg skal lige nævne politiet som en vigtig del set med vores øjne i forhold til kernevelfærden. Altså, vi øger strafferammerne i forhold til illegale skydevåben med finanslovsaftalen for næste år, og det er godt, men andre steder skal vi jo også kigge på strafferammer, og så skal vi sikre flere betjente, så danskerne ved, at der er betjente tæt på, når ulykken sker. Det sikrer trygheden.

Jeg skal afslutningsvis fremsætte et forslag til vedtagelse, idet jeg jo altså ser frem til et godt samarbejde med regeringen, men også med andre partier om at sikre de ting, jeg har været inde på.

Forslaget til vedtagelse lyder som følger:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager statsministerens redegørelse om den nye regerings grundlag til efterretning.

Folketinget deler ambitionen om at gøre Danmark til et stærkere land med bedre forudsætninger for vækst, velstand og velfærd.

Folketinget konstaterer, at en af måderne at sikre vækst og velstand på er, at flere danskere kommer i arbejde, og at kernevelfærden styrkes.

Folketinget finder videre, at en strammere udlændingepolitik og en mere konsekvent retspolitik vil bidrage til at gøre Danmark mere trygt.

Folketinget glæder sig over, at regeringen har tilkendegivet, at der er behov for at se kritisk på den måde, internationale konventioner har udvidet rækkevidden i forhold til den oprindelige hensigt, og ser frem til, at regeringen fremlægger en plan for arbejdet hermed.

Folketinget understreger vigtigheden af, at vi løbende træffer beslutninger, som sikrer, at vi overlader et stærkere Danmark til næste generation.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 19).

Kl. 11:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Også det forslag til vedtagelse indgår i de videre drøftelser.

Den første ordfører med en kort bemærkning til hr. Kristian Thulesen Dahl er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:07

Benny Engelbrecht (S):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for ordførertalen. Uden at det her skal gå hen og blive en zoologisk have vil jeg godt adressere en af de elefanter, som hr. Kristian Thulesen Dahl ikke kom ind på, nemlig elefanten i rummet: det ganske åbenlyse, at der jo er en forskel på, hvad den nuværende regering lægger op til i form af offentlig vækst, og hvad den forrige regering gjorde, hvilket faktisk var en del mindre.

Derfor skal jeg sådan set bare høre, om hr. Kristian Thulesen Dahl er enig med os i Socialdemokratiet i, at det ikke i tilstrækkelig grad er med til at kunne sikre den kernevelfærd, som jeg kan forstå

at også Dansk Folkeparti går op i, altså dette, at der skal være en offentlig vækst på bare 0,3 pct.

Kl. 11:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:07

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi synes ikke, at 0,3 pct. er tilstrækkeligt til at sikre den offentlige velfærd, som vi ønsker. Vi har noteret os med glæde, at de tre partier gik til valg på henholdsvis nulvækst, nulvækst og minusvækst, og at det nu er blevet vekslet til plusvækst. Det regnestykke havde jeg ikke lige set komme, men det er i hvert fald godt; det er da positivt. Nu skal vi ikke diskutere, om der skal være plads til en realvækst i den offentlige sektor; nu skal vi diskutere, hvad der er forvarligt, altså hvad den skal være på – selvfølgelig forsvarligt i forhold til dem, der skal betale ind til den fælles velfærd, men jo også ansvarligt i forhold til dem, der skal nyde gavn af, at vi har en offentlig sektor, der kan levere varen. Og der er det jo vores vurdering, at de 0,3 pct. i realvækst ikke rækker, altså at det skal højere op.

Kl. 11:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 11:08

Benny Engelbrecht (S):

Jamen jeg går så også ud fra, at hr. Kristian Thulesen Dahl er enig med mig i, at ved en sammenligning er 0,3 pct. en del mindre end 0,5 pct.; for at være helt præcis er det 9 mia. kr. mindre i 2020, der i givet fald vil være til offentlig vækst. Og da jeg kan forstå, at der i det forslag til vedtagelse, som man er enige om i blå blok, står, at kernevelfærden skal styrkes, så skal jeg bare bede hr. Kristian Thulesen Dahl om at bekræfte, at det forslag til vedtagelse ikke betyder, at Dansk Folkeparti er tilfredse med en offentlig vækst på kun 0,3 pct.

Kl. 11:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:09

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, jeg kan bekræfte, og jeg kan bekræfte, og jeg kan bekræfte, for det er fuldstændig rigtigt, at 0,5 er et højere tal end 0,3. Det er godt set, så der kan vi starte.

Det næste er, at vores vurdering er, at en realvækst som den, der er foreslået her, er meget, meget beskeden, hvis man tænker på, at regeringspartierne jo også selv gerne vil øge f.eks. forsvarsudgifterne – der er jo også indlandsforbrug i det, selvfølgelig afhængigt af hvordan man bruger pengene. Men der kan jo være mange områder, hvor man kan spørge: Skal der være flere politibetjente? Skal vi gøre noget på ældreområdet, sundhedsområdet osv.? Og så er 0,3 pct. jo ikke meget; så rækker det ikke langt.

Så skal man have en styrket kernevelfærd, er det vores vurdering, at tallet bliver højere. Hvor meget højere det så bliver, må vi jo også se på i forhold til de konkrete forhandlinger, der kommer. Vi glæder os i hvert fald til at se de konkrete udspil og så forhandle om dem med Folketingets partier.

Kl. 11:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 11:10

nogle af de her beslutninger, som gør det muligt at lette skatten for helt lave, helt almindelige indkomster.

Kl. 11:13

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for ordførertalen. Vi sad og talte om, om hr. Kristian Thulesen Dahl bare turde gentage sin tale fra oktober, og det var tæt på, men dog ikke alligevel.

Hr. Kristian Thulesen Dahl spørger undervejs: Hvordan kan de gode ting vare ved? Altså, hvordan kan vi fastholde de ting og lave de forbedringer, som hr. Kristian Thulesen Dahl også lægger op til i sin ordførertale. Det er vi lidt inde på i det forslag til vedtagelse, som vores partier i fællesskab sammen med to andre partier står bag, og det er jo det her med, at en af måderne at sikre vækst og velstand på er, at flere danskere kommer i arbejde, og at man derved også styrker kernevelfærden. Er det også Dansk Folkepartis opfattelse, at den her ambition om at få flere danskere i arbejde og få styrket kernevelfærden altså er noget, man opnår ved at sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde, sikre, at flere kommer ud på arbejdsmarkedet?

Kl. 11:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:11

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det er helt klart en ambition for os, at flere danskere kommer i arbejde og specielt også de danskere, som ikke rigtig synes, det kan betale sig på områder, hvor man ikke får så meget for det. Vi har igennem den seneste del år set, at også rigtig mange af de her stillinger for ufaglærte, der ellers er i det danske samfund, bliver taget af østeuropæere, som kommer til Danmark for at arbejde, og det gør det jo endnu sværere at tro på, at f.eks. kontanthjælpsmodtagere eller andre, der ikke er i arbejdsstyrken i dag, kommer i arbejde. Og det er klart, at en mulighed jo dels er, at de skal stå til rådighed, hvis de kan, og at man sørger for at forfægte det osv., og så er det jo også at se på, om der er mulighed for at give dem en ekstra skærv efter skat, når de er på arbejdsmarkedet.

Derfor har vi også sagt, at i det omfang, vi finder penge til skattelettelser – det er jo ikke sådan, at vi ønsker at opretholde så høj en skat som muligt, så kan man finde penge til skattelettelser, er det jo fint – så ønsker vi, at sigtet er på de mennesker, der ikke tjener så forfærdelig mange penge. Vi tror jo også, at det at give dem i givet fald en mulig skattelettelser også vil være noget, der bliver omsat i forbrug, for der er jo også en større sandsynlighed for, at folk, der tjener ganske få penge, kommer ud og bruger pengene og forhåbentlig får lidt glæde af dem og på den måde også kan se værdien af at være i arbejde i stedet for f.eks. at være på kontanthjælp.

Kl. 11:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 11:12

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Jeg er jo sådan set meget enig med Dansk Folkepartis ordfører om det her, og netop også den udfordring, som Dansk Folkeparti rejser fra tid til anden med mange udlændinge i Danmark, som, som det hedder i den lidt grovere retorik, tager danske arbejdspladser. Men som hr. Kristian Thulesen Dahl også udtrykker det her og forklarer det, så handler det jo om, at der er nogle arbejdspladser, som simpelt hen ikke er attraktive nok. Det glæder mig egentlig, at Dansk Folkeparti vil være med til at lette skatten på arbejde for de laveste indkomster. Jeg vil blot have ordføreren til at bekræfte, at det sådan set handler om, at Folketinget og regeringen med Dansk Folkepartis støtte fremover for at sikre vores velfærdssamfund også til næste generation, ikke blot til næste valg, er klar til også at træffe

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:13

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen vi afventer jo de udspil, der måtte komme, og så kigger vi på dem, og så må vi finde ud af, hvordan vi sikrer en tilstrækkelig social balance osv. i tingene. Jeg vil måske godt lige anholde en enkelt ting i det, hr. Jakob Ellemann-Jensen siger her, og det er det her med, hvis der er jobs, der ikke er attraktive nok. For hvis man kan arbejde, og der er arbejde at få, så mener jeg faktisk også, at man har en moralsk forpligtelse til at tage det job. Og der er ikke nogen jobs, der ikke er fine nok. Jeg ved godt, at de jobs, der f.eks. er i højsæsonen, jo typisk så bliver taget af, som jeg så siger, østeuropæere, og de burde blive taget af de ledige danskere, der kan. Og hvis ikke man synes, at de jobs er tilstrækkelig, i citationstegn, fine, så må man tænke om igen. Det kan jo også være en vej til efterfølgende at få et andet job, som er mere attraktivt. Det er jo den positive udvikling, som jeg synes at vi skal have i forhold til vores arbejdsmarked. Det ville så gøre, at flere danskere kom i job og måske færre østeuropæere, og det ville jo styrke de offentlige finanser, og det ville styrke selvværdet hos de ledige danskere, der så rent faktisk kommer i arbejde.

Kl. 11:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 11:14

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Og tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for talen. Jeg tror ikke, der er nogen, der er i tvivl om, at Dansk Folkeparti er et parti, som ikke bare går til valg på, men også slås for bedre velfærd. Det er især på ældreområdet, at vi igen og igen hører Dansk Folkeparti tale om bedre forhold for vores ældre medborgere. Jeg er fuldstændig enig i, at det er der behov for. Nogle af de historier, vi ser i fjernsynet, er rigtig uhyggelige. Jeg synes ikke, det er værdigt, at mennesker, der har knoklet et langt liv og betalt deres skat til fællesskabet, skal sidde i flere timer med en våd ble og vente. Det er ikke værdigt. Det er ikke den rette omsorg. Og de har ikke fortjent det. Det tror jeg sådan set at Dansk Folkeparti er meget enig med os i i Enhedslisten. Vi kan også se det på sygehusene, vi har set det på fødegangene. Der er masser af eksempler.

Jeg vil egentlig bare høre, hvad Dansk Folkeparti synes om det nuværende niveau for velfærd, altså det, vi har i dag. Er det godt nok, eller skal det forbedres?

Kl. 11:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg mener bestemt, vi har områder, hvor det skal forbedres. Jeg er fuldstændig enig i det, der bliver sagt om ældreomsorgen. Gudske lov er der selvfølgelig mange steder, hvor tingene fungerer, og hvor der er dygtige medarbejdere, der gør de ældre glade, giver en ekstra hånd til de syge på sygehusene på en sådan måde, at det fremkalder et smil på læben hos de ældre. Det skal vi selvfølgelig værdsætte og takke for. Det skal vi også huske at sige.

Men der er steder, hvor det halter, og der skal de ting rettes op. Når vi tager udgangspunkt i ældrepolitikken, taler vi om værdighed for at knytte nogle begreber på, hvad det vil sige at levere en værdig ældrepleje. At kommunerne er forpligtet til at definere, hvad værdig ældrepleje er hos dem, så man kan måle det, kigge på det, diskutere med kommunen, er for os at se noget, der giver ældreorganisationerne nogle redskaber, som gør, at man kan komme efter de kommuner, der ikke gør det godt nok. Så der er bestemt steder, hvor det skal gøres bedre i forhold til i dag.

Kl. 11:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:17

Pernille Skipper (EL):

Tak. Det er heldigvis ikke noget overraskende svar. Jeg er også meget, meget enig. Så kommer det næste interessante, og det er jo, hvordan vi gør det. Hr. Kristian Thulesen Dahl talte selv i sin ellers udmærkede tale om, måske ikke at spise elefanter, men at spise stykker af elefanter og ville se, hvad det var for nogen, der blev serveret for Dansk Folkeparti til forhandlingerne. Jeg kan nok forestille mig, at man ikke helt får lov til at nøjes med selv at vælge de stykker, man synes er de lækre, for der er nok også nogle stykker, man skal spise til gengæld for at få lov til at få fingre i de lækre. Sådan plejer det at være, også når Dansk Folkeparti går til forhandlinger.

Derfor er mit simple spørgsmål: Skal den offentlige vækst som minimum stige i takt med den demografiske udvikling eller mere, sådan at vi kan få forbedringer? Skidt med de 0,3 pct., men de 0,6 pct., som er et absolut minimum, bare for at vi kan bevare det nuværende niveau, er det det, vi kan forvente som krav fra Dansk Folkepartis side, eller hvad er man villig til at spise af elefantstykker?

Kl. 11:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak.

Kl. 11:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vores ambition er, at den offentlige sektor skal kunne følge med. Helt klart. Og det er fuldstændig rigtigt, at når der kommer demografiske ændringer, som man så fint kalder det, altså når der kommer ændret befolkningssammensætning, så bliver man nødt til hele tiden at se på, hvad der så skal til, for at den offentlige sektor kan følge med.

Der er jo selvfølgelig stor forskel på en ældre medborger, som sidder på et plejehjem og har meget, meget svært ved selv at gøre de basale ting og derfor har brug for pleje og omsorg til stort set alt, og så en ældre medborger, som, selv om vedkommende er oppe i årene, er fit for fight, og som rejser og kan gå ud og gøre ting og besøge venner og spille bridge og sådan noget. Der er stor, stor forskel.

Vi vil have en offentlig sektor, der kan følge med den forandring, der sker, og det er for os at se en nødvendighed så, at der er en realvækst i den offentlige sektor, der er noget højere end det, som den nuværende regering opererer med. Vi har jo tidligere selv opereret med et tal helt oppe omkring 0,8 pct., som fru Pernille Skipper selvfølgelig udmærket godt ved, når vi har skullet vurdere, hvad det er, der er behov for i årene fremover. Så vi er på et noget højere tal end det, regeringen opererer med. Det er helt klart.

Kl. 11:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Morten Østergaard (RV):

Dansk Folkeparti havde jo fint besøg i sidste uge. Det var Nigel Farage, som var på besøg. Han er jo en aktiv fortaler for det, han kalder Dexit, altså dansk udtrædelse af EU. Det, jeg forstod ved den lejlighed, var, at Dansk Folkeparti også overvejede at gøre sig til talsmand for det, fordi man var meget optaget af – hvilket hr. Kristian Thulesen Dahl jo også har været i adskillige spørgetimer – under hvilke vilkår Storbritannien får lov til at træde ud af EU. Derfor skal jeg bare helt konkret spørge om noget: Er det korrekt forstået, at Dansk Folkepartis opfattelse er, at under visse forudsætninger vil man foretrække et Danmark uden for EU i lighed med det, Storbritannien har valgt?

Kl. 11:19

Kl. 11:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:20

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti har ikke foreslået en dansk udmeldelse af EU – nej, det har vi ikke. Dansk Folkeparti har foreslået at ville arbejde aktivt for, at Storbritannien, som har besluttet sig for at ville melde sig ud af EU, får en fornuftig aftale. Og en fornuftig aftale bygger på, at Storbritannien og vi og øvrige EU-lande har en meget, meget høj grad af frihandel mellem hinanden, men uden at tvinge Storbritannien til at acceptere fri indvandring. Det er jo lige præcis den afgørende forskel på den position, EU har taget over for Storbritannien, og den position, vi mener man bør tage, nemlig om man skal forlange over for briterne, at de skal acceptere fri indvandring som betingelse for at ville lave en frihandelsaftale med dem, eller man ikke skal.

Vi har så sagt, at hvis briterne får en fornuftig aftale, hvad vi altså vil kæmpe for de får, kan det komme på tale, at danskerne ved en folkeafstemning får lejlighed til at blive spurgt om, om man synes, at sådan en aftale også er attraktiv for Danmark. Det er det scenarie, vi har tænkt.

Det, det drejer sig om nu, er, at vi hjælper med til – og det mener vi Danmark bør – at briterne får en fornuftig aftale. Vi mener ikke, der er grobund for, at man på nogen måde skal prøve at straffe briterne, som der ellers har været en tendens til i visse EU-kredse, for vi synes, det ville være helt, helt forkert af Danmark at medvirke til det.

Kl. 11:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:21

Morten Østergaard (RV):

Hr. Kristian Thulesen Dahl vil altid gerne tale om Storbritannien, men det, jeg egentlig spurgte til, var Danmark, og hvordan Dansk Folkeparti ville stille sig i sådan en folkeafstemning. Og det er interessant, for sidst vi havde folkeafstemning i Danmark, for et års tid siden, må man jo sige at Dansk Folkeparti var meget klare i mælet. Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde: Kan vi ikke forblive fuldt og helt medlem af Europol, så vil vi på trods af det der med Schengen anbefale, at vi ved en folkeafstemning så alligevel ophæver retsforbeholdet. Jeg tror, at nogle vælgere måske i dag kunne føle, at de lidt havde købt katten i sækken, hvis de havde lyttet til Dansk Folkeparti på det tidspunkt, fordi man jo efterfølgende er løbet fra synspunktet.

Nu er vi jo begge to fra Jylland, og det der med at købe katten i sækken, at man betaler for noget, man ikke rigtig får, bliver sådan lidt træls. Jeg var selv til møde i vores europæiske parti i Polen forle-

den, og der har Dansk Folkeparti vistnok bestilt et eller andet, som man ikke har fået. Men jeg faldt altså over den her Meldkuglepen, hvorpå der på polsk står: Ingen kvaler, Meld betaler. Den vil jeg give til hr. Kristian Thulesen Dahl, fordi jeg synes, det er vigtigt, at man ikke køber katten i sækken, når det handler om EU. Værsgo.

Kl. 11:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen god rejse til hr. Morten Østergaard, når hr. Morten Østergaard kommer rundt i Europa og taler med folk. Jeg synes i forhold til Europol, at vi skal se, om der kommer en aftale. Det ved vi jo ikke endnu. Jeg er ikke blevet orienteret om, hvorvidt der kommer en aftale. Men så må vi vurdere den aftale. Vi står selvfølgelig ved, at hvis ikke der kan laves en fornuftig aftale, kan der komme en ny folkeafstemning for danskerne, og så er det jo danskerne, der bestemmer, hvad de vil stemme.

Det der med sige, at danskerne kan være blevet forledt eller noget lignende, i forhold til at man i givet fald får en folkeafstemning, hvor man selv træffer beslutningen, har jeg meget svært ved at se. Hvad et parti anbefaler danskerne at stemme ved en folkeafstemning, er jo, hvad det er, men det er så danskerne selv, der træffer deres beslutning om, hvad de vil. Hvad vi så anbefaler dem at stemme, kan de jo lytte til eller lade være. Jeg håber selvfølgelig, at de lytter til det, for vi gør os umage, og det, vi anbefaler, synes vi selv er ret klogt.

Kl. 11:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:23

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Når man lytter til hr. Kristian Thulesen Dahl, får man bestemt opfattelsen af, at der banker et varmt hjerte for vores velfærd osv., og al respekt for det.

Hr. Kristian Thulesen Dahl peger også på en række ting, der burde være bedre og anderledes i den nuværende situation. Og her i salen ved vi jo godt, at siden 2001 har Dansk Folkeparti haft, jeg vil ikke sige vetoret, men i hvert fald et stort ord at skulle have sagt i forhold til økonomiske bevillinger og finanslove osv.

Hvis hr. Kristian Thulesen Dahl skulle tænke situationen igen, for at vi måske kunne tage pejling af fremtiden, kunne det være interessant at høre, hvad der så er gået forkert. Hvad er gået galt, hvad vil Dansk Folkeparti gøre anderledes? Altså siden 2001, hvor man sådan set, bortset fra en kort halvår periode, har siddet på magten eller det sidste ord. Hvad skulle man have gjort anderledes? For så kunne vi måske forvente at høre noget om, hvad fremtiden så byder på det område. For der må jo være en hel del, der er gået galt, når vi nu har så meget at kritisere, som vi egentlig har, i forhold til de dårlige eksempler, der er.

Kl. 11:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu rummer tiden vist kun mulighed for at svare inden for et minuts tid eller sådan noget, for det er jo en hel dags debat værdig at diskutere, hvordan man synes tingene skulle have været anderledes, når man kigger tilbage i tiden.

Altså, skal jeg nævne to områder, som jeg synes har haft stor indflydelse, er det selvfølgelig for det første, at vi år for år har måttet kæmpe for f.eks. at få en strammere politik i forhold til indvandring. Og det har for os at se været op ad bakke at få den nødvendige politik gennemført. Så det er kommet sådan i bidder; det er den her elefant, som vi har måttet bide over i mindre stykker, end vi har brudt os om. For det er jo klart, at det har haft en enorm effekt, også i forhold til de offentlige udgifter. Altså, når vi taler om tocifrede milliardbeløb hvert eneste år i udgifter, er det jo noget, der virkelig betyder noget, også for den velfærd, vi kan levere til danskerne.

Den anden ting er jo nok en erkendelse af – vi stemte jo anderledes i forhold til dengang – at udvidelsen af EU med de her ti central- og østeuropæiske lande fra 2002 simpelt hen gik for stærkt. Og det gjorde jo, at der kom en situation, hvor vi ikke selv kunne kontrollere, hvordan indvandringen fra bl.a. Østeuropa er sket. Og det har selvfølgelig også haft nogle konsekvenser.

Det synes jeg bestemt også er en af de ting, som, når man taler om 00'erne, burde have været grebet anderledes an.

Kl. 11:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Leif Mikkelsen, værsgo.

Kl. 11:26

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg synes, hr. Kristian Thulesen Dahl taler udenom. For det er blevet påpeget, og hr. Kristian Thulesen Dahl havde da næsten direkte adresse til ældreområdet, at det ikke var godt nok. Der har vi jo set ældremilliarder; skulle der så have været to eller tre af dem hver gang, eller hvad er det, der er gået galt?

For jeg vil stadig væk holde fast i, at Dansk Folkeparti jo har haft et væsentligt ord at skulle have sagt. Vi mindes jo alle sammen finanslovene, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl har stået ude foran glassdøren efter at have haft et stort ord at skulle have sagt. Derfor må der være et svigt der, og man må tage et medansvar for, at det ikke blev bedre, end det gjorde.

Jeg prøver bare at adressere, at det ikke altid er de andres skyld. Det er sådan set det, jeg godt vil have en indrømmelse i forhold til og et svar på. Der var måske noget, der skulle have været gjort anderledes – eller hvad? Det er bare sådan i forhold til, hvad vi kan forvente i fremtiden, eller om man fortsætter med fejlene, så vi også om nogle år desværre kan påpege, at det ikke gik så godt.

Kl. 11:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 11:27

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Selvfølgelig har alle, der er med til at træffe beslutninger, et ansvar for, hvad der sker. Det har Dansk Folkeparti også, og det skal vi da også tage vores ansvar for.

Jeg prøvede sådan set også bare at komme hr. Leif Mikkelsen i møde ved at sige, at når man kigger tilbage og ser på, hvad der kunne være gjort bedre, så kan man jo holde en hel dags debat. Det var sådan set for at illustrere, at der sikkert er meget, vi kunne snakke om kunne være gjort bedre, hvis man kigger tilbage i tiden.

Vi lavede i fællesskab strukturreformen i sin tid, og der er sikkert også en del ting ved den, der, med den viden, vi har nu, kunne være nørket på plads på en lidt anden måde. Sådan er det jo at leve livet. Det er ikke det samme, som at man så ikke også skal tage ansvaret for, hvad der så skal ske næste år, og så prøve at gøre tingene bedre.

Der kan vi bare se, at der gudskelov er mange steder, hvor tingene fungerer, og der er mange steder, hvor tingene fungerer knap så godt, som vi gerne vil have dem til. Og der er politik jo sådan, at det

sådan set drejer sig om i en fart at få gjort noget ved de ting, der ikke er så gode.

Kl. 11:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Trine Torp, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:28

Kl. 11:28

Trine Torp (SF):

Tak. Jeg hørte, at ordføreren lige nævnte uddannelse i en enkelt sætning i sin ordførertale. Nogle af de unge, som har rigtig svært ved at finde vej ind i uddannelsessystemet, er nogle, som ikke nødvendigvis er parat til at komme ind på en ungdomsuddannelse. De har måske mødt nogle bump på skolevejen, eller de har brug for en mere værkstedspræget undervisning, inden de bliver klar til at tage en ungdomsuddannelse. Jeg vil gerne høre ordføreren: Hvordan kan det være, at Dansk Folkeparti bakker op om forringelser af produktions-skolerne og nedskæringer på skoleydelsen?

Kl. 11:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er rigtigt, at det jo er et af de elementer, der er i finanslovsaftalen, og som der var stillet forslag om, og som har overlevet i en begrænset form, men dog alligevel har overlevet i den endelige finanslovsaftale. Vi tror fuldt og fast på, at produktionsskolerne også har en fremtid. Vi tror også på, at de vil kunne fungere under de vilkår, der er med finanslovsaftalen. For jeg er fuldstændig enig i, at der er unge og også andre, som har brug for at gå en lidt anden vej frem end bare at kunne gå igennem den sådan traditionelle ungdomsuddannelse. Dem skal der også være en plads til. En del af dem bliver jo hjulpet på vores produktionsskoler, og det vil de fortsat blive, og så med den aftale, der her er lavet.

Kl. 11:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Trine Torp.

Kl. 11:29

Trine Torp (SF):

Jamen så vil jeg gerne høre om noget. Tror ordføreren, at det for de her unge, som ikke går den snorlige vej gennem uddannelsessystemet, vil fremme deres muligheder for at komme videre i uddannelsessystemet, når man skærer i deres skoleydelse, eller det modsatte?

Kl. 11:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Thulesen Dahl.

Kl. 11:29

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu er det jo ikke sådan, at man ikke får noget fremover, men for dem over 18 år vil der være et mere SU-sammenligneligt niveau. Og dem under 18 år får så stadig væk et beløb, som andre unge på en ungdomsuddannelse ikke får. Det er selvfølgelig også, fordi vi anerkender det. Vi har syntes, at sådan skal det være. Det er selvfølgelig et område, vi vil følge tæt, også i den kommende tid, for at se, hvordan det her kommer til at virke. Men vi er overbeviste om, at selv med de her justeringer vil produktionsskolerne have en plads i vores uddannelsessystem til gavn for bl.a. de unge, som har svært ved at finde den mere lige vej igennem uddannelsessystemet.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Astrid Krag, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:30

Astrid Krag (S):

Tak for det. Først en tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for at rette en appel til vores ældreminister om at hank op i kommunerne. Det var godt at høre, og det er jeg meget enig i.

Men så vil jeg også sige, at jeg synes, at et langt liv på Christiansborg har sneget sig ind i ordførerens måde at tale på og formulere sig på. Hele den her snak om, at nul plus nul plus minus pludselig er blevet til 0,3 er meget godt, for det er jo sådan en fast vending, vi har hørt en del gange fra ordføreren. Jeg har sådan siddet med meget åbne ører og lyttet både til talen og svarene her for at høre om, hvor så de ældre er henne, når ordføreren står på talerstolen og bekymrer sig om væksten i den offentlige sektor.

For virkeligheden bag alle de her tal og procenter, der bliver kastet op i luften, er jo, at med den nuværende regering er der markant dårligere råd til ældrepleje i fremtiden end bare i forhold til den Løkke-regering, der var lige for ganske kort tid siden. Og jeg skrev ned, da ordføreren sagde helt konkret: Skal vi gøre noget ved ældreområdet f.eks., ja, så skal der selvfølgelig en højere procent til i væksttallene.

Der står bare et spørgsmål tilbage: Jamen skal der så det, skal der noget til på ældreområdet?

Kl. 11:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man må sige, at fru Astrid Krag så lykkedes med at blive helt politikeragtig i den måde, hun stillede spørgsmål på til sidst. Men fred være med det; vi er jo også her i Folketingssalen, så sådan kan det jo godt være.

Jamen jeg synes i virkeligheden, at man skal tænke på – også som socialdemokrat – at sidst, vi havde minusvækst i kommunerne, som jo har den direkte kontakt med vores ældre, faktisk var under en socialdemokratisk regering. Det synes jeg måske ikke var så fantastisk.

Altså, man tog også penge fra kommunerne for at give selskabsskattelettelser. Vi kan godt tage remsen op, hvis fru Astrid Krag ønsker det. Nu har jeg sådan set ikke lagt op til det i min ordførertale i dag, men det er klart, at hvis Socialdemokratiet vil ind på den galej, kan vi sagtens gøre det.

Jeg synes jo, at vi i fællesskab skulle fokusere på, hvordan vi efter de eksempler, der er fremme om, at ældreplejen ikke fungerer, får gjort op med det. Vi har med finanslovsaftalen for i år jo allerede lagt det her spor med at diskutere værdighed for de ældre. Hvad er værdig pleje, omsorg, omhed, som det er blevet sagt? Altså, hvad er det, der skal til for at sikre det?

Det vil vi rigtig, rigtig gerne gå ind i og bruge en bunke tid på, for det mener vi er noget af det allervigtigste i vores kernevelfærd, altså at vi faktisk sikrer, at ældre, der ikke kan klare sig selv, og som ofte har bidraget til at bygge det her samfund op, efter et langt liv ikke bliver ladt i stikken i deres sidste tid.

Kl. 11:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Astrid Krag.

Kl. 11:33

Astrid Krag (S):

Vi er jo fra den samme egn. Jeg tror faktisk, vi har haft den samme lærer i musik på højniveau. Du spillede vist klaver, jeg spillede bas, og lad os bare få noget ærlig snak, som vi kender det derhjemme fra.

Altså, der var jo ikke noget svar på det, jeg spurgte om her. Skal vi noget på ældreområdet, eller skal vi ikke? Det er sådan set dit parti, der sidder med de afgørende mandater i forhold til ikke bare at hanke op i ældreministeren og sige, at nu må hun skælde lidt mere ud på kommunerne, men også i forhold til at sikre, at der er det økonomiske råderum, der sikrer, at der ikke er ældre, der skal gå rundt med gennemvåd ble, fordi der ikke er tid til at tage dem på toilettet. Eller de her historier med ældre, der sidder på toilettet i halve og hele timer, og ikke kan blive hjulpet af – altså, det har da ikke meget med værdighed at gøre, selv om man så har kaldt nogle penge for en værdighedsmilliard.

Men skal der gøres mere på ældreområdet? Det må vi jo få et klart svar på.

Kl. 11:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der skal i hvert fald gøres noget ved tiltaleformen. Man siger ikke »du« eller »dit«.

Værsgo.

Kl. 11:33

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, men der var meget politikernesnak, synes jeg, for hvad var det lige præcis, jeg forholdt mig til før? Det var, at vi skulle have en mere værdig ældrepleje, også de steder, hvor den halter, og lige præcis definere, hvad værdighed er i den enkelte kommune i forhold til at sikre den enkelte ældre bedre vilkår, mere ømhed, mere sikkerhed for, at der kommer pleje, når der er brug for det.

Jeg har blankt sagt heroppe fra talerstolen i dag, at det både er et spørgsmål om holdning og for mig at se også et spørgsmål om ressourcer, altså om der er penge. Så tillod jeg mig bare den lille drilske kommentar, som jeg godt kan forstå at fru Astrid Krag ikke bryder sig så meget om, nemlig at sidst, vi havde minusvækst i kommunerne, altså da penge-kassen blev mindre i kommunerne, der jo har den direkte kontakt med de ældre, var under fru Astrid Krag's socialdemokratisk ledede regering.

Det var ovre i drilledelen, ikke? Nu skal vi kigge fremad og i fællesskab sikre de ældre bedre vilkår.

Kl. 11:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:34

Pelle Dragsted (EL):

Tak. En af de ting, som jeg synes virkelig stikker i øjnene i det nye regeringsgrundlag, er ønsket om sådan at sælge mest muligt ud af det, der er vores fællesskab, altså privatisere, ligesom vi så med DONG og Goldman Sachs. Det er vores lufthavne, det er måske DSB, det er TV 2 – det er alt, hvad man sådan set kan komme af med. Dengang med DONG stod Enhedslisten og Dansk Folkeparti jo sådan set sammen mod resten af partierne herinde om at forsøge at forhindre den skandale.

Samtidig bliver der også lagt op til, at private koncerner fremover mere skal ind og tjene penge inden for vores velfærd, altså trække profit ud af børnehaver, plejehjem, måske endda skoler – og det eksperiment er jo prøvet før. Det er prøvet lige ovre på den anden side af sundet her med nogle forfærdelige konsekvenser til følge. Millio-
ner af kroner røg til skattely, og skandale på skandale rullede inden

for ældreplejen. Der var sågar ældre, der døde af sult på plejehjemmene, fordi der simpelt hen var for uuddannet og dårligt personale.

Så mit spørgsmål er egentlig bare: Hvad er Dansk Folkepartis holdning til det her, for Dansk Folkeparti sidder med de afgørende mandater? Vil Dansk Folkeparti være med til at lade private velfærdskoncerner, sådan som vi har set det i Sverige, komme ind og trække profit, altså skattekrone ud af driften af f.eks. børnehaver, plejehjem, skoler? Eller er det her, Dansk Folkeparti – ligesom vi så det med DONG – sammen med os vil sætte foden ned og sige, at nej, det er ikke den vej, vi skal?

Kl. 11:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:36

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har en meget lidt ideologisk tilgang til det der. Altså, vi har en meget praktisk tilgang, der handler om, hvad der ser fornuftigt ud, og hvad der ikke ser fornuftigt ud. Det er klart, at når vi kommer ind på såkaldt bløde områder, altså kommer ind på, at det handler om pleje og omsorg i forhold til mennesker, så er vi meget tilbageholdende med at tro på ideen om, at der kan komme store firmaer ind – måske kapitalfonde eller lignende – og lave forretning på det.

For hvad er det, der sker? Vi har jo set det konkret, vi har jo set eksempler på det. Hvad er det, der sker, når sådan et firma så går konkurs? Ja, det er, at den offentlige sektor skal skynde sig ind og rydde det hele op, og altså i virkeligheden at have en eller anden buffer stående klar. Hvis det f.eks. er inden for ældreplejen – det er jo helt oplagt at tage det som eksempel, fordi der har været kommuner, der har eksperimenteret med det – at et firma går konkurs, så skal kommunen jo ind og hjælpe de her ældre fra dag et. Kan man have sådan et apparat stående klar og så samtidig have et privat firma til at udføre arbejdet? Det er svært at tro på, at det er en god idé.

Jeg tror, at det altid har været sådan, at man hos park og vej i kommunerne, altså dem, der har med asfalt på vejene at gøre og sådan noget, aldrig nogen sinde har været i tvivl om, at det er fint, at det er private firmaer, der kommer og gør det, og så køber man ydelsen hos dem. Det viser bare, at man skal tage det her meget, meget praktisk og basere det på, hvad der lyder rigtigt, og hvad der bestemt lyder forkert.

Kl. 11:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Dragsted, værsgo.

Kl. 11:37

Pelle Dragsted (EL):

Men én ting, der går igen, uanset om vi snakker velfærd eller service, er jo, at der er penge, der bliver ført ud, altså skatteyderkroner, som i stedet for at bruges til den opgave, der skal løses, bliver ført ud til f.eks. en kapitalfond eller aktionærer eller bare en ejerkreds. Det er jo forskellen mellem at have noget i offentlig drift og have det ovre i det private.

Men jeg er glad for den udmelding, der kommer fra hr. Kristian Thulesen Dahl. Jeg skal bare lige forstå: Betyder det, at hr. Kristian Thulesen Dahl kan garantere, at Dansk Folkeparti ikke kommer til at lægge stemmer til f.eks. obligatoriske måltal for udlicitering, der omfatter velfærdsområderne? Kan vi være sikre på, at det ikke bliver med Dansk Folkepartis stemmer?

Kl. 11:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:38

Kristian Thulesen Dahl (DF):

To ting. Det ene er, at der faktisk tidligere har været et ønske om at presse det her udliciteringsniveau fra kommunernes side så højt op, at vi vurderede, at man ikke kunne undgå andet, end at man skulle ind over ældreområdet for at kunne honorere det. Det sagde vi nej til. Det synes vi ikke var en god idé. Og det var, fordi vi kunne se, at man ville komme ind på de her bløde områder, altså udsatte mennesker, som vi ikke syntes man skulle forpligte kommunerne til at lave udlicitering på. Så det er vores holdning i forhold til det.

Det andet er, for lige også at lægge den der balance ind, at nogle altså kan tjene penge på noget. Hvis man har en park og man beder et privat gartnerfirma om at holde parken, ja, så kan det private firma jo tjene penge på det – det har vi jo ikke noget imod. Altså, det behøver jo ikke nødvendigvis at være kommunens egne folk, der går og holder den park. Det kan jo godt være et privat firma, og det er det jo også mange steder.

Det er bare for at sige, at så odiøst er det jo heller ikke, at der er nogle, der så kan tjene penge på den type ting. Men det afgørende er jo, hvad det er for noget i den offentlige sektor. Har det med mennesker at gøre? Altså, er det sådan noget, hvor man virkelig skal være påpasselig? Eller er det sådan mere de her hardcore ting, hvor man kan sige om en park, at hvis den ikke bliver passet i morgen, så finder vi nok ud af det, og så løser vi det nok?

Kl. 11:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:39

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Jeg kunne i virkeligheden godt tænke mig at fortsætte lidt i det spor, der handler om at finde ud af, hvor Dansk Folkeparti står henne i forhold til den her nye fra-blå-til-mørkeblå regering, vi har fået, og derfor vil jeg gerne spørge lidt ind til det der med pensionsalderen. For der står jo i regeringsgrundlaget, at regeringen har et ønske om at sætte pensionsalderen op for at finde nogle penge, som så skal bruges – må vi gå ud fra, når vi læser regeringsgrundlaget – til skattelettelser. Og i den forbindelse kunne jeg godt tænke mig at høre, om Dansk Folkeparti står fast på, også her efter at der er dannet en regering, at Dansk Folkeparti ligesom Socialdemokratiet ikke ønsker at indgå en aftale med regeringen om at hæve pensionsalderen i Danmark.

Kl. 11:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:40

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi har nøjagtig den samme holdning til spørgsmålet om pensionsalder, som vi havde, før det blev en udvidet regering. Og jeg tror også, vi havde lejlighed til at sige, at vi i virkeligheden har rodet ved folks pensionsalder både i 2006 i forbindelse med den store velfærdsaftale, og da den blev justeret i 2011, i forlængelse af at vurderingen var, at danskerne levede længere. Vi synes simpelt hen, man skal være varsom med, hvor ofte man kommer tilbage. Altså, danskerne har jo svært ved i dag overhovedet at forholde sig til, hvornår deres pensionsalder er.

Så skulle man nu ikke skabe lidt ro og fred omkring det her og så i højere grad koncentrere sig om, om man kan få seniorer, der er fit for fight, og som faktisk godt kan, motiveret til at tage en tørn til på arbejdsmarkedet. Det tror jeg vil være fint, hvis man kan det. Men så er det jo en positiv historie for alle, i stedet for at man tvinger pensi-

onsalderen højere op i forhold til det, der allerede er vedtaget, og dermed også tvinger nogle mennesker til at blive på arbejdsmarkedet, som faktisk er nedslidte og bør have mulighed for at træde af.

Kl. 11:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 11:41

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Det er jo et svar, jeg er rigtig glad for at høre, for det betyder, at regeringen ikke har flertal bag den del af sin politik. Og det er i virkeligheden en af de dele af regeringsgrundlaget, som jeg er allerallermest bekymret for. Men det betyder så også – hvis jeg sådan skal samle lidt op på, hvad der er svaret indtil nu – at Dansk Folkeparti ikke står bag den helt centrale ramme for, hvad den økonomiske politik skal være, nemlig væksten i den offentlige sektor. Dansk Folkeparti står ikke bag de ting, der bliver talt om, i forhold til udliciteringer, som regeringen lægger op til, og Dansk Folkeparti står ikke bag den del, der handler om pensionsalderen. Dansk Folkeparti står ikke bag ideen om forringelser i velfærden. Det er altså noget, der selvfølgelig glæder mig som socialdemokrat.

Men på en eller anden måde kan jeg ikke lade være med tænke på, hvad det egentlig er, Dansk Folkeparti så står bag. Altså, det er trods alt Dansk Folkeparti, der er årsag til, at vi har den regering sidende, der sidder lige nu. Dansk Folkepartis formand står på talerstolen og siger, at Dansk Folkeparti gerne vil have en social balance. Jeg synes måske ikke, det her fra blåt til mørkeblåt er et udtryk for en social balance. Så måske kunne formanden for Dansk Folkeparti svare på, hvad det så egentlig er, der er hele ideen med, at Dansk Folkeparti står bag regeringen.

Kl. 11:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:42

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg havde egentlig tænkt mig bare at sige, at det var en fin opbremsning, men nu var der så et tillægsspørgsmål.

Jamen det handler om, at Dansk Folkeparti kan få indflydelse på den politik, der bliver ført, og vi står da i en væsentlig bedre situation med den her regering og os som parlamentarisk grundlag, end hvis vi havde en anden regering, der kiggede til SF, Enhedslisten, Det Radikale Venstre og Alternativet. Nu kommer de partier jo på talerstolen her senere, og når det har udfoldet sig, hvad de partier mener, så tror jeg godt, man kan se forskellen. Og så tror jeg, man kan forstå, hvorfor Dansk Folkeparti ikke synes, at vi skal have – havde jeg nær sagt, i citationstegn – den side af Folketingssalen til at regere.

Jeg glæder mig over, at Socialdemokratiet på visse områder siden folketingsvalget i sommeren 2015 har flyttet sig, og det vil jeg gerne kvittere for, og jeg ser også frem til, at vi kan samarbejde om en lang række ting. Men jeg må også bare sige, at der er fire partier omkring Socialdemokratiet, som vil noget diametralt modsat på en række afgørende områder, og så kan man jo selv vurdere, om man tør overlade til den kreds af partier at sætte kursen for Danmark.

Kl. 11:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 11:43

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg vil også gerne følge op på noget af det med den sociale balance. Der blev tidligere spurgt til, at vi i de her dage er i gang med til at behandle et lovforslag, som betyder, at der bliver skåret ned på ydelsen til unge på produktionsskolerne, og det lægger Dansk Folkeparti jo stemmer til. Produktionsskolerne er nogle af dem, der virkelig hjælper unge, som har sociale problemer med i bagagen, med at komme igennem og måske komme ind og få mere uddannelse og ud i job senere. Så jeg vil gerne spørge ordføreren en gang til: Hvad er det rimelige, hvad er det fornuftige i at spare så markant på produktionsskoleydelsen?

Kl. 11:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil bare lige sige som det første, at man kan få det indtryk, når man følger debatten, at nu er der ikke længere nogen ydelse til unge, der går på produktionsskole. Det er jo ikke rigtigt. Altså, der er også en ydelse fremover. Det bliver for dem over 18 år i højere grad sammenligneligt med dem, der er i SU-systemet. For dem under 18 år er der en ydelse, som der ikke er til dem, der går på en ungdomsuddannelse i øvrigt. Og det er derfor, jeg tror, at produktionsskolerne også har en fremtid i vores uddannelsessystem, og at de fortsat vil kunne hjælpe mange af de unge, som er i en lidt sårbar situation, videre i systemet, måske med 1 års ophold på en produktionsskole. Det tror jeg fortsat de vil kunne, og jeg tror, det vil fungere.

Men jeg vil også gerne love her i dag, at vi vil følge det meget tæt, for det er vigtigt for os, at der er steder i vores uddannelsessektor, hvor man kan hjælpe folk, som ikke lige sporenstregs kan gå den lige vej. Og der er produktionsskolerne et element i det.

Kl. 11:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 11:45

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er de nemlig, og derfor går vi i Radikale Venstre også rigtig meget op i, at de her unge bliver på produktionsskolerne og ikke falder ud, hvor jo så alternativet for dem er at komme på kontanthjælp.

Så vil jeg gerne spørge hr. Kristian Thulesen Dahl her: Hvis det bliver sådan – når nu hr. Kristian Thulesen Dahl siger, at Dansk Folkeparti vil følge det tæt – at færre unge fremover kommer på produktionsskole, eller at de falder ud og kommer på kontanthjælp, vil hr. Kristian Thulesen Dahl så være med til at ændre på dette?

Kl. 11:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:45

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi laver ikke om på noget og tænker, at nu er det bare løst; nu lægger vi det til side; nu skal vi ikke kigge på det længere. Vi ved udmærket godt, at det her selvfølgelig er et område, vi skal have fokus på. Specielt fremover, når man laver om på nogle ting, skal man holde øje med, hvad der kommer til at ske, og det er klart, at hvis det har en utilsigtet effekt, er vi parate til at tage det op igen. Det siger sig selv.

Jeg vil bare sige, at udgangspunktet jo ikke er, at nu afskaffer man ydelser til unge på en produktionsskole. Det er et spørgsmål

om, at vi korrigerer niveauet for det, og det er også derfor, jeg tror, det vil kunne fungere. Men selvfølgelig er der tilsagn om, at vi vil følge det tæt fremover.

Kl. 11:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Naser Khader, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:46

Naser Khader (KF):

Jeg vil gerne spørge lidt til udenrigspolitikken og Putin. Hvad er Dansk Folkepartis holdning til Putin? Er han en kommende allieret?

Kl. 11:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:46

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, jeg tror, det er så meget sagt at sige, at han er en kommende allieret. Den russiske præsident laver meget skidt, og han skal bestemt kritiseres sønder og sammen for alle de ting, som man med rette kan kritisere ham for. Der er jo mange ting, som han må acceptere kritik af. Det, som har været diskussionen, og som er en relevant diskussion, er selvfølgelig, hvordan man bedst formår at få påvirket det, der sker i Rusland, og det, der sker omkring Putin. Der er det klart, at det er en diskussion, om de sanktioner, vi har lavet, fremmer sagen, eller om de i virkeligheden får russerne til at trække sig mere sammen omkring Putin – det er der jo noget der tyder på – så vi i virkeligheden får modarbejdet den dialog, som vi ellers burde kunne have med russerne, om, hvordan man bør agere i verden, så vi får løst mange af de kriser, der er. Det er jo nødvendigt at diskutere med Rusland, f.eks. i forbindelse med forholdene i Syrien. Man bliver nødt til at have en dialog med russerne. Der spænder man ben for sig selv, er vores synspunkt, ved den måde, man gør det på i dag. Men det har ikke noget at gøre med, at man selvfølgelig skal kritisere Putin og russerne for det, de bør kritiseres for.

Kl. 11:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Naser Khader.

Kl. 11:48

Naser Khader (KF):

Det er jeg glad for at høre, for jeg citerede ordførerens forsvarsordfører, der på et tidspunkt var ude at sige, at Putin er en kommende allieret, og at EU udgør en større trussel for Danmark end Putin. Er hr. Kristian Thulesen Dahl enig med sin egen forsvarsordfører i det?

Kl. 11:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:48

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg synes, at man skal forholde sig til det, det drejer sig om. For når vi taler om krisen i Syrien, er russerne en allieret i kampen mod Islamisk Stat, og her er de en vigtig part. Hr. Naser Khader vil jo understrege, at de også gør en masse andet, som så er skadeligt, i forhold til præsident Assad, men de er jo en allieret i det her spørgsmål. Derfor handler det om, hvad vi taler om. Det er også derfor, at jeg synes, at vores forsvarsordfører har været befriende i sin udmelding for at få sat den her debat i gang, nemlig om det er rigtigt, at vi i forhold til russerne kører, som vi gør; at vi forsøger at isolere dem med sanktioner. Man kunne også spørge: Hvis det er det, man mener

i det danske Folketing, og hvis det er den måde, man håndterer udenrigspolitik på, hvorfor laver man så ikke sanktioner over for Kina? Der er præmissen en fuldstændig anden, nemlig at dialog, samarbejde, erhvervsfremme og ting og sager er det, der skal fremme, at kineserne ændrer retning på de områder, som vi synes at de skal ændre retning på.

Kl. 11:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:49

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. TV 2 har netop vist afsløringer om forholdene på plejehjemmene rundtomkring i landet: våde bleer, urimelig lang ventetid på toiletbesøg, aflysning af bade, ingen mulighed for frisk luft. Det er simpelt hen hjerteskræende, hjerteskræende ringe efter min mening. Regeringen har udpeget en ældreminister, som vist gerne vil markere sig på området for ældrepleje. Men antallet af ældre, der skal have pleje, vokser meget hurtigt, hvis vi bare skal fastholde et minimum af hjælp i forhold til den, de får i dag. Så skal der tilføres milliarder. Der skal tilføres 1 mia. kr. hvert eneste år i mange år frem. Med lavvækst i velfærdsudgifterne på 0,3 pct. om året er der udsigt til endnu ringere vilkår i ældreplejen. Og der er meget langt til en værdig ældrepleje.

Mit spørgsmål til Dansk Folkeparti er: Vil Dansk Folkeparti være med til at garantere, når den her valgperiode er slut, at der er tilført flere penge pr. ældre og ikke færre penge pr. ældre end i dag?

Kl. 11:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:50

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man kan bedømme os på det, der foreløbig er sket. Vi havde folketingsvalg sidst i sommeren 2015. Der er lavet finanslov for 2016 og for 2017, mens vi nu holder den her debat. I år etablerede vi jo den her værdighedsmilliard til kommunerne, som er et beløb, der kommer i de kommende år til kommunerne. Det inkluderer, at man skal definere, hvad værdig ældrepleje er, så vi har noget at stille kommunerne til ansvar for. I finansloven for 2017 er der sat godt 800 mio. kr., altså over trekvart milliard kroner, ekstra af til primært at sikre, at de ældre, der ikke selv kan sørge for mad, stadig væk får et ordentligt, nærende måltid mad. Vi taler om, at maden først rigtig er sund og god, når den kommer ned i maven. Det nytter jo ikke noget, at den bare ligger på en plastiktallerken foran den ældre. Det skal gøres attraktivt og interessant og til en nydelse at spise ens måltid. Det ligger der en masse kvalitet i. Det er vigtigt. Så er der det her klippekortsystem, som skal give de ældre, der ikke kan selv, større ret til selv at definere, hvilken hjælp man vil rekvirere. Det giver også større værdighed for den ældre, at man ikke er ladt i stikken, men selv kan definere, hvad man har brug for. Så på den måde kan man måle og veje og se, at vi rent faktisk gør det, vi har sagt. Vi kæmper for bedre vilkår for de ældre.

Kl. 11:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 11:52

Kirsten Normann Andersen (SF):

Med hensyn til 0,3 pct. vækst om året vil jeg sige, at vi jo er i en situation, hvor vi ved at flere og flere ældre betyder, at der er flere,

der skal deles om det samme for få penge. Vil Dansk Folkeparti være med til at garantere, at vi på finansloven næste år får tilført en ny værdighedsmilliard, som minimum?

Kl. 11:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, værdighedsmilliarden er jo et beløb, der kommer i år og de kommende år til kommunerne, samtidig med at vi forpligter dem til at definere, hvad værdighed forstås som i deres kommune. Det er jo for at kunne konfrontere dem med det, da det også skal give en mere værdig ældrepleje.

Det er vores ambition i Dansk Folkeparti, at vi fortsat, altså år for år, sikrer flere midler til ældreområdet. Vi deler fuldstændig spørgrens synspunkt om, at hvis man skal kunne følge med, når der kommer flere ældre og desværre også flere demente, der får brug for hjælp, så skal der også være ressourcer til rådighed. Så det er en kombination af på den ene side at definere, hvad der er værdig ældrepleje, og hvordan vi sikrer, at den rent faktisk finder sted ude i den enkelte kommune, på den enkelte plejehjem, over for den enkelte ældre, og på den anden side selvfølgelig også at anerkende, at det også koster nogle penge, at der skal være nogle hænder, der hjælper den enkelte ældre. Og de penge skal vi være parate til at sætte af.

Kl. 11:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke flere spørgsmål.

Så vil jeg udsætte mødet til kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 11:53).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Klokken er 13, så vi fortsætter debatten, og den første ordfører, der får ordet, er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Som forældre lærer vi vores børn at have ambitioner, og vi lærer dem, at det er godt og at det er nødvendigt at have ambitioner. Vi opmuntrer dem, fra det øjeblik de prøver at sætte sig op første gang. Vi viser dem, at vi tror på dem. Vi følger dem på sidelinjen af håndboldbanen, vi prøver at holde dem til ilden – nogle måske lige lovlig ihærdigt og højlydt, men dog. Vi følger dem i skolen, hvor vi fortæller dem, at det er vigtigt at være ambitiøs, at det er vigtigt at gøre sig umage. Vi fortæller dem, at hvis de gerne vil være dygtige til noget, skal de først og fremmest ville det og sætte sig nogle mål. Det gælder, uanset hvad vores børn måtte drømme om at bruge deres liv på. Hvis man vil blive dygtigere til noget, må man være ambitiøs, ikke på grund af de kortsigtede resultater, som man mere eller mindre begejstret kan læse i karakterbogen, men på grund af de muligheder, som bliver holdt åbne på lang sigt. At være ambitiøs og stille krav er derfor en god indstilling at have til mange af livets udfordringer fra vugge til grav, og det gælder også her. Det gælder også i politik.

Det er vores pligt som politikere at være ambitiøse, at have ambitioner på vegne af Danmark, og det er nødvendigt i en verden, hvor

intet land, heller ikke vores, selv om det er både gammelt og yndigt, kan tage sin velstand, sine arbejdspladser og sin velfærd for givet. Der er mange, der har spændende bud på, hvad fremtiden byder på, og hvad fremtidens næste store ting bliver: disruption, big data, internet of things og alle de andre engelske udtryk, der i sig har potentialet til at forandre måden, vi lever på, og giver os nye muligheder for at gøre Danmark bedre. Og de virksomheder og organisationer, som fortæller om tingene, er alle sammen enige om én ting, nemlig at de lande, som er effektive, omstillingsparate og ambitiøse og derfor kan omfavne den udvikling, vil vinde i det 21. århundrede. De lande, som ikke er det, vil tabe. Jeg ved ikke, hvad det næste store bliver, men jeg ved, at Venstre har en ambition om, at Danmark skal være stedet, hvor det hele er muligt. Vi skal ikke være passive tilskuere til udviklingen. Vi tør gå forlæns ind i fremtiden, men det kræver, at vi udviser rettidig omhu, og det kræver, at vi har de her høje ambitioner nu.

Ambitioner er jo det gennemgående tema i det nye regeringsgrundlag. Vi vil gøre Danmark til et friere, rigere og tryggere land for vores børns skyld, for Danmarks fremtids skyld og for de muligheds skyld, som det fører med sig. Vores ambition om, at Danmark skal være 80 mia. kr. rigere i år 2025, har vi jo ikke på grund af velstanden i sig selv, for det er bare et tal. Det er langt vigtigere, hvad vi kan gøre, hvis Danmark bliver rigere. Øget velstand betyder, at vi som nation også om 10, 20 og 30 år kan tilbyde hinanden den bedste medicinske behandling, at også vores ældre kan få en værdig ældrepleje, og at også vores unge kan vokse op i et samfund med alle de muligheder, som min egen generation voksede op med og måske nogle gange i lidt for høj grad tog for givet.

Vi vil også øge beskæftigelsen med 55.000-60.000 mennesker. Og hvorfor er det nu, at det er så vigtigt? Det er – igen, vil jeg sige – vigtigt på grund af de muligheder, som en øget beskæftigelse giver os på lang sigt. En øget beskæftigelse betyder nemlig, at flere danskere bliver en del af det arbejdende fællesskab. Det er godt for den enkelte, som oplever en større værdighed, en større frihed og en større mening med tilværelsen. Men det er også godt for Danmark som samfund, fordi vi så kan bruge færre penge på passiv forsørgelse og flere penge på at styrke vores kernevelværd og på at gøre vores virksomheder mere konkurrencedygtige.

Kl. 13:04

Nu er det her jo, kan man sige, den anden åbningsdebat i det her halvår, så vi er efterhånden ved at være inde i rutinen. Folketingets forretningsorden er jo sådan, at nu vil jeg blive ramt af en lavine af spørgsmål, hvilket jeg på en eller anden bizar vis glæder mig til, for jeg håber på, at jeg har nogle svar på de spørgsmål. Det får mig til at tænke på tv-quizen Jeopardy, som indledes med ordene: Det er mig, der har svarene, det er jer, der stiller spørgsmålene. Sådan er det nogle gange at være politisk ordfører i Venstre. Jeg forventes at have alle svarene, og jeg skal hilse og sige, at I har alle spørgsmålene, og det er sådan set fint nok. Det er måske i virkeligheden bedst på den måde.

Nogle gange kunne jeg dog ønske, at oppositionen og i særlig grad Danmarks største parti, Socialdemokratiet, ville lade sig inspirere lidt og bare en gang mellem løfte sløret for, hvad det er, man går og pusler med bag de lukkede døre. For det er vel ikke bare brok og grufulde floskler om lempelser til de allerrigeste betalt med gråd og tænders gnidsel, selv om jeg næsten føler, at jeg ikke har hørt på andet i det seneste års tid. Er der ikke også nogle svar at komme efter hos Danmarks største parti? F.eks. svar på, om Socialdemokratiet har en vækstmålsætning, og i bekræftende fald, hvad den er; om man ønsker balance på de offentlige budgetter i 2020 eller 2025; om man vil tilbagerulle integrationsydelsen og kontanthjælpsloftet; om man vil forhøje udviklingsbistanden; og i tilknytning til og afledt af alle de spørgsmål svar på, hvor pengene skal komme fra. For Socialdemokratiet har jo end ikke besvaret sig med at fremlægge et finans-

lovsudspil her i år, og det er altså ikke godt nok, kære venner. Jeg forstår godt behovet for at gå og være lidt hemmelighedsfulde her op til jul, men det kunne være rart at vide, hvor langt jeres ambitioner rækker, hvis I har nogen.

Jeg glæder mig til resten af debatten i dag. Jeg glæder mig over, at vi stadig har en regering, der tør have ambitioner, jeg glæder mig til jul, og med den glæde har jeg en ambition om at svare på de spørgsmål, jeg måtte få, efter bedste evne. Men jeg vil så også forbeholde mig retten til at afkræve nogle svar fra dem, der bare kritiserer og kritiserer. Og klare svar fra oppositionen kunne næsten være den bedste julegave, jeg kunne få i år. Tak for ordet.

Kl. 13:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en byge af spørgsmål. Den første, der får ordet, er hr. Nicolai Wammen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:07

Nicolai Wammen (S):

Tak for det, og også tak til Venstres politiske ordfører, som er i julegavehumør, og det er jo altid dejligt.

Som ordføreren også var inde på, er det jo bare et par måneder siden, vi var her sidst til en åbningsdebat, og ved den lejlighed meldte statsministeren på Venstres vegne, at der var brug for en offentlig vækst på 0,5 pct. Det lød sådan:

Vi vil give mulighed for, at de offentlige serviceudgifter kan stige med 0,5 pct. om året i gennemsnit fra nu og til 2025. Det er betydelig mere, end vi gik til valg på, men det er nødvendigt.

Vi lader den lige stå et øjeblik – men det er nødvendigt. Så mit enkle spørgsmål til den politiske ordfører for Venstre, som følger sig lidt som en jeopardyvært her i dag, er: Hvad er det, der har ændret sig på 2 måneder, som gør, at det nu ikke længere er nødvendigt med de 0,5 pct., men man kan nøjes med 0,3 pct.? Det svarer til mere end 8 mia. kr. om året. Hvad er det, der på 2 måneder har gjort, at man kan spare 8 mia. kr. på den offentlige sektor, mens det for kort tid siden var helt nødvendigt, at det var et andet tal?

Kl. 13:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil lige gå i rette med den sidste bemærkning fra hr. Nicolai Wammen om at spare penge. Altså, når man øger forbruget, sparer man ikke noget – plus 0,3 pct. er dog stadig væk plus. Det, der har ændret sig, er jo det, jeg talte om i min tale. Det er ambitionerne. Det er de ambitioner, der gør, at vi lægger op til en vækst på 0,3 pct. – og nu skal hr. Nicolai Wammen notere – plus de reformer, som vi mener er nødvendige, som vi mener der er behov for, fordi det jo vil give råd til alle de ting, som vi også lægger op til i regeringsgrundlaget; nogle reformer, som Socialdemokratiet, da de sad i regering, var meget begejstret for, og som hr. Bjarne Corydon, da han var finansminister, lagde op til at man ville videreføre, hvis man havde fortsat i regering, hvilket man heldigvis ikke gjorde, men nogle reformer, som man jo var glad for hos Socialdemokraterne, og som man nu har mulighed for at få indflydelse på og være med til. Det er sådan set en udstrakt hånd til et samarbejde.

Kl. 13:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 13:09

Kl. 13:12

Nicolai Wammen (S):

Jeg må sige, at hr. Jakob Ellemann-Jensen for mig lyder lidt som en jeopardyvært, der er løbet tør for præmiepenge, for det, der er udfordringen her, er jo, at den politiske ordfører for Venstres statsminister for bare 2 måneder siden sagde, at det var nødvendigt, for at tingene kunne hænge sammen, at der var de her 8 mia. kr. mere end det, den nye regering lægger op til. Når man kigger ud over Danmark, tror jeg, man vil se, at det, der optager mange mennesker ud over det, at vi har fået en ny regering, er, hvad vi ser på ældreområdet, hvor folk sidder i deres egen urin og ikke kan få en værdig pleje; at det er en læge, der har sagt op på et sygehus. Derfor vil jeg bare spørge: Syntes Venstres politiske ordfører, at der er mindre brug for, at vi investerer i velfærdssamfundet i dag, end der var for 2 måneder siden?

Kl. 13:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 13:10

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nej, det synes jeg bestemt ikke. Jeg vil lige sige, at statsministeren ikke kun er min statsminister. Det er vores, det er vores alle sammens statsminister.

Så vil jeg sige, at ældreområdet, som hr. Nicolai Wammen fremhæver, jo er et eksempel på et sted, hvor man har tilført flere midler, og de historier, som er kommet frem i de seneste dage, som jeg også synes er helt forfærdelige, og som vi jo ikke nogen af os ønsker for vores pårørende, viser jo, at det ikke kun handler om penge. Det handler også om ledelse, det handler også om, hvordan man gør tingene de enkelte steder, og det synes jeg egentlig vi skal være dygtigere til. Derfor lægger vi jo også op til en ledelseskommision i regeringsgrundlaget.

Kl. 13:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Pernille Skipper.

Kl. 13:11

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg hørte hr. Jakob Ellemann-Jensen senere sige, at det at få flere i beskæftigelse var en forudsætning for, at vi kunne have velstand og velfærd, og det er jo rigtigt. For det første skal man så sørge for, at man reelt får mennesker i arbejde og ikke bare laver tomme løfter og trykker dem på deres kontanthjælp. Derudover skal man jo så også vælge at bruge den velstand på mere velfærd. En forudsætning for, at vi får bedre velfærd, er altså, at vi træffer et politisk valg om at ville gøre det. Og det kan godt lyde lidt på hr. Jakob Ellemann-Jensen, som om at det er sådan et valg, man vil træffe senere, men det er altså et valg, som vi skal træffe nu.

Et af de steder, hvor vi virkelig har behov for at træffe det valg, er på fødegangen. Vi har lige set en klinikchef fra Rigshospitalet forlade sit arbejde, fordi han simpelt hen ikke kan være i det mere. Der er ikke bare skåret igennem huden eller igennem senerne, der er skåret ind i knoglen. Og han bliver bakket op af jordemødre og i øvrigt chefer på alle mulige andre afdelinger, fordi der er et produktivitetskrav på 2 pct. hvert eneste år. Så mit spørgsmål er: Hvornår har vi nået den fysiske grænse for det produktivitetskrav, og hvornår kommer vi dertil, at Venstre faktisk træffer et valg om velfærd?

Kl. 13:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er nødt til lige at imødegå den fejlslutning, som fru Pernille Skipper mere eller mindre bevidst træffer her, for sandheden er jo den, at der er kommet flere penge pr. fødende, også på Rigshospitalet. Dermed ikke sagt, at det er godt nok, for vi skal jo lytte, når en så kompetent mand siger: Det her kan jeg ikke holde til mere. Så er det jo tegn på, at der er noget galt i den socialdemokratisk ledede Region Hovedstaden. Det er jo sådan set et meget, meget tydeligt råb om hjælp og et råb om, at vi skal og kan gøre tingene bedre. Jeg tror altså ikke på, at penge alene er løsningen på noget som helst her i tilværelsen. Og til det her med at sige, at man vil have flere penge til dette og hint, vil jeg sige: Jamen for pokker da, det vil vi også. Vi vil bare gerne skaffe dem først, og det gør vi, ved at flere mennesker kommer i arbejde og betaler skat til vores fælles velfærd.

Kl. 13:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:13

Pernille Skipper (EL):

En af grundene til, at hr. Jakob Ellemann-Jensen kan trylle med talene på den måde, er jo, at der er sket det, man kalder en opgaveglidning, og det betyder, at de jordemødre, der løber rundt på gangene i dag, varetager langt, langt flere opgaver, end de gjorde tidligere. Man kan godt pege på nogle teoretiske tal, men virkeligheden er jo, at de passer mange fødende på én gang, at vi har familier, der bliver sendt hjem, få timer efter de har født, også selv om de ikke er trygge ved det, og at det ikke bare er en enkelt eller to jordemødre, men rigtig mange, som har forladt det offentlige og er gået over i det private, fordi de ikke kan være i det i forhold til fagligheden. Så jeg vil bare spørge: Hvornår er det så, at der er kommet så meget beskæftigelse, at Venstre rent faktisk begynder at satse på den der velfærd, de lover vil komme?

Kl. 13:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 13:14

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jamen det her illustrerer sådan set for mig – og det tror jeg egentlig godt vi kan blive enige om, hvis vi fjerner al polemikken om det, at vi vil noget forskelligt – at ledelse betyder mere, end penge gør, og at ledelse er vigtigt, og at en ledelseskommision er en god idé. Jeg tror også, det var derfor, fru Mette Frederiksen nævnte den i sin tale på Socialdemokratiets kongres, altså at der skal gøres noget ved ledelsen, at vi skal gøre op med det her regeltyranni og vi skal sætte folk fri. Jeg tror faktisk det betyder noget, og derfor skal vi tage det som et råb om hjælp, når en så kompetent og erfaren mand tager sit gode tøj og går sin vej.

Kl. 13:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:15

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Nu diskuterer vi jo, på baggrund af at der er kommet en udvidet regering og et nyt regeringsgrundlag osv., og vi har selvfølgelig alle sammen læst regeringsgrundlaget igennem med stor interesse, og der er en enkelt ting i det, som jeg godt kunne tænke mig at få hr. Jakob Ellemann-Jensens uddybning af, og det er det punkt, der handler om et nyt asylsystem. For der står der, at regeringen vil arbejde for et sy-

stem, hvor man skal søge om asyl fra et tredjeland frem for ved de europæiske landes grænser, og at vi skal væk fra et system, der giver fortrin til asylansøgere, som har penge og kræfter, og som understøtter menneskesmuglernes kyniske forretningsmodel. Jeg ved ikke, om hr. Jakob Ellemann-Jensen kan løfte lidt af sløret for, hvordan man har tænkt sig sådan et nyt asylsystem. For det er jo i hvert fald klart, at det er et af afsnit i regeringsgrundlaget, der sådan har Dansk Folkepartis særlig store bevågenhed, altså i forhold til hvordan vi kan arbejde videre med at komme væk fra det her med asylshopping, hvor man kan vandre rundt i de europæiske lande og se, hvor man vil søge asyl, og hvor vi ikke har styr på tingene. Så jeg er meget interesseret i at høre, om der kan siges noget lidt mere uddybende om det her punkt.

Kl. 13:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:16

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nu er det ikke vanvittig overraskende for mig, at det her punkt har vakt Dansk Folkepartis opmærksomhed. Der er også et andet afsnit, der handler om Europa, som jeg også tror man vil synes er interessant, og når jeg nævner de to ting sammen, er det jo, fordi det hænger sammen. For det her udtrykker igen en ambition på regeringens vegne, en ambition, som Danmark ikke kan sætte i søen alene. Det er jo ikke noget, vi selv kan løbe ud med og få forandret i hele verden, men det er en ambition, som vi skal søge at få opfyldt med lige-sindede lande. Det, som vi har set i de seneste par års i bedste fald kaotiske flygtningesituation, er, at noget af det, der virker, er at ramme menneskesmuglerne på deres pengepung og på deres forretningsmodel, og det vil sådan et nyt asylsystem, hvor man fjerner en anden gren af menneskesmuglernes forretningsmodel, jo også kunne bidrage til. Og det vil mindske presset, er håbet og ambitionen, på Europa og på Danmark.

Kl. 13:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 13:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det at fjerne grundlaget for menneskesmuglerne er jo en helt rigtig ambition at have. Men det er klart, at der, hvis man fjerner grundlaget for menneskesmuglerne, ved at man siger, at folk bare kan blive fløjet ind med et charterfly fra et tredjeland til Danmark, kan man sige, ikke er nogen grund til at have menneskesmuglere. Så det er jo et spørgsmål om, hvem der har ret til at få asyl i Danmark. Det her universelle flygtningebegreb, som gør, at man, fordi man kommer fra et land, så har ret til at lande et helt andet sted i verden, og man så i princippet har asylret, og hvor man altså på den måde, før man når frem til det land, man så vil søge asyl i, alligevel må komme over mange landegrænser, er jo der, hvor nogle af os spørger, om man så egentlig ikke er migrant i det pågældende område frem for at være flygtning. Altså, er man ikke flygtning i nabolandet, f.eks. i Libanon, eller hvor man nu måtte være flygtet hen, og er det så ikke primært der, hjælpen skal være, og ikke ved at folk eksempelvis bliver flyttet til Danmark?

Kl. 13:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Vores ambition går selvfølgelig på at få færre asylansøgere. Men et meget stort antal af de mennesker, som bevæger sig ud på de skibe, som menneskesmuglerne bruger til at fragte folk over Middelhavet, er jo netop migranter. Det er mennesker, som af forståelige grunde søger sig en bedre tilværelse et andet sted i verden end der, hvor de bor, der, hvor de kommer fra, og hvis man fjerner denne mulighed allerede der, så er der altså også en mulighed for, at der ikke går lige så mange menneskeliv tabt i Middelhavet, som vi har set det i de seneste par år, altså mennesker, som af helt forståelige grunde søger en bedre tilværelse for dem selv og for deres børn.

Kl. 13:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:18

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg kan lige starte med at sige til ordføreren, at vi skam har planer fra Alternativets side, og de kan findes på vores hjemmeside, og der er også et finanslovsforslag. Jeg blev rigtig glad, da jeg så regeringens ministre, og jo specielt over, at der faktisk er en fremtidsminister, som ganske vist ikke er udpeget af statsministeren, men af sig selv, og det synes jeg jo er rigtig, rigtig interessant i forhold til fremtidens uddannelsessystem, som vi burde have rigtig meget fokus på. Når vi nu snakker fremtid, er det jo også en fremtid, hvor vi ikke nødvendigvis kender behovene hundrede procent. Og derfor tror vi på, at der virkelig er et behov for et opgør med den her meget lineære uddannelsesestænkning, hvor man går skridt for skridt, men at man måske også skulle kunne blande sine uddannelser mere i fremtiden. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om det er nogle tanker, ordføreren parti deler, altså det her med, at fremtidens uddannelse også er noget, man som ung selv sammensætter, når man er i gang med sit forløb.

Kl. 13:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:19

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er jo helt rigtigt, at vi ikke kender fremtiden, og det er derfor, vi har et ambitiøst regeringsgrundlag, som siger: Lad os nu polstre Danmark bedst muligt, så vi kan imødegå det og omfavne den fremtid, som kommer, uanset hvordan den ser ud. I forhold til uddannelsesområdet er det egentlig min oplevelse, at uddannelsesinstitutionerne faktisk er ganske gode til at følge med og til at udvikle uddannelserne, både nye uddannelser, men også allerede eksisterende uddannelser, og til at lade nye uddannelsesinstitutioner opstå, som behovene opstår undervejs. Der er jo mange kombinationsuddannelser på de forskellige universiteter i Danmark – jeg har selv en af dem – og det tror jeg sådan set er glimrende og udmærket. Og det tror jeg egentlig at universiteterne er bedre til end ordføreren og jeg.

Kl. 13:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:20

Rasmus Nordqvist (ALT):

Ligesom vi deler ambitionen om at sætte den offentlige sektor mere fri og vi ser på tillid, så tror jeg også, det handler om at sætte de studerende mere fri. Vi har jo gennem de sidste mange år indskrænket mulighederne for at gå i gang med en uddannelse og vælge videre på

andre fag og på andre niveauer med en fremdriftsreform og nu også med et loft over, hvor mange uddannelser man kan tage, og vi har jo en uvis fremtid, hvor der skal findes nye innovative løsninger. Så synes ordføreren i det mindste ikke, det måske kunne være en idé at se på, hvordan det er, vi blander ånden og hånden, og at man kan arbejde med håndværksfag, og at man kan arbejde akademisk, og at vi ser lidt mere cirkulært på uddannelsessektoren, altså har tillid til de studerende og sætter de studerende fri i lige så høj grad som universiteterne og underviserne?

Kl. 13:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:21

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jo, jeg deler sådan set ambitionen et godt stykke af vejen, men jeg tror simpelt hen ikke, at dobbelt uddannelse er løsningen på den udfordring. Det er jo noget, som vi har drøftet her i de seneste par dage: Skal man have ret til på samfundets regning og med mere SU osv. at tage endnu en uddannelse, fordi man valgte forkert eller noget andet i første forsøg? Der er det, jeg siger, at man, hvis ens uddannelse er blevet forældet, jo skal have mulighed for at tage en ny. Men hvis man har valgt forkert og synes, at man interesserer sig for noget andet, så synes jeg egentlig, det er rimeligt nok, at man ikke bare i udgangspunktet på samfundets regning kan tage endnu en uddannelse. Vi har det mest generøse uddannelsessystem i verden, og det skal vi holde fast i.

Kl. 13:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:22

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Der er kommet en ny regering og et nyt regeringsgrundlag og tillykke med det, men der er også nogle ambitioner, der er fastholdt. Jeg kan læse mig til ambitioner om at sænke skattetrykket også i det nye regeringsgrundlag. Det var der jo også i det tidligere. Kan ordføreren ikke redegøre for, hvad målet her er? Når nu den nye regering bliver klar til at fremlægge en ny helhedsplan, eller hvad man nu vil kalde den, bliver der så afsat konkrete midler til den?

Kl. 13:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:22

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Man vil nok vælge at kalde den noget andet end en helhedsplan, for det virker så fjollet – vi kan kalde den toeren. Men vi har en ambition om at sænke skatten på arbejde for helt almindelige danskere, sænke den i bunden, så det bedre kan betale sig at arbejde. Det er jo et mantra, som vi har løbet rundt og sagt både i valgkampen og under den tidligere regering, og som vi også gentager nu. Vi ønsker, at der skal være en forskel for dem, der går på arbejde. De skal have mere med hjem til sig selv.

Så har vi også en ambition om, at der skal være færre, der betaler den meget omtalte topskat. Og alt det her vil regeringen jo lægge en plan frem om. Nu er regeringen kun en uges tid gammel. Det lægger regeringen en plan frem for her til næste år, og der er jeg helt sikker på, at fru Sofie Carsten Nielsen vil blive begejstret og glad og støtte op om den og komme med kloge og dygtige input.

Kl. 13:23

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:23

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det var ikke mange mål, ordføreren der redegjorde for, men jeg går ud fra, at nogle af målene med at sænke skatten er, at det faktisk får flere mennesker i job, vækst i Danmark, nye muligheder for flere mennesker. Så vil jeg spørge ordføreren, om ikke også uddannelse og forskning og investeringer i uddannelse og forskning giver flere muligheder til flere mennesker, og om ikke der er en sandsynlighed for, at regeringen faktisk vil prioritere uddannelse og forskning i det her regeringsgrundlag, som kommer snart, for sidst, jeg tjekkede efter, stod jeg nede på slotspladsen, og der stod der elever med bannet: Det skal kunne betale sig at arbejde, og det synes jeg egentlig var så utrolig fornuftigt af dem. De efterspurgte flere investeringer i uddannelse i stedet for besparelser.

Kl. 13:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg troede egentlig, at fru Sofie Carsten Nielsen havde hørt efter, da jeg holdt min tale, hvor de her mål fremgik, så jeg troede egentlig, at det var noget andet, der blev spurgt til. De der mål var jo en vækst på 80 mia. kr., det var 55.000-60.000 flere mennesker i arbejde. Det troede jeg sådan set at fru Sofie Carsten Nielsen havde opfattet første gang, men lad nu det ligge.

Jo, vi vil da gerne prioritere uddannelse. Vi vil da hellere bruge penge på uddannelse end på SU f.eks. Det lægger vi også et forslag frem om, og det er jeg helt sikker på at Det Radikale Venstre også vil støtte op om, fordi det jo er den bedste måde at bruge midlerne på. Så lad os i fællesskab lave sådan en reform.

Kl. 13:25

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:25

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Flere af mine kollegaer har jo været inde på det, men jeg synes ikke, at ordføreren har svaret helt tilfredsstillende, så nu prøver jeg igen. Med hensyn til en vækst i det offentlige forbrug på 0,3 pct. redegjorde ordføreren for, at man skal gøre det lidt smartere og løbe lidt hurtigere. Min kollega Nicolai Wammen var også inde på det her med, at der har været nogle begivenheder i den seneste tid, som virkelig har sat i relief, hvor hårdt presset man er på fødegangene, i ældreplejen osv. Og vi får jo tit at vide fra Venstre og andre partier på højrefløj, at man bare skal gøre det smartere.

Men vil ordføreren ikke anerkende, at når vi hører opråb som det fra fødselslægen, så siger de, at de ikke kan gøre det smartere, fordi man er inde og presse dem så meget, at der simpelt hen ikke er hændelser nok, altså at de løber alt, alt for stærkt, og at det nu er nået til et niveau, hvor det simpelt hen ikke er ansvarligt længere og den pågældende person ikke længere vil tage ansvar for det? Så det er jo et opråb, et råb om hjælp. Hvad mener ordføreren om det? Kan man effektivisere sig ud af så store problemer på f.eks. fødegangene?

Kl. 13:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo.

Kl. 13:26

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, nu siger fru Lisbeth Bech Poulsen, at mit svar ikke er tilfredsstillende. Det er jo sådan set bare, fordi vi ikke er enige. Så mit svar bliver nok ikke mere tilfredsstillende for SF, for mit svar er jo sådan set det samme. Så lad mig tilføje: Jo, vi skal lytte til de mennesker, der ved noget. Det er sådan set også en af den her regerings ambitioner. Det er sådan set også, vil jeg antage, årsagen til, at statsministeren har udpeget en ældreminister, der ved noget, som har brugt 37 år på at arbejde med det her, som har brugt hele sit liv på at arbejde for ældre mennesker. Hun bliver nu minister for det her område – med det resultat, at mine ærede kollegaer herinde, en uge efter at hun er udnævnt, benytter lejligheden til at save hende over og give hende ansvaret for alt, hvad der er foregået i ældreplejen de seneste 20 år. Det er i bedste fald uanstændigt. Vi skal lytte til de mennesker, der ved noget, og vi skal hylde dem.

Kl. 13:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:27

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er jeg fuldstændig enig i. Men man tager jo så heller ikke det råb om hjælp alvorligt, hvis man siger, at de kan blive ved med at save, spare og alt muligt. 0,3 pct. er ikke nok til at opretholde bare den standard, der er i dag, og det ved ordføreren også godt. Altså, i bedste fald rækker det til cirka halvdelen af det, der er brug for for at opretholde et velfærdsniveau som det i dag.

Så hvis vi skal hylde de mennesker, der ved noget om det, og som arbejder derude, så skal vi også lytte, når de råber om hjælp og siger, at det er blevet uansvarligt, og at de ikke længere kan tage ansvar for det, som det foregår i hjemmeplejen og på fødegangene. Vil ordføreren ikke anerkende, at 0,3 pct. langt fra er nok?

Kl. 13:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:28

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Lad mig sige det på den måde: Der er blevet tilført 50 mio. kr., mener jeg det er, til netop barselsområdet. Der er flere penge pr. fødsel i dag, end der var tidligere. Jeg ved godt, at det ikke er et tilfredsstillende svar, men jeg tror simpelt hen bare ikke på – og det kan godt være, at det er noget ideologisk – at flere penge er løsningen på alle problemer her på jorden. For så ville det være så nemt, men det er det jo ikke. Det handler også om ledelse. Det handler også om at sætte folk fri. Det handler netop også om, som fru Lisbeth Bech Poulsen siger, at lytte til de her mennesker. Og ja, det skal vi gøre. Jeg tror bare ikke på, at flere penge er løsningen. Hvis vi vil bruge flere penge, skal vi finde dem; så skal vi lave nogle reformer. Vær med – de kommer til foråret.

Kl. 13:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Ane Halsboe-Jørgensen.

Kl. 13:29

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Ordføreren siger, at penge alene ikke gør det. Det er vi i Socialdemokratiet sådan set fuldstændig enige i, og det er derfor, vi både siger penge og en fingrene væk-reform. Men ordføreren bliver simpelt hen nødt til lige at forklare, hvad det er, der har ændret sig, fra statsministeren sagde, at de 8,6 mia. kr. mere i 2025 var en nød-

vendighed for at gøre det ordentligt ude i vores kommunale velfærd, til nu, hvor det åbenbart ikke længere er en nødvendighed. Altså, er det et spørgsmål om, at vi har fået en ny regering, en højredrejet regering, hvor det så har været indrømmelsen – og det kender vi godt, det er fair nok, men så sig det – eller er det, fordi virkeligheden har ændret sig? Den virkelighed, jeg oplever, er netop historier om, at folk siger op på vores fødegange, og at der er ældre, der ikke får skiftet ble. Og i det lys forstår jeg simpelt hen ikke at ordføreren svar lyder så hult.

Kl. 13:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:30

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kan simpelt hen forstå, at den store floskelgenerator nede i den socialdemokratiske fabrik har været i gang igen og produceret ét spørgsmål til også denne debat, ligesom vi så det til den forrige debat og debatten før den, og det vil den socialdemokratiske folketingsgruppe så gentage ud i det uendelige, mens jeg står heroppe og kommer med det samme svar.

Hør nu her: Det er 0,3 pct. plus reformer. Vi vil lægge op til reformer, og det vil vi gøre til foråret, hvor en række af dem vil blive præsenteret. Det kan man så være med til. Vi vil jo mange af de samme ting, der er jo mange steder, vi er enige. Lad nu være med at fokusere på den her med: Uhh, det er sandelig ikke nok. Nej, men så hjælp til med at finde pengene. Socialdemokraterne har jo ikke nogen penge, og så sidder man og hyler op om den her fingrene væk-reform, som vi ellers ikke har hørt noget som helst om.

Kl. 13:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:30

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Det er jo meget nemt, for man kan starte med at sige nej til skattelettelser, og så kan man i øvrigt lade være med at håne os for, at vi i Socialdemokratiet har tænkt os at blive ved med at stille det her spørgsmål, indtil Venstre og Venstres ordfører har et svar på, hvad vi gør ved det, at vores ældre ikke får en værdig behandling. Ordføreren må meget undskyldes, at vi bliver ved med at spørge til det, indtil ordføreren giver et retfærdigt svar.

Kl. 13:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:31

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nu er det simpelt hen ikke bare et tilfredsstillende svar, nu er det også et retfærdigt svar. Vi kan vel dårlig nok nå højere op på hylden.

Undskyld mig, men i forhold til det her med væksten i den offentlige sektor vil jeg sige, at jeg kunne forstå på den der »En Fair Løsning«, som den hed, og som var en eller anden ting, man hos Socialdemokraterne gik til valg på, at der skulle være en vækst på 1,4 pct. Nu er det så tilstrækkeligt med 0,6 pct. Så kunne jeg jo være flabet og stille det samme spørgsmål tilbage, men så flabet er jeg ikke. Jeg vil simpelt hen bare gentage, hvad jeg sagde før: 0,3 pct. plus reformer, herunder også et grundigt kig på, om vi giver ledere i det offentlige de rigtige værktøjer, og om vi udnytter deres kompetencer godt nok. Jeg tror, svaret er nej.

Kl. 13:32

Kl. 13:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi svaret. Værsgo.

Kl. 13:34

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Ligesom hr. Kristian Thulesen Dahl har jeg også med interesse læst regeringsgrundlaget, især hvad angår udlændingedelen, og jeg har også bemærket, at der står, at man mener, at det skal være muligt fra tredjeverdenslande at søge om at få asyl i Danmark og Europa. Man kan jo hurtigt forestille sig, at den kø, der vil være uden for det danske asylkontor i de forskellige dele af verden, kunne blive ganske lang, når man ikke længere skal gøre sig umage med at komme til Danmark, men simpelt hen kan søge ude fra et kontor, en ambassade, et center, en lejr, eller hvad man forestiller sig.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om hr. Jakob Ellemann-Jensen kan udfolde det lidt: Hvor mange regner man med vil komme til Danmark, skal der være en kvote, hvor mange skal kunne komme ind på den kvote, og er der nogen særlige kriterier, de skal leve op til?

Kl. 13:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:32

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg talte meget om ambitionerne før, og jeg kan forsikre hr. Martin Henriksen om, at Venstre ikke har nogen ambitioner om at øge antallet af asylansøgere i Danmark. Uanset hvor man geografisk søger asyl, er det ikke målet. Det her handler dels om at udsætte færre mennesker for den her livsfarlige vej over Middelhavet, dels om at passe bedre på Europa.

Vi kan jo ikke fra dansk side beslutte, at det her gør vi, mens resten af verden gør noget andet, for så vil der komme den situation, som hr. Martin Henriksen beskriver, så vil der komme kø uden for konsulatene og de danske ambassader rundtomkring, og det har vi ikke nogen interesse i. Det her handler om, om vi sammen med de andre europæiske lande kan finde en ny og begavet måde at gøre det her på, så vi ødelægger menneskesmuglernes forretninger.

Kl. 13:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:33

Martin Henriksen (DF):

Vi er selvfølgelig glade for i Dansk Folkeparti, at regeringen har som ambition, at der skal komme færre asylansøgere til Danmark og ikke flere, men det er stadig væk lidt uklart formuleret i regeringsgrundlaget. Man kan sige, at det i bedste fald er lidt uklart formuleret, og i værste fald risikerer man faktisk, at der kommer lidt flere til Danmark, måske endda mange flere. Men det er dejligt at høre, at det i hvert fald ikke er det, der er målsætningen.

Kunne vi få svar på, hvor mange man så mener der skal komme ind? Skal der være en kvote? Hvis man mener, at der skal være en kvote, hvorfor kører vi så ikke videre med det system, vi har i dag, hvor vi tager 500 FN-kvoteflygtninge og så afviser asylansøgere ved grænsen? Det er jo sådan set et system, som fungerer i dag, og det er jo inden for rammerne af FN's flygtningekonvention at kunne afvise asylansøgere ved grænsen. Så hvorfor kører man ikke videre med det system, som vi har i dag, i stedet for at opfinde et nyt? Og hvornår agter regeringen at gå i gang med at afvise asylansøgere ved grænsen?

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Den nødbremse, som hr. Martin Henriksen henviser til, altså den her model med at afvise asylansøgere ved grænsen, er jo en nødbremse, som regeringen vil benytte, sådan at vi har mulighed for at dæmme op for sådanne situationer, som opstod for et år og nogle måneder siden, hvor vi så de her menneskestrømme bevæge sig op ad de danske motorveje. Den situation har vi simpelt hen ikke noget ønske om at komme i igen. Derfor etableres den her nødbremse, for at man kan trække i den, når og hvis det måtte blive nødvendigt – og det håber vi ikke. Med hensyn til det her om uklare formuleringer i regeringsgrundlaget: Jamen grib det dog; grib det som en mulighed, og det gælder alle partier. I stedet for at beklage sig over, at noget er uklart, så grib da muligheden. Det er da en invitation. Det er en invitation til indflydelse.

Kl. 13:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Christine Antorini.

Kl. 13:35

Christine Antorini (S):

Tak. Jeg hørte med glæde, at den politiske ordfører startede med at sige: Jeg har svarene. Jeg har faktisk gjort mig umage med at lytte efter i svarene. Jeg har forstået, men jeg vil gerne korrektes, hvis jeg har misforstået det, at det, som den politiske ordfører har forklaret, er, at man har sagt, at den offentlige vækst kun må være 0,3 pct. plus reformer. Medmindre jeg helt har misforstået det, var det sådan for få måneder siden, før Venstre udvidede regeringen, at man sagde 0,5 pct. plus de selv samme reformer. Derfor vil jeg bare spørge, om det så er mig, der har misforstået det, nemlig at det er præcis det samme, bortset fra at der stadig væk er forskellen mellem 0,3 pct. og 0,5 pct. Hvad betyder det – og ikke bare i procenter, men i kroner og øre og mennesker? Det betyder 14.000 færre offentligt ansatte; det betyder over 8 mia. kr. frem til 2025. Så jeg vil gerne bede om en pædagogisk forklaring på, at det er præcis det samme, nemlig 0,3 pct. med de samme reformer og 0,5 pct. med de samme reformer, men med 14.000 færre offentligt ansatte.

Kl. 13:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:36

Jakob Ellemann-Jensen (V):

En af de ting, som mine børn får at vide, når de går i skole, er, at forudsætningen for en pædagogisk indføring i et stof er, at eleverne møder forberedt op til timen. Der bliver jeg simpelt hen nødt til at anbefale ordføreren at læse regeringsgrundlaget, for svarene står der.

Kl. 13:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Christine Antorini.

Kl. 13:37

Christine Antorini (S):

Nu gjorde jeg mig faktisk umage, fordi den politiske ordfører har skældt andre ud for, at de ikke har lyttet ordentligt efter. Jeg har gjort mig umage med det, og derfor tænker jeg, at den politiske ordfører faktisk er i stand til at svare på, om det ikke er fuldstændig rigtigt, at for to måneder siden var der et forslag fra Venstre, der hed

0,5 pct. i den offentlige sektor plus de selv samme reformer, som der ligger nu, men bare med en lavere vækst. Måske kan den politiske ordfører bare bekræfte, at konsekvensen af det altså er 14.000 færre offentligt ansatte; at konsekvensen er færre social- og sundhedsassistenter, færre sygeplejersker, færre lærere, færre pædagoger.

Kl. 13:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:37

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nej, i modsætning til under den socialdemokratisk ledede regering er det ikke et mål i sig selv med færre offentligt ansatte. Det var sådan set det, der var resultatet af den regering, som fru Christine Antorini var en del af. Det her handler sådan set om at have et ambitionsniveau på de 0,3 pct. plus reformer. De 0,5 pct., som vi havde tidligere i helhedsplanen – og det var jo netop en helhedsplan – indbefattede også de reformer, som der var lagt op til der. Så de 0,5 pct. er inklusive reformer; de 0,3 pct. er plus reformer.

Kl. 13:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:38

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Det skal kunne betale sig at arbejde, det er Venstres velkendte slogan. På baggrund af det slogan har man sænket børnefamilier ned i fattigdom; man har skabt en situation, hvor syge og arbejdsløse bliver sat på gaden; og samtidig har vi så en situation, hvor det her princip faktisk ikke rammer Venstres egne medlemmer, altså eksempelvis den forhenværende beskæftigelsesminister, hr. Jørgen Neergaard Larsen. Han kommer nu til at få knap 2 mio. kr. i eftervederlag uden at skulle stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Samtidig har vi en situation, hvor lønmodtagere fra den ene dag til den anden, hvis de er ramt af arbejdsløshed, er blevet ramt af fattigdomsydelser.

Jeg kunne godt tænke mig at høre Venstres ordfører: Er det virkelig rigtigt, at princippet om, at det skal kunne betale sig at arbejde, ikke skal gælde for ministre, eksempelvis hr. Jørgen Neergaard Larsen?

Kl. 13:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:39

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Den tidligere beskæftigelsesminister hedder hr. Jørn Neergaard Larsen. Og jo, det skal også kunne betale sig for ministre at arbejde, og jeg skal hilse og sige, at det sørgede statsministeren også for at det kunne – og kan.

Der er to elementer af forargelse i hr. Nikolaj Villumsens flammende indlæg. Det første handler om de her såkaldte fattigdomsydelser. Og det bliver så en gentagelse af det, jeg sagde under åbningsdebatten, fordi – undskyld mig – et samfund, som har råd til at give to voksne på kontanthjælp og to børn 23.200 kr. efter skat om måneden, er ikke et fattigt samfund. Det er et meget velstående samfund. Det skal vi have råd til. Vi skal hjælpe hinanden. Men alt det her om fattigdomsydelser er simpelt hen noget vrøvl. Vi har et ønske om, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde. Første del af jobreformens handlede om loftet over kontanthjælpen. Anden del af jobreformens handler om at sænke skatten på arbejde for de laveste indkomster, inklusive det med at sige, at vi vil lave en jobpræmie for

dem, der er allerlængst væk fra arbejdsmarkedet. Det må da et eller andet sted være i Enhedslistens interesse – et parti, der engang var et arbejderparti.

Kl. 13:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det igen hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:40

Nikolaj Villumsen (EL):

Enhedslisten er selvfølgelig stadig et arbejderparti. Men jeg vil bede ordføreren om at forholde sig til spørgsmålet. Er det virkelig fair, at lønmodtagere, der rammes af arbejdsløshed og sygdom, skal sættes ned på fattigdomsydelser, og at man samtidig har en situation, hvor man giver knap 2 mio. kr. til den tidligere beskæftigelsesminister uden at stille krav om, at han skal arbejde? Er det virkelig fair, eller kan Venstre godt forstå, hvis der sidder nogle danskerne hjemme og synes, det det da ikke er fair, og at det da ikke kan være rigtigt?

Kl. 13:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:41

Jakob Ellemann-Jensen (V):

I Enhedslistens optik og med Enhedslistens syn på pensionsalder så burde hr. Jørn Neergaard Larsen formentlig være gået på pension for 15 år siden, al den stund at han er 67 år gammel. Altså, kan tingene hænge lidt sammen? Skal han også stå til rådighed, eller hvad er det, der er budskabet? Eller er budskabet bare den der almindelige forargelse over, at vi som folketingsmedlemmer får vederlag, og at ministre også får et vederlag, og at der er noget, der hedder eftervederlag? Jeg tror simpelt hen, at vi, hvis vi også ønsker at kunne tiltrække ministre udefra, bliver nødt til at tilbyde dem en kompensation for at lægge den tid, som de lægger herinde. Det er jo ikke, fordi det er vanvittigt tiltrækkende i forvejen med det, vi ser mod ældreministeren i øjeblikket.

Kl. 13:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:41

Jesper Petersen (S):

Vi er gået fra det sådan lidt muntre Jeopardyhjørne til det noget polemiske og lettere ophidsede hjørne, som Venstres politiske ordfører befinder sig i nu.

Hvis vi skal prøve at få den her diskussion om udviklingen i den offentlige sektor hen på noget konkret, kan man bare tage den sidste uges dækning af nogle ret uværdige forhold i ældreplejen, som TV 2 har kørt. Mange steder går det godt i ældreplejen, og de ansatte knokler, alt hvad de kan. Men der er også for mange eksempler på det modsatte, og nogle af de eksempler, der har været fremme, er jo altså nogle virkelig, synes jeg, uværdige eksempler på forhold for ældre mennesker. Så på den måde er der problemer allerede nu.

Der er også, synes jeg, problemer for den tiltrådte ældreminister med at forklare, hvad regeringen egentlig vil stille op med, at situationen er sådan. Det burde man da kunne gøre bedre.

Samtidig ved vi så, at der bliver mange tusinde flere ældre de kommende år, og vi ved også, at børnetallet vokser. Og fordi man har den viden, siger Finansministeriet selv, regeringens eget finansministerium, at for bare at følge med omkostningerne f.eks. pr. ældre borger, skal der bruges de her 0,6 pct. mere i den offentlige sektor, altså 28 mia. kr. mere. (*Første næstformand* (Henrik Dam Kristensen): Tak!). Venstre vil alene bruge de 14 mia. kr. Så det, vi efter-

spørger et svar på (*Første næstformand* (Henrik Dam Kristensen): Tak!) er: Med de 14 mia. kr., der så mangler, hvor er det så, vilkårene skal være ringere, eller hvor skal der skæres i forhold til i dag?

Kl. 13:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Jeg er nødt til at sige, at når jeg rejser mig op, er det ikke, fordi taletiden er ved at være færdig. Det er, når den er meget overskredet. Og det er jo sådan, at vi har en eller anden form for solidaritet her: Hvis det er sådan, at man overskrider meget, så er der nogle, der ikke kommer til at få ordet. Så respekter og overhold taletiden.

Værsgo.

Kl. 13:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nu kan man sige, at risikoen, ved at det her spørgsmål bliver gentaget ud i det uendelige, jo nærmest er til at bære.

Hr. Jesper Petersen rejser jo det samme spørgsmål, som er blevet rejst før. En del af de her midler skal tilvejebringes ved reformer. Derfor vil regeringen lægge op til reformer, og udgangspunktet herfor vil være den helhedsplan for et stærkere Danmark, som den tidligere Venstre-regering præsenterede i efteråret. Det tager vi udgangspunkt i, og så siger vi: Hvor kan vi gøre det her endnu bedre, endnu klogere og endnu dygtigere? Og det vil blive fremlagt til foråret.

Der er altså dels de 0,3 pct. vækst i den offentlige sektor, dels muligheden for at fordele nogle midler anderledes, f.eks. ved at man bliver ½ år mere på arbejdsmarkedet, eller ved at vi laver en justering af SU'en.

Det var nogle af de ting, der blev lagt op til i helhedsplanen, og hvordan det konkret bliver i den nye plan, må vi jo se på, når den kommer. Men inspirationen kan findes i helhedsplanen.

Kl. 13:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:44

Jesper Petersen (S):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen siger, at han er træt af at få et spørgsmål. Men hvis han nu svarede, ville det måske gøre, at der kom nogle andre spørgsmål. Men det gør hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke.

Regeringen siger selv, at der skal bruges 28 mia. kr. mere, hvis man bare skal følge med den udvikling, der er. Man vil så afsætte 14 mia. kr., og det er det eneste, man kan garantere.

Regeringen har vist fundet ud af, at man er en mindretalsregering, der er ret langt fra at have 90 mandater, og det eneste, man egentlig kan garantere, er, at der er de 14 mia. kr. Men der skal bruges 28 mia. kr.

Hvis man nu ikke kan komme igennem med de reformer, man lægger op til, hvor er det så Venstre har gjort sig klar til at skære ned og forringe velfærden?

Kl. 13:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg tror, at vi skal drøfte de reformudspil, som regeringen kommer med, når de bliver lagt frem, og det vil jeg meget gerne gøre, når de bliver lagt frem. Men det er jo lidt, som når blinde diskuterer farver, at diskutere, hvad det udspil vil indeholde, når det ikke er blevet præsenteret endnu.

Det er derfor, jeg siger, at lad os nu tage udgangspunkt i den helhedsplan for et stærkere Danmark, og lad os have lidt fantasi derud-

over. Vi vil sådan set gerne have, at Socialdemokraterne er med til nogle reformer, så vær nu med til nogle reformer.

Vi vil gerne øge det her råderum – meget gerne – men det kræver, at der er nogle, der vil spille bold, og det lyder ikke sådan lige i øjeblikket.

Kl. 13:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 13:46

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak. Og videre i en anden liga med folk, der gerne vil eller måske ikke vil spille bold: Vi hørte tidligere i dag Dansk Folkepartis formand, hr. Kristian Thulesen Dahl, sige, at man i Dansk Folkeparti ikke så sig selv medvirke til at hæve pensionsalderen yderligere, sådan som regeringen gerne vil. Hvis det nu viser sig, at Dansk Folkeparti ikke vil være med, hvilket jeg meget håber Dansk Folkeparti ligesom Socialdemokratiet står fast på, kan regeringen så nå de meget ambitiøse mål, sådan som hr. Jakob Ellemann-Jensen selv udtalte det? Og hvordan vil man i givet fald nå det, hvis det ikke indebærer at hæve pensionsalderen?

Kl. 13:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:46

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, at det er en lidt trist indstilling at have til tilværelsen, at man siger: Jamen jeg kan nok ikke nå mine ambitioner, så derfor lader jeg være med at have nogen. Det lyder næsten, som om det er det, ordføreren siger. Altså, vi har ambitioner. Vi præsenterer dem i regeringsgrundlaget. Vi fortæller, hvad det er, vi gerne vil opnå for Danmark, og hvad det er, vi gerne vil opnå med Danmark. Så i stedet for bare at sidde på hænderne og surmule og skælde ud, jamen så prøv at være med. Vær nu med!

Der er en række af de her reformer, som jeg er helt sikker på at Socialdemokratiet også vil synes måske egentlig er en god idé. I stedet for hælder man bare beton ud over hele Danmark og siger: Der er ikke noget, der må forandre sig nogen sinde. Jeg tror faktisk på, at vi kan gøre ting bedre. Jeg tror, vi kan gøre det klogere. Jeg tror også, vi kan gøre det billigere ved at konkurrenceudsætte nogle ting, ved at justere pensionsalderen, som det er blevet gjort, ved at justere SU'en. Der er en række muligheder, og en lang række af dem er præsenteret i regeringsgrundlaget.

Kl. 13:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 13:47

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Der er sådan set ikke nogen, der hælder beton ud nogen steder. Hvis det er, at ordføreren for Venstre husker det, har Socialdemokratiet sådan set inden for det sidste års tid medvirket til en lang række forskellige aftaler med regeringen. Men han svarede heller ikke på mit spørgsmål. For mit spørgsmål var: Hvis Dansk Folkeparti holder fast i betingelsen om, at man ikke ønsker at være med til at hæve pensionsalderen – en forhøjelse af pensionsalderen, hvorved tre ud af fire af dem, der bliver hårdest ramt, vil være faglærte og ufaglærte – hvordan vil Venstre så nå sine såkaldt ambitiøse mål?

Kl. 13:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:48

Kl. 13:50

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, undskyld mig, målene er ambitiøse og ikke »såkaldt« ambitiøse, det kan vi da høre på den tirade af nedsmeltning over det rege-
ringsgrundlag, vi er kommet med.

Men til det her med, om nogen kan ændre holdning, og om det
ligefrem skal være over ens lig, hvad der var nogen der kom til at
sige engang, vil jeg sige: Ikke desto mindre er det da lykkedes for
Socialdemokratiet at gå med på en efterlønsreform og hæve pensi-
onsalderen og forskellige andre ting, som man hævdede at man var
imod, men som det jo lykkedes at stemme for alligevel. Så mon ik-
ke, at tingene lykkes!

Kl. 13:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lotte Rod.

Kl. 13:49

Lotte Rod (RV):

Venstres ordfører har nu flere gange sagt, at hvis man vil være med
til at lave reformer, kan man også styrke velfærden. Jeg vil gerne
tage Venstre på ordet og sige, at i Radikale Venstre vil vi gerne være
med til at finde pengene, f.eks. på pensionsalderen, hvis Venstre til
gengæld vil være med til at sørge for, at vi får flere pædagoger i vo-
res daginstitutioner, flere lærere i skolerne og i det hele taget bedre
uddannelse. Vil Venstre det?

Kl. 13:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:49

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Se, det er jo det her, jeg taler om. Det er jo det her, som jeg egentlig
har stået og efterlyst, altså nogle, der kommer og siger: Vi vil gerne
være med, men så vil vi også have indflydelse på, hvad det skal br-
ges til. Og det må man jo drøfte ved de forhandlinger, som kommer.
Men jeg synes sådan set, at det er en sund tilgang at have, at man
kommer ind og siger: Vi vil gerne være med til at finde noget, for
det tror vi på at vi godt kan. Så har man nogle ønsker om, hvor det
skal bruges, og det er klart, at det må man jo drøfte. Men det, vi har
sagt i forhold til bl.a. SU-området, er, at vi egentlig gerne vil bruge
flere penge på kompetencer, på uddannelse, end vi vil bruge på un-
derstøttelse af de studerende, og der kunne vi jo måske nok gå i
spænd.

Kl. 13:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 13:50

Lotte Rod (RV):

Det synes jeg lyder godt. Så starter vi jo et sted, hvis vi rent faktisk
kan finde hinanden på, at Venstre lader være med at blive ved med
at skære ned på alle vores uddannelser, men at vi til gengæld, når vi
sidder og diskuterer reformer, så kan blive enige med hinanden om,
at formålet med det er at give flere muligheder til børn, ved at vi får
flere pædagoger, flere lærere og bedre uddannelse.

Kl. 13:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Ja, fordi så kan vi jo rydde op efter den tidligere regering, som under
Det Radikale Venstres ledelse fjernede 3.000 pædagoger i Danmark.

Kl. 13:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 13:50

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. At føde sit barn er vel nok noget af det største, man kan
opleve i sit liv, hvis det altså vel at mærke går godt. I dag hører vi
om flere og flere kvinder, som er besluttet utrygge ved at skulle fø-
de på hospitaler. Nogle vælger ovenikøbet at føde hjemme, alene
fordi de er utrygge, og fordi de så til gengæld har en jordemoder til
stede under hele fødslen.

Godt begyndt er som bekendt halvt fuldent, det er det i hvert
fald ofte, og en god start på livet for vores nye verdensborgere kan jo
gøre en verden til forskel i barnets første tid. Derfor var det også me-
get alarmerende for mig, da Morten Hedegaard, klinisk chef på Rigs-
hospitalets fødeafdeling, sagde sin stilling op. Nok er nok, sagde
han. Han kunne ikke længere klare at arbejde under de urimelige ar-
bejdsforhold. Men jordemødre, sygeplejersker, social- og sundheds-
assistenter og sågar Arbejdstilsynet har igennem de seneste år fak-
tisk også tændt alarmklokkerne.

SF vil gerne en anden vej, og derfor har vi foreslået 150 mio. kr.
årligt til at løfte kvaliteten på fødeafdelingerne. Vil Venstre være
med til det?

Kl. 13:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren for at svare.

Kl. 13:51

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Som jeg har nævnt nogle gange tidligere, tror jeg altså ikke på, at
penge alene er løsningen på det her. Altså, nu taler vi om barselsom-
rådet, og det er et område, som vi har tilført flere midler. Jeg er helt
enig i betragtningerne om, at det er en ret stor ting i ens tilværelse at
blive født, og at det er ret afgørende, at det også forløber på en må-
de, som både mor og barn er trygge ved.

Men jeg tror simpelt hen bare ikke på, at penge alene løser den
udfordring. Jeg tror, meget af det her handler om ledelse, som jeg
har sagt tidligere. Jeg tror, det handler meget om arbejdsforhold, og
det tror jeg vi bliver nødt til at se på i en større helhed i stedet for
den her universalløsning, som vi ofte tyer til som politikere, med at
sige, at der skal flere penge til det her område, hvis det ikke funge-
rer. Det kunne jo være noget andet. Det kunne være ledelsen, vi i hø-
jere grad skulle sætte fri. Det kunne være nogle krav, som vi skulle
stille i en bredere kontekst, i stedet for de her små, meget målbare
krav, vi har fået en rigtig dårlig vane med at stille op.

Kl. 13:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 13:53

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg har også noteret mig ordføreren svar på det spørgsmål. Ledende
overlæger tænker, at mange af de penge, der er blevet tilført, faktisk
er blevet spist op af et omprioriteringsbidrag. Jeg tror simpelt hen ik-
ke på, at ledere kan få kvinder til at føde 2 pct. hurtigere, så et bud
på en reform kunne jo være, at man på sådan et område måske fore-

slår, at 2-procentseffektiviseringen skal afskaffes. Kunne det være en mulighed?

Kl. 13:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:53

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror egentlig, at vi alle sammen godt kan blive lidt dygtigere og lidt mere effektive. Det her 2-procentskrav er jo ikke noget, som er blevet opfundet i frådende ondskab, og det var sådan set noget, der også eksisterede under den forrige regering eller den regering, der var der for tre regeringer siden, og som SF også var en del af. Det her handler sådan set om, at man kan blive mere effektiv, og her taler vi ikke om de varme hænder. Vi taler om de kolde hænder. Det handler altså om, om vi kan gøre tingene dygtigere, og om vi kan gøre dem bedre. En af de ting, som jeg må tilstå at jeg får fnidder af, er begrebet en administrerende overlæge. Jeg kan ikke begribe, hvorfor de to ord nogen sinde er blevet sat sammen. Det forstår jeg ikke.

Kl. 13:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:54

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Nu har jeg siddet i 3 timer og lyttet til de store partiers store ordførere. Ikke én gang er der nogen, der har nævnt noget af det mest skelsættende, vi har vedtaget inden for de sidste 3 år, nemlig de 17 verdensmål. Det er, som om at når man laver nye planer for sin regering – nye planer det ene og det andet sted – så kan det komme i en bisætning. Det er det ikke engang kommet i talerne her.

Er det, fordi det er prioriteret så langt ned – sådan nå ja, det er noget, vi skal, og så finder vi ud af, om finansministeren kan skrive en lille rapport om det en gang om året? Eller tager regeringen de her 17 verdensmål alvorligt, så alvorligt, som vi sagde, da vi vedtog demovre i FN? Jeg kan slet ikke høre noget.

Kl. 13:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er lidt skræmt ved at gøre det, men jeg er meget tilbøjelig til at give hr. Christian Juhl ret. Vi har jo altså en tendens til nogle gange, når vi sidder herinde, at blive lidt, undskyld udtrykket, navlebeskuende og koncentrere os meget om os selv og ikke så meget om den store verden, der trods alt betyder mere for Danmark, end vi betyder for den – med al respekt for vores indflydelse.

Verdensmålene er sådan set nævnt i regeringsgrundlaget, så det er noget, der betyder noget for regeringen, og det er noget, regeringen agerer på. Det er også noget, som fylder i regeringens udenrigspolitik og i regeringens udviklingspolitik.

Kl. 13:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:55

Christian Juhl (EL):

Jamen så skal jeg have genlæst regeringsgrundlaget, eller også må ordføreren hjælpe mig med at sige, hvad side det står på.

Men jeg vil bare sige, at ikke engang i udtalelsen herfra var der noget, og der var ellers god plads til lige at skrive en sætning om verdensmålene, at det er noget, man tager – nu må jeg ikke bande – temmelig, temmelig meget alvorligt, og at det faktisk er noget, der betyder ret meget for vores fremtid, måske mere end 0,3 eller 0,4 pct. på de offentlige finanser. Så vil ordføreren fortælle mig lidt om, hvor alvorligt I tager de her verdensmål?

Kl. 13:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kan fortælle hr. Christian Juhl, at det står på side 42 i regeringsgrundlaget, og at det bestemt er noget, regeringen tager alvorligt. Det er noget, som fylder, primært i udenrigspolitik og i udviklingspolitik. Jeg tror egentlig – og det er sådan et meget ærligt, lidt filosofisk og meget lidt politisk svar – at vi har en tendens til herinde at fokusere på de ting, vi umiddelbart har direkte adgang til at påvirke. Og de andre ting kan godt blive for store. Det betyder ikke, at vi skal lade os skræmme af dem. Det betyder ikke, at vi ikke skal forsøge at påvirke dem. Det betyder ikke, at vi ikke skal bruge dem. Det betyder ikke, at vores ambitioner skal være lave, heller ikke i udenrigspolitikken. Der er jeg meget enig med Christian Juhl.

Så kan det være, at vi ikke er enige om udenrigspolitikken, men ambitionen er der.

Kl. 13:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen og går videre i ordførerrækken til fru Pernille Skipper.

Kl. 13:57

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Danmark har fået en ny regering. Det er en regering, som har fået markant flere ministre til at løse de samme opgaver, og det er jo i hvert fald en relativt voldsom opnormering, som jeg tror der er ret mange pressede sygeplejersker og pædagoger rundt omkring i Danmark, som er lidt misundelige på. Selv om den nye regering er godt nyt for den lokale Audiforhandler, er den skidt nyt for Danmark. For når vi kigger på regeringsgrundlaget – og det er jo derfor, vi er her i dag – kan vi se, at den her regering uden tvivl vil øge uligheden i vores samfund, og det vil man gøre ud fra en forholdsvis simpel plan: 1) ved at skære ned på et område i årevis, 2) ved at kritisere og pege fingre af området for ikke at præstere ordentligt, 3) ved at privatisere. Hvis den nye VLAK-regering får magt, som den har agt, så vil den fremgangsmåde tage fart.

Dem, det først går ud over, er selvfølgelig dem, der i forvejen har mindst; dem, der har mistet deres arbejde eller har fået en sygdom; dem, som er ramt af regeringen og Dansk Folkepartis kontanthjælpsloft, og som ikke kan betale husleje og ikke kan holde børnefødselsdag for ungerne. Men det rammer sådan set også alle os andre, for det øger utrygheden i vores samfund. Vi har alle sammen brug for et velfærdssamfund, der virker, når vi bliver syge, når vi skal have vores børn i skole eller i institution, eller hvis vi får en fyreseddel. Og det gavner os alle sammen, at vi har den tryghed; at vi ved, at vi bliver grebet, når vi falder.

Men den tryghed bliver mindre, når regeringen ønsker en så lav offentlig vækst, som det fremgår af regeringsgrundlaget den gør, for hvis vi skal holde bare det nuværende serviceniveau, vil det ikke være nok, når der bliver både flere ældre og flere børn og vi lever længere. Tværtimod vil regeringens plan betyde, at der kommer til at mangle milliarder, og at der vil være 14.000 færre offentligt ansatte i

2025, også selv om opgaverne er blevet flere. Det er altså det modsatte af de forhold, man byder sig selv i regeringen. De forringelser, som vi alle sammen har oplevet de sidste mange år, vil blive værre. Vi hører allerede i dag om jordemødre, der går grædende hjem fra arbejde, som ikke kan holde til at være i det offentlige med deres faglighed intakt, om pædagoger, der er alene med 20 børn – altså én pædagog til 20 børn – og mennesker, som efter et langt liv, hvor de har knoklet for den fælles velfærd og betalt deres skat, sidder tilbage på et plejehjem, hvor der simpelt hen ikke er tid til at sørge for, at de ikke skal sidde i deres egen urin i flere timer.

Hvis det er status i dag, kan vi godt lure, hvad det er, der er i vente, hvis regeringens plan bliver ført ud i livet. Det vil blive værre, og der er allerede i dag mange danskere, som tager konsekvensen af de forhold. 20 pct. af danske børn går ikke længere i folkeskole, fordi ressourcestærke forældre bekymrer sig og tvivler på, om den danske folkeskole nu er god nok. De fødende, som har råd til det, tager på en privatklinik, og så betaler de 13.000 kr. for et barselshotel, som man kalder det, og det betyder så, at de får lov til at have den samme jordemoder hele vejen gennem forløbet og er sikre på, at de ikke bliver smidt hjem efter få timer. De ældre, som har bare lidt mere end folkepensionen, tilkøber selvfølgelig rengøring, så stuen ikke er fyldt med støv i hjørnerne. Vi kan ikke fortænke nogen af dem i noget af det, men det skaber altså ulighed, at den tryghed og de muligheder for et godt liv, som burde tilkomme os alle, i højere grad bliver forbeholdt de få – dem med penge, dem med de højtbetalte jobs og dem, som er så heldige at blive født af ressourcestærke forældre.

Det er kun det første led i regeringens plan. Det næste led er så kritikken af vores offentlige sektor for at være ineffektiv og dårlig og påstanden om, at den har behov for noget mere konkurrence, eller hvad man nu siger. Derefter kommer udsalget så. Hvis man læser regeringsgrundlaget, kan man se, at der virkelig er sat turbo på den plan. Det er et væld af private firmaer, der skal ind at lege købmandsbutik i vores velfærd, hvis det står til den her regering. Regeringen vil ligefrem tvinge kommunerne til at udlicitere dele af velfærdsopgaverne, også selv om det ikke giver mening lokalt, og også selv om der de sidste år har været det ene konkursramte firma efter det andet, bl.a. inden for hjemmeplejen, som har efterladt både utrygge ældre og en kæmperegning til fællesskabet.

Kl. 14:01

TV 2 og andre statslige virksomheder skal sælges, uagtet at jeg tror, de fleste efterhånden kan se, at salget af DONG var en katastrofe. Man vil udlicitere inden for sundhed, vores skove, og regeringen lægger endda op til at sælge ting, som man ikke rigtig har opdaget hvad er endnu, bare sådan for at være sikker på, at man får det hele med. Det skriver de sådan set lidt ned; man skal være helt sikker på, at man ikke har overset noget. Og det kommer så udover de der 16 campingpladser, man også har fundet ud af man vil sælge. Det har man formået at få med i privatiseringspuljen.

Derudover vil de også have private universiteter til landet. Så kan du købe dig til ordentlige forhold, og så kan du købe dig til at få undervisning, der strækker sig ud over mere end 2, 3 eller 4 timer om ugen. Du kan købe sig til vejledning. Og mon ikke også der er godt salg i det, hvis de effektiviseringskrav, altså grønthøsteren, der hele tiden ruller hen over uddannelsesområdet, og som regeringen og Dansk Folkeparti stemmer for, fortsætter. Ja, for så er det sådan, at hvis far og mor har et godt betalt job, så kan du købe dig til det gode, og ellers må du nøjes med det offentlige.

Det kommer sådan set ikke bag på mig, at det er det, regeringen gerne vil, for jeg har jo godt set det ansigtsudtryk, hr. Anders Samuelsen kan have, når han siger: verdens største offentlige sektor. Det er nærmest, som om han bliver kvalt bare ved at tage ordet i sin mund. Han gør alt for at tegne et billede af, at den offentlige sektor skulle være en byrde, som sådan allernådigst holdes oppe af det private erhvervsliv. Men det er noget vrøvl. Det er vores offentlige sek-

tor, der sikrer, at de private virksomheder har veje at køre på; at der er børnehaver, vi kan aflevere ungerne i; at der er hospitaler, når vi bliver syge; og at der er uddannelse til fremtidens arbejdskraft.

Den offentlige sektor er en kæmpe styrke for os. Den skal vi selvfølgelig bygge videre på. Den skal vi selvfølgelig udvikle. Vi skal rydde ud i bureaukratiet, og vi skal skabe bedre arbejdsforhold for de ansatte. Sygeplejersker, lærere og andre offentligt ansatte skal have lov til at være innovative og have albuerum til at udvikle en ny god idé eller en ny løsning. Vi skal lade kommunerne drive virksomheder, der leverer den produktion, der er behov for, i lokalområdet. Ikke med et enøjet fokus på profit og værdi for aktionærer, men med fokus på at skabe arbejdspladser og samfundsværdier. Vi skal have flere socialøkonomiske virksomheder. Vi skal udvikle og forbedre vores offentlige sektor. Vi skal ikke sælge den fra.

Så kan man jo fristes til her til sidst, de sidste par minutter, at bruge al sit krudt på den nye regering, og der er nok at tage fat på. Jeg kunne godt have talt lidt længere. Men herinde er vi nok sådan set alle sammen nogenlunde i stand til at sjusse os til, hvad der udgør 90 mandater, og det udgør den her regering ikke. Derfor kigger jeg nu på hr. Kristian Thulesen Dahl – det ville jeg ønske jeg gjorde, hvis han var her – og fru Mette Frederiksen, og til dem vil jeg sige: I behøver ikke at lave 2025-plan med de her mennesker. Det er der ikke nogen der tvinger jer til. I behøver ikke at lægge stemmer til deres SU-nedskæringer eller til deres uddannelsesbesparelser. I behøver ikke at acceptere en kommunalaftale med så lav vækst, at de forringelser, vi har set de sidste mange år, kommer til at fortsætte. I behøver ikke at lægge stemmer til deres privatiseringer og udsalg af velfærden. Det står jer fuldstændig frit for at gøre med jeres stemmer, som I vil. Og så vil alle de her 7 dage, eller hvad det var, på Marienborg og alle de flotte papirer med det der trekløver på forsiden ikke være andet end en uhyggelig drøm, som vi forhåbentlig alle sammen snart kan vågne af. Det er op til jer.

Så vil jeg gerne læse et forslag til vedtagelse op på vegne af Enhedslisten og Alternativet:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der er brug for aktiv handling for at skabe et bæredygtigt samfund, hvor vi mindsker uligheden, bevarer og udvikler en stærk kollektiv og demokratisk styret velfærd, forsyning og infrastruktur samt beskytter vores natur og øger biodiversiteten. Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for:

- Et samfund fri for fattigdom, med øget økonomisk og social bæredygtighed – med ordentlige vilkår for mennesker ramt af ledighed og sygdom og et opgør med kontrolregimet.
 - Gode økonomiske rammer for velfærden og erstatning af konkurrencestatens ensretning – med tillid til medarbejdere og fokus på den enkelte borgers behov og rettigheder.
 - En bæredygtig økonomi baseret på FN's 17 verdensmål – deling af arbejdet, cirkulær ressourceanvendelse, deleøkonomi og understøttelse af nye grønne og demokratiske virksomhedsformer.
 - Internationale aftaler og tiltag, der værner mod spekulation, skatteunddragelse og social dumping.
 - Et samfund, der understøtter kreativitet igennem hele livet.
 - At Danmark tager globalt ansvar og fører udenrigspolitik baseret på konfliktforebyggelse og fredsskabelse.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 20).

Kl. 14:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Det indgår så også i debatten.

Den første korte bemærkning er fra hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:07

Kl. 14:10

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og mange tak til fru Pernille Skipper for talen – altid engageret, det er dejligt.

Vi havde jo en lille meningsudveksling før om det her med kontanthjælpsloftet, som jeg jo forstår på Enhedslisten er en, og jeg citerer: asocial skandale. Mener fru Pernille Skipper virkelig, at et samfund, der giver mennesker, som er havnet uden for arbejdsfællesskabet – to voksne mennesker med to børn – 23.200 kr. efter skat hver måned, er et asocialt samfund?

Kl. 14:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:08

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes ikke, at Danmark er et asocialt samfund. Det tror jeg sådan set ikke at der er nogen fra Enhedslisten der på noget tidspunkt har sagt, men jeg vil gerne gentage, at vi synes, at den kontanthjælpsreform, som hr. Jakob Ellemann-Jensen har gennemført, er asocial, og det er, fordi der nok kan trylles med alle mulige tal, som skal få det til at virke, som om man nærmest er rig, når man er på kontanthjælp – sådan lyder det i hvert fald nogle gange, når Venstre taler – samtidig med at Venstre faktisk taler om, at det handler om, at man ikke skal være rig. Det er hele pointen, for ellers vil man åbenbart ikke have arbejde.

I Enhedslisten synes vi ikke, at det er okay, at mennesker, der mister deres arbejde eller får en sygdom og derfor ikke kan forsørge sig selv i en periode, skal slås oven i hovedet og skal leve på en måde, hvor de knap kan betale husleje eller få mad på bordet, og det er konsekvensen for rigtig mange – ikke for alle, men for rigtig mange – der bliver ramt af regeringens kontanthjælpsreform. Vi synes tværtimod, at man skal sikre, at der er arbejdspladser, og så skal man gøre noget for at hjælpe de mennesker, som ikke passer ind i de der gængse kasser, hvor man skal løbe 110 pct., så de faktisk også har en mulighed for at deltage og bidrage med alt det, de kan.

Kl. 14:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 14:09

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jamen det sidste er vi sådan set ganske enige om. Vi vil jo også gerne have et rummeligt arbejdsmarked, hvor der er plads til os alle sammen, men jeg er bare lidt nysgerrig i forhold til det her med den asociale skandale omkring det her kontanthjælpsloft, og det er altså et citat fra Enhedslistens hjemmeside.

Hvor stort et beløb er det så, vi taler om? For jeg kan forstå, at 23.200 kr. ikke er nok, og at jeg åbenbart har fiflet med tallene på en eller anden måde – eller også har Finansministeriet eller Beskæftigelsesministeriet, eller hvem der nu har regnet det ud, gjort det? Men hvor højt skal det tal op? Altså, hvad er rimeligt? Skal der være en forskel, når man mister sit arbejde, eller skal man bibeholde den indtægt, man havde, før man mistede sit arbejde, og gælder det så alle uanset indtægt?

Kl. 14:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.**Pernille Skipper (EL):**

Kontanthjælpen skal være på et sådant niveau, at hvis man mister sit arbejde, falder man ikke så langt, at man står til at miste sit hjem eller sin bil eller alt muligt andet. Det skal være sådan, at hvis man mister sit arbejde, falder man måske, men man falder ikke så langt, at man ikke kan komme på fode igen.

Vi synes faktisk, det er fair nok, at forholdet mellem det at være i arbejde og uden for arbejde måske ikke er det samme, men at der ikke er for stor afstand, bl.a. fordi det er det, der skaber tryghed for os alle sammen. Vi kan alle sammen blive ramt af arbejdsløshed i løbet af et langt liv – jeg tror sågar, at hr. Jakob Ellemann-Jensen kender nogen, der måske har været arbejdsløse på et tidspunkt – og så er det godt at have den tryghed, også fordi det, hvis hoppet er for langt, samtidig er med til at trykke løn- og arbejdsforhold for dem, der er i arbejde.

Kl. 14:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Christina Egelund.

Kl. 14:10

Christina Egelund (LA):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Noget af det var jo lidt – det synes jeg godt man kan sige – pessimistisk tale med hensyn til den offentlige sektor. Man må forstå på fru Pernille Skipper, at det, at regeringen lægger op til en stigning i det offentlige forbrug på 0,3 pct., langt fra er en stor nok stigning. Derfor har jeg to konkrete spørgsmål til ordføreren: 1) Hvor stor skal væksten i det offentlige forbrug være, hvis det står til Enhedslisten? Og 2) – meget enkelt – hvor skal de penge i så fald komme fra?

Kl. 14:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:11

Pernille Skipper (EL):

Det, vi hele tiden har sagt, er, at vi som minimum skal have en offentlig vækst, som svarer til den demografiske udvikling, og det er ud fra regeringens beregninger 0,6 pct. Er det så nok til faktisk at genoprette nogle af de mange skader, der er sket de seneste år? Nej, det tror jeg ikke, så vi skal nok højere op, hvis vi skal have det sådan, som Enhedslisten gerne vil have det. For vi tror faktisk på, at vores offentlige sektor er værd at satse på. Vi tror ikke, at det er en byrde, men en styrke for vores samfund, og vi tror, at vi kan bruge det til at udvikle hele vores samfund i en meget mere positiv retning, hvis vi faktisk slipper den offentlige sektor fri og giver de ansatte noget albuerum.

Hvor skal pengene komme fra? Det er jo altid en diskussion om politisk prioritering, og det kan godt være, at fru Christina Egelund synes, at hun stiller mig et lidt svært spørgsmål, men jeg vil tværtimod meget gerne tale om det. For os handler det om, at man sikrer, at nogle af dem i vores samfund, der har aller mest, og som har fået skattelettelse på skattelettelse de seneste mange år, faktisk også begynder at bidrage noget mere, både fordi det er der, pengene er at hente til det, som gavner os alle sammen bredt set i vores stærke fællesskab i Danmark, men også fordi vi har behov for at gøre noget ved den stigende ulighed. Det betyder, at dem, der har rigtig meget, skal til at bidrage noget mere.

Kl. 14:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 14:12

Kl. 14:15

Christina Egelund (LA):

Tak for det. Jeg vil egentlig takke for konkrete svar. Det vil sige, at forbruget i den offentlige sektor skal følge den demografiske udvikling. Så må man jo lægge til grund, at effektiviteten og den måde, de gør tingene på i den offentlige sektor, i dag har nået et perfektionsniveau; det kan ikke på nogen måde gøres bedre, end det gøres i dag. Det er det første.

For det andet forstår jeg, at svaret på, hvor pengene skal komme fra, er lidt som at sætte Enhedslisten på repeat: Så udskriver man nogle højere skatter, og så går det nok alt sammen. Hvor høje skal de skatter være?

Kl. 14:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:13

Pernille Skipper (EL):

Til det sidste først: Det kommer søreme an på, hvad det er for en skat, vi taler om. Men vi har intet problem med både at hæve top-skatten og lave en millionærskat, som har været diskuteret. Vi synes sådan set også, at det ville være rigtig gavnligt ikke kun for at hive penge ind, men også for at have lidt mere ro på den finansielle sektor, at man har en omsætningsafgift på finansielle transaktioner. Og afhængigt af, hvad det er, du taler om, vil det selvfølgelig være forskellige niveauer.

Jeg synes ikke, at effektiviteten er perfekt i den offentlige sektor. Jeg synes tværtimod, at vi kunne gøre rigtig meget bedre, og at vi kunne sætte de offentligt ansatte meget mere fri. Men jeg ville dog ønske, at man havde det sådan i Liberal Alliance, at man også på det her område var enige om at finde pengene, før man bruger dem. Det, der jo er problemet ved effektivitetskravene i den offentlige sektor, er, at man bruger pengene først, og så håber man, at man finder dem bagefter.

Kl. 14:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:14

Morten Østergaard (RV):

For et års tid siden havde vi jo en folkeafstemning om Europol og retsforbeholdet, og ved den lejlighed udstedte Enhedslisten et løfte: Man behøvede ikke at forholde sig til Europol i afstemningen, for Enhedslisten indestod for, at hvis ikke vi kunne fortsætte i Europol, ville man gå ind for en ny folkeafstemning.

På det tidspunkt tror jeg det var lidt uklart, om Enhedslisten egentlig syntes, vi skulle fortsætte i Europol, og det ved jeg ikke om man er kommet nærmere en afklaring af. Men under alle omstændigheder vil jeg bare spørge, om løftet står ved magt. Det er punkt 1.

Punkt 2 er: Hvor meget skal vi være med i Europol? Er det f.eks. vigtigt for Enhedslisten, at vi er med i den parlamentariske kontrol i en eventuel særaftale? Eller hvis det kræver en folkeafstemning, er det så noget, man ønsker?

Altså, mine spørgsmål er egentlig grundlæggende: Hvordan har Enhedslisten det med Europol, og hvordan har Enhedslisten det med det løfte, man gav for et år siden til vælgerne?

Kl. 14:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Pernille Skipper (EL):

Det mindede sjovt nok om nogle spørgsmål, jeg også fik fra De Radikale for et år siden, hvor man meget gerne ville presse os alle sammen til at være lige så meget med i Europol gennem en særaftale som gennem en suverænitetsafgivelse.

Jeg synes, vi skal skruetiden en lille smule tilbage og huske på, hvad det var, vi stemte om. Vi stemte ikke bare om Europol. Vi stemte om, om Danmark skulle afgive selvbestemmelse på et rigtig stort område og i øvrigt overlade det til et lille flertal i den her forsamling at afgive mere selvbestemmelse senere uden at spørge befolkningen. Det blev der sagt nej til, og det tror jeg er rigtig vigtigt at holde fast i.

Hvad lovede Enhedslisten så? Ja, vi sagde: Man kan jo formentlig få en parallelaftale, ligesom man har i f.eks. Norge eller andre lande, som ikke engang er medlem af EU. Så når de kan, kan vi nok også. Og hvis det ikke kan lade sig gøre, støtter vi selvfølgelig, at der bliver afholdt en folkeafstemning igen snævert om Europol.

Som jeg ser det, tyder noget rigtig meget på, at den skræmmekampagne, som hr. Morten Østergaard og andre har været i gang med, om, at det ikke kan lade sig gøre med en parallelaftale, er ved at gå lidt i vasken, og at vi faktisk får noget, som ender med at sikre både selvbestemmelse og en deltagelse i Europol.

Kl. 14:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 14:16

Morten Østergaard (RV):

Tak for svaret, tror jeg. Jeg spurgte jo egentlig bare, om Enhedslisten går ind for, at vi er en del af Europol. Så fik jeg en hel masse andet, men man kan jo prøve igen.

Så lad mig gribe ud efter et andet spørgsmål. Vi har ofte haft en fælles kritik af den måde, som flygtningekrisen er blevet håndteret på, ikke bare i Danmark, men i en række lande, og en af de ting, jeg ser som det eneste alternativ til det kaos, der har været, er jo, at man mellem EU-landene aftaler en måde at håndtere store flygtningestrømme på, hvor man solidarisk håndterer opgaven sammen. Derfor vil jeg spørge igen relativt specifikt i håbet om måske at få et specifikt svar: Er det sådan, at Enhedslisten går ind for et EU-fordelings-system af flygtninge?

Kl. 14:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:17

Pernille Skipper (EL):

Jeg beklager, hvis jeg ikke svarede ordentligt på spørgsmålet før. Det var faktisk ikke med vilje. Altså, Enhedslisten synes selvfølgelig, at et europæisk politisamarbejde er en rigtig god idé og helt nødvendigt. Det er der ikke nogen tvivl om.

Betyder det så, at vi synes, at Danmark skal sige ja til at afgive en hel masse selvbestemmelse? Det synes jeg ikke, og det synes et flertal af vælgerne heller ikke. Så jeg synes, man skal lade være med at sidde og være sur over det og så være glad for, at noget tyder på, at vi faktisk kan få den parallelaftale i forhold til Europol.

I øvrigt vil jeg sige, at Enhedslistens holdning til, om vi skal have en europæisk løsning på flygtningekrisen, absolut ikke har ændret sig. Det er en rigtig god idé. Og når det forum, der er til at forhandle det igennem, er EU, så benytter vi os af det, også selv om vi har en masse kritikpunkter af EU generelt.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Holger K. Nielsen.

Holger K. Nielsen (SF):

Det er lidt i forlængelse af det foregående. Det ville forudsætte, at der kom overstatslige løsninger på det. Det kan jo ikke lade sig gøre at få EU-løsninger på flygtningekrisen, medmindre Kommissionen kommer ind og får en kompetence og medlemslandene forpligter sig til at tage deres del af ansvaret.

Det er derfor, jeg også godt lige vil stille et spørgsmål om Enhedslistens forhold til Europa. Vi ser en højrefløjsudvikling, som er meget, meget voldsom, i Frankrig, Holland, England og sådan set også Østrig, selv om det endte godt i går. Men det er også i Italien og andre steder. Fælles for alle de højrefløjsbevægelser er, at de er arge EU-modstandere. De vil have EU til at gå i opløsning, de vil tilbage til nationalstaterne og have nationalismen til at blomstre.

Sjovt nok har Enhedslisten den samme tilgang til EU som de der højrefløjsbevægelser. Det er med nogle andre begrundelser, det ved jeg godt. Men har man ikke nogle gange tænkt på, at man måske er i lidt dårligt selskab her, og at Europa kan komme ud i en meget, meget farlig situation, hvis man ikke får stoppet den der tendens til opløsning af EU, som er i gang i øjeblikket?

Kl. 14:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:19

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil for det første sige, at det selvfølgelig også er muligt at få internationale løsninger på flygtningekrisen på et mellemstatsligt niveau. Der er intet i overstatslighed, som betyder, at man får det. Det har vi jo kunnet se. Tværtimod kunne den tidligere danske regering være gået forrest i det, men det skete desværre ikke. Så jeg tror ikke, vi skal regne med, at EU kommer og redder os fra en utrolig asocial udlændingepolitik – på ingen måde.

Så vil jeg sige, at jeg ikke køber modsætningen, altså hr. Holger K. Niensens argumentation om, at hvis nogen, vi ikke er enige med, og som vi ikke bryder os om, tilfældigvis på et område er enig med os, så skal vi skifte holdning. Altså, jeg kunne jo vende den om og spørge: Har hr. Holger K. Nielsen aldrig tænkt over, at han er i utrolig dårligt selskab med alle de begejstrede EU-partier, som, uanset hvad der sker, bare vil overføre mere og mere selvbestemmelse til et overnationalt udemokratisk system, som trækker en neoliberal økonomisk politik ned over de europæiske befolkninger og tvinger nedskæringer igennem, der rammer helt almindelige mennesker?

Kl. 14:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 14:20

Holger K. Nielsen (SF):

Nej. Jeg er sådan set mere optaget af, hvad der sker i Europa i de her år. Det er jeg meget optaget af. For jeg ser nogle tendenser, som jeg synes vi tidligere har set i historien. Og jeg synes da, at venstrefløjen bør være dem, der tager det seriøst og er opmærksomme på, at de der bevægelser, som vil have EU opløst, som vil have EU sprængt i stumper og stykker, er dem, der fremmer en udvikling, som altså er dødsensfarlig for vores kontinent. Bør venstrefløjen ikke der have nogle visioner, som gør, at man står et helt, helt andet sted end der,

Kl. 14:17 hvor Enhedslisten står, som jo ret beset er det samme sted, som de der forskellige nationalistiske bevægelser står?

Kl. 14:21

Kl. 14:17 **Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:21

Pernille Skipper (EL):

Jeg er grundlæggende meget uenig, men jeg tror, at vi skal have en længere diskussion om det. Jeg tror netop ikke, at venstrefløjen skal ignorere problemerne. Jeg tror netop, det er en fejltagelse, at man tror, man kan prøve at belære de europæiske befolkninger om ikke at være bekymret for arbejdspladser, der lukker; for nedskæringer, som bliver trukket ned over hovedet på dem; og for, at de, lige meget hvad for en regering de vælger, ikke kan vælge en anden økonomisk politik. Den form for antidemokrati tror jeg ikke man skal ignorere. Jeg tror netop, at vi i venstrefløjen skal insistere på, at der er nogle helt grundlæggende problemer i Europa, hvor en lille politisk-økonomisk elite træder på alle andre. Og hvis vi ikke leverer løsninger-ne, vil højrepopulisterne gøre det.

Kl. 14:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Mette Abildgaard.

Kl. 14:22

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg anerkender fuldt ud, at der er steder i vores velfærdssamfund, hvor vi både kan og skal gøre det bedre, men det ærgrer mig, at Enhedslistens ordfører har sådan et behov for at tale hele velfærdssamfundet ned under gulvbrædderne på den måde, som jeg synes ordføreren gør.

Jeg vil gerne præsentere ordføreren for noget så helt ekstremt kedeligt og irriterende som en lille smule fakta. Der blev lavet en undersøgelse i 2016 af Sundheds- og Ældreministeriet i samarbejde med KL, hvor de spurgte de ældre om deres tilfredshed med praktisk hjælp og personlig pleje, både dem, der boede på plejehjem, og dem, der boede i egen bolig. Mere end 8 ud af 10 var tilfredse med den hjælp, de modtog – mere end 8 ud af 10 var tilfredse! Tilsvarende bliver der på sundhedsområdet lavet det, man kalder en LUP, hvor man spørger til de fødendes tilfredshed, og her havde 93 pct. en virkelig god eller god fødselsoplevelse.

Der er flere gange blevet refereret til de her tal om fødsler, og der har jeg en artikel her fra Politiken, hvor de jo netop skriver, at der er kommet flere penge til fødsler – 2.207 kr. pr. fødsel. Hvordan hænger det sammen med det billede, der bliver fremstillet fra Enhedslistens side?

Kl. 14:23

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:23

Pernille Skipper (EL):

Jeg anerkender fuldt ud, at der er masser af mennesker, som er meget, meget tilfredse med vores velfærdssamfund. Heldigvis! Er det en undskyldning for at smadre løs på det? Nej, det synes jeg ikke. Skal man så lukke øjnene for, om der er nogle problemer? Nej, det synes jeg bestemt ikke.

Jeg havde en gammel farmor indtil for nylig, som var en af den slags ældre mennesker, som I kender, der aldrig kunne finde på at brokke sig over noget, aldrig, og hun elskede ingen højere end de so-su-hjælpere, der kom til hende hver dag, det var lige før, hun elskede dem mere, end hun elskede mig. Men hun blev alligevel nødt til at

tilkøbe rengøring for at sørge for, at der ikke var støv alle mulige steder i hendes hjem. Det havde hun heldigvis råd til, men det er altså ikke alle ældre, der har det. Det handler ikke bare om tilfredshed, det handler om, hvad vi synes er okay.

Når det er sagt, vil jeg i forhold til det med flere penge til de fødende sige, at det er rigtigt nok, at man godt kan måle det sådan, altså at der er kommet flere penge pr. fødsel, men samtidig har jordemødrene fået en hel masse ekstra opgaver, og det, vi hører fra jordemødre og overlæger fra klinikker i hele landet, er, at det, der bliver leveret, ikke er ordentligt.

Kl. 14:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 14:24

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvem der ifølge ordføreren smadrer løs på det danske velfærdssamfund eller har noget ønske om at gøre det, for det kender jeg i hvert fald ikke nogen partier i Folketinget der ønsker. Men tallene taler jo deres tydelige sprog. Man er gået fra at bruge 22.000 kr. på en fødsel i 2013 til 24.000 kr. i 2016. Den her meget omtalte læge bliver i det her interview spurgt: Hvorfor siger du op nu, hvor bevillingerne er blevet sat op? Hertil svarer han: Det er en personlig overvejelse, som også har med mit liv og mit helbred at gøre.

Skal vi som politikere helt ærligt ikke være forsigtige med at drive politik alene på baggrund af et par historier i TV 2 eller en enkelt læges ansættelsesforhold?

Kl. 14:25

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:25

Pernille Skipper (EL):

Jeg glæder mig til, når fru Mette Abildgaard gentager det sidste argument, næste gang der er en eller anden udlændingesag, der får alle herinde helt op at køre. Det glæder jeg mig virkelig meget til.

Ja, fru Mette Abildgaard har selvfølgelig fuldstændig ret i, at vi ikke bare skal drive enkeltsagspolitik, og selv om tallet går fra de ca. 22.000 kr. til de ca. 24.000 kr., gemmer der sig jo nedenunder en hel masse ekstra opgaver. Det har jeg sådan set svaret på én gang. Dernæst er der jo ikke tale om bare et par enkelte historier, der er tale om rigtig, rigtig mange – jordemødre, chefer og fødende i øvrigt, der har rigtig dårlige oplevelser, og som peger på, at de bliver bedt om at løbe for stærkt. Det kan ikke lade sig gøre mere.

Kl. 14:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Jane Heitmann.

Kl. 14:26

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Nu føler jeg mig lige kaldet til at sige, at det godt kan være, at fru Pernille Skipper mener, at der er kommet flere opgaver for jordemødrene, men det er jo også sådan, at antallet af jordemødre er steget fra 1.280 i 2010 til 1.468 i 2015, så der er fulgt flere jordemødre med også.

Men nu var det sådan set ikke det, jeg ville tale om. Jeg hørte fru Pernille Skipper tidligere, da Venstres ordfører spurgte ind til kontanthjælpen, og jeg kan forstå, at Enhedslisten mener, at det er socialt og helt urimeligt, at et kontanthjælpspar med to børn får udbetalt 23.200 kr. om måneden. Jeg noterede mig, at min egen ordfører spurgte, hvad niveauet så skulle være, og at fru Pernille Skipper her-

til svarede, at det jo ikke må falde så meget, at man mister sin bolig og sin bil. Så vil jeg bare spørge: Gælder det alle i det her samfund, at niveauet ikke må falde så meget, at man mister sin bolig eller sin bil?

Kl. 14:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:27

Pernille Skipper (EL):

Det handler om en familie på fire, der skal leve for 23.000 kr. og betale husleje, kontingenter, købe mad – jeg vil meget gerne have mig frabedt, at man prøver på at få det til at lyde, som om kontanthjælpen er høj i det tilfælde. Det er den absolut ikke.

Derudover mener jeg faktisk, at det, der er det smukke ved vores velfærdssamfund, er, at man er sikker på at blive grebet, når man falder, også hvis man er en eller anden rig, smart investeringsmand, som sætter alting på spil, eller hvad ved jeg, og går konkurs. Så synes jeg ikke, man skal ende på gaden. Nej, det synes jeg ikke. Man skal ikke falde så langt, at man falder igennem, og det er der ingen, der skal. Synes jeg, at man skal sætte kontanthjælpen så højt, at nogle af de mennesker oppe i Nordsjælland med deres meget dyre huse skal have dem betalt af offentlige midler? Nej, selvfølgelig ikke, det er jo at overfortolke det, jeg prøver på at sige.

Kl. 14:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Jane Heitmann.

Kl. 14:28

Jane Heitmann (V):

Overfortolkning eller ej, jeg forholder mig sådan set bare til, hvad ordføreren sagde, nemlig at det ikke måtte falde så meget, at man mistede sin bolig eller sin bil. Og det er jo klart, at det så er en helt naturlig konsekvens, at man så spørger, om det gælder alle i det her samfund. Men der kan jeg så forstå, at der er forskel, i forhold til hvor man bor. Har jeg forstået det korrekt? Det kan ordføreren så af- eller bekræfte.

Det foranlediger jo så spørgsmålet, hvor niveauet så skal ligge. Hvad mener fru Pernille Skipper er rimeligt man får udbetalt, hvis man nu er en kontanthjælpsfamilie eller man er en familie med to voksne og to børn?

Kl. 14:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Pernille Skipper.

Kl. 14:28

Pernille Skipper (EL):

Svaret på det første spørgsmål er: Nej, det har selvfølgelig ikke noget at gøre med, hvor man bor. Det har noget at gøre med, at man skal kunne opretholde en rimelig levestandard, betale sin husleje, få mad på bordet. Jeg synes faktisk også, at det er fair nok, at selv om man har mistet sit arbejde, er der til, at ungerne stadig væk kan gå til fodbold og deltage i børnefødselsdage, og måske til, at man køber en cola lørdag aften. Det synes jeg faktisk er helt rimeligt og fair i et af de rigeste lande i verden, altså at når man knokler det, man kan, er man også sikker på, man bliver grebet. Og det betyder også, at hvis man er nogle af de rigeste i det her samfund, skal man selvfølgelig ikke falde hele vejen igennem, men så er man sikker på at blive grebet.

Kl. 14:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Joachim B. Olsen (LA):

Tak for det. Fru Pernille Skipper sagde, at der *skal* være en forskel på at være på kontanthjælp og i arbejde. Det var Enhedslisten sådan set enige i at der skulle være. Det kan vi jo gå tilbage og se, men det sagde ordføreren. Det vil være sådan med loftet, at en familie bestående af et samlevende par på kontanthjælp, hvor den ene får et arbejde til den mindsteløn, som er aftalt af arbejdsmarkedets parter, vil få øget sit rådighedsbeløb med 1.900 kr. om måneden. Så er mit spørgsmål: Hvor meget mindre skal det beløb være?

Kl. 14:29

Kl. 14:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Pernille Skipper (EL):

Jamen det har jeg virkelig ikke en beregning på. Altså, tror hr. Joachim B. Olsen, at vi har siddet og regnet det ud? Jeg siger, at selvfølgelig skal man gribes, hvis man mister sit arbejde, også uden at man falder så langt, at man ikke kan betale husleje og alt mulig andet, som desværre er konsekvensen ikke for alle, men for mange, på grund af den her kontanthjælpsreform. Det er det, jeg siger.

Så siger jeg, at jeg i øvrigt ikke har et enormt behov for at det fald i indkomst fra at være i arbejde til at være uden arbejde skal være rigtig, rigtig stort, tværtimod. Det synes vi ikke nødvendigvis det skal være, for vi synes, det er okay, at man bliver grebet. Og hvis det er for højt, er det også med til at trykke løn- og arbejdsvilkår. Pas på blodtrykket, ikke?

Kl. 14:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 14:31

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg tror bestemt ikke, at Enhedslisten regner særlig meget ud. Så meget kan vi blive enige om. Jeg står og fortæller fru Pernille Skipper, hvordan virkeligheden er, og den er, at den familie på kontanthjælp – to børn og et samlevende par – hvor den ene tager et arbejde til den mindsteløn, arbejdsmarkedets parter er blevet enige om, vil få øget sit rådighedsbeløb med 1.900 kr. om måneden. Jeg synes ikke, det er særlig meget. Jeg synes, det er meget, meget lidt.

Men ordføreren sagde i sin tale, at der *skulle* være forskel. Det var Enhedslisten enige i: Der skulle selvfølgelig være en forskel på at være på kontanthjælp og at være i arbejde. Så når nu forskellen er på 1.900 kr. med kontanthjælpsloftet, spørger jeg om, hvor meget mindre den familie skal have ud af, at den ene tager arbejde til de lønninger, arbejdsmarkedets parter er blevet enige om.

Kl. 14:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Pernille Skipper.

Kl. 14:32

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil for det første anfægte, at hr. Joachim B. Olsen er i stand til at fortælle mig særlig meget om virkeligheden, især når han i næste åndedrag påstår, at 1.900 kr. ikke er særlig meget. Hvis hr. Joachim B. Olsen prøvede at leve på kontanthjælp i nogle måneder, tror jeg nok, jeg kan love for, at han gerne ville have et job, der gav ham 1.900 kr. ekstra om måneden. Er han godt klar over, hvor mange penge det er for en helt almindelig familie? Det udgør en stor forskel.

I øvrigt *kan* det betale sig at arbejde, og af den lillebitte gruppe af mennesker, som teoretisk set ikke ville få mere ud af at komme i ar-

bejde, og som faktisk findes, er det nok de fleste, der er i arbejde. Så måske hr. Joachim B. Olsen kunne tænke, at mennesker i det her land faktisk gerne vil bidrage med det, de kan, faktisk gerne vil arbejde, også selv om man ikke får ½ mio. kr. ned i lommen hver gang.

Kl. 14:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Erling Bonnesen, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:33

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det er jo velkendt, at Enhedslistens standardsvar på at finde penge er at hæve skatterne, så det kunne sådan set være interessant at prøve at spørge: Er der overhovedet nogen skatter, som ikke skal stige?

Kl. 14:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 14:33

Pernille Skipper (EL):

Vi synes, det er en rigtig dårlig idé at lade skatterne stige i bunden for helt almindelige mennesker. Det vil vi meget nødig.

Kl. 14:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:33

Erling Bonnesen (V):

Er svaret på det så, at hvis man ikke vil hæve dem det sted, skal de bare stige endnu mere nogle andre steder? For det skinner jo igenem på Enhedslistens besvarelser, at når man skal finde penge, handler det om at hæve skatterne i en eller anden form. Så er der måske en enkelt skat, man ikke vil hæve, men er svaret generelt, at så skal skatterne bare sættes op? Eller er man på andre måder parat til at prøve at få enderne til at nå sammen?

Kl. 14:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:33

Pernille Skipper (EL):

Jamen jeg tror da, man kan finde pengene rigtig mange steder, og vi har også alle mulige forslag. Men det er jo ikke rigtigt, at det bare er skatterne generelt, vi peger på, og at vi så i øvrigt lader det være op til Venstre at vælge. Altså, virkelig ikke. Vi taler faktisk om, at vi gerne vil sørge for, at dem, der er øverst i vores samfund, er med til at bidrage noget mere, fordi de har fået skatte- og afgiftslettelser i rigtig mange år. Det er faktisk deres tur. Så det kunne være at hæve selskabsskatten igen, det er én ting, men det kunne også være en millionærskat, det kunne være topskat, det kunne være omsætningsafgift på finansielle transaktioner som nævnt. Der er masser af steder, hvor vi kunne finde pengene.

Vores primære sigte er at sørge for, at dem, der betaler, er dem, der i forvejen har meget, og at helt almindelige hårdtarbejdende mennesker, både dem, der har mistet deres arbejde i en periode, og dem, der stadig væk knokler, selvfølgelig går fri.

Kl. 14:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:35

Kl. 14:37

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Efter Brexit er der jo kommet skub i det forstærkede samarbejde om en finanssskat, noget, som vi fra SF's side gerne ser. Og jeg hørte næsten fru Pernille Skipper også sige det før, så bare for at være helt sikker: Ønsker Enhedslisten, at Danmark skal tilslutte sig det forstærkede samarbejde om en finanssskat? Det er også et forslag, som SF har i salen på onsdag. Ønsker Enhedslisten, at Danmark skal gå med i det forstærkede samarbejde for at få en fælleseuropæisk finanssskat?

Kl. 14:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Pernille Skipper (EL):

Jeg skal skynde mig at beklage, at jeg simpelt hen ikke har læst det konkrete forslag, SF har. Men et europæisk samarbejde om at få en finanssskat synes Enhedslisten er en god idé. Det er der ikke nogen tvivl om.

Kl. 14:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 14:35

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Det er glad for. Og som jeg har forstået Enhedslistens politik, ønsker man jo også i hvert fald en eller anden form for tættere europæisk politisamarbejde, at vi følger de europæiske målsætninger på klimaområdet, og at vi også får europæiske løsninger på flygtningeområdet. Altså, jeg er fuldstændig med på, at der er indholdsmæssige, politiske ting, man kan kritisere i EU, og sådan har vi det også fra SF's side, men når man ønsker at deltage i alle de her europæiske samarbejder på de forskellige områder, hvordan hænger det så sammen med, at Enhedslisten har en politik om, at Danmark ikke skal være medlem af EU?

Kl. 14:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:36

Pernille Skipper (EL):

Det er rigtigt nok, at der er nogle ting, der kommer fra EU, som Enhedslisten indholdsmæssigt kritiserer hårdt, og der er også nogle ting, der kommer fra EU, som vi faktisk synes er helt fornuftige indholdsmæssigt. Vores grundlæggende kritik af EU handler jo om den udemokratiske opbygning. Her er tale om et overnationalt samarbejde, som trækker en bestemt økonomisk politik ned over hovedet bl.a. på Danmark, fordi vi har tilsluttet os det, sådan at man ikke kan få lov til som europæisk befolkning f.eks. at vælge en anden økonomisk politik end den neoliberale, som jeg ved at både fru Lisbeth Bech Poulsen og vi i Enhedslisten har et meget stort problem med, fordi den rammer helt almindelige mennesker – fordi det institutionelt er udemokratisk bygget op osv. Jeg må desværre ikke sige mere.

Kl. 14:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Eva Kjer Hansen, Venstre.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg bad om ordet, fordi jeg simpelt hen ikke fandt ud af, hvad fru Pernille Skipper svarede Joachim B. Olsen på spørgsmålet om de 1.900 kr. i forskel for et par med to børn, hvor en af de voksne kommer i beskæftigelse på lavtlønsområdet. Der er nu med loftet en forskel på 1.900 kr. Er det en passende forskel, eller er det for lille eller for stor en forskel i forhold til tidligere?

Kl. 14:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Pernille Skipper.

Kl. 14:38

Pernille Skipper (EL):

De beregninger og de tal ved jeg simpelt hen ikke hvad er. Jeg ved, at hr. Joachim B. Olsen før i tiden i et rådighedsbeløb havde glemt at fratrække udgifter til husleje eller f.eks. havde medtaget ydelser, som helt almindelige mennesker i arbejde også får, som børnepenge eller boligsikring. Så jeg må indrømme, at jeg ikke har hørt tallet før. Jeg har ikke set det. Jeg vil meget nødig begive mig ned ad en vej, som kan ende i noget frygteligt rod.

Men jeg kan svare det samme, som jeg har svaret en gang før, og det er, hvad Enhedslisten synes, nemlig at når man mister sit arbejde, skal man gribes, og at det er okay, at der ikke er en vanvittig stor forskel på at være i arbejde og at have mistet det, for det kan ske for os alle sammen i en periode i vores liv. I øvrigt er 1.900 kr. for de mennesker, man taler om, rigtig mange penge.

Kl. 14:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 14:39

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg går ud fra, at når fru Pernille Skipper sætter spørgsmålstejn ved de tal, som hr. Joachim B. Olsen fremlægger, så har fru Pernille Skipper dokumentation for det, for ellers er det jo nogle hårde angreb mod en kollega i debatten her i Folketingssalen.

Men mit spørgsmål er så: Jeg er helt enig med fru Pernille Skipper i, at folk skal gribes. Så siger fru Pernille Skipper, at der ikke må være vanvittig stor forskel på beløbet, når man er i beskæftigelse, og når man så bliver grebet af det sociale system. Hvad er en ikke vanvittig stor forskel? Kan vi dog ikke få et tal på det, kan vi ikke få lidt greb om, hvad det overhovedet er for en forskel, vi snakker om, for det er jo lidt vanskeligt, når fru Pernille Skipper ikke vil forholde sig til tallene, men heller ikke selv komme med nogen som helst forklaring på, hvad Enhedslistens forestilling er, når man taler om en ikke vanvittig stor forskel. Kom med et tal på det.

Kl. 14:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 14:40

Pernille Skipper (EL):

Nej. Det kan godt være, at det for Venstre er helt vildt vigtigt, at man mister rigtig mange penge, når man mister sit arbejde. Det kan godt være, at Venstre har den idé, at man skal bruge alle sine vågne og sovende timer på at regne ud, hvor stor forskel der skal være på at være i arbejde og på ikke at være det.

Jeg har hørt mantraet: Det skal kunne betale sig at arbejde. Der er to problemer med det. Det ene er, at Enhedslisten ikke deler Venstres ide om, at folk ikke har lyst til at arbejde og prøver at snyde sig til ikke at gøre det. Det andet er, at det allerede kan betale sig at ar-

bejde, og at man ikke har respekt for arbejdsløse mennesker med den retorik. Så nej, det har vi ikke brugt en masse timer på at sidde og diskutere og regne ud.

Kl. 14:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:41

Henrik Dahl (LA):

I dag er det sådan, at de 10 pct. af befolkningen, som tjener mest, betaler 30 pct. af skatterne. Hvor mange procent skal de op på ifølge Enhedslisten?

Kl. 14:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Pernille Skipper (EL):

Det er da utroligt, som man skal levere tal til Liberal Alliance i dag. Enhedslisten synes, at det er fair nok, at den øverste del af befolkningen bidrager med noget mere. Vi synes, det er en rigtig dårlig idé at bruge en masse penge på at sænke topskatten, vi vil faktisk godt have den en lille smule. Og så har vi tidligere haft et forslag om f.eks. 10 pct. millionærskat. Det synes vi også er fair nok. Det er ikke sådan, at vi har et loft. Og jeg vil godt vædde på, at hr. Henrik Dahls næste spørgsmål handler om, hvor høj marginals-katten må være. Men jeg må bare sige, at den er det laveste, den har været i – hvad? – 30 år, og for 30 år siden var samfundet heller ikke faldet sammen.

Jeg tror simpelt hen ikke på, at det, at de mennesker, der har meget og også kan bidrage mere, får lov til og bliver bedt om at bidrage til fællesskabet, får vores samfund til at falde fra hinanden. Tværtimod tror jeg, at vi får et stærkt og trygt velfærdssamfund ud af det, ikke kun fordi vi kan finansiere den fælles velfærd, der er god for os alle sammen og giver os alle sammen muligheder i livet, men også fordi det styrker sammenhængskraften, at vi ikke er helt vildt ulige, og at vi kan se hinanden i øjnene.

Kl. 14:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Henrik Dahl.

Kl. 14:42

Henrik Dahl (LA):

Det var et meget langt, indholdsløst foredrag som svar på et ekstremt konkret spørgsmål. Jeg skal bare prøve at forstå det. Ønsker Enhedslisten i fremtiden bare at have sig frabedt faktabaserede spørgsmål?

Kl. 14:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Pernille Skipper (EL):

Nej, nej.

Kl. 14:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er fru Christina Egelund, Liberal Alliance. Værsgo.

(Ordfører)

Christina Egelund (LA):

Tak for det. Kom nu ned fra træet, Anders; liberalt brandudsalg for ministerbiler – sådan har det lydt igen og igen i den seneste tid. Og ja, Anders Samuelsen er kommet ned fra det træ, som kommentatorer og politikere har placeret ham i, siden Liberal Alliance gjorde klart, at mulighederne for V-regeringen, hvis den skulle beholde magten, bestod i topskattelettelser eller valg. Så er der nogle, der siger lidt polemisk, at Anders er hoppet ned fra træet og direkte ind i en fed ministerbil. Sandheden er, at han er hoppet op i en Challenger. Så vidt jeg ved, skal han af sted til et NATO-møde i morgen. Han kommer heldigvis hjem igen.

Når jeg siger det, er det, fordi det er et godt billede på, at det, der er sket, ikke er, at vi er kommet ned, men at de andre er kommet op til os, for Danmark har fået en ny regering med hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister og med en solid borgerlig liberal opbakning fra Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Jeg tilhører dem, der glæder sig over, at fru Mette Frederiksen og resten af venstrefløjten ikke står i spidsen for den nye ledelse af vores land.

Liberal Alliance har længe ønsket at komme i regering og være med til at tage ansvaret for at trække Danmark i den rigtige retning. Det er ikke lige meget, om det er den ene eller den anden side af Folketinget, der sidder på regeringsmagten. Det har stor betydning, det har reel betydning, og det bidrager vi gerne til. Det gjorde Liberal Alliance klart i forbindelse med regeringsforhandlingerne efter valget i sommeren 2015, og det har hele tiden været vores ønske og ambition at være med.

Jeg har ikke stor forstand på sport, men jeg ved, at når der uddeles karakterer i skihop, får man én karakter for stil og kunstnerisk udførelse og én karakter for det mere hårde resultat, nemlig hvor langt man hopper. Jeg forstår godt, hvis der er nogle, der har kigget med forundring på vores kunstneriske udførelse i Liberal Alliance i tiden op til regeringsdannelsen. Til gengæld kan ingen være uenig i, at vi, hvad angår indflydelse, er hoppet virkelig langt på meget kort tid. Det giver fuld valuta for pengene til de vælgere, som ved folketingsvalget satte deres kryds ved os.

Regeringsgrundlagets 88 sider er ikke en 1:1-afskrift af Liberal Alliances arbejdsprogram eller principprogram, selvfølgelig er det ikke det. Betyder det så omvendt, at Liberal Alliance nu går ind for, at Danmark skal have en endnu dyrere offentlig sektor, at ønsket om skattelettelser er kastet på glemslens kirkegård, eller at vi dropper værdikampen for mere frihed og mindre stat? Nej, det gør det selvfølgelig ikke. Liberal Alliances politik og holdninger er de samme. Vi synes stadig, at topskatten skal væk, at den offentlige sektor skal være mindre, at broafgiften over Storebælt skal fjernes, og at der skal være mere plads til forskellighed – for nu blot at nævne et par eksempler. Vi er præcis lige så liberale i dag, som vi var det i går, som vi var det for 1 år siden og for 6 år siden.

Tirsdag i sidste uge fremhævede Politiken i sin leder Liberal Alliances mod til at tage ansvar ved at gå ind i en regering, og i torsdags kunne man så læse på forsiden af Information, at regeringsgrundlaget er, og jeg citerer: »mere liberalt end nogen sinde«. Jeg er ikke sikker på, at det er positivt ment, når det kommer fra de kanter, men lad det nu ligge. Konklusionen må blot være, at man skal høre sandheden fra børn, fulde folk og venstreorienterede dagblade. For det er et ambitiøst regeringsgrundlag, den nye trekløverregering baserer sig på.

For 2 måneder minus 1 dag siden havde vi åbningsdebat her i Folketinget. Her sagde Liberal Alliances daværende politiske ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll, at Danmark har brug for begejstring, optimisme og initiativ, og det er præcis den ånd og de værdier, som gennemsyrrer grundlaget for den nye regering. Og nåh ja, mens vi er ved åbningsdebatten for et par måneder siden, er der også

Kl. 14:42

den opdatering, at mens Dynamit Anders har slået pjalterne sammen med både Egon Olsen og Kjeld Jensen om en fælles plan, er Yvonne stadig mest optaget af planløst at bruge løs af andre menneskers penge.

Liberal Alliance vil et Danmark, hvor flere forsørger sig selv; hvor der er plads til innovation og nytænkning; hvor væksten er af en størrelse, så fremtidens velstand og velfærd er sikret; hvor vi tager imod nye virksomheder med begejstring i stedet for med skepsis; hvor vi ikke bare omfavner, men fremdyrker nye teknologier; og hvor vi hverken kvæler nye virksomheder med vanvittig høje skatter eller med en insisteren på, at nye former død og pine skal passe i gamle kasser.

Kl. 14:47

Vi ved, at et alt for højt skattetryk har negativ betydning for lysten til at give den en ekstra skalle og dermed også for væksten. Danmark befinder sig i en vækstkrisen, som handler om meget andet, end at alle skal have råd til et lækkert køkken. Det handler om vores fælles fremtidige velfærdssamfund, og det handler om den enkeltes ret til at disponere mere over egne penge. For helt ærligt, med hvilken ret kan vi i Folketinget tillade os at sætte os på cirka halvdelen af landets velstand, som om vi ved bedst, altså bedre end borgerne, hvad der er godt for den enkelte? Det gør vi ikke. Derfor er vi i Liberal Alliance glade for, at der i regeringsgrundlaget tydeligt står, at de samlede offentlige udgifter skal udgøre en mindre del af samfundsøkonomien, og samtidig skal vi sørge for, at samfundsøkonomien bliver større.

Dem, der tror, at vi løser alle problemer ved bevidstløst at bruge endnu flere af borgernes penge, tager fejl. Venstrefløjen tager fejl. Man skal altså være af en særlig støbning for at føle sig bedre egnet end borgerne selv til at disponere over deres egne midler. Begrænsningens kunst er en overset dyd, også i politik.

For Liberal Alliance er målet med regeringsdeltagelse klar: Danskerne skal have større selvbestemmelse over eget liv; det skal i det hele taget være friere at være dansker. Det betyder også, at vi skal tage de basale liberale frihedsrettigheder alvorligt. Vi lever i en tid, hvor idealet om det åbne, frie og demokratiske samfund udfordres, særlig af antidemokrater, men også af populistiske, protektionister og folk, der tror, at hvis vi bare skruer tiden tilbage til, da vi havde nationernes Europa, bliver alting meget bedre. Men det er at stikke borgerne nostalgisk blår i øjnene, for de udfordringer, som følger med globaliseringen, løses ikke ved at lade, som om det der med globaliseringen nok går væk, hvis vi lukker øjnene og holder os for ørerne. Det gør det ikke. Vi kan ikke vælge virkeligheden fra, uanset hvor mange nationale værn man måtte stille op imod den.

Derfor skal vi møde protektionisme med frihandel som vores modsvar, populisme med ærlighed, og vi skal se i øjnene, at Danmark generelt og danske virksomheder i særdeleshed mere end nogen sinde før opererer i en virkelighed, hvor konkurrencen er global. Hvis Danmark skal være med her, kræver det, at vi rykker opad på listen over vækstrater i verden. Tornerosesøvn er forbi.

Regeringsgrundlaget adresserer udfordringerne tydeligt og sætter ambitionsniveauet højt: 60.000 flere i beskæftigelse og en velstandsstigning på 80 mia. kr. Hvis vi vil sikre frihed, bedre muligheder for flere og ordentlig velfærd i fremtiden, kan vi ikke være andet bekendt end at reformere i tide, og Liberal Alliance har i den grad taget arbejdshandskerne på. Tak.

Kl. 14:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er en lang række korte bemærkninger til ordføreren. Først er det hr. Nicolai Wammen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 14:51

Nicolai Wammen (S):

Tak for det, og også tak til fru Christina Egelund for talen. Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at den politiske ordfører for Liberal Alliance starter med at sige, at det kunstneriske indtryk af Liberal Alliance i regering ikke har været godt, men nu skal udenrigsministeren ud at flyve, og så skal det hele nok gå alt sammen.

For os andre, som har fulgt det, ser det ud, som om udenrigsministeren har slugt så mange kameler, at det ville gøre en arabisk sheik misundelig, i forsøget på at få det at være i regering til at kunne forenes med også at være repræsentant for Liberal Alliance. Vi har set en perlerække af ministre, der har sagt, at nu er de ikke Liberal Alliance mere, nu er de en del af et regeringshold, og derfor er det dejligt at have den politiske ordfører.

Jeg vil derfor bare gerne spørge den politiske ordfører for Liberal Alliance om noget: Hvad mener Liberal Alliance skal være pensionsalderen i Danmark, og mener man, at det vil være en god idé at afskaffe efterlønnen?

Kl. 14:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:52

Christina Egelund (LA):

Tak for spørgsmålet. Jeg er glad for, at hr. Nicolai Wammen er glad for, at der findes en politisk ordfører for Liberal Alliance. Jeg skal hilse og sige, at det også er dejligt at være politisk ordfører for Liberal Alliance, særlig i en tid, hvor vores parti jo i den grad rykker ind og tager ansvar. Men jeg tror, ordføreren har hørt min tale forkert, for jeg sagde ikke, at det kunstneriske indtryk af Liberal Alliance havde været dårligt, jeg sagde bare, at på faktoren om, hvor langt man når, hvor langt man hopper, ville vi have fået meget høje karakterer.

På de konkrete spørgsmål om pensionsalderen, hvor høj den skal være, og om efterlønnen vil jeg sige, at Liberal Alliances politik er, at efterlønnen skal afskaffes. Det er det, vi går til ethvert forhandlingsbord med. Og når det kommer til pensionsalderen, mener vi, at i en tid, hvor vi er i den lykkelige situation, at folk heldigvis lever længere, er det sådan set også meget rimeligt, at man arbejder længere. Det giver egentlig også meget god mening.

Kl. 14:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 14:53

Nicolai Wammen (S):

Nu er en del af det, der skal forhandles i den kommende tid, hvor høj pensionsalderen skal være. Regeringen har jo spillet ud med, at man skal have finansieret sine topskattelettelser, ved at folk, der ikke får glæde af dem, skal være længere på arbejdsmarkedet. I den 2025-plan, Liberal Alliance er kommet med, mente man, at pensionsalderen skulle hæves til 68 år fra 2019. Derfor vil jeg bare høre Liberal Alliance, om det fortsat er Liberal Alliances politik, og om man vil arbejde for, at det også bliver regeringens politik.

Kl. 14:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:54

Christina Egelund (LA):

Ja, og ja. Liberal Alliance har, som jeg også sagde i min tale, de samme holdninger i dag, som vi havde for en måned siden, og som

vi også havde for et år siden. Det, der er nyt for os, kan man sige, er, at nu kan vi arbejde på en ny måde med vores politik. Det, at vi nu sidder i regering, gør selvfølgelig, at vi har større indflydelse. Det betyder ikke, at vi ændrer vores holdninger, men det betyder, at vi har committed os på det kollegie eller fællesskab, kan man sige, som en regering er, men selvfølgelig har vi ikke ændret holdninger, fordi vi er gået i regering.

Kl. 14:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:55

Søren Espersen (DF):

Tak. Vi får at vide, at i Liberal Alliance er man, ligesom man var før. Der var en sang, hvor det lød således: »Det er ikke til at se det, hvis man ikke lige ved det«. Jeg synes, det er vanskeligt at genkende det, der foregår nu. Jeg forstår så, at det er ansvarlighed. Statsministeren har også rost den ansvarlighed, som Liberal Alliance har vist, og det har vores nye udenrigsminister jo også rost sig selv for mange gange.

Jeg vil bare høre: Er det sådan, man gør? Er det sådan, man viser ansvarlighed, altså ved at gå ind i en regering og så mene noget helt andet, end man gjorde før? Så taler udenrigsministeren ikke længere om EU; transportministeren er holdt op med at tale om taxalov; ældreministeren mener, det er nogle andre, der skal tage sig af ældrepolitikken; og undervisningsministeren taler ikke mere om folkeskolen. Jeg vil bare gerne lære det for en anden gangs skyld, hvis nu Dansk Folkeparti en dag skulle indgå i en regering: Er det sådan, man gør?

Kl. 14:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:56

Christina Egelund (LA):

Ja, det er sådan, man gør. Man bygger et parti op på nogle helt klare holdninger og på et klart ideologisk afsæt – i vores tilfælde er det på liberalismen – og så udvikler man derfra et meget konkret partiprogram på en lang række politiske områder, og med det i hånden søger man indflydelse. Det er det, Liberal Alliance har gjort i mange år, og senest er det jo så lykkedes os at komme helt op, hvor der er allermost indflydelse, nemlig i regeringskontorerne. Så jeg kan kun anbefale Dansk Folkeparti at gøre det samme.

Kl. 14:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 14:56

Søren Espersen (DF):

Det er vist ingen hemmelighed, at vi vistnok, tror jeg, fik det tilbud på et tidspunkt efter sidste valg i juni måned, at det måtte vi rigtig gerne, under forudsætning af at vi førte Venstres politik. Der er så det, jeg konstaterer lidt er forskellen på det, Liberal Alliance har gjort, og den vej, vi valgte.

Man siger så, at man får indflydelse. Jeg synes bare, det må være svært at være politisk ordfører i en situation, hvor man egentlig skal stå op og holde en tale og alle ens ministre, alle Liberal Alliance-ministre, mener noget helt andet. Men jeg synes, det er rigtig godt gjort, og jeg vil egentlig komplimentere for den kunstneriske udførelse.

Kl. 14:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:57

Christina Egelund (LA):

Tak. Så er jeg spændt på, hvad karakteren bliver for, hvor langt man hopper.

Altså, jeg ved ikke, hvad det er, hr. Søren Espersen har hørt i den sidste tid. Jeg har ikke lagt mærke til, at Liberal Alliances ministre eller andre politikere fra Liberal Alliance har fået andre holdninger, men det, der er sket, er jo, at vi har fået større indflydelse med de holdninger, vi har. Jeg har de samme holdninger, jeg hele tiden har haft; udenrigsministeren har de samme holdninger, som han hele tiden har haft; transport-, bygnings- og boligministeren har de samme holdninger, som han hele tiden har haft.

Der, hvor man kan sige at Liberal Alliance har lavet sådan en Catch 22, er jo, ved at vi har fået indflydelse med vores holdninger, og det er sådan set grunden til, at vi er i dansk politik. Og det er grunden til, tror jeg, at vælgerne stemmer på os. De vil gerne have, at de holdninger, som vi repræsenterer, giver indflydelse på samfundsudviklingen.

Kl. 14:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:58

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak for det. Med sin deltagelse i den nye regering har Liberal Alliance jo tilsluttet sig folkeskoleforligskredsen, og jeg vil i den anledning godt høre ordføreren lidt om, hvilke initiativer vi kan forvente fra Liberal Alliance i den forbindelse. Liberal Alliance og ikke mindst den nye undervisningsminister har jo været – kan man sige – meget markante i deres kritik, og det var ikke vanskeligt, da jeg skulle søge efter udtalelser. Men en af de mere bastante var f.eks. for et år siden i Berlingske, hvor den nuværende minister sagde: Jeg kan ikke finde på noget godt at sige om reformen. Det er jo en retorik, som selv Enhedslisten kan have vanskeligt ved at leve op til på en god dag, og på den baggrund vil jeg godt høre: Hvordan vil vi se LA komme til at præge folkeskolen? Hvad er det for initiativer, som LA vil tage for at ændre på den nuværende folkeskolereform?

Kl. 14:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:59

Christina Egelund (LA):

Liberal Alliance respekterer, og det har undervisningsministeren også sagt, at der ligger et forlig på folkeskoleområdet, og jeg er sådan set tryk ved, at når det her forlig skal administreres – og vi ved jo, at der ligger rigtig meget indflydelse i det – så har man en minister i Undervisningsministeriet, som tager de bekymringer, som jo er rejst af et bredt spektrum i miljøet omkring folkeskolen, alvorligt; en minister, som har den ambition, at skolen også gerne må udnytte nogle af de frihedsgrader, altså de fortolkningsmuligheder, som ligger i folkeskoleforliget. Så jeg er sådan set glad for det. Jeg tror også, det er sundt, at en tekst kan udfordres, og at man har en minister, som tager de bekymringer, som har været rejst over en bred kam i forbindelse med folkeskolereformen alvorligt.

Kl. 14:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Sølvhøj.

Kl. 14:59

Jakob Sølvhøj (EL):

Jeg synes bestemt også, det er interessant at få en markant kritiker af folkeskoleforliget og af folkeskolereformen ind og administrere området. Men jeg synes samtidig, at når man nu har været så markant fra Liberal Alliances side, så kunne det være godt at få løftet lidt af sløret. For jeg går ud fra og har en klar forventning om, at man ikke bare, fordi man tiltræder folkeskoleforligskredsen, har tænkt sig at administrere den eksisterende folkeskolereform, men at man faktisk har tænkt sig at udfordre den. Det er da i hvert fald en forhåbning, som jeg har.

Så kunne ordføreren alligevel ikke løfte lidt af sløret for, hvor man har tænkt sig at udfordre den? Er det på de lange skoledage? Er det på de nationale test? Eller er det måske på skolefritidsordningerne, som i dag er voldsomt nødlidende efter skolereformen?

Kl. 15:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:00

Christina Egelund (LA):

Nu har jeg jo med glæde konstateret, at hr. Jakob Sølvhøj sådan set har gransket ret grundigt i Liberal Alliances holdninger til folkeskolen. Og man kan jo regne med, at det er de holdninger, som undervisningsministeren bærer med sig ind i sit ministerium, og som hun også vil arbejde for, men selvfølgelig med respekt for, at rammerne om folkeskolen er, at der ligger et forlig, som respekteres. Men holdningen er den samme, altså holdningen til, at der skal være mere plads til ledelse på den enkelte folkeskole; at der skal være større frihedsgrader til at beslutte nogle ting lokalt; at man tager mere bestik af, hvad elever og lærere vil, og af den enkelte skolelærers egne ambitioner for den skole, det drejer sig om. De holdninger er intakte, men det er klart, at vi respekterer det forlig, der ligger på området.

Kl. 15:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:01

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg vil gerne starte med sige tillykke til Liberal Alliance med ministerposterne og selvfølgelig også til ordføreren med sin nye rolle. Jeg kunne godt tænke mig, at vi lige prøvede at løfte niveauet lidt. I stedet for at snakke om kameler, man skal sluge, så synes jeg faktisk, at vi af den simple grund, at vi jo gerne skulle mindske kødindtaget her i Danmark, skulle prøve at se på, hvor det er, vi vil hen. Jeg synes, det har været dejligt at se den selvudnævnte fremtidsminister fra Venstre, som jo skal arbejde med vores fremtid, med uddannelse. Og lidt i forlængelse af det spørgsmål, jeg stillede til Venstres ordfører, kunne jeg godt tænke mig at høre Liberal Alliances tanker om fremtidens uddannelsessystem.

Altså, ser vi også fra Liberal Alliances side et opgør med den her meget lineære måde at tænke uddannelse på som noget, man skal hurtigt igennem? Kan vi forestille os andre måder at uddanne os på, som er mere holistiske og mere organiske?

Kl. 15:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:02

Christina Egelund (LA):

Tak for spørgsmålet. Det, man kan regne med med hensyn til Liberal Alliances rolle på uddannelsesområdet, er egentlig den tilgang, som

vi har til store dele af den offentlige sektor, nemlig at vi ikke tror, at det er os 179 herinde, der ved lige præcis, hvordan tingene skal indrettes. Vi har faktisk tillid til, at dem, der brænder for det og arbejder med det i det daglige, har større forstand på det, end vi har. Så derfor arbejder vi for større frihedsgrader – og det gør vi i forhold til store dele af den offentlige sektor – til dem, der arbejder med det i det daglige, som har uddannet sig inden for det, og som brænder for det. Så ja, en mindre statslig styring også af uddannelserne er bestemt på vores ønskeliste.

Kl. 15:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 15:03

Rasmus Nordqvist (ALT):

Skal den tillid og frihed også forstås som gældende for de studerende selv. For ét er, at der kan sidde nogle kloge hoveder, som har læst noget i mange år. Men noget andet er jo, at vi faktisk har nogle unge mennesker, som nok er bedre til at se ud i fremtiden end mange af os andre – også end dem på eksempelvis universiteter og professionshøjskoler. Så er der også tillid til de studerende, de unge, og til, at de også skal have mulighed for at kunne vælge frit og kunne hoppe mellem uddannelserne og måske også blande netop håndens arbejde og åndens viden på sigt?

Kl. 15:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:03

Christina Egelund (LA):

Ja. Det ligger jo i ånden i det at være liberal at have tillid til den enkelte og give de videst mulige rammer for, at den enkelte kan udfolde sig efter de ønsker, som den enkelte måtte have. Jeg tror egentlig helt grundlæggende på, at den enkelte bedre er i stand til at træffe beslutninger for sit liv, end jeg er eller et flertal her i Folketinget er. Så frihedsgraderne rammer selvfølgelig også den enkelte og ikke kun institutionerne, men de ting går jo også hånd i hånd. Og grundlæggende handler det om, om man fra politisk hold har tillid til, at andre er i stand til at træffe beslutninger, som er gode, og at vi ikke herindefra behøver detailregulere alting med en sådan nidkærhed, som der nogle gange bliver lagt for dagen.

Kl. 15:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Astrid Krag, Socialdemokratiet.

Kl. 15:04

Astrid Krag (S):

Tak for det. Jeg vil starte med at sige tillykke både med posten som politisk ordfører, men også med, at det er lykkedes Liberal Alliance at få væksten i den offentlige sektor til at gå fra de 0,5 pct., vi måtte forstå på statsministeren var helt afgørende, da han fremlagde sin 2025-plan, til det, der nu står i regeringsgrundlaget, nemlig 0,3 pct. Stort tillykke med det.

Det, jeg sådan set vil spørge ordføreren om, er, om vi skal forstå det sådan, at Liberal Alliance nu er tilfreds, for man talte jo tidligere om behovet for minusvækst i den offentlige sektor. Det er det ikke blevet til. Vi har kunnet høre Dansk Folkepartis formand snakke meget om minus, og at nul og nul er blevet til et plus, og at det er fantastisk. Så jeg vil egentlig bare spørge Liberal Alliances politiske ordfører, om man er tilfreds med at have fået væksten i den offentlige sektor ned på 0,3 pct.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:05 medlemmer, der indtræder i forlig. Derfor må man nok alle sammen ligesom berede sig på det, og så kan man jo i sit stille sind i øvrigt mene om dem, hvad man vil.

Christina Egelund (LA):

Først tak for lykønskningen med både regeringsdeltagelsen og med mit eget nye job. Jamen vi er glade for, at det er lykkedes os at rykke den tidligere Venstre-regering, som ville have, at det offentlige forbrug skulle stige med 0,5 pct., så det nu kun skal stige med 0,3 pct. Betyder det så, at det er Liberal Alliances politik? Nej, det gør det ikke. Hvis vi bestemte alene, var der minusvækst i den offentlige sektor, men så god er verden desværre ikke. Men vi er selvfølgelig tilfredse med, at det set med liberale øjne er lykkedes os at trække det i den rigtige retning.

Kl. 15:05 Det, jeg egentlig vil spørge om, er måske mere fremadrettet og angår måske ikke så meget de forlig, der *er* indgået. Når det handler om den personlige frihed, som jo er et tema, der optager os i fællesskab, er det så sådan, at Liberal Alliance kan sige, at den regering, man er en del af, ikke vil øge overvågningen af danskernes gøren og laden i de frie rum? Her tænker jeg særlig på de overvejelser, Venstre tidligere havde, om at logge borgernes færden. Er det sådan, at man her kan regne med, at Liberal Alliance sætter foden ned og siger: Det bliver ikke med Liberal Alliance i regering, at vi øger overvågningen af borgerne i Danmark?

Kl. 15:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Astrid Krag.

Kl. 15:06 **Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo.

Kl. 15:08

Astrid Krag (S):

Tak for det. Det var da et omtrent lige så klart svar, som man kan få fra Liberal Alliance, på de her spørgsmål om partiets holdning versus regeringens holdning.

Så vil jeg her i anden runde sige, at når man kigger på Finansministeriets egne tal i forhold til demografien og på, hvad der skal til af penge i den offentlige sektor for at følge med på det niveau, som vi har nu, fordi der bliver flere ældre, så vil der med den vækst, som regeringen takket være Liberal Alliance lægger op til, mangle 13 mia. kr. for bare at leve op til det niveau, vi har nu. Jeg vil bare gerne spørge Liberal Alliances ordfører, hvad det kommer til at betyde for ældreplejen.

Kl. 15:06 Jeg vil bare give ordføreren ret i, at det jo er rigtigt, at det er hele partiet, altså hele Liberal Alliance, der nu indtræder i de forlig, som man gør, når man indtræder i en regering, så det er jeg enig i.

Når det kommer til overvågning, var der jo tidligere på året et forslag på bordet om at indføre en massiv sessionslogning, som det hedder, af borgerne, og det kommer ikke til at ske. Det forslag, som konkret lå på bordet i starten af det her år, om at genindføre – for det var jo en genindførelse – den sessionslogning, man aflivede i 2014 med det argument, at det alligevel ikke virkede, kommer ikke til at blive stemt igennem med Liberal Alliances stemmer.

Kl. 15:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:06 **Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:09

Christina Egelund (LA):

Det, som jeg tror at spørgeren insinuerer med sit spørgsmål, er, at hvis man skal have en god ældrepleje, handler det altid kun om at tilføre flere penge til den offentlige sektor. Det er også lidt det, der har præget debatten om ældrepolitikken både i går og i dag, som jeg ikke synes alle steder har været helt køn at følge. Jeg vil bare sige til det, at det jo er det, man har gjort i årtier, nemlig at hver gang der har været problemer i den offentlige sektor, adresserer man det med flere penge eller flere regler. Det er jo det, der har gjort, at vi i dag står tilbage med en gave af verdens dyreste offentlige sektor og et virvar af regler, som vi så skal lønne en masse bureaukrater for at løfte. Det kunne godt være, at tiden var inde til at gøre det på en anden måde end den måde, vi altid har gjort det på.

Kl. 15:06 **Morten Østergaard (RV):**
Nej, men den nye diskussion, der er opstået, er jo om den såkaldte positionslogning, altså om man vil tage nye tiltag til at kunne holde øje med, hvor borgerne befinder sig i landet, og der er jeg sikker på at man i en efter min opfattelse lidt perverteret fantasi kunne tænke, at det nok er nemmere at opklare forbrydelser af enhver slags, hvis man ved, hvor alle borgere er på et hvilket som helst tidspunkt, ved hjælp af mobilmaster. Men det er dog en ret massiv overvågning, som ville have gjort enhver østeuropæisk efterretnings-tjeneste stolt, og derfor er mit spørgsmål bare: Kan vi regne med, at det der med at øge overvågningen af danskerne i deres frie færden i vores samfund ikke bliver med Liberal Alliance i regering?

Kl. 15:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:07 **Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo.

Kl. 15:09

Morten Østergaard (RV):

Først vil jeg måske bare lige forsøge at opklare en misforståelse, for når man følger debatten i dagspressen, kan man næsten få det indtryk, at det kun er Liberal Alliances ministre, der indtræder i en række forlig, men jeg håber, at vi er enige om, at det typisk er sådan, at det er partier alt inklusive, altså både ministre og menige folketings-

Christina Egelund (LA):

Vi har hele tiden sagt, også i debatten om det oprindelige forslag om at genindføre sessionslogning, at vi hverken har været døde eller blinde for, at politiet selvfølgelig, i takt med at der også foregår kriminalitet online, skal have værktøjer til at kunne følge med dér. Det, det handler om for os, er proportionerne, altså at der er balance mellem de overvågningsredskaber, man giver politiet, og den kriminalitet, som de skal opklare eller efterforske. Og der kan man regne med at vi står på retssikkerhedens side, når det kommer til at finde lige præcis den rigtige balance og de rette proportioner.

Kl. 15:10

Kl. 15:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:10

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Våde bleer, lange ventetider, hvis man skal på toilettet, aflysning af bad, alt for lidt frisk luft – medierne flød i sidste uge over med hjerteskræende beretninger om en alt for ringe ældrepleje. Lad mig antage, at udpegningen af en ældreminister handler om, at der skal gøres op med de ringe vilkår. Men flere og flere ældre betyder altså også, at der er behov for flere ressourcer til ældreplejen, men med en vækst i velfærdsudgifterne på sølle 0,3 pct. om året er der udsigt til endnu ringere vilkår for de ældre og meget langt til en værdig ældrepleje. Hvis vi bare skal fastholde det nuværende niveau, skal der tilføres over en 1 mia. kr., ikke en gang, men hvert år i mange år. Liberal Alliance har jo ved flere lejligheder i den forløbne uge givet køb på stålsatte holdninger, så kunne de ældre være så heldige, at Liberal Alliance vil være med til at sikre en tilstrækkelig vækst, så vi kan sikre en værdig ældrepleje?

Kl. 15:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:11

Christina Egelund (LA):

Til det sidste kan jeg svare klart ja. Til spørgsmålet, om Liberal Alliance vil være med til at sikre en tilstrækkelig vækst, til at vi kan sikre en værdig ældrepleje, er det et klart ja. Det er jo derfor, at vi går ind for, at skatten skal lettes og samfundsøkonomien styrkes, og at der skal flere i job, så vi får flere penge ind til at sikre bl.a. en bedre ældrepleje. Så klart et ja.

Kl. 15:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Normann Andersen.

Kl. 15:11

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg tror, at vi i den her sammenhæng taler om to forskellige former for vækst. Vækst i Liberal Alliances version er jo ret beset fugle på taget, og ventetiden på et toiletbesøg kan gå hen og blive rigtig, rigtig lang. Så hvor længe mener Liberal Alliance at vi kan holde de ældre hen med snak, når der åbenlyst er behov for handling nu?

Kl. 15:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:12

Christina Egelund (LA):

Jeg synes måske, at det er lidt groft at ville gøre en ny minister, der er tiltrådt for 6 dage siden, ansvarlig for tingenes tilstand i ældreplejen, også al den stund at det også er første gang, at Liberal Alliance går i regering. Det, som vi gerne vil på ældreområdet, er at gøre op med vanetænkning og det, jeg synes man kan kalde idéfattigdom, nemlig at hver gang der er nogle problemer, handler det om mere regulering, flere tilsyn og flere penge. Man kunne også godt forestille sig, at de midler, der ligger, kunne bruges langt klogere end i dag, ved at dem, der arbejder i ældreplejen, rent faktisk får lov til at tage sig af de gamle.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Simon Kollerup, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:13

Simon Kollerup (S):

Tak for det, og tak for en meget klar stillingtagen til spørgsmålet om efterlønnen fra min kollega hr. Nicolai Wammen. Det syntes jeg var meget tydeligt. Jeg skal bare høre, om jeg forstod det rigtigt: Betyder det, som ordføreren har sagt, at Liberal Alliance i regering vil arbejde for, at den her regering kommer til at fremsætte forslag om at afskaffe efterlønnen? Det var sådan jeg hørte det, og jeg vil bare bede ordføreren om at bekræfte det.

Kl. 15:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:13

Christina Egelund (LA):

Men det kan jo ikke komme som nogen overraskelse, at et politisk parti arbejder på at få sine holdninger gennemført.

Kl. 15:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Simon Kollerup.

Kl. 15:13

Simon Kollerup (S):

Tak for det. Så det betyder, at man arbejder på at få regeringen til at fremsætte forslag om at afskaffe efterlønnen. Det synes jeg var en bekræftelse at få med herfra.

Så skal jeg bare i forhold til regeringsgrundlaget, som vi jo alle sammen har læst lidt rundt i – og der er forskellige steder, man kan slå ned på noget om den offentlige sektor, de offentlige udgifter osv. – spørge: Kan ordføreren bekræfte, at regeringsgrundlaget betyder, at den offentlige sektor skal være mindre, end den er i dag?

Kl. 15:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:14

Christina Egelund (LA):

Ja, som en andel af samfundsøkonomien, og det er jo, fordi regeringen har en ambition om, at samfundsøkonomien skal vokse, at det her land skal blive rigere. Og vi har et helt konkret, nedfældet med tal – det kan ikke blive mere konkret – mål, en ambition om, at velstanden skal stige med 80 mia. kr. Det er historisk ambitiøst, og det er vi rigtig glade for i Liberal Alliance, for det er jo det, det hele handler om, nemlig at vi får flere mennesker i arbejde. Og det er klart, at når velstanden samler set stiger, og hvis vi bruger de samme penge i staten, som vi gør i dag, så falder det samlede offentlige udgiftstryk relativt set som en andel af samfundsøkonomien. Men målet må jo være, og det håber jeg også er målet for Socialdemokratiet, at velstanden samlet set i samfundet stiger.

Kl. 15:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Kenneth Kristensen Berth, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:15

Kl. 15:17

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak. Nu har fru Christina Egelund og jeg selv jo delt en del timer i Europaudvalget, og der har jeg konstateret at Liberal Alliance har stemt imod 32 pct. af de forhandlingsmandater, som den tidligere regering har fået. Så vil jeg bare høre ordføreren om, hvordan det går med at få ændret de der forhandlingsmandater. Altså, er der nogen af dem, vi sådan må forvente at se i Europaudvalget igen?

Nu havde vi jo en sag om skatteundgåelsesdirektivet i Europaudvalget i fredags, og der måtte vi konstatere, at Liberal Alliances bøn i hvert fald ikke er blevet hørt. Det understregede finansministeren i hvert fald. Så jeg kunne egentlig godt ønske mig et svar på det. Jeg kunne egentlig også godt lige ønske mig at høre, hvordan det her tweet fra den 23. juni 2016, som den nuværende udenrigsminister kom med, afspejler sig i regeringsgrundlaget. Udenrigsministeren skrev nemlig: »EU har kun én mulighed, hvis kollaps skal undgås: Drop arrogancen og fokusér på kerneproduktet: Fred, frihed og frihandel.«

Hvordan kan man finde det i regeringsgrundlaget?

Kl. 15:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:16

Christina Egelund (LA):

Der var jo to spørgsmål: For det første: Vil vi søge de mandater, vi har afgivet, trukket tilbage eller omgjort? Nej, det vil vi ikke, for hvis Danmark skal være en troværdig partner internationalt, og det synes jeg at Danmark skal være, så står man selvfølgelig ved de ting, man har sagt, også i EU. Sådan må det være.

For det andet synes jeg egentlig, at det tweet fra udenrigsministeren af 23. juni, som spørgeren læste op, om, at EU skal koncentrere sig om fred, frihed og frihandel, er et smukt citat, som jeg fuldstændig bakker op.

Kl. 15:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 15:17

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jamen det glæder vi os så til at se udfoldet i fremtiden, for vi kan i hvert fald ikke finde det i regeringsgrundlaget. Nu kan jeg forstå, at ordføreren har set sig sur på noget, som ordføreren kaldte nationernes Europa. Det hænger jo dårligt sammen med det, den nuværende udenrigsminister tidligere har sagt: »Det er os, der er de reelle skeptikere«. Så ved jeg ikke, hvad vi er i Dansk Folkeparti, hvis det er Liberal Alliance, der er de reelle skeptikere.

Jeg kan bare konstatere, at når jeg hører ordføreren og læser regeringsgrundlaget, synes jeg, der er mere af hr. Anders Samuelsen anno 2004 – »Vejen til et bedre Europa – en bro mellem ja eller nej« – over Liberal Alliances politik, og det handlede om EU-hospitaler og EU-studier og om, at Tyrkiet skulle ind i EU, end der egentlig er EU-skepsis tilbage Liberal Alliance. Er man på vej tilbage mod 2004 og vejen mod et bedre Europa, som hr. Anders Samuelsen skrev dengang?

Kl. 15:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Christina Egelund (LA):

Vi er ikke på vej tilbage til 2004, vi er på vej ind i år 2017. Det, der står i regeringsgrundlaget om europapolitikken, er jo bl.a., at europapolitikken eller EU skal ind til kernen. Det er jo fuldstændig hjertet af den EU-politik, som Liberal Alliance har stået for igennem lang tid, nemlig at EU skal beskæftige sig med det, som i sin natur er grænseoverskridende, altså problemer, som vi qua deres natur bedst løser i fællesskab, og ikke om alt muligt andet.

Kl. 15:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Trine Bramsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:18

Trine Bramsen (S):

Fru Christina Egelund svarede før nærmest i jubel, at LA i regeringen vil arbejde for at afskaffe efterlønnen. Vil LA i regeringen også arbejde for minusvækst i det offentlige?

Kl. 15:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:18

Christina Egelund (LA):

Liberal Alliance arbejder – og det håber jeg ikke kommer bag på nogen, der er engageret i politik – i alle de fora, vi deltager i, og det er klart, at regeringen er et nøglested for at få så meget som muligt af vores politik gennemført. Det tror jeg egentlig gør sig gældende for alle politiske partier. Det håber jeg gør sig gældende for alle politiske partier.

Kl. 15:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Trine Bramsen. Værsgo.

Kl. 15:19

Trine Bramsen (S):

Skal man forstå det sådan, at Liberal Alliance i regeringen ved de kommende vækstforhandlinger, de kommende finanslovsaftaler, vil arbejde for at få minusvækst i det offentlige?

Kl. 15:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:19

Christina Egelund (LA):

Man skal forstå det sådan, at alle de steder, hvor Liberal Alliance søger indflydelse, gør vi det selvfølgelig med afsæt i vores holdninger. Det er klart. Det er den ene side af sagen. På den anden side er det klart, at vi er professionelle mennesker og ser, at når man indgår i en regering, i vores tilfælde helt aktuelt med to andre partier, består det arbejde i at finde fællesmængden af vores holdninger og nogle gange trække hinanden i hinandens retninger. Det opstår der nogle kompromiser af. Vi er rigtig glade for og rigtig stolte af det regeringsgrundlag, der ligger. Der er rigtig gode aftryk fra Liberal Alliance i det regeringsgrundlag. Og så har vi respekt for, at i et kollegium med tre partier giver man selvfølgelig også plads til hinanden. Men selvfølgelig arbejder Liberal Alliance alle de steder, hvor vi optræder, for at få så meget som muligt af vores politik igennem. Alt andet ville nærmest være absurd.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg har ikke tid til at opremse alle de grunde til, at jeg blev en lille smule trist, da jeg læste det her regeringsgrundlag. Men jeg vil godt indrømme over for fru Christina Egelund, at der var en side, jeg slog op på først. Det var side 52. Der står nemlig noget om offentlighedsloven. Jeg vil gerne foretage en walk down memory lane. Jeg tror, at den nye økonomi- og indenrigsminister husker, at det faktisk ikke altid har været sådan, at Enhedslisten og Liberal Alliance har skændtes.

Faktisk har vi haft et rigtig godt samarbejde, fordi vi har sagt til hinanden, har givet hinanden håndslag på, at det skal være sådan, at når man besidder magten i det her land, skal man finde sig i at blive set efter i kortene. Åbenhed og muligheden for aktindsigt, og at offentligheden kan følge med i, hvad der sker i ministerierne, er så hamrende vigtigt for demokratiet. Vi ville ikke stemme for den der offentlighedslov. Det gjaldt tre paragraffer: 22, 24 og 27.7. Men der står kun noget om den ene. Hvor er de andre henne?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Christina Egelund (LA):

Det er rigtigt, at regeringsgrundlaget adresserer spørgsmålet om offentlighedsloven, og at der står i regeringsgrundlaget – det synes jeg godt at Liberal Alliance med rette kan være stolte af – at spørgsmålet om offentlighed i ministerbetjeningen skal være større.

Så vil jeg egentlig gerne kvittere for fru Pernille Skippers opfattelse at, at når det kommer til mange retssikkerhedsmæssige spørgsmål, har Liberal Alliance og Enhedslisten kørt et rigtig fint parløb. Det er jeg enig med hende i. Det gælder overvågning, klassisk retssikkerhed og datasikkerhed. Jeg håber også, at fru Pernille Skipper glæder sig over, at der bl.a. står i regeringsgrundlaget, at vi vil have nedsat en straffelovskommission, så vi får kigget det her område rigtig godt efter i sømmene. Der skal nedsættes en ytringsfrihedskommission, som jeg ved er et område, der ligger Enhedslisten på sinde. Så når det kommer til offentlighedsloven, står der i regeringsgrundlaget, og det glæder vi os over, at området ministerbetjening skal der være større åbenhed om.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Pernille Skipper.

Pernille Skipper (EL):

Jeg forstår det ikke. Der er jo tydeligvis glemt noget. Vi plejede at være enige om, at 22, 24 og 27 ikke hører nogen steder hjemme. De skulle afskaffes. Vi plejede at være enige om, at sådan arbejder vi ikke i det her land, når man har magt. Det er væk. Før fru Christina Egelund siger, at man også må indgå kompromiser. Må jeg lige minde om, hvor mange partier der har stået uden for regeringen og råbt om åbenhed, og lige så snart de har sat sig på sæderne i den der del af Folketingssalen, har man lige pludselig behov for et frirum, som det hedder.

Har Liberal Alliance også behov for det der frirum nu? Eller vil Liberal Alliances ministre administrere øget åbenhed og dermed ik-

Kl. 15:20 ke bruge de tre paragraffers mulighed for at lukke ned for aktindsigt?

Kl. 15:23

Kl. 15:20 **Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:23

Christina Egelund (LA):

Fru Pernille Skipper har jo ret i, at der har været en tendens til, at når man har stået uden for regeringen, så kunne man godt stå og råbe og skrike om idealer, og i det sekund, man er trådt ind i regeringen, er de idealer glemt. Derfor er jeg også glad for, at det er lige præcis, når Liberal Alliance træder ind i regeringen, at der bliver skrevet ind i regeringsgrundlaget, at der skal være større offentlighed i ministerbetjeningen.

Kl. 15:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet.

Kl. 15:24

Troels Ravn (S):

Tak for det, og tak til ordføreren. Det fremgår af det nye regeringsgrundlag, at regeringens vækstmål for 2025 er opjusteret til 80 mia. kr., og at der skal være 55.000-60.000 flere til rådighed for arbejdsmarkedet. Der er altså nu lagt op til en målsætning, som betyder, at arbejdsstyrken skal stige med 15.000-20.000 flere i forhold til den forrige regerings, V-regeringens, plan for 2025. Det er et vækstmål, der er 15 mia. kr. højere end i den forrige regerings 2025-plan.

Vil ordføreren i det lys redegøre for, hvilke yderligere tiltag i forhold til den tidligere regerings helhedsplan den nye regering vil iværksætte? Jeg tænker mest på, hvordan man vil nå de forhøjede mål for vækst og arbejdsudbud. Hvad involverer det, i lyset af at vi skal have lavere offentlige ydelser?

Kl. 15:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:25

Christina Egelund (LA):

Spørgeren har ret i, at når det kommer til beskæftigelse og velstand i det her land, er trekløverregeringens regeringsgrundlag mere ambitiøst end den forrige regerings. Det tillader jeg mig sådan set at glæde mig over. Jeg er af en sådan støbning, at jeg synes, at store ambitioner er bedre end små ambitioner.

Præcis hvordan man udmønter det, er jo – for at sige det helt ærligt – noget, der bliver præsenteret i konkrete udspil hen ad vejen. Jeg synes, at det, man skal holde sig for øje, er – og det er også sådan, man arbejder i alle mulige andre sammenhænge – at først sætter man sig et mål og bliver enige om et mål og argumenterer også gerne for, hvorfor det mål er vigtigt. Og når man er enige om det, finder man vejen derhen.

Det er underligt først at lægge sig fast på værktøjerne og så bagefter finde ud af, hvor det kan føre os hen. Hvis man gør det sådan, kan det nogle gange føre en tilbage i stedet for frem.

Kl. 15:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Troels Ravn.

Kl. 15:26

Troels Ravn (S):

Tak. Lad os prøve at blive lidt mere konkrete. Ordføreren siger, at man må sætte sig nogle mål og finde vejen derhen. Om offentlige

ydelser har Liberal Alliance fortalt, at man vil afvikle efterlønnen. Men kan ordføreren ikke være konkret og fortælle mig og borgerne om, hvilke andre offentlige ydelser partiet har i sinde at få afviklet?

Kl. 15:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Christina Egelund. Værsgo.

Kl. 15:26

Christina Egelund (LA):

Nej, det kan jeg ikke. Men jeg kan bekræfte de ambitioner, som spørgeren kender. Jeg forsøgte at spørge spørgerens partileder, da vedkommende var på talerstolen lidt tidligere, om, hvilke ambitioner eller mål Socialdemokratiet egentlig har sat sig, når det kommer til velstand og beskæftigelse. Desværre fik jeg ikke rigtig noget svar på det, men det kan jo være, at spørgeren kan hjælpe.

Kl. 15:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Fru Pernille Schnoor, Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:27

Pernille Schnoor (ALT):

Tak. Jeg vil følge lidt op på det spørgsmål, som min kollega Rasmus Nordqvist stillede tidligere vedrørende uddannelser. Ordføreren svarede, at Liberal Alliance ønsker mere frihed, at de enkelte medarbejdere ude på uddannelsesinstitutionerne ved bedre selv, og at de studerende også gør det. Det lyder jo rigtig godt.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, hvordan ordføreren mener det går i spænd med den lovgivning, der er nu, f.eks. i forbindelse med fremdriftsreformen. Og vil Liberal Alliance ændre på lovgivningen, og hvad vil Liberal Alliance i så fald konkret ændre på?

Kl. 15:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:27

Christina Egelund (LA):

Tak for de pæne ord. Når det kommer til fremdriftsreformen, tilsluttede Liberal Alliance sig den faktisk i sin tid, men vi har senere haft modet til at sige, at vi har fortrudt det, fordi vi ikke synes, den fungerer efter hensigten, specielt ikke set med de studerendes øjne. Den holdning har vi selvfølgelig stadig væk. Det, der egentlig er afgørende for os, når det kommer til uddannelse, er, at man ikke bilder sig ind – og det svarede jeg også hr. Rasmus Nordqvist – at de 179 mennesker, der sidder herinde, ved, lige præcis hvordan man indretter tingene i den offentlige sektor. For det gør de ikke.

Kl. 15:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Pernille Schnoor. Værsgo.

Kl. 15:28

Pernille Schnoor (ALT):

Hvis holdningen er, at vi ikke ved bedst herinde, hvad mener ordføreren så om den lovgivning, der er på de forskellige områder? Jeg tænker f.eks. på fremdriftsreformen og at man går ind og begrænser dobbelt uddannelse osv. Betyder de ting ikke, at vi i Folketinget går ind og beslutter noget, selv om nogle måske ved bedre selv? Ved de studerende ikke bedre selv, om de f.eks. skal have en uddannelse som supplement til en anden?

Kl. 15:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Christina Egelund. Værsgo.

Kl. 15:29

Christina Egelund (LA):

Jo. Og det loft er – for at sige det, som det er – sådan set ikke en idé, der er vokset i Liberal Alliances have. Det tør vi godt sige herfra på samme måde, som vi også har turdet sige, at den fremdriftsreform, man gennemførte, ikke har ført noget entydigt godt med sig. Når det kommer til uddannelses- og forskningsområdet i det hele taget, er vi et parti, som er indstillet på, at der skal gives så store frihedsgrader som overhovedet muligt, specielt når det kommer til forskningsområdet. Vi skal heller ikke på det her område herindefra sige, præcis hvor de vises sten skal findes i fremtiden, for det tror vi egentlig at forskerne har bedre forstand på, end vi har. Og derfor går vi også ind for lovgivningsmæssigt at fjerne de barrierer, der nu måtte være, for, at forskningen så at sige kan udfolde sig i al sin mangfoldighed.

Kl. 15:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:29

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Nu kom fru Pernille Skipper mig lige i forkøbet, men jeg vil gerne følge op i forhold til offentlighedsloven. For et par uger siden var der syv ud af ni partier i Folketinget, som ville have lavet de tre paragraffer om, eller have dem fjernet, men med Konservatives og Liberal Alliances indtog i regeringen er der skrevet et nyt regeringsgrundlag, hvor det er sådan lidt fluffy og det kun omhandler den ene paragraf.

Jeg håber, ordføreren kan forstå, at vi er nogle, der er bekymrede, for vi har haft – og det ved ordføreren – et forhandlingsforløb ovre hos den tidligere justitsminister, hvor den radikale leder, hvor den konservative leder, og hvor SF's leder, fru Pia Olsen Dyhr, har siddet og diskuteret de her paragraffer, og hvor vi sagde: Jamen vi bliver nødt til at tage bestik af virkeligheden og alt det, der er kommet frem, også fra Ombudsmandens side. Liberal Alliance har også været en kendt kritiker af det.

Så nu er vi gået fra en situation, hvor der var et markant folketingsflertal for at lave offentlighedsloven om, til, at det flertal nu er forduftet med den nye regeringskonstellation. Kan Liberal Alliances politiske ordfører forstå, at vi er bekymrede over den situation?

Kl. 15:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:31

Christina Egelund (LA):

Jeg kan godt forstå, at fru Lisbeth Bech Poulsen er bekymret over offentlighedsloven. Det er i øvrigt en bekymring, som vi deler i Liberal Alliance. Det burde SF så måske også have tænkt lidt over, før man stemte for offentlighedsloven i sin tid. Men når jeg synes, at fru Lisbeth Bech Poulsen alligevel skal være lidt mindre bekymret i dag, end hun skulle den dag, hvor regeringsgrundlaget blev skrevet, så er det jo, fordi regeringsgrundlaget adresserer, at der skal ske en revision af offentlighedsloven. Og på et konkret punkt står der så, at der skal være større åbenhed. Det er jo da en sejr, som jeg synes vi i fællesskab skal glæde os over.

Kl. 15:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 15:31

Kl. 15:34

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Men man skal jo også erkende, når man bliver klogere, og når der kommer en række sager, hvor Ombudsmanden også er meget alvorlig i sin kritik, og sige, at så bliver vi selvfølgelig nødt til at se på det igen. Og jeg synes måske, at ordføreren er lige frisk nok i det, når man netop er gået ind i en regering, hvor man træder ind i forliget om offentlighedsloven. Liberal Alliance står inde for offentlighedsloven, også nu.

Så lad os droppe den del af det og diskutere det, der er det vigtige, nemlig: Kan Liberal Alliance garantere, at de ændringer, som vi havde et folketingsflertal for før, er de ændringer, som nu vil blive til virkelighed med Liberal Alliance i regering?

Kl. 15:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:32

Christina Egelund (LA):

Altså, med fare for, at det skal blive alt for polemisk: Nu siger fru Lisbeth Bech Poulsen, at Liberal Alliance går ind for offentlighedsloven, og det er måske sådan lidt en retorisk stramning. Jeg tror også, jeg skal minde fru Lisbeth Bech Poulsen om, at SF sådan set var med til at indføre offentlighedsloven eller de seneste ændringer af den.

Den bedst mulige billet til at få ændret i den her offentlighedslov, som vi to jo er enige om ikke er ret god, er sådan set at sætte sin lid til, at Liberal Alliance arbejder på det her i regeringen. Jeg synes, vi kan være rigtig glade for – og det håber jeg også spørgeren er – at det nu i regeringsgrundlaget bliver adresseret, at offentlighedsloven skal revideres, og at det i hvert fald på et konkret punkt helt tydeligt står skrevet, at der skal være større offentlighed i betjeningen af ministrene.

Kl. 15:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:33

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Det er ikke, fordi jeg har noget imod, at vi snakker om danskerne og danskernes velfærd og Liberal Alliances vælgeres profit ved at have jer siddende. Men jeg synes nu, at det spørgsmål, jeg stillede hr. Jakob Ellemann-Jensen, egentlig også bør rettes til jer: Er det jer, der har forhindret, at trekløverregeringens forslag til vedtagelse indeholder noget om de 17 verdensmål?

Jeg synes, det er direkte uansvarligt, at der ikke bliver taget ansvar for den globale situation. Jeg synes, det er direkte uansvarligt, når man skal snakke om rigets tilstand, at man så ikke i det mindste udtaler sig om, at vi har forpligtet os til faktisk at tage os ret alvorligt af den her klodes tilstand i de næste 15 år.

Kl. 15:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:34

Christina Egelund (LA):

Nej, Liberal Alliance har ikke forhindret, at de 17 verdensmål bliver adresseret i regeringsgrundlaget. Danmark har jo tilsluttet sig de 17 verdensmål, og det står vi selvfølgelig ved.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Christian Juhl.

Kl. 15:34

Christian Juhl (EL):

Nu snakkede jeg ikke om regeringsgrundlaget, for jeg har fået at vide af hr. Jakob Ellemann-Jensen, at det står på side 42. Jeg har ikke fået tjekket det, men det tror jeg er rigtigt.

Men der er jo et forslag til vedtagelse, der skal stemmes om senere, og der står intet, heller ikke om den danske regerings forpligtelser – intet, ikke et ord. Og vi har heller ikke hørt et ord fra ordføreren, bare en lille smule, om, hvad der sker uden for Danmarks grænser. Vi er et dejligt lille land, et smørhul og alt muligt andet, men der er altså en bragende verden, som er hamrende uretfærdig og hamrende fattig nogle steder, og som vi har et ansvar for.

Kl. 15:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:35

Christina Egelund (LA):

Jeg ved ikke, om hr. Christian Juhl ikke hørte min tale – normalt lytter hr. Christian Juhl jo sådan set meget godt efter – for i min tale adresserede jeg faktisk, hvad der sker ude i verden. Jeg er bekymret for, og Liberal Alliance er bekymret for den tendens til protektionisme, til populisme, som vi ser ude i verden, og det vil vi gerne adressere med mere åbenhed, med mere ærlighed, med mere frihandel. Og når det kommer til de 17 verdensmål, må jeg bare gentage, hvad jeg sagde før, nemlig at vi er et parti, som mener, at når Danmark har indgået en international forpligtelse, er det selvfølgelig noget, man står ved. Sådan gør en professionel og solid part i alle henseender, og det skal Danmark selvfølgelig også gøre internationalt.

Kl. 15:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:35

Thomas Jensen (S):

Tak. Da statsministeren inviterede de borgerlige partier med i en ny regering, sagde han, at nu skulle det være slut med røde linjer og ultimative krav, at nu var det tid til realisme. Jeg har bare et kort spørgsmål: Har Liberal Alliance slet ikke nogen røde linjer længere, i forhold til hvad den her nye regering kan foretage sig?

Kl. 15:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:36

Christina Egelund (LA):

Hvis hr. Thomas Jensen med røde linjer mener ultimative krav, er svaret nej, for nu står vi sådan set i en langt bedre position, end vi gjorde, dengang vi blev nødt til at fremsætte et ultimativt krav for at få politisk indflydelse. Nu sidder vi jo der, hvor man har langt større indflydelse. Hvis man bare kigger på statens finanser, handlede de ultimative krav, som vi italesatte et helt år, om at påvirke ca. 1 mia. kr. ud af det samlede statsbudget. Nu sidder vi i en position, hvor vi har indflydelse på det samlede statsbudget, altså på omkring 1.100 mia. kr. Og i den position er der ikke nogen grund til at komme med ultimative krav eller røde linjer, for nu får vi sådan set valuta for pengene, så at sige, i forhold til vores holdninger.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Thomas Jensen.

Thomas Jensen (S):

Nu er det godt, at ordføreren begynder at tale om det samlede budget, for vi så jo ved dette års finanslovsforhandlinger, at venstrefløjen ikke blev inviteret med til forhandlinger. Derfor ligger det også i kortene, at de kommende forhandlinger om 2018-finansloven igen bliver med en invitation til Dansk Folkeparti. Efter hvad jeg sådan har kunnet lytte mig frem til de seneste dage, er man ikke helt enige om væksten i det offentlige forbrug, så derfor er mit spørgsmål: Hvis nu der bliver stillet et krav om, at det offentlige forbrug skal vokse med 0,5-0,6 pct., vil det så sige, at Liberal Alliance stadig væk er med på at begynde at skubbe det offentlige forbrug i en anden retning, end regeringsgrundlaget siger?

Kl. 15:37

Kl. 15:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Christina Egelund (LA):

Spørgeren ved jo godt, at alle forlig, alle aftaler, herunder også aftalen om finansloven for 2018, må det jo så blive, er resultater af kompromiser. Det, vi er optaget af – og det har vi sådan set hele tiden været optaget af i Liberal Alliance – er, at den samlede samfundsøkonomi skal blive større. Det er sådan set det, der er det vigtigste for os. Og når vi er så optaget af det med skatten, er det, fordi vi ved, at høje skatter sænker samfundsøkonomien, altså slår bremsen i i forhold til velstandsskabelse, i forhold til at skabe job osv.

Kl. 15:37

Kl. 15:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og det var så den sidste spørger. Så går vi videre til den næste ordfører, og det er hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:38

Kl. 15:38

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak til statsministeren for at have indkaldt til den her ekstraordinære redegørelsesdebat. Alternativet er jo altid glade for at debattere og er selvfølgelig også blevet inspireret af det her lidt underlige forløb op til en ny regering, så jeg har faktisk skrevet to taler: En rød tale, som handler om de bekymringer, vi har omkring vores mærkesager – jeg tror, de fleste af jer faktisk kender det meste af indholdet – men jeg har også skrevet en grøn tale, og den vælger statsministeren.

Noget af det, som gør Alternativet allermest nysgerrig, når vi ser på regeringen og regeringsgrundlaget, er faktisk de mange nyoprettede ministerier og ministerposter. Vi havde selvfølgelig håbet på et selvstændigt miljøministerium, det vil jeg ikke lægge skjul på, for vi mener faktisk, at det er helt afgørende, at Danmark har et stærkt ministerium med fokus på vores natur og miljø.

Men til gengæld glæder vi os over, at Danmark har fået et helt nyt ministerium for offentlig innovation. Det nye ministerium skal efter sigende arbejde med modernisering, digitalisering og afbureaukratisering. Spændende. Det bringer jo håb om flere eksperimenter, kreative løsninger og nye entreprenante svar på velkendte problemer i det offentlige, og der er i den grad brug for mere opfindsomhed og mindre vanetænkning. F.eks. skal vi turde eksperimentere med tillid til mennesker og sætte den offentlige sektor mere fri af sin spændetrøje af bureaukrati og kontroltyranni, for vi uddanner faktisk men-

nesker, som brænder for at passe på vores børn, uddanne vores unge, passe os, når vi er syge, og gøre alderdommen til noget, som ikke bare skal overstås.

Desværre har bureaukratiet for længst vokset sig for stort og for meningsløst. Det begrænser de ansatte i at udføre deres arbejde, det hæmmer arbejdsglæden, og det svækker kvaliteten i det offentlige. Men det handler ikke kun om bureaukrati, det handler også om at finde på nye løsninger på de udfordringer, vi møder. Derfor skal vi gøre den offentlige sektor langt mere innovativ. Vi håber derfor, at regeringen vil arbejde for at skabe en klogere, en friere og mindre bureaukratisk offentlig sektor, en offentlig sektor, som både forbedrer velfærden og i højere grad anerkender medarbejdernes faglighed.

Apropos anerkendelse vil vi ligeledes rose regeringen for at øge opmærksomheden på ligestilling, som er et rigtig vigtigt område, som desværre har fået alt for lidt opmærksomhed. Det bliver der ændret på nu. Det lover i hvert fald godt, at Danmark har fået en ligestillingsminister, der ikke længere blot har det som et biområde. Samtidig er det klogt at koble ligestillingsområdet sammen med det nordiske samarbejde, for flere af vores nabolande er nemlig meget længere fremme, når det kommer til ligestilling, end vi er i Danmark, eksempelvis i forhold til øremærket barsel for mænd, som man allerede har i Norge, Sverige og Island.

Vi glæder os til samarbejdet med ligestillingsministeren, for vi har ikke glemt, at hun var en af de Venstrefolk, der trodsede partilinjen og i 2009 sikrede, at homoseksuelle fik ret til at adoptere. Så tak for det. Jeg ved, hun er i Kina, men tak.

På den måde er forventningerne til den nye minister rigtig høje. Vi håber især, at ministeren vil prioritere indsatsen med at bekæmpe homofobi i samfundet, f.eks. inden for sporten, at hun vil gå seriøst ind i kampen for transpersoners rettigheder, og så har vi stadig væk meget store strukturelle udfordringer i forhold til ligestilling mellem kønnene. Det kræver en helt særlig indsats helt fra børnehave til bestyrelseslokaler. Vil hun det, så står vi klar, hun skal bare ringe.

Af regeringsgrundlaget fremgår det også, at regeringen vil gen-tænke udviklingspolitikken, og den har fået sit helt eget ministerium. Vi bider mærke i, at regeringen har ændret titlen til minister for udviklingssamarbejde. Det er vi glade for, for ord skaber virkelighed, og når man vælger ordet samarbejde, så lægger det jo op til et mere forpligtende og ligeværdigt partnerskab med omverdenen, et partnerskab, hvor samarbejde med civilsamfund og ngo'er bør styrkes herhjemme, og hvor udviklingslandene bør sidde med ved forhandlingsbordet, når der diskuteres internationale standarder, handel og skat ude i den store verden.

Sidst, men ikke mindst, håber vi, at den nye minister vil prioritere arbejdet med de 17 bæredygtighedsmål, ikke mindst målet om at begrænse uligheden. Verdensmålene er nemlig rigtig vigtige, og Danmark bør spille en aktiv rolle for at sikre, at målene bliver et seriøst arbejdsredskab både i ind- og udland.

Kl. 15:43

Så har jeg noteret mig, at regeringens tidligere sherif har været ude at døbe sig selv fremtidsminister. Det sætter jo virkelig standarder for, hvordan han vil gribe sit ministerium an. Jeg håber, at vi meget hurtigt kommer til at se aftryk i hans arbejde, der viser, at han virkelig mener, at uddannelse er noget for fremtiden, og at der derfor skal investeres i den. Det fik mig til at tænke på, at det jo ikke er så dum en idé med et fremtidsministerium. De har et i Sverige, og vi synes faktisk, at statsministeren burde overveje, om fremtidsministeren ikke fortjener et fremtidsministerium, så han kan få noget hjælp til arbejdet med krystalkuglen. Så er den opfordring givet videre.

Hvis jeg skal sige noget mere specifikt om statsministerens tale forleden, så ser Alternativet ikke blot regeringsudvidelsen som en hånds-rækning til det borgerlige Danmark, vi ser den som en hånds-rækning til alle partier som et tegn på, at regeringen ønsker et bredt samarbejde med hele Folketinget. Det gør Alternativet også. For vi

står som samfund med nogle udfordringer, der er så store, at vi ikke kan løse dem hver for sig, vi bliver nødt til at løse dem i fællesskab gennem samarbejde. Og heldigvis er der flere områder, hvor vi i Alternativet netop ser muligheder for samarbejde.

Liberal Alliance og Alternativet har haft mere tilfælles end blot kontorerne på Ridebanen. Vi har faktisk nogle fælles dagsordener, ikke mindst når det handler om at skabe et mere entreprenant samfund, en friere offentlig sektor og et mere åbent og involverende demokrati. Det er ingen hemmelighed, at især det sidste faktisk ligger os rigtig meget på sinde. Vi er derfor begejstrede over, at det af regeringsgrundlaget fremgår, at man vil nedsætte en ytringsfrihedskommission, og at offentlighedsloven skal revideres. Det var nok ikke kommet i stand uden Liberal Alliance, så tak for det. Forhåbentlig er det kun første skridt på vejen mod et mere åbent og gennemsigtigt demokrati, og her har vi i hvert fald store forventninger til Danmarks mest liberale parti på det punkt, selv om vi nok bliver nødt til at kigge langt efter en Irakkommission.

Store forventninger er der også til Liberal Alliance og Konservative, når det handler om borgerinddragelse. Vi glæder os til, at regeringen åbent og ærligt vil samarbejde med Folketinget om at implementere beslutningsforslaget om borgerdrevne forslag, som alle partier på nær Venstre og Socialdemokratiet vedtog i efteråret.

Hvis jeg vender mig til statsministeren og Venstre, så ved jeg gennem samtaler med den tidligere erhvervsminister, at vi deler ambitionen om at styrke iværksætteriet. Små og mellemstore virksomheder har i perioder stået for over halvdelen af jobskabelsen i Danmark, men de bidrager også med innovation og kreativitet. Derfor bør det være både i regeringens og i Alternativets fælles interesse at sørge for, at det bliver lettere og mere attraktivt at investere i og starte en iværksættervirksomhed. Vi har præsenteret 26 konkrete forslag til, hvordan man kan styrke iværksætterkulturen, og vi håber, at vi kan få lov til at diskutere disse forslag med den nye regering, når der skal forhandles vækstplan til foråret. Under alle omstændigheder mener vi, at der er al mulig grund til at gøre det til et fælles projekt, at det 21. århundrede bliver iværksætternes århundrede.

Den grønne tale skal selvfølgelig slutte med regeringens grønne håb, Det Konservative Folkeparti, for det giver håb for fremtiden, at De Konservative uden for regeringen har vist, at de kerer sig om klima, miljø og natur. Jeg ved også, at vi er to partier, som er meget enige om, at erhvervslivet kan være en helt aktiv medspiller, når det handler om den grønne omstilling. Der er et kæmpe potentiale, og det skal vi selvfølgelig udnytte, så vi bliver verdensmestre i økologi, grøn innovation, grøn forskning, grøn energi og grøn teknologi.

Men indtil vi sikrer det verdensmesterskab, kan vi starte med et europamesterskab. Lad os sænke skatten på frugt og grønt til det lavest tilladte niveau i EU. Sådan har vi i Alternativet foreslået det i vores finanslov, og sådan er der jo konservative profiler som eksempelvis fru Helle Sjelle, som tidligere har været ude at foreslå.

Jeg ser frem til at diskutere Danmarks og verdens fremtid med både regeringen og oppositionen. Ingen kan være i tvivl om, at selv om vi er et lille land, så har vi et rigtig, rigtig stort potentiale, og det bør fremgå af de visioner, vi sammen diskuterer her. Så lad os tage rollen som visionære samfundsarkitekter på os, og lad os samarbejde om, hvordan Danmark ikke kun bliver det bedste land i verden, men det bedste land for verden, for der er i den grad brug for nye tanker. Vi har brug for nye tanker i Danmark. Tak for ordet.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Også tak herfra. Den første korte bemærkning er fra hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 15:48

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, hr. formand. Hr. Rasmus Nordqvist siger her til sidst, at vi både skal være det bedste land i verden og det bedste land for verden, særlig på klimaområdet. Men der kan jo være situationer, hvor man ikke kan være begge dele på en gang. Altså, hvis vores ambitioner løber lidt af med os her i Danmark, og vi risikerer at pålægge så store afgifter til gavn for klimaet, som Alternativet også lægger op til, så risikerer vi jo, at de samme arbejdspladser flytter til udlandet, og det er jo ikke det bedste for verden. Så kan det godt være, at vi bliver de bedste i verden. Hvordan skal den balance søges? Regeringen lægger op til, at vi skal gå forrest, men vi skal jo ikke tørre klimaregningen af på de andre lande i verden. Hvad er Alternativets opfattelse af det?

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nej, det skal vi i den grad ikke, men nu konkurrerer man jo på andet end skat og afgifter, når det handler om at skabe arbejdspladser, og vi ved jo, at Danmark har rigtig meget at byde på. Vi har nogle godt uddannede unge, og vi har en god infrastruktur, og det er sådan noget, der også tæller med. Og så er det jo vigtigt at se på, at vi altså ikke er så slemmе, som nogle prøver at tegne et billede af, i forhold til afgifter.

Vi kunne have beholdt en PSO og ændret lidt i den, så den mindede om den tyske, og så kunne vi også være nået rigtig langt i forhold til at udvikle en grøn energisektor. Så jeg tror, vi skal passe på med at tro, at vi er så strenge ved vores erhvervsliv, som nogle går og prøver at tegne et billede af. Vi mener, at man kan gøre rigtig meget for netop at ændre i den adfærd, der er. Det, der er vigtigt, er, at vi skal finansiere omstillingen, men vi skal jo også ændre adfærden, og det er det, vi altid har brugt afgifter til, eksempelvis afgifter på cigaretter og alkohol osv.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:50

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det forstår jeg sådan set godt, og der er vi måske enige et stykke ad vejen. Det er heller ikke for at prøve at tegne et ikkesandfærdigt billede – jeg ville ikke være det bekendt efter ordførerens meget positive tale.

Jeg vil blot sikre mig, at man hos Alternativet har en forståelse for det her med, at en af konsekvenserne ved at føre en meget ambitiøs klimapolitik i Danmark er, at de virksomheder, som er i Danmark, og som forurener mindre end i andre lande, og som udleder mindre CO₂, end de ville gøre i andre lande, flytter til de andre lande og udleder mere CO₂ til skade for verden. Hvor ligger balancen dér? Skal vi fastholde ambitionerne og arbejdspladserne i Danmark, eller skal vi risikere at tørre klimaudfordringen af på nogle andre lande, sådan at vores fælles jord får det dårligere?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:50

Kl. 15:53

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men det handler netop ikke bare om at sætte en afgift på, det handler jo om at arbejde aktivt sammen med erhvervslivet, og er der nogle virksomheder, som ikke er grønne nok, og som kan blive meget bedre, så skal vi da gå ind fra offentlig side og hjælpe dem. Vi skal sørge for, at der findes en ordentlig forskning og styrke forskningen inden for det her, så de kan agere bedre. Det handler jo hele tiden om, at det er et samarbejde mellem det offentlige og det private. Vi skal ikke bare skrue på afgifterne, nej, vi skal gå ud og være aktive medspillere sammen med erhvervslivet og med den private sektor for at få skabt den grønne omstilling, hvilket er en bunden opgave.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:51

Jacob Mark (SF):

Tak for det, og tak for en rigtig god tale med mange visioner. Jeg vil spørge lidt ind til folkeskolen. Jeg har jo for vane at spørge ordføreren lidt om børne- og skoleområdet, fordi jeg synes, det er et sted, hvor vi har en fælles interesse i at gå forrest. Nu kunne man i flere medier i går se, at der er rigtig mange lærere, der flygter fra den danske folkeskole, og jeg tror jo, at en af grundene til, at de gør det, er, at flere og flere lærere oplever, at deres gennemsnitlige undervisningstimal stiger og stiger, mens tiden til forberedelse falder og falder.

Derfor har vi i SF ligesom prøvet at adressere det her problem og sagt, at vi gerne vil hjælpe til med, at der kommer flere lokalaftaler, og vi mener også, at der skal afsættes flere midler til forberedelse. Nu har jeg læst hele Alternativets finanslovsudspil, der kom her i efteråret, og som jo fyldte rigtig meget. Men der er faktisk ikke rigtig nogen ord om midler til folkeskolen og heller ikke om forberedelse til lærerne.

Så jeg vil egentlig høre ordføreren, hvad Alternativet mener man skal gøre for at sikre, at lærerne har tid til at lave en velforberedt undervisning.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:52

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu kommer jeg nok med et svar, der er lige så besværligt for hr. Jacob Mark, som det var, sidst han spurgte ind til børneområdet. Og det er, at vi faktisk helt grundlæggende ikke tror på, at man herindefra skal sidde og bestemme, hvor mange minutters forberedelse der skal gå til det ene, men ikke til det andet. Vi har en vision om en folkeskole, som er fri, vi har en vision om, at man har nogle dygtige ledere og nogle dygtige lærere, som faktisk har lov til at organisere deres arbejde og finde ud af, hvordan det er, de skal bruge tiden bedst muligt.

Vi kan sagtens se, at der derfor er nogle udfordringer her og nu i forhold til den folkeskolereform, der er lavet, og det er jo også derfor, vi ofte taler meget imod den. For den skaber en ensretning af alle institutionerne, som vi synes er uhensigtsmæssig, og det kan da godt være, at der dér skal skrues på nogle knapper for at få det til at lykkes. Men vi ser allerhelst, ligesom vi i øvrigt gør på børneområdet, at der er en frihed til, at de lærere, der er på en skole, kan skabe de rammer om børnenes læring, som er allerbedst.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:53

Jacob Mark (SF):

Men nogle gange er det sådan, at rammer og krav ikke rigtig passer sammen, og derfor tror jeg jo også, at der sker den her udvikling med, at lærerne får mindre og mindre tid til forberedelse, og at deres gennemsnitlige undervisningstimal stiger. Vi har jo en aktie i det her, for vi var med til at lave reformen, men derfor er det også så vigtigt for mig, at vi får løst det her problem. Men tror ordføreren ikke, at når man ser de problemer derude, som man gør, så er vi også her fra Christiansborg nødt til at hjælpe til med at sikre, at der faktisk bliver gjort noget, for at lærerne har den forberedelsestid, de skal bruge?

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det tror jeg i den grad vi skal være gode til at hjælpe til med. Når der er noget, vi har lavet, som skaber en uhensigtsmæssighed, så skal vi lave om på det. Og det er jo det, der er med den folkeskolereform, som er blevet lavet: Den er dårlig. Den er dårlig, fordi den spænder den enkelte institution og den enkelte lærer fast, og det er derfor, der skal ændres i den.

Så kan det godt være, at vi skal lave nogle midlertidige løsninger, indtil vi kommer derhen, for trods alt at forbedre hverdagen for underviserne og for børnene. Men jeg synes godt nok, at det er uambitiøst, hvis det eneste, vi vil, er at gå og skrue lidt på nogle knapper for at sørge for, at det ikke er så slemt. Lad os dog lave en ordentlig folkeskole i stedet.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Abildgaard fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:54

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg kunne ikke lade være med at sidde og tænke på, at statsministeren valgte rigtigt, da han 'valgte' den grønne tale fra hr. Rasmus Nordqvist. Jeg synes i hvert fald, det var en meget, meget god og positiv tale, og det er altid en fornøjelse at høre fra Alternativet. Jeg blev også lidt nysgerrig på den røde tale, for jeg tænkte, om ordføreren virkelig har været så flittig, at han har forberedt en hel yderligere tale. Så på sin vis er jeg lidt nysgerrig efter at høre måske bare de første par linjer af den for at høre, om det virkelig er en anden tale.

Men sådan i den mere seriøse ende kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren om noget. Nu er der jo kommet det her mål om, at 50 pct. af vores energibehov skal være dækket af vedvarende energi i 2030. Jeg kunne godt tænke mig at prøve at høre Alternativet: Hvad er det for nogle energikilder, I ser et stort potentiale i? Hvordan ser I, at man kan opfylde det her mål, som jo både gælder i forhold til el og varme, men også i forhold til vores transportsektor?

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Kl. 15:58

Rasmus Nordqvist (ALT):

Først kan jeg fortælle spørgeren, at man kan finde begge taler inde på Alternativets facebookside, for jeg har faktisk skrevet to taler. Den anden starter med:

Når jeg ser på det nye regeringsgrundlag, føler jeg helt ærligt, at jeg kigger på en meget dyr julegave til nutiden, hvor man sender regningen videre til fremtiden.

Med det sagt vil jeg sige, at ja, der er nogle mål, som er gode, og som jeg har rost Konservative for. Vi har fået nogle mål ind i regeringsgrundlaget om vedvarende energi, og vi skal selvfølgelig se på vindenergien, vi skal se på solenergien, som også er værd at tage med. Og så ved jeg, at Alternativets supernørd jo taler om bl.a. geo-termi – jeg er ikke lige så nørdet – som også er noget, vi skal se på. Vi skal selvfølgelig hele tiden blive gode til at se på nye vedvarende energiformer, som ikke efterlader affald, der skal ryddes op bagefter. For det er jo også vigtigt, når vi snakker om vedvarende energi og CO₂-udslip, at vi ikke efterlader en stor oprydningsregning til de næste generationer.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:56

Mette Abildgaard (KF):

Nu hørte vi bare et par sætninger af den røde tale, men jeg synes, at jeg har fået bekræftet, at man altid vælger ret, når man vælger grønt over rødt. Det er jo nogle fine betragtninger i forhold til energibehovet. Så vil jeg bare slutte af med at spørge, om Alternativet forestiller sig, at man vil ind i et nyt energiforlig og være med til at påvirke fremtidens energiforsyning i Danmark på den måde. Det bliver jo i de kommende år, vi skal til at have forhandlet det på plads.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 15:57

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen det vil vi med glæde. Vi vil gerne ind i forlig, om det er på energiområdet eller om det er på kulturområdet, og vi beder jo også rigtig tit om lov til at komme med i forlig rundtomkring, hvor der ikke altid er et lige stort ønske om, at Alternativet tiltræder forlig. Men vi er gerne med i et nyt energiforlig.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Carsten Kudsk, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:57

Carsten Kudsk (DF):

Det var en rigtig, rigtig spændende og interessant tale, hvor mange områder blev berørt. Men hvor er Alternativet på et område, som alle taler om, nemlig udlændingepolitikken? Det var, som om udlændingepolitikken overhovedet ikke blev behandlet. Hvordan forholder Alternativet sig til udlændingepolitikken og til det regeringsgrundlag, der ligger nu? Er der nogle af de her ting, som Alternativet kunne tænke sig at bakke op om?

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.**Rasmus Nordqvist (ALT):**

Det skyldes måske, at vi er nogle partier, der også er optaget af andre problemer. Vi mener faktisk, man skal tage reel politisk stilling til grøn omstilling og den offentlige sektor. Vi råber ikke bare udlændinge, hver gang der skal tales politik.

Vi mener, det er helt afgørende, at man fra dansk side står et hundrede procent fast på internationale aftaler. Man skal stå et hundrede procent fast på, at vi kun løser de her udfordringer med eksempelvis flygtningesituationen igennem internationalt samarbejde. Vi synes, det er ærgerligt, at der i regeringsgrundlaget er nævnt nogle ting, der peger i retning af, at der er et reelt opgør med nogle af de rigtig gode internationale konventioner.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:58

Carsten Kudsk (DF):

Ordføreren påpeger, og det er korrekt, at det nok er vigtigt at overholde konventionerne. Men vi har også et problem, hvis vi pludselig får et stort pres på vores grænser. Og der bliver lagt op til en asylbremse, som gør, at man har mulighed for at lukke af, og så må man kigge på forholdet til konventionerne. Vi har også situationer med kriminelle, som vælger at komme til Danmark og få asyl, og bagefter lever de på tålt ophold, fordi vi ikke kan sende dem retur.

Hvor er Alternativet i det her spørgsmål? Mener I også, at kriminelle skal sendes retur, og er I også med til at bakke op om en eventuel asylbremse?

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 15:59

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nej, det er vi ikke. Alternativet bakker op om de internationale aftaler, der er, for pointen med internationale aftaler er netop, at vi alle sammen skal værne om dem. Danmark kan ikke stå og sige, at nu vender vi ryggen til i 5 minutter, men alle andre lande skal selvfølgelig overholde dem stadig væk. Det er jo fuldstændig galimatias at tro, at vi kan vende ryggen til internationale konventioner på flygtningeområdet og så tro, at resten af verdens lande ikke også gør det.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 15:59

Henrik Dahl (LA):

Flere har takket for den gode og udogmatiske tale, og jeg vil gerne slutte mig til dem og sige, at den var rigtig spændende. En ting, jeg lyttede til med stor interesse, var afsnittet om afbureaukratisering.

Der vil jeg gerne høre lidt nærmere om Alternativets position i forhold til nogle af de regelværker, vi har, der har vokset sig meget store og meget, meget uoverskuelige. Mange af dem skal man have ekspertbistand for at forstå, f.eks. på beskæftigelsesområdet, socialområdet osv.

Er Alternativet indstillet på ud fra sådan nogle retssikkerheds- eller demokratimæssige betragtninger at gå nærmere ind i et arbejde på at få de her regelværker forenklet?

Kl. 16:00

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:00

Kl. 16:03

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen i den grad. Vi synes jo, det burde være en bunden opgave lige nu, for vi ved, at alle Folketingets partier faktisk er interesseret i at gøre noget ved det her.

Noget af det skal man se på rent lovgivningsmæssigt, men meget af det handler også om praksis. Og der skal vi jo sende et signal herindefra, både til kommunerne, at vi ikke slår dem i hovedet, når vi først giver dem fri, men også til de offentligt ansatte, at der faktisk er en tillid. Altså at vi ikke tror på den her nulfejlskultur, hvor man med det samme slår folk oven i hovedet og laver en ny regel, hver gang der sker en fejl, for der sker fejl, når der er mennesker involveret.

I stedet for kan vi gå ud og hjælpe med at se på, hvordan man kan gøre tingene bedre i fremtiden. Og det burde være en opgave, som vi alle sammen tog på os herinde.

Kl. 16:01

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 16:01

Kl. 16:03

Henrik Dahl (LA):

Der bliver nævnt en lang række aktører, som kunne gøre det bedre. En aktør, der kun lige blev nævnt til sidst, var Folketinget. Kunne jeg lokke ordføreren til at kommentere lidt nærmere, hvad Folketinget eventuelt kan gøre for at sætte regelbyrden og kompleksiteten ned?

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:01

Rasmus Nordqvist (ALT):

For det første synes jeg faktisk, at Folketinget sammen med regeringen skulle gennemgå alt, hvad der ligger, og det er et kæmpestort stykke arbejde. Det er ikke bare noget, der kan nås på en uge eller mindre.

Det andet er jo at begynde at vurdere, når vi laver ny lovgivning, om der kommer nye regler med, og om de er hensigtsmæssige. For alt bureaukrati er jo ikke dårligt. Det er også med til at sikre nogle styringsværktøjer. Hver gang skal vi virkelig kritisk vurdere og lige se på lovgivningen, om der er noget her, der er uhensigtsmæssigt, og så lad os få det pillet ud.

Man kunne jo sagtens forestille sig, at der var en fast gruppe herinde, som kiggede på de her ting.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Jane Heitmann, Venstre.

Kl. 16:02

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Liberal Alliance har tidligere sagt om kontanthjælpsloftet, at det er stigmatiserende og utaknemmeligt. Det er jo hårde ord, når man tager i betragtning, at en kontanthjælpsfamilie med mor og far og to børn faktisk har 23.200 kr. udbetalt hver måned.

Jeg vil gerne spørge Liberal Alliance, nej, undskyld, Alternativet, hvor niveauet skal ligge, for at man er tilfreds.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Det var tæt på. Værsgo.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg ved ikke, om jeg skal spørge udenrigsministeren om, hvad jeg skal svare nu. Men jeg kan i hvert fald svare på Alternativets vegne, og som man kunne se i vores finanslovsforslag, ville vi jo gerne rulle kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen og integrationsydelsen tilbage.

Jeg synes faktisk også, det er en underlig quizagtig måde at debattere på at diskutere, præcis hvad beløbet skal være. Det afhænger jo af, hvad der er af boligudgifter, og hvad der ellers er af udgifter, hvor mange børn der er osv.

Vi kan ikke stå herinde og lege de her tallege, hvor det bliver sådan lidt et lotteri, og så har man pladen fuld på et tidspunkt. Vi må altså lige hæve niveauet for samtalen omkring de her ting, som er alvorlige. Jeg ved, vi har forskellige holdninger til, hvad der er godt, men lad os nu komme hen, hvor vi snakker om substansen, og hvordan vi hjælper folk i deres hverdag.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Jane Heitmann (V):

Det er jo svært at være uenig, og jeg skal også beklage, at jeg fik sagt Liberal Alliance til Alternativet. Men det er sidst på dagen, også i Folketingssalen.

Men det ændrer ikke på, at der lige præcis er en alvorlig problemstilling. Og Alternativet har jo talt for, og det står også i udspillet her til finansloven, at man vil have en kontanthjælp uden modkrav. Og hvis debatten skal kvalificeres, og man ligesom melder hårdt ud og siger, at det her er vi ikke tilfredse med, og det vil vi gerne have var anderledes, så er det vel netop at kvalificere debatten at tage det alvorligt, når vi spørger, hvor niveauet så skal ligge, når man tilsyneladende ikke er enig i, hvor regeringen har lagt snitfladen.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:04

Rasmus Nordqvist (ALT):

Som vi skriver, vil vi tilbagerulle kontanthjælpsloftet til der, hvor det var, før regeringen kom til. Vi vil gerne lave kontanthjælp uden modkrav, for vi mener faktisk, at alle de ressourcer, man fra det offentlige putter i at kontrollere folk i alle ender og kanter – jeg skulle til at sige noget, man ikke må, og slet ikke med den her formand – er midler, man kunne bruge på at hjælpe folk ved at styrke dem i deres kvalifikationer og være dygtige mentorer, der kan hjælpe dem videre fra det offentliges side. Og det er egentlig det, vi er optaget af.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:05

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak, og tak for talen. Jeg har jo også med spænding og interesse set det meget ambitiøse finanslovsudspil, som Alternativet er kommet med. Jeg kan også se, at der er rigtig mange lighedspunkter i forhold til SF's politik. Der er rigtig mange ting, vi kan blive enige om. Men

som min kollega hr. Jacob Mark også var inde på, manglede vi dog noget på velfærdsområdet. Det er et ambitiøst udspil, som Alternativet er kommet med, der er rigtig mange penge i spil, og på langt de fleste stræk er vi enige.

Men vil ordføreren ikke lige komme lidt mere ind på nogle af de her velfærdsområder, som jeg jo ellers hører at vi er ret enige om skal løftes, altså både i forhold til børn, i forhold til ældre, sundhedsområdet, skolerne osv.? Det blev der ikke nævnt så meget om her. Men hvor skal pengene eventuelt komme fra til at løfte det her område?

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:06

Rasmus Nordqvist (ALT):

Altså, vi er jo gået ind og har set på det og har sagt: Hvordan er det, at vi kan skabe en større lighed, altså mindske uligheden i samfundet? Og der er vi jo endt med en række ting i forhold til sociale ydelser, og hvad vi hele vejen igennem vil rulle tilbage, og et stop for satsreguleringen osv., og så vil vi styrke uddannelsesområdet eksempelvis. Det er klart, at vi har prøvet at se på, hvad der ville skulle til for at skabe nogle reelle forandringer.

Som fru Lisbeth Bech Poulsen ved, vil vi med glæde altid gerne arbejde sammen, hvis man har nogle specifikke ting. Vi tror faktisk på, at vi kan gøre skoler, børneinstitutioner osv. meget bedre også bare ved at fjerne alt det bureaukrati, der er, alle de regler, der er, om det arbejde, man udfører derude, og så lade pengene blive på institutionerne. Vi har jo ikke lyst til at afbureaukratisere for at tage penge ud og lave topskattelettelser. Vi vil faktisk gerne have, at de arbejder ude i de områder, hvor de bliver sparet.

Kl. 16:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 16:07

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen det er vi enige i, og efterhånden har vi også talt så meget afbureaukratisering både i dag og generelt, at man må undre sig over, hvorfor Folketinget ikke for længst har gjort noget ved det her. Men jeg håber også, at ordføreren er enig med mig i, at det koster penge at have et vist antal pædagoger, et vist antal sygeplejersker, et vist antal SOSU'er.

Nu har vi jo talt meget om ældres vilkår i dag og det her efterhånden verdensberømte plejehjem. Pointen med det plejehjem er jo bare, at det er ekstremt meget dyrere end kommunale plejehjem. Det synes jeg jo understreger, at hvis man skal have den type plejehjem, som vores ældreminister har stået i spidsen for, og hvor jeg tror at det har været rigtig spændende at have været ældre, så koster det nogle flere penge. Det er i hvert fald det, vi kan se. Derfor håber jeg også, at Alternativet sammen med os vil kigge på, hvordan vi kan få løftet og samtidig afbureaukratisere. Måske er det begge dele, der skal til.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:08

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er netop det, der er hele pointen. Jeg er fuldstændig enig i det. Det er det, der er hele pointen i vores finanslovsudspil eksempelvis med det prioriteringsinstitut, som vi også har foreslået her i salen,

hvor vi har beregnet at man kan finde omkring 3 mia. kr. frem til 2020, og dem vil vi geninvestere i området.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:08

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er meget lettet over, at det var fru Lisbeth Bech Poulsen, der var spørger før mig, for jeg ved jo, at Alternativet har nogle regler om, at to mænd ikke må stille spørgsmål i træk. Jeg vil gerne spørge lidt til sikkerhedspolitikken. I forhold til Danmarks indsats i Syrien og Irak er Alternativet modstander af vores militære engagement dernede.

Jeg kunne godt tænke mig, at hr. Rasmus Nordqvist ville uddybe, hvorfor man hos Alternativet mener, at det er forkert, at vi bekæmper Islamisk Stat, som begår folkemord, massevoldtægter, kulturdestruktion og er ude på at udslutte alle, som ikke følger deres fortolkning af islam. Hvorfor er det, at Alternativet ikke mener, at danske soldater gør en god indsats dernede med at bekæmpe den ondskab, som Islamisk Stat står for?

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er, fordi vi ikke tror på, at vi løser situationen i eksempelvis Syrien ved at sende flere bomber derned; der er rigeligt med bomber i Syrien. Vi tror på, at det er andre ting, der skal til. Desuden har vi været inde og diskutere, hvad det er for et mandat, vi er der på, og vi står altså meget op for de folkeretslige mandater, og der mener vi, at vi har svært ved at se, hvad det lige er for et mandat, som vi fra dansk side går ind og deltager i bombardementer i Syrien på. Så der er masser at gøre i forhold til den fuldstændig forfærdelige situation, vi ser i eksempelvis Syrien og Irak med Islamisk Stat, men det er ikke altid sådan, at flere bomber laver fred, nogle gange giver flere bomber faktisk bare flere døde.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 16:10

Rasmus Jarlov (KF):

Nu bliver det selvfølgelig lidt spekulation, men hvis man nu prøver at sætte sig i Islamisk Stats ofres sted, altså de mennesker, der er udsat for de uhyrligheder, folkemord, massevoldtægter osv., tror hr. Rasmus Nordqvist så, at de ønsker, at vi bomber Islamisk Stat, eller tror hr. Rasmus Nordqvist, at de ønsker, at vi forsøger en alternativ vej og så lader dem dø imens? Altså, hvor mange skal dø? Hvor mange ofre skal der være for Islamisk Stat, før man synes, at det er rigtigt at bruge militær magtanvendelse for at stoppe det, der foregår dernede?

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg tror faktisk, at ofrene vil være glade for, at vi går aktivt ind for at prøve at løse de uhyrligheder, der sker dernede. Jeg skal ikke stå her og sige, hvem der skal dø og ikke dø. Jeg synes simpelt hen, det er for grimt et niveau at tage den debat ned på. Hvor er det, vi kan gøre

en forskel? Det kan vi eksempelvis ved at sørge for, at Islamisk Stat ikke kan tjene penge. For at føre krig skal man bruge penge, og med de krige, de fører, må de jo få masser af penge ind fra lande, så lad os dog gå ind og gøre noget ved nogle af de ting, der egentlig afskærer dem fra at kunne lave de uhyrligheder, som de går og laver, i stedet for.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Carl Holst, Venstre.

Kl. 16:11

Carl Holst (V):

Tak til ordføreren for talen. Alternativet er et parti, der går ind for lokalt selvstyre og tror på, at beslutninger bliver taget bedst tættest på borgerne i første bæredygtige led. Kan ordføreren give nogle ord med på vejen om dels det regionale ansvar for fødeafdelinger, dels om ældreplejen, der foregår i regioner og kommuner? Hvem har egentlig ansvaret og fingeren på pulsen og måske også ansvaret, når noget går galt? Er det et anliggende herinde, eller er det noget, der ligger bedst der, hvor man har ansvaret?

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:12

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er jo den oprydning, som jeg talte lidt med Liberal Alliances spørger om før. Vi skal nok se på, hvilke regler vi har presset ned over området, før vi begynder at spørge, hvor ansvaret ligger. Vi tror på, at man skal sætte den offentlige sektor fri. Vi så gerne, at den enkelte institution formåede at arbejde med de børn, de har, eller de ældre, som er på plejehjemmet, og fandt de rigtige løsninger helt ude på institutionen. Så bliver vi også nødt til at se kritisk på, hvad vi har lavet af regler, som de skal leve op til. Hvordan laver vi nogle meget klogere rammer for, hvad man skal leve op til, og på en eller anden måde evaluerer det? Men jeg er helt enig i, at ansvaret ligger derude.

Så skal vi være gode til ikke at slå folk i hovedet, når der sker en fejl, men hjælpe til og finde løsninger på det i stedet for. Der er vi ikke altid helt gode. Det er vi tit, hvis der sker noget ude på en offentlig institution, som ikke er godt nok. Så slår vi dem med det samme i hovedet, og så bliver der lavet en regel enten kommunalt, regionalt eller statsligt i stedet for at hjælpe med til, at det ikke sker igen.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren? Han vil ikke bruge sin anden bemærkning, kan jeg se. Der er heller ingen pligt til at tale. Der er ret til at tale. Så vil jeg gerne sige tak til hr. Rasmus Nordqvist for indsatsen. Og vi vil gerne bede den næste ordfører komme herop, og det er hr. Morten Østergaard for Radikale Venstre. Velkommen.

Kl. 16:13

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Min 4-årige søn har haft lidt svært med, hvad der er i går, og hvad der er i morgen. Men forleden faldt tiøren for ham, for han sagde: Nå ja, i morgen er jo en dag, vi ikke har prøvet endnu. Og det har han jo sådan set ret i, og jeg vil næsten tro, at alle de nye ministre lige præcis oplever det hver eneste dag for tiden, og tillykke til dem. For i morgen er jo en dag, vi ikke har prøvet endnu, og for os i Folketinget er det en mulighed for at gøre en forskel for dem, der har det sværere end os selv, og dem, der kommer efter os selv. Man kan

måske godt på sådan en lang debatdag her i Folketinget spørge sig selv, om det er her, vi gør den største forskel, og hvor vi skal lede efter muligheder for at danse lidt rituel stammedans. Regeringen sidder for at sidde, oppositionen har ingen planer, lad os nedsætte et udvalg eller kalde ministeren i samråd. Det er jo ikke nogens skyld; populisternes, mediernes, djøfernes. Det er jo vores egen skyld, hvis vi bruger vores tid på at kæmpe mod hinanden i stedet for at kæmpe for fremtiden.

Så min appel til statsministeren og hans nye regering er derfor også: Søg nu samarbejdet i stedet for isolationen; ræk ud efter de modige valg frem for de lette. Fra radikal side er vi klar. Vi møder op fast overbevist om, at fremtiden er noget, vi skaber, når vi er drevet af ambitioner og ikke af frygt.

Derfor vil jeg bruge min taletid i dag på at tale om noget af det, som mit hjerte er fuldt af, og som regeringsgrundlaget desværre ikke er så fuldt af, nemlig uddannelse. Danmarkshistoriens ubestridte kron eksempel på en politisk beslutning, der formede fremtiden, var vel indførelsen af undervisningspligten i 1814 og knap 100 år senere enhedsskolen som grundlag for den folkeskole, vi har i dag. Det er den folkeskole, der giver retten til at modtage undervisning, uanset hvem man er, troen på, at lige adgang til uddannelse er den vigtigste vej til lige muligheder for alle, og måske nok så afgørende står den for, at når vi lærer sammen på tværs af vores baggrund og opvækst, danner vi også grundlaget for, at vi kan leve sammen i tillid til hinanden.

For os i Radikale Venstre er folkeskolen en hjertesag. Ikke mindst når det handler om at skabe muligheder for de børn, der har fået en svær start på livet, er folkeskolen helt afgørende. Derfor var det også med skærpet interesse, jeg lyttede, da statsministeren ved offentliggørelsen af regeringsgrundlaget lod forstå, at regeringen vil sætte ind lige præcis der for at forbedre den sociale mobilitet. Det var på mange måder sød musik i ørerne på en stolt speltspisende radikal rundkredsspædagog.

Så kom der alligevel en lidt tinnitusagtig hyletone ind over, for da vi nåede til torsdag og redegørelsen fra statsministeren, sagde statsministeren, og jeg citerer:

»Vi vil tilskynde skoler, der har mange fagligt svage elever, til at gøre noget, der virker for at løfte niveauet for de elever.«

Vi forstår, at der er tale om merkvalitetspulje, hvor de 100 skoler med de største udfordringer kun får flere ressourcer, hvis de kan dokumentere, at de fagligt svage elever har lært mere. Statsministeren henviser til sin såkaldte Løkkepose til sundhedsvæsenet.

Jeg har lidt svært ved at se parallellen mellem nye hofter og social mobilitet, og selv om jeg måske også indimellem bliver beskyldt for at være et talende regneark, har jeg godt nok svært ved at genemskue, hvordan den her merkvalitetspulje skal være. Et folkeskoleforløb går jo fra 0. til 9. klasse. Er det over 10 år, vi skal dokumentere, at man gør noget for eleverne og flytter dem fagligt? Nej, det er det nok ikke. Er det som Løkkeposen til sundhedsvæsenet hvert år, altså en lille test på den første skoledag og så en til på den sidste? Hvis, men kun hvis, det så er gået fremad, kan man få refunderet sine udgifter til de ekstra lærere, man har ansat. Hvis det ikke er gået frem, skal man vel afskedige dem igen. Og skulle nogle have lyst til at betrede nye stier med noget offentlig innovation, nye pædagogiske muligheder, må vi håbe, at det går godt, for hvis nogen, når de eksperimenterer, finder ud af, at noget ikke virkede så godt, er det for egen regning, for så får man ikke andel i Løkkeposen.

Men det spørgsmål, der i virkeligheden trænger sig mest på, er dog: Mener statsministeren i ramme alvor, at problemet på de udsatte skoler er manglen på motivation hos medarbejdere og elever til med statsministerens ord at gøre noget, der virker, for at løfte niveauet for de elever?

Jeg har i den seneste tid besøgt en række af de her skoler. Senest var jeg igen forbi H.C. Andersen Skolen i Vollsmose. Til statsministerens overraskelse kan jeg oplyse, at der er rigtig meget at gøre,

men der mangler bestemt ikke motivation. Her møder man kun dedikerede lærere, pædagoger, skoleledere, sågar frivillige, der giver et nap med. Her møder man en dybt professionel tilgang, hvor undervisningsdifferentiering ikke er noget, man taler om ved festlige lejligheder, men er omdrejningspunktet, så man kan lave skole for de elever, man har, med de problemer, mange af dem har og rigtig mange har med hjemmefra. Hvis ikke lærerne var motiverede for at gøre noget ekstra for børn med særlige behov, havde de for længst søgt væk fra de skoler, som statsministeren taler om.

Kl. 16:18

Derfor vil jeg sige til statsministeren, at han skal holde op med at betragte folkeskolen som en fabrik. Lad os finde sammen om ressourcerne til at gøre det bedre for de børn, der har mest brug for det. Det er den bedste investering, vi kan gøre i fremtiden. Det kræver ikke et nyt statsligt bureaukrati, it-systemer og incitamentssystemer for at finde ud af det. I Radikale Venstre vil vi gerne sætte handling bag ordene. Vi har fremlagt et forslag om at hæve pensionsalderen for dem, der er i stand til at arbejde mere, og til gengæld give bedre vilkår til de nedslidte til at trække sig tilbage. Det giver flere penge at investere for, og vi vil bruge dem på børns opvækst, uddannelse og investeringer i forskning. Vi kalder det en generationsgave, fordi det er en gave fra os, der kan, til næste generation: flere pædagoger, bedre skoler, mere kvalitet i uddannelsen og mere forskning – alt det, som betyder noget for, hvad vi skal leve af i fremtiden, og hvordan vi skal leve sammen.

Det er ikke kun løn og skat, der er afgørende for, om man vil arbejde. De fleste mennesker har det nok sådan, at en god uddannelse og de rette kompetencer også betyder noget for lysten til at arbejde, og statistikkerne viser det jo med al tydelighed. Jo bedre uddannet man er, jo bedre tilknytning har man til arbejdsmarkedet. Så regeringens ambition om en skattereform er ikke nok. Man er også nødt til at tænke på en uddannelsesreform og på forhånd være afklaret med, at den i øvrigt i lighed med en skattereform rent faktisk koster penge. Hvis man vil fremtiden, er det ikke gratis. Ud fra et princip om altid at være optimist håber jeg, at når det handler om uddannelse, betyder en ny regering også ny politik, også selv om årets finanslovsaftale mellem regeringspartierne og Dansk Folkeparti jo ikke giver meget at have den optimisme i.

Præcis som året før er der besparelser på uddannelse og lettelser på afgifterne. Billigere biler og lavere boligskat skal finansieres af de kommende generationer. Som noget helt nyt skærer man denne gang også i ydelsen til eleverne på produktionsskolerne, selv om de jo burde have en præmie for netop at holde fast i uddannelsessystemet. Så kommer det nye såkaldte uddannelsesloft, der altså betyder, at unge, der følger opfordringen til at tage en uddannelse med jobmuligheder, pludselig bliver nægtet adgang til f.eks. en professionsuddannelse, hvis de har en i forvejen. Nu må maskinmesteren ikke længere blive skolelærer, bare fordi Socialdemokratiet, Venstre og Dansk Folkeparti alligevel ikke kunne finde penge til den dagpengeaftale, de lavede sidste efterår. Jeg har sammen med FTF foreslået, at partierne bag uddannelsesloftet tager en tænkepause og finder pengene andre steder. Jeg håber, der bliver lyttet, ikke mindst af hensen til de mange unge, der lige nu oplever, at dørene smækker i lige foran dem på vej gennem uddannelsessystemet.

Optimismen bliver altså heller ikke hjulpet af, at VLAK-regeringen endnu en gang har besluttet sig for at kickstarte grønøstøsteren og hive ekstra milliarder ud af de planlagte investeringer frem mod år 2025. Til trods for at der bliver flere børn, unge og ældre i de kommende år, vil regeringen bruge færre penge på dem. Jeg er nysgerrig efter at finde ud af, hvordan man er nået frem til, at flere ord om løfter og visioner betyder færre investeringer i vores fællesskab. Det er ikke ambitiøst nok. Men Radikale Venstre er også klar til at lette skatten på arbejde, for skatten har grundlæggende været skruet forkert sammen rigtig længe med for høj skat på arbejde og automati-

ske skatterabatter, bl.a. på boliger. Nu er vi jo kommet et stykke ad vejen. Jeg er glad for den aftale, de tre regeringspartier, Socialdemokratiet, vi og Dansk Folkeparti lavede for en måneds tid siden, som var det første skridt til at få lagt skattestoppet i graven. Det var et skattestop, som har favoriseret de rigeste boligejere og har et ustabil boligmarked på sin samvittighed. Jeg vil rose partierne for efter 15 år omsider at være blevet klogere på det område.

I Radikale Venstre ønsker vi, at Danmark forbliver et åbent og nysgerrigt land over for vores omverden. Men hvis vi vil verden omkring os, må vi også give noget igen. Vi skal løfte vores del af ansvaret der, hvor vi kan. Det er ganske enkelt for fattigt, at Danmark har afvist at tage sin del af verdens kvoteflygtninge. Statsministeren fremfører, at asyltallet er det laveste i lang tid. Hvorfor så overlade til andre lande at tage de svageste flygtninge fra overfyldte flygtningelejre i nærområderne? Vi lytter interesseret til ønsket om et nyt asylsystem. Hvis man vil lade flygtninge søge asyl fra nærområderne, kræver det naturligvis en fælles EU-aftale om at løfte integrationsopgaven solidarisk. Derfor hilser vi det velkommen, hvis der reelt er tale om et kursskifte. Det er på høje tid.

Vi kunne også ønske os et kursskifte for grænsekontrollen, for de ressourcer, der anvendes, står slet ikke mål med indsatsen. Det er blevet en ordning, som alene har symbolværdi. Den er ikke anbefalet af politiet, men den koster for den handel, der burde flyde frit hen over grænserne. Grænsekontrollen gør os hverken rigere eller tryg- gere, tværtimod. Der træffes nu på tværs af den vestlige verden beslutninger drevet af frygt for fremtiden hen over hovedet på de unge, som skal leve med konsekvenserne. Det var ikke de unge briter, der stemte dem ud af EU, og det var ikke de unge, der er bragte Trump til magten. De havde stemt på Hillary Clinton. Jeg synes, at fremtiden fortjener en stemme – en klar røst, der tror på, at fremtiden er noget, vi skaber, når vi er drevet af ambitioner frem for frygt.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak. Der er ni veloplagne kollegaer, som er klar med korte bemærkninger, og den første er hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 16:24

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand.

Nu, hvor hr. Christian Juhl har sat sig i formandsstolen, påtager jeg mig om ikke det samme parti så i hvert fald lidt den samme interesse. Det handler dog ikke om verdensmålene den her gang, men om De Radikales ambitioner om udviklingsbistanden. Jeg har forstået på De Radikale, at den skal sættes op til 1 pct. af bruttonationalindkomsten. Det koster sådan i hele træskolængder 68,4 mia. kr. frem til 2025. Er det noget, der sådan skal ske over natten, og hvordan vil man i bekræftende fald eller i modsat fald skaffe finansiering hertil?

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 16:25

Morten Østergaard (RV):

Ja, det minder mig nu på en eller anden måde om en debat, vi har haft, men vi kan jo sagtens tage den igen. Vi har jo fremlagt – det gjorde vi faktisk allerede i valgkampen, dengang statsministeren kaldte det masochisme – et bud på en 2025-plan, og af den kan man se, at vi gradvist vil øge udviklingsbistanden, men ikke til 1 pct. i 2025. Dertil rækker pengene ikke.

	Kl. 16:25	unge og i uddannelse, og at vi derfor ikke har nogen forslag om en SU-reform.	Kl. 16:28
Tredje næstformand (Christian Juhl): Spørgeren.			
	Kl. 16:25	Tredje næstformand (Christian Juhl): Spørgeren.	Kl. 16:28
Jakob Ellemann-Jensen (V): Det er modtaget, og tak for det. Men jeg kan forstå, at nogle af de områder, som ordføreren står her og taler for, altså det, der handler om fremtidsinvesteringer og grøn omstilling og uddannelse, sammen med udviklingsbistanden skal have ca. 40 milliarder. Så det er rigtigt, der er jo et stykke op til de her 68,4 milliarder. Hvor stor en del skal så gå til udviklingsbistanden, og hvor højt kommer den op i 2025?	Kl. 16:25	Eva Flyvholm (EL): Jamen jeg er rigtig glad for, at der ikke er et forslag om en SU-reform fra Radikale Venstre. Det har jeg også noteret mig. Og jeg mener, at det er meget vigtigt at investere i uddannelse. Men jeg vil bare gerne lige have ordføreren til at gøre det klart og sige, at et godt uddannelsessystem ikke kun bygger på investering i uddannelse, men også på investeringer i vores SU. Kan vi ikke sige, at vi står samlet frem mod næste valg på, at der ikke skal være forringelser i SU'en? For så kan vi faktisk også få stoppet det her. Det kunne jeg godt tænke mig ordføreren sådan lige kunne give et mere klart signal om og sige, at det her også gælder, at man vil forsvare SU'en.	Kl. 16:28
Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	Kl. 16:25		
Morten Østergaard (RV): Vi vil gradvist forøge udviklingsbistanden år for år, og vi har ikke lagt os fast på, i hvilket tempo det skal være. Det afhænger jo også af de muligheder, der opstår, men det er klart, at der i vores plan er mulighed for at øge udviklingsbistanden hvert eneste år, og det vil vi gøre, hvis vi får magt, som vi har agt.	Kl. 16:26	Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	Kl. 16:28
Tredje næstformand (Christian Juhl): Jeg beklager, at jeg glemte at fortælle, at hr. Jakob Ellemann-Jensen er fra Venstre, Danmarks liberale parti. Det skal jeg nok huske næste gang. Den næste er fru Eva Flyvholm fra Enhedslisten.	Kl. 16:26	Morten Østergaard (RV): Der er jo en SU-forligskreds, som Enhedslisten ikke er en del af. Jeg anerkender helt interessen for SU-området, men man har endnu aldrig båret den langt nok, til at man var inde og tage ansvar for SU-systemet. Derfor er min grundlæggende tilgang den, at vi fortsat ønsker et bredt forlig om SU'en. Vi har ingen forslag om at forringe den. Det, vi ønsker, er at deltage i forhandlinger, der samlet set øger muligheden for at investere i uddannelse – og det foreslår vi altså at man gør – med en generationsgave fra alle os, der kan, på arbejdsmarkedet, frem for at skære i SU'en.	Kl. 16:29
Eva Flyvholm (EL): Mange tak. Vi kan jo se nu, hvordan den nye regering også holder fast i de her trusler om at ville skære ned på SU'en, for står det til Venstre, Konservative og Liberal Alliance, skal studerende jo have omkring 20 pct. mindre i SU, og de risikerer også at miste det sjette SU-år, som giver mulighed for en mere fleksibel uddannelse. Det vil sandsynligvis betyde, at færre unge kan gennemføre deres uddannelse. Det vil især ramme de unge, der ikke har nogle meget rige forældre, der kan hjælpe dem, og det vil i det hele taget gøre det svært for en masse studerende at betale deres husleje. Så jeg synes jo, at det er meget, meget vigtigt, at vi får lagt de her SU-nedskæringer godt og grundigt i graven til næste valg. Og derfor vil jeg gerne spørge hr. Morten Østergaard, som jo netop også har talt meget om uddannelse, om vi kan regne med, at vi også på SU-spørgsmålet står sammen her, og at Radikale Venstre ikke vil være med til at skære ned på SU'en, hverken i forligskredsen eller sammen med regeringen.	Kl. 16:27	Tredje næstformand (Christian Juhl): Fru Lisbeth Bech Poulsen, SF.	Kl. 16:29
Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	Kl. 16:27	Lisbeth Bech Poulsen (SF): Tak, og tak for talen. Det Radikale Venstre er jo en stor fortaler for europæisk samarbejde og ønsker mere samarbejde, også så vidt jeg kan høre på ordføreren tale. Nu skal vi på onsdag førstebehandle et beslutningsforslag fra SF om en finansskat. Det er noget, vi har diskuteret i mange år, men efter Brexit er der for alvor kommet skub i forhandlingerne. Og det forstærkede samarbejde mellem de ti lande, der samarbejder om det her, har netop også fået noget hjælp og noget input osv. fra Kommissionen, hvor vi jo har en dansk kommissær siddende. Så har det, den nye udvikling, fået Det Radikale Venstre på andre tanker i forhold til at støtte op om, at Danmark skal tilslutte sig det her forstærkede samarbejde, hvor lande som både Tyskland og Frankrig er med, for netop at sikre, at finanssektoren også kommer til at bidrage? De penge, der kommer i den danske statskasse, bliver vurderet til at være omkring 7 mia. kr. årligt, og de penge kan man jo bruge enten på velfærd eller på at sætte skatten ned eller på noget helt tredje.	Kl. 16:30
Morten Østergaard (RV): Ja, også det er vist en debat, vi har haft før, og jeg tror, jeg svarede det samme dengang, nemlig at sammen om SU'en står vi jo ikke, for Enhedslisten har jo aldrig været en del af SU-forligskredsen og har aldrig været med til at løfte ansvaret for, at vi har et fantastisk SU-system i Danmark. Man er altid mere glad for den sidste SU-model end den aktuelle. Men jeg kan sige, at for Det Radikale Venstres vedkommende er det sådan, at vi ønsker at investere i vores børn og		Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	

Kl. 16:30

Kl. 16:33

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror, jeg vil sige efter som minister at have fulgt diskussionen i kredsen af lande, der har et forstærket samarbejde, ret tæt i en periode, at hvis det er derfra, man vil finde finansieringen til sine ideer, så tror jeg, man skal væbne sig med tålmodighed, for det går helt utrolig langsomt. For de lande erkender jo det samme, som vi gjorde, nemlig at det er rigtig vanskeligt at lave en ø i EU – inden for et sted, hvor kapitalen bevæger sig frit – hvor nogle lande beslutter sig for en sådan skat, uden at andre er med. Og derfor er mit svar det samme: Nej, vi synes ikke, det giver mening at etablere et system, hvor man næsten med sikkerhed kan regne med, at aktiviteter, man havde fået i Danmark, vil havne et andet sted. Men kunne man blive enig i den brede kreds, allerhelst globalt, ville det selvfølgelig stille sagen anderledes.

Der vil jeg bare understrege, at det, jeg synes trænger sig mest på, ikke er at indføre nye skatter, men at sørge for, at de skatter, man i forvejen er skyldig, bliver betalt, at vi bekæmper skattely, og at vi samarbejder endnu stærkere på skatteområdet for at sørge for, at der ikke bliver lavet skatteaftaler som nogle af dem, vi har set nogle lande lave, bl.a. Luxembourg og Irland. Og det tror jeg sådan set er en langt hurtigere vej til at øge statens indtægter end det andet, som jeg betragter som et i hvert fald noget langsigtet projekt.

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 16:31

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen nu har ordføreren jo ikke været minister det sidste halve år, og det er her for nylig, der er kommet skub i det. Altså, det er i hvert fald det, vi hører, nemlig at på grund af Brexit, men også andre ting, er der kommet fornyet gang i forhandlingerne og diskussionerne om det. Kommissionen – og vi har jo også en dansk kommissær – er meget aktivt involveret, og så tænkte jeg, at det måske kunne gøre, at De Radikale kunne genoverveje standpunktet.

Det her handler ikke om at overbeskatte en eller anden sektor. Det handler om at lægge en mikroskat på en sektor, som i den grad er med til at destabilisere vores økonomi, når det går helt amok. Så det er ikke kun for at sige, at den sektor også skal bidrage, men det handler også om at stabilisere den del af det, som kan blive mest hysterisk – som jeg tror var de ord, Mogens Lykketoft tidligere brugte.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 16:32

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror nu nok, der er relativt delte meninger om, hvorvidt en så beskeden skat vil have den effekt. Men det, der er kernen i problemerne for de lande, der har det forstærkede samarbejde om finansskatten, er jo, hvad deres relation skal være til de lande, der står uden for, fordi de opholder sig i et område, EU's indre marked, hvor kapitalen bevæger sig frit. Derfor var det, diskussionen altid handlede om, ikke så meget, hvad der sker mellem de lande, der har det forstærkede samarbejde – det giver sig selv – men hvad der sker, når pengene bevæger sig mellem lande, der ikke er en del af det forstærkede samarbejde, og dem, der er. Det har man mig bekendt ikke fundet nogen løsning på endnu, fordi det endnu ikke er etableret sådan, at man kan udskrive skatter i andre lande.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Carsten Kudsk, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:33

Carsten Kudsk (DF):

Ordføreren snakker om, at man meget gerne vil hæve pensionsalderen. Det studsede jeg rigtig meget over, for mange steder snakker man om det grå guld, og man møder rigtig, rigtig mange steder mennesker med meget, meget lange uddannelser, altså det grå guld, som man siger virkelig er attraktivt, men som sådan set ikke kan få et arbejde.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Hvad vil De Radikale gøre, for at de her mennesker kan føle, at de kan få et arbejde, når man hæver pensionsalderen?

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 16:34

Morten Østergaard (RV):

Uanset om pensionsalderen i 2025 er 67 år eller 68 år, er det jo en helt relevant problemstilling, hvordan vi sikrer, at der også er et arbejdsmarked for vores seniorer. Det, man så kan trøste sig med, er, at det jo ikke er sådan, at der er galoperende overarbejdsløshed blandt vores seniorer på arbejdsmarkedet. Men det kan nok være rigtigt, at det kan være sværere at komme tilbage, hvis man først en gang er kommet ud.

Men det, vi så, da vi, i øvrigt i fællesskab med Dansk Folkeparti, ændrede på efterlønsaftalen, var jo, at for 90 procents vedkommende betyder det bare, at man fortsætter i det arbejde, man har. Vi har i Danmark en arbejdsløshed, der er under 5 pct. Derfor synes jeg altid, det er lidt ærgerligt, når man ligesom tager de få som gidsel for de mange.

Det, vi ønsker, er, at alle dem, der er på arbejdsmarkedet og har arbejdsevnen i behold, fortsætter et ekstra år, hvis de i dag har mere end 10 år til folkepensionsalderen. Det vil give os mulighed for at investere i deres børn og deres børnebørns opvækst.

Det tror jeg faktisk der vil være et stort ønske om, i hvert fald når man ser på de mange besparelser, som lige nu skyller ned over vores uddannelsessektor.

Men derfor skal vil selvfølgelig altid diskutere, uanset hvad pensionsalderen er, hvordan vi får de bedste muligheder for vores seniorer på arbejdsmarkedet.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 16:35

Carsten Kudsk (DF):

Som jeg skal tolke svaret fra ordføreren, er det sådan, at hvis vi har nogle mennesker, som i forvejen har et meget fysisk hårdt arbejde og er nedslidte, så skal de jo have den her hurtigere førtidspension, som man har mulighed for i dag.

Men har man så planer om at gå ud til arbejdsgiverne og virksomhederne og indføre kvoter og sige til dem: I bliver nødt til at beholde jeres medarbejdere?

For der er eksempler på, at folk, der bliver 59 år eller 60 år, bliver fyret, og så kan de få et eller andet konsulentjob af 1 års varighed.

Så jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvordan vil man sende et signal, også til arbejdsgiverne, om, at de her mennesker skal I sørge for at beholde noget længere, fordi man vil hæve pensionsalderen?

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:36

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan nok blive lidt i tvivl om, hvor mange af dem med hårdt fysisk arbejde, der bliver fyret og får tilbudt et 1-årigt konsulentjob.

Men ikke desto mindre synes jeg stadig væk, at problemstillingen er relevant nok. Lad mit bare give et enkelt eksempel fra min ordførtale.

Lad os sige, at man beslutter sig for, at man med Dansk Folkepartis stemmer siger til folk, der har en uddannelse, og gerne vil tage en anden, at det er sådan, at der ikke bare skal være loft over at få uddannelsen. Nej, man kan ikke engang, hvis man havde pengene til det, selv få lov at betale for den. Det er jo det lovforslag, som Dansk Folkeparti vil stemme igennem herinde.

Hvis man gør det, forhindrer man mennesker i at omskole sig, og det er jo lige præcis det, der ellers er brug for hos folk, der har et arbejde, de godt kan se de ikke kan gå med, indtil de skal på pension, uanset om det så er, når de er 67 år eller 68 år.

Derfor synes jeg, at Dansk Folkeparti skulle diskutere med sig selv, om ikke man er godt og grundigt i gang med at forringe mulighederne for netop dem, der har allermost brug for det.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Rasmus Jarlov, Konservative Folkeparti.

Kl. 16:36

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne spørge lidt til De Radikales udlændingepolitik, hvor Konservative og Radikale ligger ret langt fra hinanden.

Jeg har aldrig rigtig kunnet forstå, hvordan De Radikale kan være så ubekymrede over den store ikkevestlige indvandring, som har ændret Danmark ganske dramatisk over de senere årtier.

Det, jeg gerne vil vide, er, hvor smertegrænsen går for Radikale Venstre. For jeg har aldrig hørt Radikale Venstre sætte et tal på. Altså, hvor mange mener man, at vi kan tage om året i Danmark, for at det er bæredygtigt? Hvor stort et antal ikkevestlige indvandrere mener Radikale Venstre vi kan håndtere i Danmark, for at integrationen stadig væk skal kunne fungere?

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:37

Morten Østergaard (RV):

Tak for det spørgsmål. Også det er jeg i god vane med at svare på, kan jeg vist roligt sige.

Men det er rigtigt, at hr. Rasmus Jarlov aldrig har hørt sådan et tal hverken fra mig eller nogen som helst anden i debatten. Jeg har diskuteret det med hr. Kristian Thulesen Dahl, med fru Mette Frederiksen og med statsministeren – alle som en – og der er ingen, der har sådan et tal. Og det er, fordi det jo er et meningsløst spørgsmål.

Altså, taler vi om indiske computeringeniører? Er det dem, hr. Rasmus Jarlov har i tankerne som nogle, der ligesom skal et loft på for, hvor mange vi kan klare?

Så synes jeg, man skulle tage at invitere den konservative erhvervsklub, vi jo godt kender – C-Business, eller hvad den hedder –

til et møde og så spørge virksomhederne, om de synes, det er et problem, at der er blevet lavet begrænsninger på at tiltrække dygtige, velkvalificerede folk uden for Europas grænser til de danske virksomheder. Spørg, om der er vækst i muligheden for at tiltrække udenlandsk arbejdskraft, også selv om det vil vise sig i den statistik om ikkevestlig indvandring, som hr. Rasmus Jarlov taler om.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 16:38

Rasmus Jarlov (KF):

Så lad os gøre det meget konkret. Det er jo rigtigt, at der er forskel på, hvor mange vi kan tage, afhængigt af hvilken type det er og hvor meget de bidrager med til samfundet og hvordan de har det med at falde til osv.

Men hvis vi nu tager udgangspunkt i den migrationsstrøm til Danmark, der har været de sidste 3-4 år. Og der ved vi godt nogenlunde, hvordan sammensætningen er sådan rent uddannelsesmæssigt og i forhold til baggrund, alder, køn osv.

Hvis vi kigger på den strøm, hvor stor kan den være efter Radikale Venstres opfattelse? Hvor stort et antal kan Danmark tage imod om året, for at det stadig væk er bæredygtigt og ikke ødelægger sammenhængskraften og ikke giver nogle sociale spændinger i Danmark, som vi ikke kan overskue?

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:39

Morten Østergaard (RV):

Jamen hr. Rasmus Jarlov: Vi står i den største humanitære katastrofe siden anden verdenskrig. Hvis det var muligt, at landene selv bestemte, hvor mange asylansøgere de fik, så er jeg overbevist om, at vi ikke havde sat en eller anden form for Danmarksrekord i 2015, efter at vi endda havde fået en regering understøttet af Det Konservative Folkeparti, som var valgt på, at der skulle være et akut asylstop. Og aldrig har vi fået så mange flygtninge, som efter at have fået en regering, der var blevet valgt på at ville lave et stop. Og det er jo, fordi det handler om, hvor mange flygtninge der er i verden.

Jeg ved ikke, om det er Det Konservative Folkepartis opfattelse, at det skal vi se stort på, altså at det er ligegyldigt, hvor mange flygtninge der er, i forhold til hvor mange vi tager i Danmark.

Det er en større udfordring at integrere flere, antallet betyder noget. Men det betyder også noget, at man tager ansvar for den verden, man lever i. Og det synes jeg egentlig også burde være en konservativ dyd.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Christina Egelund fra Liberal Alliance.

Kl. 16:40

Christina Egelund (LA):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Mit spørgsmål er overhovedet ikke polemisk ment, det er fuldstændig bundet i nysgerrighed og oprigtig interesse. I regeringsgrundlaget beskrives et nyt asylsystem, hvor man skal afsøge området for europæiske alliancepartnere med henblik på at indrette asylsystemet på en anden måde, altså på en – synes vi i Liberal Alliance – mere konstruktiv og mere rationel måde, hvor hensigten er at få stoppet trafikken hen over Middelhavet, så der søges asyl i et tredje land.

Mit spørgsmål er: Er det en indsats eller en retning, som Det Radikale Venstre er enig i og vil bakke op om?

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:40

Morten Østergaard (RV):

Jeg berørte det kort i min ordførertale, og det gjorde jeg, fordi vi med interesse har fulgt diskussionens udvikling. Hvis det, man foreslår for at undgå de tragiske ting, vi ser i Middelhavet og Det Ægæiske Hav, er, at der så skal kunne søges om asyl fra nærområderne til de store flygtningekatastrofer, så synes vi, at tanken er interessant, men det fordrer nok, at der opnås enighed om, hvordan EU i fællesskab håndterer de flygtninge, der så får asyl. Hvis et enkelt land gjorde det, ville det jo formentlig, tror jeg, skabe et relativt stort pres på det ene land.

Derfor vil det jo kræve det, vi har plæderet for hele vejen igennem, nemlig en fælles europæisk tilgang til den flygtningestrøm, og har man det, vil vi også foretrække, at sagerne behandles, før folk sætter livet på spil. Det er nok i den rækkefølge, det skal tages, og hvis det – det var også det, jeg sagde – er udtryk for et reelt kursskifte, hvor man indtager den, synes jeg, for Danmark helt åbenlyst mere interessante position, nemlig at samarbejde mere med de andre EU-lande om at håndtere flygtninge, så stiller vi os selv bedre, vi stiller flygtningene bedre, og vi stiller Europa samlet set bedre.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Marcus Knuth, Undskyld, vi får et spørgsmål mere fra spørgeren, værsgo.

Kl. 16:42

Christina Egelund (LA):

Tak. Jeg mener, man sagtens kan gennemføre det her uden nødvendigvis at ensrette asylreglerne i Europa. Jeg kan sagtens forestille mig et center i et tredjeland, hvor man søger om asyl. Der kan så være et sted, hvor man søger asyl i Danmark, så kan der være et andet sted, hvor man søger asyl i en gruppe lande, som er blevet enige om ens asylregler.

Så bare for at opklare, hvad det er, der er tanken i det, vil jeg sige, at det jo ikke nødvendigvis kræver en ensretning af vores asylregler, men at man gør håndteringen mere rationel.

Jeg håber, at Det Radikale Venstre med den opklaring stadig væk vil bakke op om en ny retning og en ny kurs for asylhåndteringen, for det er der behov for, og det tror jeg vi er enige om.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 16:43

Morten Østergaard (RV):

Man kan sige det sådan, at hvis det har et humanitært sigte, der handler om at undgå, at folk bliver taget af dage i forsøget på at komme væk fra nærområderne, og hvis den eneste mulighed er at kaste sig i armene på menneskesmuglere, så er vi altid interesseret i det. Hvis det handler om at se, om man kan tørre opgaven med flygtninge af på andre lande, så er det knap så heroisk, må man sige, og der vil jeg bare indtil videre lægge til grund, at det nok stadig væk er sådan, at vi vil behandle asylansøgninger efter flygtningekonventionen, men sådan en er der jo ikke for hvert land, der er kun én samlet konvention.

Jeg tror stadig væk, at anerkendelsesprocenten i Syrien er tæt på 90, og hvis ikke man er enige om at fordele dem, så tror jeg i hvert fald ikke, vi skal regne med, at det er vejen til færre asylansøgere i Danmark, for jeg tror måske nok, at vi ville være et interessant land at komme til, da vi har relativ lav arbejdsløshed og høj social tryghed.

Derfor vil jeg sige, at det nok alligevel er klogest at gøre det sammen med andre EU-lande, der har en fælles forståelse af, hvordan man griber det an for at løfte det i flok, i stedet for at det bliver tilfældighederne, der råder.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så fik vi kæmpet os frem til hr. Marcus Knuth fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:44

Marcus Knuth (V):

Mange tak. Og tak til ordføreren. Jeg står her med ordføreren forslag til vedtagelse, og det er jo interessant læsning. Der står nemlig ikke særlig meget konkret i det. Der står noget om, at vi skal styrke vores unikke samfundsmodel og ting, som jeg tror vi alle sammen kan være enige i, men der står ikke noget om de centrale områder, f.eks. asylområdet. Det har vi netop set hvor meget fylder her i salen, og det undrer jo så, at det slet ikke er blevet nævnt. Er det, fordi de røde partier – der er desværre kun tre, der er fælles om det her forslag til vedtagelse – ikke kan blive enige om det? Er det, fordi man ligger for langt fra hinanden?

Kl. 16:44

Morten Østergaard (RV):

Det skyldes jo, at der desværre ikke er noget nyt under solen fra regeringens side på det område. Det, der er nyt, og som vi derfor har hæftet os ved, er, at man over en relativt kort periode er kommet til en anden vurdering af, hvad behovet for at investere i fællesskabet er. Jeg ved ikke helt, hvad forklaringen er. Det kan være, at vi bliver klogere senere på dagen, når statsministeren kommer på talerstolen. Jeg synes i hvert fald ikke, at hr. Jakob Ellemann-Jensen var i stand til rigtig at forklare det – altså hvad det er, der gør, man ikke længere mener, det er nødvendigt at investere i det offentlige sektor, når demografien er, som den er.

Det synes vi er vigtigt at få sat fingeren ned på, for vi vil jo rigtig gerne samarbejde med regeringen om at lave nogle reformer, der øger vores råderum – det er jo dem, jeg har talt om her – for så kan vi investere i uddannelse. Men hvis man vil føre en økonomisk politik som den, regeringen har lagt op til, vil det betyde, at de besparelser, der lige nu regner ned over vores uddannelsesinstitutioner, vil fortsætte i uendelige tider, altså fordi alene den demografiske udvikling vil sluge de ressourcer, man har afsat til den fælles velfærd.

Det er derfor, jeg synes, det er vigtigt at få afprøvet den her diskussion. Altså, hvis vi tager de beslutninger, skulle vi så ikke være enige om, at målet ikke er bare at vedligeholde eller udhule den nuværende velfærd, men at målet faktisk er at udvikle den, sådan at vores børn og unge får en bedre fremtid?

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 16:46

Marcus Knuth (V):

Nu var det jo asylområdet, jeg spurgte ind til, og det gjorde jeg bl.a., fordi ordføreren tidligere har sagt, at der skal være en forhandling om udlændingepolitikken, hvis man hypotetisk i fremtiden skulle kunne pege på Mette Frederiksen som leder af en regering. Kan ordføreren bare lige præcisere det? Altså, kan ordføreren garantere, at

før De Radikale skulle kunne pege på Mette Frederiksen, ville der skulle komme lempelser på udlændingeområdet?

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:46

Morten Østergaard (RV):

Altså, jeg tror ikke, der er noget nyt i, at Det Radikale Venstre peger på fru Mette Frederiksen som statsminister. Det, jeg har sagt, er, at vi jo gør det, fordi vi ønsker en anden politik på en lang række områder, også på udlændingeområdet. Derfor forventer vi selvfølgelig, at vi får en god drøftelse om det på det tidspunkt, og vi har da en vis erfaring med, at så finder vi en fælles vej – ikke en vej, der er vores i et og alt, men som på en eller anden måde er et kompromis mellem de synspunkter, der er. Det er ikke ulig det, vi har set de seneste uger, mellem de tre partier, der nu danner regering. Så det skulle heller ikke være uvant for Venstre.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 16:47

Pelle Dragsted (EL):

Tak. En af de ting i det nye regeringsgrundlag, som måske kan bekymre allermost, er den her intention om at udlicitere vores velfærd til sådan nogle private velfærdskoncerner, altså at lade private koncerner komme ind og tjene penge, trække profit ud af vores børnehaver og plejehjem osv. Det Radikale Venstre har jo historisk været meget kritisk over for det. Dengang VK-regeringen ville privatisere børnehaverne, udtalte De Radikales fru Lone Dybkjær:

»... vi synes ærlig talt, at det er helt utroligt, at vi nu pludselig for kommunale penge skal begynde at lade private tjene penge og så lade dem trække pengene ud. Det var sådan set helt acceptabelt, hvis de blev i børnehaven. Jeg har ikke noget imod private institutioner. Jeg er ikke ideologisk på den måde. Men jeg er imod, at private mennesker kan trække penge ud ...« .

Altså ja til selvejende institutioner og den slags, men nej til profitbørnehaver.

Egentlig vil jeg bare spørge, for jeg tror, det bliver et stort politisk spørgsmål i de kommende år: Er det stadig De Radikales holdning, nemlig nej til profit i børnehaver og på plejehjem, altså at i den borgernære velfærd skal man ikke kunne komme ind og trække de penge ud, som skatteyderne investerer i kvalitet og ansatte, og føre dem ud til f.eks. en ejerkreds eller en kapitalfond eller aktionærer, eller hvad det nu kan være? Er det stadig Det Radikale Venstres holdning, som det var dengang?

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:48

Morten Østergaard (RV):

Ja, det er bestemt en diskussion, vi har haft rigtig mange gange. Jeg har også som økonomi- og indenrigsminister haft lejlighed til at offentliggøre tal for, hvordan kommunerne bruger private aktører i velfærden, og hvor stor udliciteringsgraden er. Og det viser sig, at det særlig er herinde i Folketingssalen, at det bliver et ideologisk spørgsmål, for ude i den virkelige verden er det jo typisk de socialdemokratiske borgmestre, der udliciterer mest.

Derfor har jeg det sådan, at jeg synes, at det spørgsmål må man forholde sig til i den enkelte kommune: Hvad er det for nogle aktø-

rer, man vil drage ind? Vil man drage dem ind til rengøring, vil man drage dem ind til noget andet, så må man gøre det. Det vil jeg ikke tvinge ned over hovedet på nogen. Men vi har ikke nogen forslag om at ændre i lovgivningen på det område, hvis det er det, der siges til.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 16:49

Pelle Dragsted (EL):

Okay, selv om I stemte imod lovforslaget dengang, accepterer I i dag, at man kan gå ind, hvis kommunerne ønsker det, og etablere profitbørnehaver. Det kunne være ISS, som drev alle børnehaverne i en kommune. Når jeg spørger, er det jo, fordi vi har lidt af et skrækkesejtel fra Sverige, hvor man virkelig åbnede op for det her med nogle meget, meget voldsomme konsekvenser både for kvaliteten, men også på den måde, at der røg millioner af kroner i skattely. Men jeg noterer mig, at Det Radikale Venstre ikke længere er imod det. Så langt, så godt.

Det, jeg så også kan høre, er, og det er jeg rigtig glad for, at som jeg forstår det – og det vil jeg gerne have bekræftet – ønsker man ikke, at kommunerne skal tvinges til det her. For det, der ligger i regeringsgrundlaget, er jo, at man vil indføre obligatoriske måltal, og det handler om, man vil ud og have de her store bundter, sådan at det rigtig bliver interessant for de store koncerner at komme ind. De er jo ikke inde i dag. De private børnehaver er typisk ideelle små lokale børnehaver. Vi har ikke koncernerne inde.

Men er det De Radikales holdning, at man ikke støtter de obligatoriske måltal for at lade de private komme ind og tjene penge på vores børnehaver?

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:50

Morten Østergaard (RV):

Det var jo os, der afskaffede det, da vi sad i regering, og det gjorde vi, fordi vi ikke bryder os om den type af tvang. Altså, jeg har ofte haft diskussionen med nogle af de aktører, der er der, og som jo er rigt til stede i kommunerne. Hr. Pelle Dragsted får det til at lyde, som om der ikke findes private aktører i vores daginstitutioner, men jeg tror, at i langt de fleste af vores daginstitutioner er der private involveret i hvert fald i rengøring og nogle steder i madlavning osv. Og jeg har bare ikke den der ideologiske måde at skelne på.

Men jeg kan sige, at jeg ikke synes, man skal tvinge kommunerne til det. Jeg synes, kommunerne skal træffe deres egne beslutninger, og jeg kan se, at når man kigger ud i den virkelige verden, derude, hvor de beslutninger træffes, så er det ikke et ideologisk spørgsmål, for det er faktisk sådan, at de socialdemokratiske borgmestre er dem, der udliciterer allermost.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jacob Mark, SF.

Kl. 16:51

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Nu talte den radikale partileder om folkeskolen, og den vil jeg straks gribe. Det er et område, der ligger mig nært. Jeg synes, det er spændende, og vi snakker for lidt om det. Noget af det, der bliver snakket om i folkeskoledebatten, er jo de her skoledage og længden af dem. Der er mange kommuner, hvor skolerne har så lange dage, at det faktisk bryder med de intentioner, vi havde, fordi

man skemaplanlægger på en forkert måde. Vi har i SF forsøgt at samle et flertal i forligskredsen for, at det skal være lettere at gøre skoledagene lidt kortere, hvis man til gengæld har to voksne i de resterende timer. Jeg har desværre haft lidt svært ved at få Det Radikale Venstre med på ideen. Er det en idé, som De Radikale måske i fremtiden kunne se sig lidt mere åben for?

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:52

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, at en af de meget væsentlige intentioner, der var med skolereformen, var ønsket om at give et langt større frirum ude på den enkelte skole, og for så vidt ude i det enkelte klasselokale, til selv at tilrettelægge tingene, men det er noget af det, der er gået fløjten i implementeringen. Det er blevet en slags skoleforvaltningsreform, hvor der bliver styret langt mere, end nogen havde intention om.

Jeg tror, at den diskussion, som hr. Jacob Mark henviser til, er spørgsmålet om den understøttende undervisning, hvor det, vi står vagt om, er intentionen om den åbne skole, altså en skole, hvor lokalsamfundet bliver draget ind, og hvor man aktivt drager ud. Og det kræver jo også, at der er nogle timer til det. Derfor er det sådan set med den intention, ikke med ønsket om, at der ikke skal være to lærertimer. Det må der meget gerne, og vi vil også gerne prioritere flere ressourcer til det, men vi er optaget af, at intentionerne om den åbne skole bliver til noget. Og derfor vil man også på vores finanslovsforslag se, at vi har afsat flere hundrede millioner kroner til at bidrage til, om jeg så må sige, at smøre kæden for den del af skolereformen, hvor det helt åbenlyst halter.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 16:53

Jacob Mark (SF):

Den åbne skole er en rigtig god idé, men mange steder lader det sig ikke rigtig gøre, fordi der ikke er ressourcer nok til det. Og det, der er rigtig godt, synes jeg, ved den her idé om at gøre dagene lidt kortere for så til gengæld at have to voksne med, er netop, at der så er ressourcer til at invitere folk ind i skolen, men også til, at man kan komme ud af skolen og besøge institutioner. Man skal jo være to voksne for at tage ud. Det, som vi konkret foreslår, er, at man lægger det frit ud til skolerne at sige: Hvis vi gerne vil gøre skoledagen 1 time kortere for til gengæld at have to voksne i timerne, må vi gerne det. I dag er det kommunalbestyrelsens ansvar.

Er det noget, De Radikale vil være med til, netop at give skolerne den fleksibilitet?

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:53

Morten Østergaard (RV):

Det, vi har lagt op til i vores finanslovsforslag, er jo med lidt med det samme formål, men ad en anden vej. For vi har afsat ressourcer til, at man rent faktisk kan bruge den tid, der var afsat til det, til bl.a. at gøre ideerne om den åbne skole til virkelighed. Så det er en anden vej at gå, kan man sige, for at nå det samme mål. Men jeg tror egentlig ikke, uenigheden er større, end at det kan vi snakke os til rette om.

Det, vi har et ønske om, er grundlæggende at give så meget frihed som muligt ude på den enkelte skole, ude i det enkelte klasseværelse, men i respekt for, at der sådan set var en mening med, at vi ønskede en åben skole, og at vi ønskede en varieret skoledag. Derfor er vi lidt opmærksomme på, at vi ikke træffer beslutninger, der gør, at man bare komprimerer det hele og ser stort på det med, at der skulle være bevægelse hver eneste dag, og ser stort på det med, at vi skulle have lokalsamfundet ind. Det vil vi være sikre på vi også får med.

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak. Så tager vi en forrygende blå slutspurt, der er nemlig tre Venstrefolk, som stadig væk ønsker ordet. Vi starter med den første, og det er hr. Jakob Engel-Schmidt fra Venstre.

Kl. 16:54

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak. Formanden glemte at sige Danmarks liberale parti, men det er åbenbart kun ved særlig udvalgte lejligheder.

Jeg vil gerne rose Det Radikale Venstres politiske leder hr. Morten Østergaard. Den anden dag så jeg partiets julekort på de sociale medier, og der gik op for mig, at man faktisk har humor. Det kom som en fuldstændig overraskelse, og det er jo glædeligt, at vi, når vi nærmer os hjerternes fest, kan konstatere, at der trods alt også gemmer sig en humoristisk person i midten af dansk politik.

Jeg har nu også altid betragtet hr. Morten Østergaard som en mand, der var særlig påpasselig med at ramme fakta. Derfor er jeg lidt ked af nogle af de bemærkninger, hr. Morten Østergaard startede med at fremføre i sin ellers udmærkede ordførertale. Den første drejer sig om den grundskyld, der jager og plager mange af de helt almindelige mennesker, der bor i landets kommuner. Tag f.eks. en 140 m² villa i Lyngby-Taarbæk, hvor grundskylden er steget med 180 pct. over de sidste 6-8 år. Det kan man mene er fair, men jeg er nødt til at spørge hr. Morten Østergaard, hvordan man mener, at en fastfrysning af grundskylden, så man også til næste år kun betaler 45.000 kr., er et generationstyveri.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:56

Morten Østergaard (RV):

Tak for de pæne ord. Det er rigtigt, vi prøver i almindelighed at holde det lidt skjult, at vi har humor, men en gang imellem lader det sig simpelt hen ikke undertrykke. Men jeg tror, at det med grundskylden skal man nok alligevel lade være med at spøge med. Det har jeg erfaring for. Grunden til, at det er lidt sjovt, at netop hr. Jakob Engel-Schmidt spørger, er jo, at da jeg i valgkampen foreslog, at vi skulle lade alle boligskatterne følge med prisudviklingen i stedet for det, folk havde oplevet, nemlig den galoperende grundskyld, som jo kom under det skattestop, som også hr. Jakob Engel-Schmidt har stået vagt om som det eneste saliggørende for boligejernes tryghed, så sagde jeg: Nej, skal vi ikke bare lade den følge med priserne? Og så skal jeg love for, at reaktionen kom prompte: Der var ingen grænser for, hvilken usikkerhed det skabte for boligejerne.

Nu har vi så fået et udspil fra Venstre, mens man stadig væk var alene i regering, og hvad foreslår man? Jo, man foreslår minsandten det samme, dog plus at man også vil have lidt af boligejernes værdistigning med den indefrosne del af ejendomsværdiskat og grundskyld. Dertil har vi så sagt, at hvis regeringen vil gå så hårdt til boligejerne, så må vi jo tage det med, og det vil vi så godt også lægge stemmer til.

Derfor er min pointe jo sådan set bare, at det jo ikke er det, at man fastfryser grundskylden, man kunne jo bare have skyndt sig at lave den aftale, vi har talt om, og indfase den lidt hurtigere. Nej, det er jo dér, hvor man tager pengene fra, at generationstyveriet sker, vil jeg sige til hr. Jakob Engel-Schmidt. Det er jo det, at det er fra alle landets gymnasier, alle landets hf-uddannelser, alle landets videregående uddannelser, htx og hhx, alle dem, der lige nu sidder og vender hver eneste 25 øre, fordi man besluttede sig for, at nu skulle grundskylden fastfrys. Og ja, det er et generationstyveri.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 16:57

Jakob Engel-Schmidt (V):

Ja, hermed er en ny definition af ordet generationstyveri opstået. En 180 pct.s skattestigning bliver et generationstyveri, hvis den også næste år er på 180 pct. Det bliver vi nok ikke enige om, hr. Morten Østergaard, og det er såmænd heller ikke meningen.

Jeg glæder mig over den nyfundne humor og er nødt til at spørge ind til et andet element i den politiske leders ellers så udmærkede tale. Hr. Morten Østergaard nævnte, at det var et stort problem, at man havde sænket ydelsen på landets produktionsskoler. Er ordføreren ikke rar at fortælle mig, hvordan det kan være et problem, at ydelsen nu bliver højere, hvis man som produktionsskoleelev tager en erhvervsuddannelse og får elevløn? Før var den ydelse, man fik, højere på en produktionsskole end den, man kunne få, hvis man gik videre til en erhvervsuddannelse. Hvor er logikken i det?

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 16:58

Morten Østergaard (RV):

Jeg ved ikke, hvor meget tid hr. Jakob Engel-Schmidt har brugt på landets produktionsskoler. Det er en helt særlig målgruppe, vi taler om, og – apropos generationstyveri – så udvælger man sig den målgruppe, som får en produktionsskoleydelse, fordi man betragter opholdet på den produktionsskole, de kommer på, som at de møder og har en fuld 37 timers arbejdsuge. Det har man selvfølgelig også, hvis man er ude som lærling, men ikke desto mindre er pointen her jo i forhold til den SU, man ellers normalt sammenligner med, at det her jo er en offentlig ydelse, som de ikke kan supplere ved siden af med en indtægt, som enhver SU-modtager kan. Derfor synes jeg, at produktionsskoleelever er rigtig dårlige at bruge til at finansiere en fastfrysning af grundskylden eller billigere biler, eller hvad det nu er, man har brugt pengene til.

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der skal ikke være forskel på Venstrefolk. Tak til hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre, Danmarks Liberale Parti. Vi går til den næste person fra samme parti, fru Jane Heitmann. Værsgo.

Kl. 16:59

Jane Heitmann (V):

Undskyld, nu glemte formanden vist at sige, hvor jeg kom fra. Jeg har et spørgsmål til den radikale ordfører, som går på, at ordføreren tidligere har udtalt til Berlingske Tidende, at Socialdemokratiets 2025-plan ikke er egnet til at udgøre et økonomisk grundlag for en eventuel ny regering. Jeg vil godt bede ordføreren om at uddybe, hvad det er, der gør planen uegnet.

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:00

Morten Østergaard (RV):

Det er, fordi min opfattelse er, at hvis man skal løse de opgaver, der står foran os, så kræver det et større råderum end det, der er etableret i forvejen. Så kræver det, at man finder veje til at kunne øge budgetterne på vores uddannelsesinstitutioner og i vores daginstitutioner, for de forandringer, vi står over for, kræver, at vi investerer i den kommende generation. Hvis man ønsker at skærme fremtidige generationer mod klimaforandringer, kræver det, at vi investerer i den grønne omstilling. Og det er derfor, at jeg har sagt, at med de ambitioner, som jeg ved en ny SR-regering ville have, ville det også kræve en økonomisk politik, der skabte et større råderum, og derfor er det for os ambitionerne, der driver værket, og konklusionen om, at der skal mere til end det råderum, der er skabt.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:01

Jane Heitmann (V):

Vil ordføreren ikke lige uddybe helt konkret, hvor det er, at man ikke er ambitiøs nok. Hvor er det, at Socialdemokratiet er uambitiøs?

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:01

Morten Østergaard (RV):

Jo, men det bliver repetition. Det, der er grundlaget for vores 2025-plan, er jo ønsket om at kunne investere mere i opvækst og uddannelse for børn og unge. Det kræver et større råderum. Og det er det, vi vil opnå bl.a. med vores pensionsreform. Hvis ikke man vil lave reformer eller på anden vis øge råderummet, kan man jo heller ikke tillade sig at have de samme ambitioner. Det er ambitionerne, der er til forskel, og de vil være nødt til at være høje efter min mening, og derfor er man også nødt til at finde vejen til at skabe råderummet. Den har vi anvist, og det er jo ikke sikkert, det nødvendigvis lige bliver, som vi har sagt, men jeg er helt overbevist om, at uanset hvem der sidder i regering, vil man sande, at det råderum, der er skabt, ikke slår til.

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så kommer vi til den sidste korte bemærkning, og det er fra fru Anni Matthiesen fra Venstre, Danmarks liberale parti. Værsgo.

Kl. 17:02

Anni Matthiesen (V):

Tak, hr. formand. Jeg vil gerne lige holde lidt fast i det, som min kollega var inde omkring, altså spørge lidt nærmere ind til det med råderummet. Det er jo typisk, at vi her i ordførertalerne hører rigtig meget om, hvad man gerne vil investere i, hvad det er, man gerne vil bruge penge på, og det har De Radikales ordfører jo også været inde omkring. Men kunne ordføreren komme lidt nærmere ind på, når nu man rigtig gerne vil samarbejde med den nuværende regering om at finde det her ekstra råderum, om det så udelukkende skal ske via pensionsreformer, eller vil ordføreren løfte sløret for, hvor man ellers kan finde det her råderum?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:03

Morten Østergaard (RV):

Da jeg foreslog, at vi skulle holde op med bruge vores penge på løbende skatterabatter til boligejerne og vi skulle hæve pensionsalderen 5 år tidligere end planlagt, var den nuværende statsminister jo formand for et oppositionsparti, og da betragtede han det som den rene masochisme. Derfor synes jeg måske nok, det lidt bliver et stift stykke, hvis jeg så skal stå her i dag og skydes i skoene, at jeg ikke er villig til at tale om, hvor pengene skal komme fra. Altså, det rækker selv min humor ikke til, vil jeg sige.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:03

Anni Matthiesen (V):

Jeg ved jo, at ordføreren har humor, og det holder jeg også selv rigtig meget af. Men jeg kunne alligevel godt tænke mig, at ordføreren bare kunne nævne et par eksempler mere på, hvor man kan finde råderummet til alle de investeringer, som jeg kan høre at ordføreren gerne vil foretage.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:04

Morten Østergaard (RV):

Hvis regeringen kunne finde modet til at tage et helt skridt i stedet for et halvt skridt i 2025 med hensyn til tilbagetrækning, ville der sådan set ikke være behov for at lave en SU-reform, som jo var noget af det, der skilte vandene lidt i forhold til Venstres helhedsplan. Og det er jo en ærlig sag for os, synes vi, at vi har været der på SU-området.

Vores forslag er derfor, at vi med henvisning til den ændrede levealderprognose siger, at vi alle sammen skal arbejde 1 år ekstra, hvis vi har mere end 10 år tilbage på arbejdsmarkedet. Så kan vi investere 1 mia. kr. ekstra hvert eneste år frem til 2025 i vores uddannelsessystem. Så ja, det er primært det, vi ser det, men vi kommer jo til alle de forhandlinger, regeringen indkalder til. Og i hvert fald vil jeg sige, at vi især glæder os til den forhandling, hvor vi skal lægge skattestoppet endegyldigt i graven.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så siger vi tak til hr. Morten Østergaard fra Radikale Venstre, Danmarks Socialliberale Parti, og går videre til SF, fru Pia Olsen Dyhr.

Og inden hun får ordet, vil jeg gerne meddele, at vi heroppe fra formandsbordet påregner, at vi holder en aftenpause fra kl. 18 til kl. 19. Det er mere af hensyn til jeres planlægning.

Værsgo, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 17:04

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak til statsministeren for hans åbningsredegørelse. Det vil måske overraske nogle, men på mange punkter er jeg faktisk ret enig med statsministeren. Jeg er nemlig enig i statsministerens beskrivelse af tingenes tilstand og ønsker for fremtiden.

Kl. 17:05

Danmark er et godt land at leve i, et af verdens bedste – et land, som andre ser på med anerkendelse. Der er for det meste tillid, respekt og samarbejde. Vi skal naturligvis værne om vores velfærdssamfund, vi skal have gang i investeringerne og skabe flere gode job i hele landet. Jobskabelse er en af de gode grunde til, at vi skal fastholde og måske mere konkret generobre den grønne førerposition.

Statsministeren har så også ret i, at vi har brug for det europæiske samarbejde, samtidig med at vi skal være kritiske, når det udfordrer vores samfundsmodel. Internationalt samarbejde og globalisering er til fordel for Danmark, men det er ikke alle danskere, der nyder godt af fordelene, f.eks. når de mister deres gode job eller presses af social dumping.

Det er også rigtigt – det er lidt svært for mig her at stå og rose statsministeren igen og igen, men jeg er glad for, at han sidder her nu og kan høre efter – at der brug for et kæmpe løft af vores uddannelsessystem, fra folkeskole til efteruddannelse. Der er brug for mere tryghed, både økonomisk, men også i forhold til skudepisoder og anden vold. Vi skal sætte alt ind på, at mennesker ikke bliver sorteret fra, og hjælpe de mennesker, der får et knæk og ryger ned og ud.

Men der er altså også ting, som jeg synes statsministeren helt undlader at tale om i sin tale, f.eks. fattigdom. Der bliver flere fattige i Danmark. Køen har aldrig været længere til julehjælpen. Det undergraver i høj grad mange af de ting, statsministeren taler om som det gode ved Danmark. For fattigdom og risikoen for at ende i fattigdom er jo lige præcis det modsatte af økonomisk tryghed. Måske betyder fattigdommen også øget kriminalitet og dermed mindre tryghed for os alle sammen.

Statsministeren talte heller ikke om den stigende ulighed, der, som jeg ser det, i høj grad udfordrer den tillid, respekt og vilje til samarbejde, som statsministeren med rette lovpriser. Ja, Danmark er stadig væk et af de mest lige lande i verden, men kun fordi uligheden også stiger i mange andre lande.

Det var heller ikke mange ord, statsministeren fik sagt om klimakrisen. Vi har haft en regering, der hidtil har smykket sig med betegnelsen grøn realisme, men som jo har praktiseret sort mangel på realisme. For klimakrisen er en realitet.

Der, hvor det for alvor går galt for statsministeren, er, hvor hans ofte udmærkede ønsker for fremtiden skal omsættes i politik. For det bliver til en politik, der peger i den helt modsatte retning. Sådan var det under den skrøbelige Venstre-regering, og sådan vil det, bedømt ud fra statsministerens redegørelse for regeringsgrundlaget, være for den nye taburetregering. Faktisk er statsministerens tale en ren Dr. Jekyll and Mr. Hyde-tale. Dr. Jekyll taler om de pæne visioner, og Mr. Hyde kommer så med en politik, der peger i den modsatte retning.

Jeg tror ikke på, at vi når visionen om et mere rigt og trygt Danmark ved at forære en hjemløs en halv pattegris, selv om jeg virkelig helt ind i mit hjerte synes, det er sympatisk, at statsministeren har engageret sig i en tidligere hjemløs, Jørgens, skæbne. Men hvad med alle de andre hjemløse og fattige i det her land? Her må jeg bare sige, at statsministerens politik medfører, at endnu flere lider den samme skæbne som Jørgen.

Kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen truer med at smide fattige børnefamilier ud af deres bolig, og dem, der lige kan klare at blive boende, får så mange færre penge, at de næppe har råd til ret mange halve pattegrise. Tak til statsministeren, for at han hjælper Jørgen. Nu mangler vi bare, at statsministeren og regeringen hjælper de mange andre kontanthjælpsmodtagere. For vi kan alle risikere at miste jobbet.

Statsministeren vil også have dygtigere offentlige ledere, færre bureaukratiske regler, og statsministeren vil værne om det danske velfærdssamfund. Alt det er jeg enig i. Men man værner ikke om vores velfærdssamfund ved at skære i antallet af pædagoger, lærere, sygeplejersker, SOSU-assistent, SOSU-hjælpere osv., samtidig med

at antallet af ældre stiger markant. Det er jo det, der bliver resultatet af den minimale vækst, der er lagt op til, i dansk velfærd, som der står i regeringsgrundlaget – en vækst, der er endnu mindre end det, Venstres 2025-plan lagde op til. Det med de 0,3 pct. er vist blevet skrevet af Mr. Hyde.

Kl. 17:10

Vi får færre penge til velfærd, når statsministeren vil dele skatterabatter ud til de rigeste. Det er en ærlig sag. Men det er ikke ærligt, når statsministeren som en af begrundelserne for at sænke skatterne angiver, at ellers risikerer vi at have færre penge til bedre skoler, bedre uddannelser, bedre ældrepleje og bedre sygehuse. Så jeg vil da bede statsministeren bekræfte, at skattelettelser altså betyder færre penge til velfærd.

Vi får færre penge til velfærd, når der finder omfattende skatteunddragelse og -omgåelse sted, anført af multinationale selskaber, men også privatpersoner, der på uærlig vis gemmer deres formuer i lande som Panama. Det er store milliardbeløb, som vores fælles velfærd mister, og som samtidig svækker konkurrenceevnen hos ærlige virksomheder. Ja, pengene kunne endda blive brugt til at sætte skatten ned, hvis det var det, man ville.

Heldigvis er der bestræbelser, både i EU og i OECD, i retning af rydde op i skattesvineriet, og jeg håber, regeringen bakker op. Og hvorfor så ikke støtte bestræbelserne i FN, så også fattige lande får deres retfærdige andel i skattebetalingen? Det manglede jeg i statsministerens tale og i regeringsgrundlaget.

Globaliseringen er rundtomkring, og nok især i den rige del af verden, ved at blive et skældsord, især fordi det langtfra er alle, der nyder godt af udviklingen. Det reagerer folk på. Det så vi ved afstemningen om EU-medlemskabet i Storbritannien og ved det amerikanske præsidentvalg.

Jeg er enig med statsministeren i, at vi skal sikre udvikling i hele landet og ikke acceptere en langsom afvikling af landdistrikterne. Vi skal hjælpe med både økonomisk tryghed, jobskabelse og uddannelse. Men så er det, at Mr. Hyde dukker op igen. For det, statsministeren har stået i spidsen for, er jo præcis det modsatte. Først blev dagpengeperioden halveret, så blev kontanthjælpen skåret. Det er præcis det modsatte af økonomisk tryghed. Jobskabelsen har det også knebet med. Arbejdsløsheden er holdt op med at falde, og statsministerens tidligere regering har med næb og klør søgt at stoppe de kystnære havvindmøller, som forventet ville have skabt 1.000 jobs i 5 år., og den har undladt at fremme Maabjerg Energy Concept, som ville have skabt yderligere 1.000 job varigt.

Vi skal satse på det, vi er gode til i Danmark. Det kræver især uddannelse. Statsministeren fremhævede glimrende betydningen af uddannelse i en tid, hvor tingene forandrer sig rigtig hurtigt. Men hvad gør hans regering – både den nye og den gamle? Den skærer voldsomt i uddannelserne, 2 pct. om året, og oven i det begrænser man mulighederne for at skifte spor og tage en ny uddannelse. Og som om det ikke var slemt nok, skal der også skæres i SU'en.

Statsministeren taler også gerne om sit arbejde med at give unge drenge med problemer en chance – LøkkeFondens drenge. Det tror jeg faktisk statsministeren mener oprigtigt. Men for mange af de her drenge er det bedste og eneste tilbud en produktionsskole. Er det et sted, hvor de økonomiske incitamenter lige pludselig ikke betyder noget?

Nåh ja, så vil statsministeren afsætte penge til 100 udvalgte folkeskoler, hvor mange elever har problemer med dansk og regning. Det er jo fint nok, men udgangspunktet er, at alle landets folkeskoler, ligesom al anden kommunal velfærd, har oplevet løbende nedskæringer, bl.a. på grund af regeringens krav om omprioriteringer i kommunerne.

At vi skal hjælpe de børn, der har sværest ved det hele, bliver vi ikke uenige om. Men hvorfor ikke starte i vuggestuer og børnehaver? Her stiger antallet af børn pr. voksen år for år, og det betyder, at

de børn, der har det sværest, ikke får det løft, de har brug for. Vi ved fra forskning, at det er her hos de allermindste, at der skal sættes ind. Og igen hjælper det jo ikke at komme med en lille pulje, når man samtidig tvinger kommunerne til at skære år for år. Kendsgerningen er, hvad enten det gælder velfærd i almindelighed, uddannelse, folkeskole eller daginstitutioner, at statsministerens Mr. Hyde-politik fører til den ene nedskæring efter den anden, og så hjælper det ikke, at Dr. Jekyll artigt kommer løbende med nogle mindre puljer for at lappe hist og her.

Vi kan vælge en anden vej. Det kan nemlig lade sig gøre. Vi har råd, ikke mindst fordi en satsning på alle børn, uddannelse og konkret skabelse af produktionsjob, grønne job eller andre, er det, der vil give os råd i fremtiden, selv om Finansministeriet ikke kan finde ud af at regne på de her vigtige investeringer. Det er ikke fattigdom, ulighed, underminering af det sociale sikkerhedsnet og nedskæringer, der skaber fremtiden. Det er ikke den nye regerings politik, der er den rigtige for Danmark.

Jeg er grundlæggende optimist, lidt ligesom statsministeren. Der er problemer derude – klima, ulighed, utryghed. Men det er problemer, der kan løses med den rigtige politik. Min optimisme går ikke så langt som til at tro, at regeringen kan løse problemerne, selv om statsministeren skal vide, at SF som altid vil arbejde hårdt, seriøst og realistisk på at bidrage til løsningerne. Min optimisme går mere på, at befolkningen skal være opmærksom på, hvor stor afstand der er mellem statsministerens gode ord og hans mindre gode handlinger, og at det så forhåbentlig fører til et nyt flertal hurtigst muligt. Tak for ordet.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er også kollegaer, der er klar til at komme med korte bemærkninger, og igen er det hr. Jakob Ellemann-Jensen fra Venstre, Danmarks liberale parti, der er den første. Værsgo.

Kl. 17:16

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er altid rart at få lov til at starte. Der er et eller andet dejligt ved at sidde oppe foran. Jeg skal simpelt hen høre fru Pia Olsen Dyhr om de hjemløse, og jeg er sådan set enig i omsorgen for de hjemløse, jeg synes bare, det er lidt en forsimpeling af de udfordringer, som fører til hjemløshed. For hvis det var sådan, at det alene var kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen, der førte til hjemløshed, ville antallet af hjemløse vel ikke være steget med 16 pct., da fru Pia Olsen Dyhr gik i regering og fjernede kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. Jeg synes, det er en forsimpeling. Altså, en ting er, at det er forkert, og sådan er det, men det er også en forsimpeling af de udfordringer, som ligger i det, og som jeg synes man skal tage seriøst.

Kan ordføreren bekræfte, at sådan en sammenhæng er der ikke?

Kl. 17:16

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:16

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er ikke enig med hr. Jakob Ellemann-Jensen, når han siger, at der ikke er nogen sammenhæng mellem kontanthjælpsloftet og det, at der er flere hjemløse. Hvis man spørger de almenyttige boligelskaber og boligforeningerne, siger de netop, de i de her dage sætter flere og flere familier på gaden, fordi de ikke har råd til at betale deres husleje. Og det betyder, at de bliver hjemløse, hvis de ikke kan flytte ind hos familie, venner eller andre, for de har ganske enkelt ikke flere penge.

Det er meget tankevækkende, at kontanthjælpsloftet netop er med til at gøre det. Jo, folk, har måske råd til at betale deres umiddelbare

omkostninger, men de har ikke råd til at betale deres husleje, og derfor ender flere af dem på gaden. Men jeg er enig med hr. Jacob Jensen i, at det ikke er alle hjemløse, som kun har det problem, at de ikke har noget hjem, der er psykiske problemer, der er andre udfordringer for nogle af dem, men hvad angår dem, vi ser lige i de her dage, skyldes det kontanthjælpsloftet.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:17

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Man kan så spørge fru Olsen om, hvordan det kan være, at antallet af hjemløse under SR-regeringen steg fra 5.290 i 2011 til 6.138 i 2015, hvilket er en stigning på 16 pct., selv om man fjernede både kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen.

I øvrigt melder man i København fra de selskaber, som fru Olsen henviser til, at der sådan set ikke har været en stigning i det her antal. Vil ordføreren lige trække noget tilbage, som ordføreren sagde før, eller skal vi lade den ligge ved det?

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:18

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu er Folketingets formand fru Pia Kjærsgaard, ikke til stede, men ellers ville hun nok gøre opmærksom på, at mit navn er fru Pia Olsen Dyhr. Jeg kan godt lige se, at statsministeren er lidt vild med det der gode gamle fru Olsen, men alligevel. Fred være med det.

Pointen er jo, at hjemløse ikke alene har økonomiske udfordringer, og det er korrekt. Det deler jeg med ordføreren. Men vi ser bare i de her dage, og vi ser det i den almennyttige sektor, at der er flere familier, der bliver sat ud af boligen, og jeg synes sådan set, at regeringen bør lytte til de mennesker, der sidder i den almennyttige sektor, og som siger, at de står med en kæmpe udfordring, fordi folk ikke har råd til at betale deres husleje. Kontanthjælpsloftet har konsekvenser, det mærkes i familier, og ikke mindst giver det børn i familier, der bliver sat på gaden, ar på sjælen for resten af livet. Det har konsekvenser.

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Carsten Kudsk, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:19

Carsten Kudsk (DF):

Så må jeg hellere sige det korrekt – fru Pia Olsen Dyhr. Jeg troede ikke, dengang jeg kom ind her som vikar, at jeg kom i en situation, hvor jeg sådan set skulle rose SF, og oven i købet komme i en situation, hvor jeg skulle rose SF for en stram udlændingepolitik. Så var der nok mange, der havde grinet. Så det, jeg godt kunne tænke mig at spørge fru Pia Olsen Dyhr om, er: Når man kigger i regeringsoplægget i forhold til de ting, som kommer på udlændingområdet, hvordan stille fru Pia Olsen Dyhr sig til de punkter, som regeringen er kommet med?

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der er bestemt punkter i regeringsgrundlaget, SF kan bakke op om.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:20

Carsten Kudsk (DF):

Så vil jeg også gerne henvise til en artikel, hvor en ordfører, hr. Jacob Mark, henviser til, at for SF er der en grænse i forhold til udlændingområdet, og så kunne jeg godt tænke mig at vide: Hvor er den grænse for SF's vedkommende?

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg beklager, at jeg ikke lige præcis har læst den artikel af hr. Jacob Mark, i forhold til hvad det er for en grænse, vi taler om. Taler vi om antal af flygtninge, der kommer til landet? Taler vi om integrationen i Danmark? Det er lidt svært, fordi det er et sådan lidt upræcist spørgsmål, og jeg har ikke alle artiklerne liggende her. Men hvis ordføreren spørger mig om, om der er en grænse for, hvor mange flygtninge vi kan tage til Danmark, er svaret: Ja, det er der.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

Kl. 17:20

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Jeg tror, jeg vil tiltale ordføreren som ordfører, så slipper jeg for at rode mig ud i noget her.

Vi oplever lige for tiden et voldsomt pres på det offentlige sundhedsvæsen. Vi har set det her senest med klinikchefen fra Rigshospitalets fødeafdeling, som sagde sin stilling op i protest mod de arbejdsvilkår, der rammer både de fødende og personalet på afdelingen. Det er jo noget, der gør, at både faglighed, arbejdsmiljø og patientsikkerhed kommer under et voldsomt pres.

Baggrunden for det pres er jo det produktivitetskrav, som betyder, at sygehusene skal levere 2 pct. flere ydelser hvert eneste år. Personalet skal løbe hurtigere. Det har bl.a. betydet, at produktiviteten i sygehussektoren er steget med 2,4 pct. inden for de seneste 10 år i gennemsnit, hvorimod væksten i produktiviteten i den private sektor i samme periode kun har været 0,6 pct., så det er jo udtryk for, at det er et offentligt sygehusvæsen, som er under et voldsomt pres.

Produktivitetskravet har jo været gældende siden 2003 fra skiftende regeringer, og derfor også i den periode, hvor SF sad i regering. Derfor er mit spørgsmål sådan set bare: Vil SF garantere, at man ikke vil stemme for fremtidige økonomiaftaler mellem regionerne og regeringen, hvis de indeholder et fortsat produktivitetskrav på 2 pct.?

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:22

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF har heldigvis sammen med Enhedslisten i finansloven for 2015, og især vil jeg gerne rose fru Stine Brix – som jo ikke er til stede, men på barsel, en af dem, der måske har benyttet en af vores fødeafdelinger – for det arbejde med netop at sørge for flere penge til vores fødeafdelinger. Det synes jeg har været uvurderligt og været rigtig vigtigt, set i lyset af at man netop har de her besparelser.

Jeg synes, at det er afgørende, at vi har en god offentlig sektor. Det afhænger selvfølgelig ikke kun af økonomi, men det afhænger bestemt også af økonomi, og jeg vil sige, når man kigger på, hvor hurtigt de løber på vores sygehuse, på vores plejehjem, på vores skoler, at så er grænsen nået.

Kl. 17:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:23

Peder Hvelplund (EL):

Tak. Det er jo fuldstændig rigtigt, at en af de første handlinger, den tidligere regering gjorde, var at fjerne de 75 mio. kr., der var tilført ekstra til svangreomsorgen og skrabe dem ned til 50 mio. kr. om året. Men det ændrer jo ikke ved det grundlæggende problem, nemlig at det ikke kun er på fødeafdelingerne, vi ser det her pres. Det er jo et generelt pres, der er på hele sygehusområdet, fordi vi har et produktivitetskrav på 2 pct. Vil ordføreren være med til at sikre, at det produktivitetskrav bliver rullet tilbage, sådan at det ikke bliver et fast krav, der ligger, at man år efter år skal løbe 2 pct. hurtigere på alle afdelinger i det offentlige sygehusvæsen?

Kl. 17:23

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 17:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu støttede SF ikke kommunalaftalen sidste gang, og det gjorde vi bl.a. ikke på grund af omprioriteringsbidraget, hvor vi så besparelser ude i det offentlige. Det er jo naivt at sige, at vi godt tror, at de kan fikse det, de kan bare løbe lidt stærkere, de kan måske bare droppe nogle kontroller eller nogle papirer. Det i sig selv løser ikke problemet, og der må vi bare erkende, at der også er nødt til at komme økonomi til, hvis vi vil have en forbedring i vores velfærd. Det vil SF, og vi er optaget af, at de offentligt ansatte får bedre vilkår, men jeg er sådan set mest optaget af, at vores børn, vores ældre, vores syge kommer til at opleve en bedre behandling i den offentlige sektor.

Kl. 17:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru May-Britt Katstrup. Værsgo.

Kl. 17:24

May-Britt Katstrup (LA):

Tak for det. Jeg går ud fra, at ordføreren er enig i, at velfærd koster penge, og at penge er forbundet med velstand, og at velstand også kommer fra privat vækst. Hvad er fru Pia Olsen Dyhrs bud på, hvordan vi skal skabe den vækst og dermed få råd til den velfærd, som vi hører så meget om, og som vi alle sammen gerne vil have?

Kl. 17:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:24

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er helt enig med fru May-Britt Katstrup i, at balancen mellem den private og den offentlige sektor skal være til stede. Derfor er jeg også optaget af, at den private sektor vokser. Det har vi bl.a. medvirket til ved at stille krav til, at man skal bygge kystnære møller. Desværre var det ikke med Liberal Alliances gode vilje, men det er jo noget af det, der skaber arbejdspladser i det vestjyske. Ligeså har vi været store tilhængere af Maabjerg Energy Center, som ligger uden for Holstebro, og som vil betyde 1.000 varige jobs årligt. Netop de her

initiativer, der hele tiden bevidst er med til at gøre, at den private sektor både kan vokse, men at den også gør det på en bæredygtig måde, mener jeg faktisk er en del af fremtidens erhvervspolitik.

Kl. 17:25

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:25

May-Britt Katstrup (LA):

Nu er kystnære møller og møller i det hele taget jo støttet af offentlige midler. Det, jeg taler om, er ren privat vækst, hvor vi decideret får et tilskud til den velstand og den velfærd, som vi skal have i Danmark. Det er jo også sådan, at mange af de jobs, der bliver skabt i den grønne økonomi, koster flere jobs andre steder, sådan at nettojobbudviklingen måske ikke lige kommer fra de kystnære vindmøller.

Kl. 17:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:26

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er simpelt hen ikke korrekt, at de grønne jobs koster jobs andre steder. Vi har 80.000-90.000 jobs i den grønne sektor, og det har vi, fordi vi bevidst har prioriteret at lave lovgivning om at udvikle den grønne sektor, og det gør, at vi igen og igen oplever, at udenlandske virksomheder søger til Danmark og etablerer sig i Danmark, fordi vi netop har nogle favorable vilkår. Jeg synes jo, det er tankevækkende, at Liberal Alliance spørger SF om, hvad vi nu lige præcis gerne vil gøre for at støtte kystnære møller. Hvis Liberal Alliance synes, det er et problem med erhvervsstøtte, kunne man have fjernet de 22 mia. kr., som den her regering vælger at give i erhvervsstøtte til noget af det, der ikke alt sammen er fremtidens erhverv, men også er fortidens erhverv.

Kl. 17:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 17:26

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for ordet, formand. Jeg føler en ubrydelig trang til at ønske fru Pia Olsen Dyhr tillykke med guldmedaljen i det politiske danmarksmesterskab i hurtiglæsning. Det er sådan, at regeringens nye grundlag fylder 86 sider med gennemsnitligt 250 ord pr. side. En gennemsnitlig dansker læser med ca. 200 ord i minuttet, hvis det er, man skal følge fagkundskaben. Skulle fru Pia Olsen Dyhr havde nået at læse det meste af regeringsgrundlaget for at være i stand til at kommentere dette kun 40 minutter efter offentliggørelsen, så læser fru Pia Olsen Dyhr med 478 ord i minuttet. Kan partiformanden bekræfte den nyvundne status som Danmarks hurtigst læsende politiker?

Kl. 17:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak for spørgsmålet. Hr. Jakob Engel-Schmidt gjorde opmærksom på, at jeg nok ville komme til at grine, og det er korrekt. Jeg tror ikke, jeg afslører nogen hemmeligheder, hvis jeg siger, at jeg som mange andre politikere har valgt at skimme grundlaget, før jeg har udtalt mig. Det er jo ikke sådan, at vi alle sammen sidder på hænderne i mange timer eller dage, før vi udtaler os om politik.

Kl. 17:27

Kl. 17:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:28

Jakob Engel-Schmidt (V):

Ja, jeg regnede naturligvis med, at enhver hentydning til, at der var tale om en standardreaktion, var fuldstændig grundløs, men hvis fru Pia Olsen Dyhr ønsker at bekræfte mig fuldstændig i, at det ikke er tilfældet, så kunne fru Pia Olsen Dyhr måske hjælpe mig med at forstå, hvordan partiet SF har kunnet lægge kritikken af regeringsgrundlaget op på sin hjemmeside, før det var offentligtgjort. Det tror jeg vi er mange der sådan går og undrer os lidt over.

Kl. 17:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:28

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tænker, at SF må have nogle fantastisk dygtige folk, som åbenbart har fantastisk gode kilder i de forskellige ministerier. Ellers må jeg sige, at jeg er hr. Jakob Engel-Schmidt svar skyldig. Jeg administrerer ikke SF's hjemmeside.

Kl. 17:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så går vi videre til hr. Kenneth Kristensen Berth. Værsgo.

Kl. 17:28

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det. Fru Pia Olsen Dyhr og jeg har jo et hængeparti fra den første åbningsdebat, hvor jeg spurgte fru Pia Olsen Dyhr, om det stadig var et ultimativt krav fra Socialistisk Folkeparti til en ny socialdemokratisk regering at afskaffe kontanthjælpsloftet. Det svarede fru Pia Olsen Dyhr på det tidspunkt beredvilligt ja til, men nu vil jeg sådan set spørge fru Pia Olsen Dyhr igen. Jeg er klar over, at der formentlig er lang tid til et folketingsvalg, men nu kan fru Pia Olsen Dyhr jo også se, hvad der kan ske, hvis man har et ultimativt krav: Man kan ende i regering. Det har Socialistisk Folkeparti jo ikke særlig gode erfaringer med. Derfor vil jeg spørge fru Pia Olsen Dyhr: Vil det efter et folketingsvalg om 2½ år være et ultimativt krav fra Socialistisk Folkeparti til en ny socialdemokratisk regering at afskaffe kontanthjælpsloftet?

Kl. 17:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:29

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes faktisk, at det i de her dage er lidt sjovt, at der er den her sammenligning mellem Liberal Alliances forhold til et regeringsgrundlag og SF's forhold til et regeringsgrundlag. Jeg står fuldt og helt inde for det regeringsgrundlag, som SF var med til at lave med Socialdemokratiet og Radikale Venstre. Der var store indrømmelser til SF, bl.a. et klimamål om, at vi skulle levere 40 pct. i 2020; der var ambitiøse taler om kollektiv trafik; der var øremærket barsel til mænd; der var homoseksuelles ret til at blive gift i kirken; der var ønsket om afskaffelse af kontanthjælpsloftet og meget mere. Der er klar forskel på det regeringsgrundlag, SF var en del af, og det, vi ser med Liberal Alliance og deres forhold til det her regeringsgrundlag, hvor de jo i den grad på forhånd har opgivet deres politik – selv i regeringsgrundlaget. Derfor må jeg sige, at jeg slet ikke forstår den sammenligning. Jeg må ikke sige mere, siger formanden.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:30

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jeg skal altså forstå det sådan, for nu at bruge Liberal Alliances jargon, at ordføreren har fået tynd mave, og at ordføreren ikke længere vil opretholde det ultimative krav om, at kontanthjælpsloftet skal fjernes. Det kan jeg for så vidt godt forstå, i betragtning af hvad der skete med Socialistisk Folkeparti, da partiet røg i regering. Det kunne jo blive konsekvensen af at stille sådan et ultimativt krav til fru Mette Frederiksen og Socialdemokratiet. Men er det rigtigt forstået, at det ultimative krav om at fjerne kontanthjælpsloftet er fjernet fra Socialistisk Folkepartis vokabularium under indtryk af den frygt, som partiet må have for at ende i regering igen?

Kl. 17:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:31

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu vil jeg ikke dele med spørgeren, hvordan min mavestatus er. Det kan vi tage bagefter. Men der skal ikke være nogen tvivl om, at det her er vigtigt for SF. Det her er ikke politisk drilleri; det er ikke et eller andet smart. Jeg ved godt, at vi i Folketinget har meget travlt med, at vi lige skal drille hinanden og spille smarte, så skal vi puste os op og se meget stålsatte ud, men det her er vigtigt for SF, fordi det betyder noget for de mennesker, der bliver ramt af kontanthjælpsloftet. Og jeg er træt af, at det bliver sådan en diskussion om, at de nu lige skal tage sig sammen, at de nu lige skal gøre det og det, for vi kan alle sammen risikere at blive arbejdsløse, og vi kan alle sammen risikere at havne på kontanthjælp. Derfor er det vigtigt for SF at få afskaffet kontanthjælpsloftet, når vi forhåbentlig meget snart får en ny regering.

Kl. 17:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Anni Matthiesen.

Kl. 17:31

Anni Matthiesen (V):

Tak. Noget af det, som jeg ved interesserer rigtig mange – i hvert fald vælgere i mit bagland – er det med Togfonden DK. Det er noget af det, som jeg faktisk rimelig ofte får spørgsmål om. Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig bare at få et svar fra SF's ordfører på, om SF fortsat vil gennemføre alle de projekter, der var aftalt i Togfonden DK.

Kl. 17:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja.

Kl. 17:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:32

Kl. 17:35

Anni Matthiesen (V):

Godt. Så vil jeg gerne herefter spørge ind til noget. Vi ved jo alle sammen, at Togfonden DK er rimelig meget underfinansieret. Derfor ved jeg, at der også er mange, der tænker: Hvordan vil man så vil finde pengene til at gennemføre alle projekterne i Togfonden DK? Det er det, jeg så godt kunne tænke mig at svare på: Hvordan vil SF finde midlerne?

Kl. 17:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

For det første er det ikke korrekt, at Togfonden DK er underfinansieret. Det, det drejer sig om, er 200 mio. kr. årligt, hvis man vil gennemføre alle projekterne i Togfonden DK. De 200 mio. kr. kan vi sagtens finde på trafikbudgettet, hvis vi ønsker det. Vi bruger adskillige milliarder hvert eneste år til at investere i transportsektoren.

Så bliver jeg altså også nødt til sige, at jeg synes, det er grotesk at opleve et så stort parti som Venstre vælge at stå uden for Togfonden DK, som handler om en investering i den kollektive trafik i hele Danmark. Når jeg så har hørt den tidligere transportminister hr. Hans Christian Schmidt tale om, at Herning ikke skal være en del af Togfonden DK, at man i fremtiden ikke skal opleve, at man kan komme hurtigt med tog til Herning, må jeg sige, at jeg stiller mig dybt mystificeret over, at Venstre har den hetz mod Vestjylland. Først var det de kystnære møller, så var det Måbjergværket, og nu skal man heller ikke have hurtigt tog til Herning.

Kl. 17:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Pelle Dragsted.

Kl. 17:33

Pelle Dragsted (EL):

Tak, og tak for en rigtig god tale. Jeg synes da, det lyder, som om der er basis for et godt og stærkt samarbejde om at få væltet den nye regering så hurtigt som muligt.

Noget af det, jeg har været lidt optaget af her i debatten, er spørgsmålet om privatisering og udlicitering, som er noget af det, der i hvert fald skræmmer mig mest i det regeringsgrundlag, der foreligger, med de erfaringer, vi har set i andre lande, altså særlig på velfærdsområdet, hvor det jo er gået fuldstændig galt. I Sverige har de jo rullet det den anden vej igen, efter at der kom en ny regering.

Derfor vil jeg egentlig bare spørge lidt ind til SF's holdninger til det her, for under VK-regeringen var vi meget enige. Dengang man åbnede op for både udlicitering og privat etableringsret for daginstitutioner, stod vi – alle partierne fra Radikale til Enhedslisten – sådan set sammen om, at det var en rigtig skidt idé. Altså, det er fint nok med selvejende og ideelle institutioner, men det her med at kunne trække profit ud f.eks. til kapitalfonde eller aktionærer eller skattely, som vi har set i Sverige, vil vi ikke.

Så mit spørgsmål er egentlig bare: Hvor står SF i dag? Jeg kan høre, at der er nogle af de andre partier, der har flyttet sig lidt siden. Er man stadig af den opfattelse, at når vi kommer til kernevelfærden, den borgernære velfærd, så skal det ikke være muligt at trække penge ud? Vi kender det fra friskolesektoren. Der har vi jo frie skoler, men man må ikke, om jeg så må sige (*Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):* Tak!) trække profit ud. Hvad er SF's holdning i dag til det her?

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:35

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det ville være rigtig skidt at udlicitere den borgernære velfærd. Jeg synes, eksemplerne fra Sverige – både i ældreplejen og sådan set også i skolerne i Sverige – er ganske skræmmende, for der er ikke tale om selvejende institutioner. Der har været tale om virksomheder, som er blevet kørt af kapitalfonde. Og når de har hevet pengene ud af virksomhederne, har eleverne stået uden undervisning, og de ældre har stået uden den nære omsorg. Det kan vi ikke være bekendt. Man behøver ikke kun at gå til Sverige, som jo ellers er Liberal Alliances himmerige, har jeg noteret mig. Man kan jo bare gå til Danmark, for der er flere kommuner, der under den tidligere VK-regering var tvunget til at udlicitere visse dele af deres ældrepleje, og det har de ældre kunnet mærke, f.eks. de steder, hvor selskaberne er gået konkurs og de ældre ikke har fået den pleje, de har krav på. Det er SF ikke villig til at gøre.

Kl. 17:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:36

Pelle Dragsted (EL):

Det er jeg rigtig glad for, for som sagt tror jeg, det her bliver et vigtigt spørgsmål. Derfor vil jeg egentlig også bare spørge, om vi ikke fra Enhedslistens og i hvert fald SF's side og forhåbentlig også med andre partier kan love hinanden, at det her ikke er noget, der kommer til at ske i stilhed. Og at vi lover hinanden, at vi også sammen med fagbevægelsen og andre frem mod de kommuneaftaler, der skal laves, hvor regeringen jo formentlig vil presse på for at tvinge kommunerne til at udlicitere, må forsøge at opbygge mest mulig diskussion om det her for at undgå, at vi skal ud i de svenske tilstande, som vi har set.

Kl. 17:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er SF bestemt villig til. Vi mener jo, at jo flere af Folketingets partier, der bliver enige om, at de ikke er interesseret i at udlicitere den borgernære velfærd jo bedre. Og det ville være fint, hvis enigedden ikke kun var i det, man kan kalde centrum-venstre, men også rakte helt over til Dansk Folkeparti. For så ville regeringen ikke kunne finde et flertal i Folketinget, og det tror jeg ville være rigtig godt både for vores ældre og for vores børn og for vores syge.

Kl. 17:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Louise Schack Elholm.

Kl. 17:37

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Fru Pia Olsen Dyhr har harceleret mod kontanthjælpsloftet, og jeg synes, at et af de største sociale problemer i Danmark, er den negative sociale arv. Og det er, når folk i generation efter generation ikke formår at blive en del af samfundet ude på arbejdsmarkedet. Det, vi kan se hjælper børn bedst med at få en uddannelse og et arbejde, er, at deres forældre er i arbejde.

Så hvorfor vil SF hellere fokusere på, at man får så store ydelser, så det ikke kan svare sig at arbejde, fremfor at man får nogle ydelser, så det rent faktisk kan svare sig at arbejde? Og hvorfor ønsker man ikke at deltage i nogen af de her vækstfremmende initiativer, som sikrer, at vi får flere arbejdspladser i Danmark?

Kl. 17:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:37

Pia Olsen Dyhr (SF):

For det første ved jeg ikke, hvilke vækstfremmende initiativer ordføreren taler om, som SF ikke skulle være en del af. Vi er en del af vækstplanen fra 2014, og vi er en del af vækstplanen fra 2015 sammen med Venstre, så jeg er en lille smule forvirret, men det må ordføreren opklare i sit andet spørgsmål.

Derudover vil jeg spørge: Er kontanthjælpen virkelig så fyrstelig? Lad os lige prøve at pille tingene fra hinanden. Hvad er det egentlig, vi taler om man har tilbage i hånden? Hvis man f.eks. er kontanthjælpsmodtager med to børn og har betalt sin ydelse, står man tilbage med lidt under 9.000 kr. i hånden. Hvis man så f.eks. har en husleje i en almenlyst bolig til 7.000 kr., har man måske 2.000-3.000 kr. tilbage til resten af måneden, som man så skal leve for.

Det kan godt være, at det i fru Louise Schack Elholms verden er fyrsteligt, men det er det ikke i min verden. Hvis man sammenligner det almindelige privatansatte og funktionærer, snakker vi om et disponibelt beløb på 22.000 kr. Det er bare for at have nogle ideer om proportionerne. Der er virkelig forskel på det her, og børn, der vokser op i fattigdom, har sværere ved at bryde den negative sociale arv, end børn, der ikke gør det.

Kl. 17:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:38

Louise Schack Elholm (V):

Det, der har den største betydning for, om børn får en uddannelse og et arbejde, er, om deres forældre har fået en uddannelse og har et arbejde, og et kontanthjælpspar med to børn får 23.000 kr. udbetalt hver måned, så det er nogle lidt andre tal end de 9.000 kr. Jeg ved ikke, hvordan ordføreren når frem til de 9.000 kr. 23.000 kr. får man udbetalt hver måned. Jeg mener, det vigtigste er, at man kan skaffe sig et arbejde.

Nu spurgte SF's ordfører jo om, hvad det er for nogle initiativer, der er taget. Men man har jo f.eks. ikke taget vel imod 2025-planen, som skulle skabe vækst i Danmark og sikre arbejdspladser. Det er jo nogle af de ting, der skal til, for at der rent faktisk kan opstå arbejdspladser rundtomkring i hele landet.

Kl. 17:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:39

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kan høre, at Venstres ordfører ikke er helt opdateret på, hvad der skete, efter regeringen lavede sin 2025-plan. Vi lavede bl.a. en PSO-aftale sammen med regeringen for netop at skabe nogle arbejdspladser, og Venstre og SF var med i den aftale – bare så ordføreren ved det.

Når det gælder om at få folk i arbejde, er jeg enig. Jeg mener, det er helt afgørende for at bryde den negative sociale arv, at man kommer i uddannelse og arbejde, men man skal jo være opmærksom på,

at det for de her mennesker kræver noget forskelligt. Det er ikke nødvendigvis sikkert, at de kommer i arbejde, fordi du tager deres ydelse fra dem.

Sidst I var i regering og indførte et kontanthjælpsloft, kunne vi se, at det ikke var det, det medførte. Det gjorde børn fattige. Vi fik 50.000 flere fattige børn i Danmark under den tidligere regering, der indførte kontanthjælpsloftet, men folk kom ikke i arbejde.

Kl. 17:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Henrik Dahl.

Kl. 17:40

Henrik Dahl (LA):

Tak for talen, som ledte mine tanker hen på et kapitel i en roman af Charles Dickens, som han dog forkastede, fordi det var for deprimerende.

Sidste år var jeg med til at stemme for finansloven, og den havde et budget på cirka 1.100 mia. kr. Nu har vi hørt, hvilke forfærdelige ulykker der har regnet ned over Danmark i 2016.

Mit spørgsmål er: Hvor er pengene blevet af?

Kl. 17:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er ked af, at hr. Henrik Dahl ikke var til stede, da jeg startede min tale. Det noterede jeg mig, for jeg havde nemlig glædet mig sådan til, at hr. Henrik Dahl skulle stille mig spørgsmål efterfølgende. Og jeg startede faktisk min tale med at sige, at jeg var ganske enig med statsministeren i beskrivelsen af tingenes tilstand og ønsker for fremtiden, altså at vi er et godt land at leve i og der sker mange gode ting. Men jeg gjorde også opmærksom på de ting, der ikke sker i Danmark, og på, hvor vi vælger at prioritere og bruge kræfterne.

Jeg er f.eks. optaget af at prioritere uddannelse, for det er det, vi kommer til at leve af i fremtiden. Vi kommer ikke til at leve af Nordsøolien eller andet, vi kommer til at leve af viden. Og hvis vi ikke prioriterer uddannelse, skyder vi os selv i foden. Så det at lave besparelser i uddannelsessystemet synes jeg er forkert.

Kl. 17:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:41

Henrik Dahl (LA):

Men det forholder sig jo bare sådan, at siden 1960 er de offentlige udgifter aldrig nogensinde faldet i længere tid ad gangen. De kan være faldet et år eller to, men fra årti til årti er de altid steget. Hvordan kan det være, at næsten halvdelen af landets bruttonationalprodukt ikke er nok til at drive den offentlige sektor? Hvad sker der?

Kl. 17:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:41

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen det er jo så dejligt, at Liberal Alliance nu er i regering, så nu kan Liberal Alliance jo selv komme med svaret på det spørgsmål. Men hvis jeg skulle svare på spørgsmålet, vil jeg sige, at det, der jo er tankevækkende, er, at vi har vækst i dansk økonomi. Det har vi sådan set haft. Det har været mere eller mindre vækst, og der har været meget stille, kan man sige, men vi har hele tiden haft vækst. Og

når vi har vækst i den samlede økonomi, er vi sådan set også nødt til at have vækst i det offentlige forbrug og den offentlige sektor. For noget af det, der gør Danmark stærkt sammenlignet med de lande, der ligger omkring os, er jo netop, at når vi bliver syge eller mister vores arbejde, tager det offentlige sig af os. Det er ikke de private virksomheder, der står med det ansvar. Det betyder også, at ... Nu tør jeg slet ikke sige mere; jeg bliver helt bange for formanden.

Kl. 17:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Hans Christian Schmidt!

Kl. 17:42

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det. Jeg vil sådan set bare bede fru Pia Olsen Dyhr om lige at huske en ting, og det synes jeg er rimeligt. Jeg kan godt forstå, at fru Pia Olsen Dyhr ikke ved, hvad jeg har sagt på et samråd, som hun ikke har overværet, men jeg synes bare, at hvis man vil citere, hvad en minister eller en tidligere minister siger på et samråd, må man enten være der eller læse talepapiret igennem.

Det, jeg bare vil sige, er, at spørgsmålet går på, om man kunne forestille sig nogle løsninger mellem Vejle og Struer. For hverken i det forslag, fru Pia Olsen Dyhr har lagt frem, eller i det, man ellers har set, indgår elektrificering fra Vejle til Struer. Så derfor er der den mulighed, at man kunne tænke det sammen med hele Midtjylland. Og vil man ikke tænke det sammen, kan man blive ved med at køre med tog, indtil der ikke længere er dieseltog, for DSB har jo oplyst, at det holder op.

Så jeg synes bare, man skal lade være med at fremstillet det her, som om det er noget meget enkelt. Der skal træffes et valg, om man kan lide det eller ej, og særlig set i lyset af at Togfonden DK's partier ikke har afsat penge til den elektrificering.

Kl. 17:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:43

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det, jeg synes der er interessant, er, at hr. Hans Christian Schmidt og Venstre jo lægger op til en privatisering af banen fra Vejle til Herning og en privatisering af banen fra Odense til Svendborg. Privatisering af banen fra Vejle til Herning vil betyde, at rigtig mange mennesker i Vestjylland vil opleve en væsentlig forringet togbetjening. De vil i fremtiden skulle skifte i Vejle, og i dag er der altså gennemkørende tog fra København. Hvis man laver Togfonden DK i den fulde model og elektrificerer til Herning og Struer – det synes jeg sådan set de fortjener – vil man kunne komme fra København til Herning på 2 timer.

Det tror jeg også vil betyde en væsentlig forbedring i forhold til at kunne transportere folk rundt i landet, til at kunne få en øget produktivitet, til at kunne få folk til at bo i Odense og måske arbejde i Herning. I Vestjylland efterspørger man bl.a. ingeniører i stor stil, og hvis folk har mulighed for stadig væk at bo i f.eks. Odense, er der langt større chancer for at få arbejdskraften. Det er derfor, Esbjergs borgmester er så begejstret for Togfonden DK; han kunne netop se, at der i fremtiden kun ville være 1 time mellem Odense og Esbjerg, og at han derved også kunne få meget mere arbejdskraft.

Kl. 17:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 17:44

Hans Christian Schmidt (V):

Jamen, jeg er sådan set glad for svaret. Det, at fru Pia Olsen Dyhr overhovedet ikke svarer, skyldes jo, at fru Pia Olsen Dyhr godt ved, at fru Pia Olsen Dyhr ikke selv har afsat midler. Jeg synes, det er lidt kunstigt, at man prøver at lægge det sådan frem her. Alle folk ved, at det er dejligt at kunne komme frem og tilbage, og alle folk ved, at det er godt med en god kollektiv trafik. Det ville have klædt fru Pia Olsen Dyhr lige at sige her: Ja, jeg erkender, at vi heller ikke har afsat pengene. Men jeg tog det som et udtryk for det, og fru Pia Olsen Dyhr behøver ikke at svare mere. Det her er en fuldstændig indrømmelse, så det er nok for mig.

Kl. 17:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:45

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vælger alligevel at svare, fordi jeg synes, at det er tankevækkende, at når man vælger og ønsker at privatisere eller udlicitere dele af vores banestrækninger, får det konsekvenser for passagererne. Jeg synes sådan set, at det efter lang tid er lykkedes for Arriva at køre ganske godt mellem Herning og Aarhus, men det er ikke hovedstrækningen. Det, man egentlig sender et signal til vestjyderne om, når man fra Venstres side siger, at man vil privatisere fra Vejle til Herning, er, at man afkobler Herning fra hovedstrækningen, som de er en del af i dag. Det er jeg ikke interesseret i. Jeg mener, at Vestjylland sådan set også fortjener en ordentlig kollektiv trafik. Der er jeg nok bare uenig med Venstre.

Kl. 17:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Den sidste korte bemærkning går til hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 17:46

Joachim B. Olsen (LA):

Tak for det. Da SF sad i regering, nedregulerede man overførselsindkomsterne, det bidrog til beskæftigelsen – lavere overførselsindkomster bidrog til beskæftigelsen. Det mente SF, da de sad i regering, ligesom SF mente, at når folk blev løftet ud af topskatten, bidrog det også til beskæftigelsen. Man tog ære for, at man havde gennemført en lang række reformer, som man mente øgede beskæftigelsen. Reformen, som jeg lige har nævnt, lavere overførsler, flere ud af topskatten, man lavede en kontanthjælpsreform, som drastisk reducerede kontanthjælpen for de unge under 30 – alt sammen øgede det beskæftigelsen.

Når vi andre fortsætter i det spor, er det verdens undergang, må vi forstå. Det er præcis de samme mekanismer, den samme linje i politikken, men nu er det ganske enkelt velfærdsstatens endeligt, vi er vidner til. Hvordan hænger det sammen, at det er den rigtige politik, de rigtige værktøjer at tage fat i, når SF sidder i regering, men de forkerte værktøjer, når vi andre sidder i regering?

Kl. 17:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:47

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg har sådan glædet mig til, at hr. Olsen tog ordet – det er måske en intern joke. I forhold til det her med overførslerne er det jo ikke korrekt, hvad hr. Olsen siger. Det er jo ikke sådan, at vi accepterede lavere overførsler. Nej, vi lavede en skattereform, hvor overførslerne

stadig ville stige, ikke med det samme indeks fremadrettet, men de ville stadig væk stige.

Det er for det første ikke rigtigt, når hr. Joachim B. Olsen påstår, at de skulle være lavere. For det andet er det heller ikke korrekt, at vi sænkede topskatten. Nej, vi flyttede nogle ud af topskatten – nogle af de mennesker, som f.eks. er sygeplejersker, som er murere, som er nogle af dem, der har de hårde jobs i Danmark, som lige lå på grænsen; der flyttede vi den opad. Og jo, man kunne diskutere, om pengene kunne være brugt bedre, det kunne de nok, men vi afskaffede altså kontanthjælpsloftet, vi afskaffede 225-timersreglen, fordi vi ikke mener, at man skal fattiggøre folk på kontanthjælp. Og når I genindfører det, er det da klart, at jeg er uenig i det.

Kl. 17:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Spørgeren.

Kl. 17:48

Joachim B. Olsen (LA):

Det er fuldstændig korrekt, at det, man lavede, var, at overførslerne blev reguleret mindre, de kom ikke til at stige så meget, men det er den samme mekanisme. Jeg må så forstå – det er så et element i den tidligere regerings 2025-plan, nemlig at det skal fortsætte frem mod 2025 i stedet for at stoppe i 2023 – at man måske er enige i SF, det vil være godt. Men det er den samme mekanisme. Det, at de ikke kom til at stige så meget, betyder, at beskæftigelsen vil vokse i forhold til alternativet. Man reducerede kontanthjælpen for de unge under 30, og det øgede beskæftigelsen. Fru Pia Olsen Dyhr kan ikke tale sig fra, at de værktøjer, som vi gerne vil tage fat i, er de samme som dem, man selv var med til at bruge, da man sad i regering (*Første næstformand* (Henrik Dam Kristensen): Tak!), men som man nu åbenbart mener er det frygteligste, man overhovedet kan foretage sig her i Folketinget.

Kl. 17:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Så får vi svaret. Værsgo.

Kl. 17:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er, fordi der er forskel på det. Der er forskel på at indføre et kontanthjælpsloft og en 225-timersregel, som vi afskaffede, da vi sad i regering, fordi vi ikke synes, at 50.000 børn skulle gøres fattige i Danmark, fordi vi faktisk synes, at de skulle have en chance som alle andre børn. Det kan være i forhold til at opleve, at man f.eks. kan komme til børnefødselsdag, og jeg ved godt, at der er nogle af de borgerlige, der sidder og sådan halvgriner og ryster på hovedet, og siger, at det kan man da godt. Men nej, for man skal have en gave med hver eneste gang, og det er der børn, der ikke har råd til, det er der forældre, der ikke har råd til. Det kan for den sags skyld også være det, at man får en cykel. Jeg er glad for, at der er mange kommuner, der gør meget for at afhjælpe skaderne af kontanthjælpsloftet, men I må tage ansvaret for det, I har indført, og ikke prøve at tørre det af på tidligere regeringer, for vi afskaffede det.

Kl. 17:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Vi går videre i ordførrækken til fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:50

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Tak for ordet, formand. Sikke'n dejlig dag det er i dag – vi har været i gang i snart mange timer, og jeg kan ikke love, at min tale vil være

sød musik i alles ører, og jeg ved, at jeg er det eneste, der står mellem jer og aftensmad. Men hvis I lytter godt efter, kan jeg love, at der vil være danske klassikere for enhver smag.

Vi synger: Det er så yndigt at følges ad for to, som gerne sammen vil være. Her var der ikke bare to, der var tre. Kald det kærlighed, kald det lige, hvad du vil. For en uge siden, den dejligste morgen i 100 år, nåede Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Venstre til enighed om en ny trekløverregering. Et solidt regeringsgrundlag blev præsenteret og et kompetent ministerhold.

Jeg vil fremhæve et par ting, vi fra konservativ side er særlig glade for i det nye regeringsgrundlag. På det grønne område har vi sat os nye mål – mål, der rækker længere end vores internationale forpligtelser. Det er afgørende for Det Konservative Folkeparti. Danmark skal i 2030 have mindst halvdelen af vores energibehov dækket af vedvarende energi. Det betyder flere vindmøller på havet, flere solceller på tagene og mere el ind i bilerne. Det er et konkret resultat og ikke bare løfter om guld og grønne skove.

Regeringsgrundlaget betyder også nye naturmål for vores udsatte natur, en styrkelse af det grønne danmarkskort og nogle fantastiske naturgenopretningsprojekter. Jeg tør godt love, at projektet i Ekkodalen kommer til at give genlyd over hele Danmark.

Danmark er og skal være foregangsland i den grønne omstilling, først og fremmest af hensyn til de kommende generationer. For os Konservative er generationskontrakten ikke sådan et smart slogan, der er opfundet af et reklamebureau. Nej, for os er det arvegods. Men det gør jo heller ikke noget, at den nye grønne optimisme gavner dansk eksport. I Berlingske Tidende kunne man i sidste uge læse en artikel med overskriften »Trekløverregering giver grønne danske virksomheder julelys i øjnene« – næsten for godt til at være sandt, tænker nogle måske, men det' søreme, det' sandt, de'ember.

For Det Konservative Folkeparti er det afgørende, at vi får gang i væksten igen i det danske samfund, at vi ikke bliver ved med at sække bagud i forhold til vores nordiske nabolande. Sådan er kapitalismen, money, money, money. Vi vil fjerne skatten på generationsskifte i virksomheder, som aldrig har været andet end en misundelssesk. Vi vil indføre et nyt iværksætterpanel, som skal skabe bedre rammevilkår for dansk iværksætteri. Vi vil have et byrdestop for danske virksomheder, og vi skal jævnlig revurdere, om gældende regler kan forsimples. Men jeg vil gerne understrege, at vi jo ikke laver erhvervsreformer alene for erhvervslivets skyld, vi gør det for at skabe flere og bedre arbejdspladser til danskerne, for så kan vi også tage os bedre af de socialt udsatte. Uden velstand, ingen velfærd. Påstår man andet, er der tale om magi i luften.

Man burde i virkeligheden lave en regel her i Folketinget: Hver gang vi bruger 1 time på at tale om, hvordan vi vil bruge pengene, ja, så skulle vi forpligte os til at bruge dobbelt så lang tid på at tale om, hvordan vi vil tjene pengene, og vi skal ikke tale, bare snakke, vi skal handle og sikre, at væksten kommer vest for Valby Bakke. Med øget vækst og velstand og flere arbejdspladser skaber vi det råderum, der er nødvendigt, så vi kan tage os ansvarligt af de udsatte borgere.

Der er noget galt i Danmark, når vi ikke tager bedre hånd om vores hjemløse. Alt for mange må stille spørgsmålet: Hvor skal vi sove i nat? Derfor er vi Konservative stolte af, at vi med en dygtig socialminister i spidsen skal lave en ny strategi for at nedbringe antallet af hjemløse. Det er en falliterklæring for et rigt samfund som det danske, at vi svinger de mest udsatte på den måde, og derfor håber vi også meget, det vil lykkes med den nye regering at få forkortet behandlingsgarantien for narkomaner.

I vores iver efter at omfordele mellem alle os, der kan selv og burde selv, glemmer vi dem, der har allermest brug for et sikkerhedsnet og den tryghed, som sikkerhedsnettet giver. Tryghed er et nøgleord for Det Konservative Folkeparti, for vi vil fred her til lands. Vi ønsker at skabe et Danmark, hvor danskerne altid kan føle

sig sikre og trygge, både bagved og uden for hjemmets fire vægge. Derfor er jeg rigtig glad for, at min partiformand har overtaget posten som justitsminister.

Kl. 17:55

Opgaven er stor. I dele af landet findes det, vi kalder Skyggedanmark. Her griber kriminelle ind i borgernes fredelige hverdag, bankedekonstruktioner, voldsovergreb, indbrud og hærværk. Det er mere end bare enkeltstående tilfælde. Det skal og må vi aldrig acceptere. Derfor ønsker vi fra konservativ side at lægge en langt hårdere kurs over for alle kriminelle, og derfor står det også meget klart i regeringsgrundlaget, at straffen for personfarlig kriminalitet skal hæves. Vi skal, som den nye tryghedsminister siger, altid være på offerets side.

Jeg kunne tale om rigtig mange andre elementer af regeringsgrundlaget, som jeg er stolt over. Skatten på de laveste indkomster skal sænkes, markant færre skal betale topskat, flere penge til vores forsvar, en ny og stærkere veteranpolitik, bevarelse af vores kulturelle arv og meget mere. Det er hammer hammer fedt.

Men vi skal selvfølgelig også lige runde trygheden for boligejerne. Jeg tror ikke, det kommer bag på nogen, at Det Konservative Folkeparti kæmper boligejernes sag. For os er trygheden afgørende. Med regeringsgrundlaget har vi taget et stort og meget vigtigt skridt i den rigtige retning. Nu kæmper regeringen i fællesskab for, at grundskylden skal fastfrysnes indtil 2021. Vi vil lette boligskatten i milliardklassen, så hvis man et hus sig bygge vil, så skal man ikke frygte at måtte forlade det igen på grund af stigende boligskatter.

Da vi blev inviteret til regeringsforhandlinger, gjorde vi det klart, at vi kun ville gå i regering, hvis vi kunne se klare konservative aftryk i regeringsgrundlaget. Det har vi fået, præcis ligesom også Liberal Alliance og Venstre har sat deres markante aftryk. Før kunne man hos det ene parti få gin og hos det andet tonic, nu kan vi i fællesskab servere en solid gin og tonic. Vi ser frem til samarbejdet med Dansk Folkeparti, også selv om vi gerne havde set jer i en regering. Men nu, hvor I har brændt os af, og det derfor er jer, der står derude og banker på, så er vores bøn til Dansk Folkepartis formand, hr. Kristian Thulesen Dahl: Sig, du kan li' os. Spørg til side, jeg er sikker på, at vi nok skal finde melodien sammen.

Jeg forstår godt, at der er nogle, der kan være lidt skuffede over, at vi ikke fik et hurtigt valg. Det er helt forståeligt at være nede med det, og her refererer jeg naturligvis til årets danske hit 2016. Men det er hverken tid til at male byen rød eller landet rødt for den sags skyld.

Før jeg ryger ud af en tangent, må jeg hellere runde af. Fra konservativ side ser vi meget frem til samarbejdet med de øvrige partier i Folketinget. Vi håber, at vi kan nå til enighed om brede reformer og gode aftaler. Det fortjener danskerne, og det skylder vi dem. Vi er fra konservativ side klar til at slå tonerne an. I første omgang ser jeg efter spisepausen frem til spørgsmål, og så er jeg spændt på, om det bliver til tonerne af kom, lad os brokke os. Tak for ordet.

Kl. 17:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Vi udsætter hermed mødet til kl. 19.00. God middagspause.

Mødet er udsat. (Kl. 17:58).

Kl. 19:00

Forhandling

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Mødet er genoptaget.

Vi går nu over til korte bemærkninger til fru Mette Abildgaard fra Det Konservative Folkeparti. Den første, der får en storslået chance, er hr. Dan Jørgensen fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:00

Dan Jørgensen (S):

Tak for det. Og tak for en munter og musikalsk tale. Jeg vil ikke forsøge mig med nogle vittigheder, fordi det tema, jeg vil tage fat på, sådan set er ret alvorligt, nemlig at regeringen jo lægger op til at hæve pensionsalderen. Det vil sige, at der er rigtig mange mennesker, som har knoklet et helt liv, som er i fare for at være nedslidte og blive nedslidte, som nu altså skal arbejde endnu længere, inden de kan få sig en ordentlig seniortilværelse.

Det, jeg gerne vil spørge ordføreren om, er, hvordan man vil forsvare over for de mennesker, at de altså nu skal til at være længere på arbejdsmarkedet, for at man kan få råd til at finansiere nogle topskattelettelser til dem i vores samfund, som allerede har mest. Det er den ene del af spørgsmålet.

Den anden del er: Det fremgår jo ikke af regeringsgrundlaget, præcis hvor meget man så vil hæve pensionsalderen med, så jeg kunne godt tænke mig at få ordføreren til at garantere, at det trods alt ikke er mere end ½ år, som var det, man oprindeligt lagde op til i den forrige regering. Da det ikke fremgår af regeringsgrundlaget, er vi nogle, der frygter, at det måske kan blive mere end ½ år.

Kl. 19:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:01

Mette Abildgaard (KF):

I takt med at vi lever længere og længere, giver det naturligvis god mening, at det også reguleres, hvornår man trækker sig tilbage og træder ud af arbejdsmarkedet. Der har tidligere været et princip om, at det er de her ca. 14½ år, man skal have tilbage af estimeret levetid, i forhold til hvornår man går på pension. Og det er klart, at i takt med at vi lever længere, jamen så skal der også reguleres på, hvornår vi går på pension.

Men det er jo fuldstændig rigtigt, at der skal være tilbud til dem, som er nedslidte, og som ikke fysisk kan blive længere på arbejdsmarkedet. Det skal der være i dag, og det skal der også være i fremtiden.

Men når man lægger op til at se på pensionsalderen, er det, fordi det er en effektiv måde også at øge beskæftigelsen på. Regulerer man med ½ år, giver det 12.000 i øget beskæftigelse. Der er ikke sat noget tal på, så Socialdemokratiet må væbne sig med tålmodighed i forhold til en præcis udmelding, men den skal selvfølgelig nok komme.

Kl. 19:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 19:02

Dan Jørgensen (S):

Men det var jo sådan set et ret klart svar, for jeg spurgte ordføreren, om hun kunne garantere, at det ikke var mere end ½ år. Og det kan jeg jo så forstå på ordføreren at hun ikke kan, eftersom der kommer et mere præcist udspil. Så vil ordføreren lige bekræfte, at vi nu altså ikke længere ved, om det er ½ år, og at det sådan set godt kan være mere end ½ år?

Kl. 19:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:03

Kl. 19:06

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kan som ordfører bekræfte over for spørgeren, at der naturligvis vil komme et klart svar fra regeringen på det her punkt, så der ikke er nogen, der skal gå med uvished – naturligvis vil der komme det. Nu har vi lavet et fælles regeringsgrundlag, hvori der står, at der vil skulle ses på det her. Den præcise melding vil komme. Men naturligvis skal vi se på, hvornår vi trækker os tilbage fra arbejdsmarkedet, i takt med at danskerne også lever længere. Det bør være sund fornuft.

Kl. 19:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Den næste er fru Pernille Skipper fra Enhedslisten.

Kl. 19:03

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg vil rigtig gerne spørge Konservative til offentlighedsloven. Og det vil jeg, fordi det jo på mange måder var en helt forfærdelig ting, som blev gennemført under den tidligere regering, og som betød, at det rum, man kan kigge magthaverne over skuldrene i, blev indskrænket. Der var en frygtelig ballade og kritik af det, og Konservative var med til at vedtage det. Men så skete der det dejlige, at Konservative godt kunne se, at den var lidt gal, og det har jeg stor respekt for.

Det, som jeg synes er en lille smule skræmmende, er, at den kritik i hvert fald er blevet mindre, efter at Konservative sammen med Liberal Alliance så har fået del i de ministersæder, hvor man jo benytter sig af sådan et frirum. Så to spørgsmål, hvis det kan rummes i svaret:

Det ene er: Hvorfor kun § 24? Hvad med de to andre meget kritisable paragraffer, nemlig 22 og 27?

Det andet er: Vil de konservative ministre bruge offentligheden mere for at undgå den lukkethed, der er i de tre paragraffer, inden for deres ministerier?

Kl. 19:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:05

Mette Abildgaard (KF):

Det er rigtigt, at Det Konservative Folkeparti oprindelig stemte for offentlighedsloven. Siden har vi været ude og udtrykke en bekymring i forhold til offentlighedsloven.

Der blev sat et arbejde i gang under den tidligere justitsminister, som gik ud på, at man skulle evaluere loven og se på de her paragraffer, også f.eks. i forhold til mere offentlighed. Altså om det har den effekt, som man dengang mente det ville have.

Som jeg ser regeringsgrundlaget, er der ikke noget som helst, der er ændret, i forhold til at den evaluering fortsat skal komme. Men der er én ting, der er helt sikker, og det er, at vi skal se på paragraffen om ministerbetjening. Så på den måde håber jeg at ordføreren vil se det som et plus, hvor der muligvis kan komme mere, som ordføreren vil være tilhænger af.

Men i første omgang er det i hvert fald helt sikkert, at der skal ses på paragraffen omkring ministerbetjening. Og så skal vi i øvrigt evaluere, præcis som det blev bestemt, da det blev sat i verden af den tidligere minister.

Kl. 19:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Pernille Skipper (EL):

Det skal jeg lige forstå. Kommer der simpelt hen en yderligere evaluering af § 22, som er kalendere, og af § 27, som lukker af for adgangen til aktindsigt i papirer, der er udvekslet mellem folketingsmedlemmer og ministre? Kommer der simpelt hen en ekstra evaluering af det, selv om det ikke står i regeringsgrundlaget?

Så til det andet spørgsmål, som fru Mette Abildgaard lige glemte at besvare. Vil de konservative ministre sørge for, hvilket jo står dem frit for, at betjene sig af mere offentlighed på deres områder, det vil sige lade være med at bruge den adgang til lukkethed, der ligger i offentlighedsloven?

Kl. 19:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:06

Mette Abildgaard (KF):

Der var jo en kreds af partier, der indgik en aftale om, at der skulle ske en evaluering af offentlighedsloven. Der er ikke noget, der har ændret på det. Den evaluering skal fortsat finde sted. Men det er bare givet, at når den evaluering skal finde sted, skal vi i hvert fald se på paragraffen omkring ministerbetjening, så derfor er man jo kun bedret stillet nu, end man var før.

Så vil jeg i øvrigt rose mine konservative ministerkollegaer for at have mod til at se på offentlighedsloven i en situation, hvor de selv træder ind i regeringen. Ofte ser man jo ellers, at det går den modsatte vej.

Til det sidste spørgsmål: Det kan jeg simpelt hen ikke svare på, for det har jeg ikke spurgt vores ministre om. Så det må vi drøfte ved en anden lejlighed.

Kl. 19:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 19:07

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Nu havde jeg alle mulige enormt kække bemærkninger, jeg ville være kommet med efter talen, men så har der været en spisepause, hvor det hele er forsvundet. Så nu går jeg i stedet for lige til sagen og spørger ind til vores natur.

Der står jo i regeringsgrundlaget, at man vil standse tilbagegangen i biodiversitet, hvilket vi jo har forpligtet os til med 2020-målene. Og så kunne jeg godt tænke mig at høre, om der er lidt mere på vej. For vi ved, at regeringen foreslår +13.000 ha, men at forskerne ligesom siger, at hvis vi skal stoppe tilbagegangen i biodiversitet, så skal vi have op imod 75.000 ha fri natur.

Så har De Konservative nogen bud på, hvordan vi kan få gang i det her arbejde, som jo haster nu, hvis vi skal nå vores mål inden 2020?

Kl. 19:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:08

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Det er jo ikke længe siden, der blev indgået aftale om en ny naturpakke, som kommer til at udlægge, mener jeg, 25.000 ha både urørt skov og biodiversitetsskov. Det er et meget, meget vigtigt redskab, for vi ved, at rigtig mange af vores truede arter lever lige præcis i skovene. Det bliver en udfordring også at få de private skovejere med på det her, for vi ved, at meget af den mest værdifulde

de skov er på private hænder. Der har den fået lov til at stå i mange år, og det har givet en værdifuld natur.

Så det er en udfordring, vi har nu: at få de private skovejere med på det her. Nu skal vi finde en samarbejdsmodel for udlægning af den her urørte skov, som forhåbentlig kan bane vej for, at vi i fremtiden kan få endnu mere urørt skov.

For jeg er sådan set enig med spørgeren i, at det da er at foretrække, hvis vi kan nå dertil. I regeringsgrundlaget ligger der jo også de her nye naturmål for 2020 og 2030, og det er mål, der er ment til den særlig sårbare danske natur, hvor vi virkelig har et biodiversitetshensyn at tage. Så det glæder jeg mig rigtig meget til at vi skal til at folde lidt mere ud.

Kl. 19:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:09

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er også rigtig godt. Og igen vil jeg sige, at jeg har rost jer utallige gange efterhånden, så det næsten bliver helt pinligt. Men stadig væk er det jo kun en tredjedel af, hvad der er behov for, hvis vi altså lytter til forskerne. Hvis vi for alvor skal leve op til vores internationale aftaler om at stoppe tilbagegangen i biodiversitet inden 2020, skal vi jo op imod de her 75.000 ha, og 25.000 ha er jo kun en tredjedel af det. Så er det noget, man kan forestille sig at De Konservative vil arbejde videre for, altså at vi egentlig når det mål, som vi har forpligtet os til?

Kl. 19:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:09

Mette Abildgaard (KF):

Men vi arbejder for at stoppe den tilbagegang i biodiversitet, som vi har set, og det har Danmark også forpligtet sig til internationalt, for det giver sig selv, at det skal vi naturligvis arbejde for. Her er skovene ét virkemiddel. Et naturgenopretningsprojekt som f.eks. Søborg Sø er et andet godt virkemiddel.

Men jeg tror, at man må sige, at det er sindssygt svært at nå det her mål inden for den tidsgrænse, der er sat, og det er stort set alle andre europæiske lande jo også kommet frem til. Det betyder ikke, at vi skal stoppe med at forsøge, men at udfordringen er stor.

Kl. 19:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre.

Kl. 19:10

Morten Østergaard (RV):

Nu er vi jo kommet lidt ud på dagen, så nu kan vi bare snakke frit sammen her i Folketingssalen. Jeg vil bare vende tilbage til en ordveksling, der var ved debattens begyndelse, da fru Mette Abildgaard spurgte den socialdemokratiske ordfører, om man ligesom kunne lave en alliance om at fastfryse grundskylden frem til 2025. Og der undrer det mig – ud over det måske lidt særlige i at et regeringsparti søger alliancer i oppositionen, men det skal man da på en eller anden måde være velkommen til – at der står i regeringsgrundlaget, at man vil fremlægge et udspil om boligskatte med afsæt i det, der hedder »Tryghed for boligejerne«.

For sidst jeg tjekkede det udspil, var der ikke noget med om, at grundskylden skulle fastfryses indtil 2025. Så jeg skal bare finde ud af, hvad det er, vi kan forvente. Er det et udspil med afsæt i det, som i øvrigt blev modtaget pænt af Det Konservative Folkeparti, da man

bare var støtteparti, og som jo handler om en ny form for boligbeskatning og en ny måde at håndtere den på? Eller spiller regeringen ud med, at grundskylden skal fastfryses frem til 2025?

Kl. 19:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:11

Mette Abildgaard (KF):

Jeg beklager meget at måtte korrigere De Radikales formand, men jeg tror, at han hørte lidt dårligt efter, da jeg stillede mit spørgsmål. For det første søgte jeg ikke nogen alliance. Jeg søgte at få at vide, om Socialdemokratiet mener det samme i en valgperiode, som det, de har sagt, hver gang der er optræk til et valg. For det andet var det ikke grundskylden, det drejede sig om i forhold til 2025, men derimod ejendomsværdiskatten.

Her har Socialdemokratiet nemlig flere gange været ude at sige, at de ville fastfryse ejendomsværdiskatten indtil 2025. Det, jeg spurgte om i forlængelse af det, var så fastfrysningen af grundskylden indtil 2021, som der jo står i regeringsgrundlaget.

Kl. 19:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:12

Morten Østergaard (RV):

Der står, at grundskylden fastfryses, indtil de nye regler træder i kraft. Men det vil sige, at det, vi kan regne med, er, at når der står i regeringsgrundlaget, at det er med afsæt i det her udspil om tryghed for boligejerne, så er det også det, der i dag er Det Konservative Folkepartis politik. Altså at når de nye regler træder i kraft, stiger både ejendomsværdiskatten og grundskylden igen, skattestopet er en fjern fortid, og man kommer ind i det som mange, der ikke er på valg, men som uafhængigt betragter dansk økonomi, har anbefalet i mange år, nemlig at boligskatte løbende udvikler sig.

Kl. 19:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:12

Mette Abildgaard (KF):

I Det Konservative Folkeparti mener vi grundlæggende, at vi skal have en hel omlægning af vores boligbeskatningssystem. Vi ser hellere, at vi beskatter avancen ved salg, end at vi har de løbende boligskatter. Det er sådan en fundamental omlægning, som vi ønsker os fra Konservatives side.

Men den meget berømte elefant skal spises i små bidder, og det er et godt afsæt, der er i det udspil, der er kommet fra den tidligere regering. Det er klart, at det bliver justeret, når der nu er kommet en ny regering. Eksempelvis lå det her element om en fastfrysning af grundskylden indtil 2021 ikke i den tidligere plan, men det vil i sagens natur ligge i den kommende plan.

Kl. 19:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF.

Kl. 19:13

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak, og tak for en underholdende tale, før vi gik til spisepause.

Som jeg læser regeringsgrundlaget, er der jo ikke noget klimamål om at nå 40 pct. i 2020, og inden jeg stiller mit spørgsmål, vil jeg gerne rose De Konservative for at være det eneste parti på højre side,

som for alvor gør noget for miljøet og klimaet. Det tror jeg ikke er for meget sagt. Så ros til det. Hvis det ikke er 40 pct. reduktion i 2020, kan ordføreren så ikke fortælle mig, hvad der i hvert fald er Konservatives ønske? For vi bliver også nødt til at have nogle delmål. Vi kan jo ikke bare sige, at om 100 år vil vi gerne være der. Så på lidt kortere sigt: Hvad er målet så? Hvis det ikke er 40, er det 39, 38, 37 pct.?

Kl. 19:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:14

Mette Abildgaard (KF):

Det er fuldstændig korrekt, at der har været det her mål om 40 pct. CO₂-reduktion i 2020. Der nåede sådan set også at komme en prognose, der sagde, at det ville Danmark indfri. Det er ikke særlig lang tid siden, at den kom. Så er der sket nogle ting siden da. Vi har eksempelvis lavet en aftale om PSO'en, hvor også spørgerens eget parti er en del af den aftale. Den aftale betyder, at CO₂-udslippet formentlig kommer til at stige i en kortere periode for så på længere sigt at falde, i og med at vi får lavet brugen af el billigere og gør det nemmere at bruge varmepumper osv. Så på kort sigt vil vi se en stigning i CO₂-udslippet på baggrund af den aftale, begge partier er en del af, men på lang sigt er det det rigtige at gøre. Men jeg er enig i, at der er brug for målsætninger, der er også brug for delmål, og derfor er vi rigtig glade for det her nye 2030-mål om, at 50 pct. af vores energibehov skal komme fra vedvarende energi.

Kl. 19:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:15

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak for det. Men når jeg alligevel vil forfølge det noget, er det, fordi det måske er lidt billigt at sige, at vi har et mål for 2030. Det er jo ikke sikkert, at den nuværende regering sidder i 14 år endnu – ikke stensikkert. Jeg kan godt se, at hr. Anders Samuelsen ryster på hovedet, men vi er nogle, der ikke håber det. Uanset hvad er 14 år lang tid, når vi ved, at hvert eneste år tæller nu. Vi er på et kritisk tidspunkt, og det er jeg også sikker på at ordføreren er fuldstændig enig i, og derfor kan vi ikke vente til om 14 år med at se, om vi har indfriet det, vi ønskede, eller det, som regeringen har lagt frem. Vi bliver også nødt til at se, om vi er på rette kurs. Så kan ordføreren ikke være lidt mere specifik i forhold til at sige, hvor meget vi inden for en femårsperiode må nedjustere det i forhold til PSO'en. Hvad skal være målsætningen, for at vi ved, at vi er på rette kurs?

Kl. 19:16

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:16

Mette Abildgaard (KF):

Jeg tror, at spørgeren glemmer, at det jo er næste år, vi skal lave det energiforlig, som strækker frem til 2030. Så de mål, vi sætter os for 2030, skal vi lægge grundstenen til, når vi skal lave et nyt energiforlig allerede næste år. Så siger ordføreren, at det er lidt billigt, men der må jeg jo nok beklage og sige: Det ikke spor billigt. Det her kommer til at kræve massive investeringer. Som jeg sagde i min ordførtale: flere møller på havet, flere solceller på tagene og mere el ind i bilerne. Så det er næste år, når vi skal lave det nye energiforlig, at vi skal vise, at vi mener det her alvorligt.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Christian Rabjerg Madsen fra Socialdemokratiet.

Kl. 19:17

Kl. 19:17

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Da jeg hørte ordførtalen, fik jeg ikke alene et musikalsk flashback, men også et flashback til, da jeg læste regeringsgrundlaget, for takten for miljøet og det grønne var slået an, men det var desværre den samme gamle sang. De Konservative har talt højt og flot om markante grønne resultater i regeringsgrundlaget, men der går jo Sussi og Leo i den. Det er gamle slagere på glittet papir.

Når man gennemgår regeringsgrundlaget, bliver man selvfølgelig glad for et gensyn med det grønne danmarkskort med en naturkanon og med den fortsatte snak om urørt skov. Men når alle konkrete miljøpolitiske virkemidler er blowing in the wind, bliver det selvfølgelig aldrig sådan rigtig for alvor nogen evergreen. Og konfronteret med, at De Konservative solgte gammel vin på nye flasker i Jyllands-Posten i fredags, siger fru Mette Abildgaard også det interessante, at afsnittet i regeringsgrundlaget om kemi ikke refererer til tidligere indsatser, men at det faktisk skal forstås sådan, at De Konservative vil pålægge den nye regering at komme med et nyt udspil på pesticidområdet.

Den nye regering skal komme med et nyt udspil i forhold til de pesticidforhandlinger, som er i gang. Vil ordføreren ikke løfte lidt af sløret for, hvad der er på spil her, hvilket nyt pesticidudspil der kommer, og hvordan det vil adskille sig fra det, vi har hørt fra den tidligere miljøminister?

Kl. 19:18

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:18

Mette Abildgaard (KF):

Spørgeren kom rimelig vidt omkring. Som konservativ ser jeg ikke noget galt i gamle slagere, og det tror jeg også man kunne høre på min tale.

Det ville undre mig meget, hvis ikke der var reelle politiske sejre i det, der står i regeringsgrundlaget, og det ville også undre mig, at Danmarks Naturfredningsforening, at WWF, at CONCITO skulle gå ud og rose det nye regeringsgrundlag og i masser af medier udtale, at det her var et meget, meget markant aftryk, hvis ikke det var, fordi de mente, at det var tale om reelle fremskridt, reelle forbedringer. Jeg har simpelt hen svært ved at se, hvorfor de skulle være så forelskede i Det Konservative Folkeparti, at de skulle gøre det.

Hvor ville jeg dog nogle gange ønske, at Socialdemokratiet ville være en lille smule – for sige det ligeud – som Alternativet, dvs. reelt politisk anerkendende i stedet for det der evige drilleri. For man tager kun naturen som gidsel i lige præcis det her.

Kl. 19:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:19

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er godt at høre, at De Konservative er tilfredse med de der backing vocals, der har været på udspillet. Jeg er bare nødt til at holde fast i mit spørgsmål, som går på:

De Konservatives ordfører siger, at med De Konservative i regering kommer der et nyt pesticidudspil, et nyt udspil i forhold til den pesticidhandlingsplan, som vi er i gang med at forhandle i øjeblikket. Vil Konservative ikke løfte sløret for, hvordan vi vil kunne se på

miljøministeren, at der er kommet et konservativt parti i regeringen? Hvordan vil et nyt pesticidudspil adskille sig fra det, vi har hørt om fra den nuværende miljøminister, som alene har talt om at åbne for at tillade flere pesticider og belaste vores grundvand mere med pesticidforurening?

Kl. 19:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:20

Mette Abildgaard (KF):

Jeg synes, det er absurd, at i det ene øjeblik klager hr. Christian Rabjerg Madsen over ikke at være blevet indkaldt til forhandlinger, og i det næste øjeblik virker det, som om hr. Christian Rabjerg Madsen præcis ved, hvad der ligger på bordet fra den tidligere regering. Men når vi skal forhandle en ny pesticidstrategi, kommer der naturligvis til at være et oplæg, hvor også Det Konservative Folkeparti går ind og sætter sine aftryk. Det skal vi jo samarbejde om med miljøministeren, som vi har et glimrende samarbejde med allerede den dag i dag. Så naturligvis vil man kunne se, at vi også har sat vores aftryk der.

Kl. 19:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Den næste korte bemærkning er fra hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 19:20

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Den konservative ordfører gjorde som vanligt meget ud af det her med tryghed om boligen, og det er jo et synspunkt, vi deler i Enhedslisten. Det er vigtigt for alle, lejere som ejere, at man kan regne med at blive i sin bolig, og at der ikke pludselig kommer stigende udgifter, der gør, at man bliver tvunget ud. Men det er bare, som om De Konservative er lidt selektive med, hvornår de vil sikre tryghed. Det er altid, når vi diskuterer skat, og det er også relevant. Der har været problemer med, at grundskylden nogle steder er steget hurtigere end almindelige menneskers indkomst.

Men nu er skatten jo ikke det eneste, der kan presse folk ud af deres bolig. Det, som rigtig mange boligejere oplever lige nu, er jo, at bankerne og realkreditinstitutterne sætter deres gebyr- og bidrags-satser voldsomt op. De udgifter, folk har haft på de områder, er mange steder større end stigningen i grundskylden, mange tusind kroner om året for familier rundtomkring i Danmark.

Så derfor er mit spørgsmål: Vil Konservative også her være med til at skabe tryghed for boligejerne, f.eks. ved at indføre en langt skrapere regulering af bankernes muligheder for at hæve gebyrerne på allerede indgåede boliglån? Eller er det kun, når det er skatten, at Konservative bekymrer sig om boligejernes tryghed?

Kl. 19:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:22

Mette Abildgaard (KF):

Det er rigtigt, at vi i Det Konservative Folkeparti bekymrer os meget om boligejernes tryghed. Ofte bliver det af venstrefløjen udlagt, som om det kun er sådan en lille elitær kerne, for hvem det her kan være et problem. Vi holdt vores konservative sommergruppemøde hos Susanne, der bor i Lejre. Hun betaler 34.428 kr. i boligskat om året. Det er ud af en folkepension på 6.063 kr. Med den hastighed, grundskylden er steget, er folkepensionen jo ikke fulgt med, og det gør det svært for sådan en som Susanne at blive boende i sit eget hjem. Så ja, det er noget, vi går op i i Det Konservative Folkeparti.

Om der er andre metoder til at sikre tryghed for boligejerne, må vi se på, men vi er ikke fra konservativ side indstillet på sådan at skulle ind og nationalisere bankerne.

Kl. 19:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:22

Pelle Dragsted (EL):

Jeg sætter ellers meget pris på, at den konservative ordfører normalt sådan faktisk prøver at svare på spørgsmål, men det her var lidt en sang fra de varme lande, for jeg sagde jo netop, at jeg er fuldstændig enig i, at det er et problem, hvis skatten stiger hurtigere, f.eks. for folkepensionister eller andre lavtlønnede lønmodtagere, end bolig-skatterne. Så det behøver ordføreren sådan set ikke belære mig om, det har vi været enige om i mange år. Ideen om en exitskat var sådan set noget, Enhedslisten havde på tegnebrættet, længe før De Konservative hoppede på den idé.

Det, jeg spørger til, er, at der er noget andet lige nu, der truer rigtig mange danske boligejere, og det er, at bankerne og realkreditinstitutterne af grådighed har skruet gebyrsatserne så voldsomt op, at mange mennesker har svært ved at kunne blive i deres bolig. Her til morgen har den konservative erhvervsminister været ude at sige, at han synes, bankerne bliver mobbet, og at bankerne skal forkæles. Det synes jeg bare er en ret vild udmelding i en tid, hvor mange danske boligejere er ved at blive sat ud af deres bolig eller risikerer det på grund af bankernes grådighed. Men her er det åbenbart ikke hensynet til boligejerne, som vejer så tungt længere for De Konservative. Det er hensynet til bankerne, som ikke skal mobbes, men skal forkæles. Altså, jeg synes, det taler for sig selv, for at være helt ærlig.

Kl. 19:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Jeg glemte vist at fortælle, at andet spørgsmål og andet svar kun er ½ minut.

Ordføreren.

Kl. 19:24

Mette Abildgaard (KF):

Vi er begge to lidt nye her, så det beklager vi begge.

Jeg må starte med at sige, at jeg ikke har læst den artikel, som spørgeren refererer til i forbindelse med erhvervsministeren. Jeg har simpelt hen ikke set de udtalelser, så derfor synes jeg, det er lidt svært for mig at gøre mig helt klog på, præcis i hvilken sammenhæng det er sagt. Men jeg vil sige, at i udgangspunktet er det jo sådan, at når man indgår en aftale, ligger der også i den aftale, hvordan sådan noget som gebyrer kan udvikle sig, hvilken sikkerhed man har, og hvilke muligheder en bank eksempelvis har. Og de reguleringer, der ligger i den frivillige aftale, man indgår, når man optager eksempelvis et lån i en bank, skal naturligvis overholdes.

Kl. 19:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Den næste spørger er hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet.

Kl. 19:24

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til den konservative ordfører. Jeg vil godt følge lidt op på min kollega hr. Christian Rabjerg Madsens spørgsmål angående den sprøjtegifthandlingsplan, som skal være gældende fra næste år, og som ordføreren selv har nævnt, og så vil jeg bare spørge, om vi, hvis vi ikke kan få at vide, hvad der står i den plan, så kan få at vide, om der i hvert fald med De Konservative i regering er en

garanti for, at vi ikke får en øget belastning med sprøjtegifte i natur og grundvand.

Kl. 19:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:25

Mette Abildgaard (KF):

Sprøjtemiddelstrategi eller pesticidstrategi, kært barn har mange navne, og det er fuldstændig rigtigt, at der skal laves en ny plan, som gælder fra næste år og frem. Det er afgørende for Det Konservative Folkeparti, at man kan føle sig tryk ved, at vi beskytter det danske grundvand, der er så unikt dansk, og som betyder, at vi kan hente vores vand direkte op fra grundvandet og drikke det, og det er en gave, vi skal give videre til de kommende generationer. Det vil naturligvis også afspejle sig i det nye udspil, der kommer fra regeringen, når det her skal forhandles på plads. Men jeg synes måske, det ville være fair nok, at vi rent faktisk fik en mulighed for at drøfte det her med den nye minister. Jeg kan godt afsløre, at der med tre mand i en folketingsgruppe har været lidt meget at se til lige i den sidste uge. Men det vil naturligvis komme til at afspejle sig.

Kl. 19:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:26

Jens Joel (S):

Vi anerkender alle Det Konservative Folkepartis gode intentioner, og det er jo derfor, kan man sige, vi prøver at lede efter nogle pejlemærker, og derfor spørger jeg bare: Er det, når De Konservative nu som en del af regeringen går ind og sætter sig i det forhandlingslokalet, så med det udgangspunkt, at vi andre kan regne med, at det ikke er en øget belastning med sprøjtegifte i natur og grundvand, som kommer på den anden side af det her?

Kl. 19:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:26

Mette Abildgaard (KF):

Hr. Jens Joel kan naturligvis regne med, at vi fra konservativ side kommer til at beskytte grundvandet, ligesom vi også kommer til at beskytte sprøjtefejerne, og ligesom vi også kommer til at have hensynet til sundhed. Der er de tre parametre, som man måler på, når man kigger på pesticider. Men skal vi nu ikke lige prøve at vente med at dømme det, til vi kommer ud af forhandlingslokalet, og ikke, før vi overhovedet er gået ind i det, og så håber jeg da også at møde Socialdemokratiet i forhandlingerne.

Kl. 19:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Lars Aslan Rasmussen fra Socialdemokratiet.

Kl. 19:27

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak for alle anekdoterne om sangene, specielt den der om, at det er »Hammer hammer fedt«, og jeg skal undlade at fortsætte teksten. Jeg vil egentlig gerne spørge om det, at der er en gruppe, som det ikke er hammerhammerfedt for, og jeg vil prøve at citere en anden sang, nemlig »Skulle du spørge fra nogen«, og det handler om nogle fra Døveforeningen, som jeg havde besøg af i sidste uge. De døve er særlig hårdt ramt af de her kontanthjælpsregler. Der er kun 38 pct. af dem, som er på arbejde, og samtidig viser undersøgelser, at det er

den gruppe, som folk har flest fordomme over for, når det drejer sig om ikke at kunne passe et almindeligt arbejde. Så mit spørgsmål til ordføreren er, hvorfor den her gruppe i særlig grad skal udsættes for regeringens politik, som jo rammer skævt.

Kl. 19:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:27

Mette Abildgaard (KF):

Det vil altid være sådan, når man laver reformer, at der er nogle grupper, der bliver ramt af de reformer, som kan stå i en svær position. Men jeg blev så glad, da jeg forleden så et tv-indslag, som netop handlede om en døv, der var kommet i arbejde i Fakta, mener jeg det var. Det var en succeshistorie om et menneske, der havde fået et arbejde og var kommet i beskæftigelse på trods af sit hørehandicap. Der er også stillinger til mennesker med hørehandicap, hvis vi ellers har et rummeligt arbejdsmarked, hvor man som kollega er villig til at gå den ekstra mil for at inkludere dem på arbejdsmarkedet. Så er der naturligvis grupper, hvor vi skal være ekstra fokuserede på, hvad vi kan gøre for at inkludere dem på arbejdsmarkedet, og hvor det kan være sværere at se vejen til beskæftigelse. Men vejen er der, hvis vi bare er indstillet på at give de rammer, der skal til.

Kl. 19:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:28

Lars Aslan Rasmussen (S):

Men når to tredjedele af dem, der er døve, står uden for arbejdsmarkedet, så rammer de her regler jo rigtig, rigtig hårdt, og folk, der har et handicap, har jo på ingen måde bragt sig selv i den her situation. Så kunne man håbe på, at De Konservative måske er den sociale stemme i regeringen, som kigger på de her regler, i forhold til at det rammer folk med et handicap?

Kl. 19:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:28

Mette Abildgaard (KF):

Når der er to tredjedele af en gruppe, som står uden for beskæftigelse, så skal vi da naturligvis se på, hvordan vi får dem ind i beskæftigelse. Det er da en falliterklæring af den anden verden bare at sige, at vi skal se på deres offentlige ydelser, og så skal vi lukke dem ude af arbejdsmarkedet og bare give dem så mange penge, at de ikke brokker sig. Det synes jeg er en trist tilgang til det, hvis jeg skal være helt ærlig. Jeg vil langt hellere have, at vi ser på, hvordan vi får skabt et arbejdsmarked, hvor der bliver flere stillinger som den i Fakta, jeg talte om før, hvor man bliver inkluderet på arbejdsmarkedet.

Kl. 19:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Malte Larsen, Socialdemokratiet.

Kl. 19:29

Malte Larsen (S):

Tak. Tilbage i maj sendte Europa-Kommissionen en præåbningsskrivelse, hvor man kritiserede landbrugspakken for at skade følsomme naturområder og bryde hele tre EU-direktiver. I den forbindelse sagde ordføreren, Mette Abildgaard, til Berlingske:

»Vi undrede os over, hvorfor der var behov for at få tallene til at se bedre ud, end de reelt var. Dengang tænkte vi, om det var på grund af EU, og det er klart, at sådan en præåbningsskrivelse får os til at tænke, at det var det nok«.

Set i det lys vil jeg gerne høre, hvad Konservative vil gøre, for at regeringen imødegår kritikken fra Europa-Kommissionen, og om man vil sørge for, at Europa-Kommissionen i den forbindelse får overbragt et retvisende kvælstofregnskab.

Kl. 19:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:30

Mette Abildgaard (KF):

Det er jo dejligt at mærke på hr. Malte Larsen, at det virkelig er noget, der ligger ham på sinde, og som han er meget engageret i. Jeg kan sige, at landbrugspakken for vores vedkommende er et lukket kapitel. Der blev lavet en naturpakke, hvor vi gik ind og kompenserede med flere efterafgrøder, det var lige præcis 624 t, der skulle til. Der har jo været den her dialog med Europa-Kommissionen, og jeg så forleden, at der kom besked om, at man var nået til en fælles forståelse. Det synes jeg er meget, meget positivt. Jeg synes egentlig, vi skal være fokuserede på, hvordan vi både sikrer et landbrug, så det kan komme igennem en svær krise i en svær tid, og samtidig sikrer, at vores vandmiljø ikke tager skade.

Kl. 19:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:30

Malte Larsen (S):

Et lukket kapitel? Det er jeg ikke sikker på at jeg helt synes er godt nok. Jeg vil gerne en gang til have lov til at spørge De Konservative og bede dem redegøre for, hvordan man vil sikre, at den her landbrugspakke overholder alle EU's regler, herunder nitratdirektivet, habitatdirektivet og vandrammedirektivet. Mener De Konservative f.eks., at landbrugspakken skal genforhandles?

Kl. 19:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:31

Mette Abildgaard (KF):

Det står i landbrugspakken, at hvis man ikke kan få den igennem EU-systemet, så skal man mødes i forligskredsen igen. Men der er jo sket lige præcis det, at Europa-Kommissionen er vendt tilbage og har sagt, at der er opnået en fælles forståelse. Det er der bl.a., ved at den frivillige efterafgrødeordning er blevet gjort obligatorisk, hvis ikke landmændene i tilstrækkelig grad melder sig selv til det her. Så der er jo lige præcis opnået den tryghed i forhold til eksempelvis vandrammedirektivet, som der er behov for. Det er gjort i et godt samarbejde med den tidligere regering, og det er jeg meget, meget tryk ved.

Kl. 19:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

Kl. 19:31

Peder Hvelplund (EL):

Tak. Vi må som politikere kunne stå på mål for åbenhed. Det er en del af det at leve i et demokrati at have åbenhed. Det er ikke at kaste noget efter nogen, men man må bare sige, at med den her lov er vi

gået for langt. Som ordføreren godt kan høre, er det jo den nuværende justitsminister, som udtaler sig om offentlighedsloven, og der bliver også i samme forbindelse nævnt, at den mørklægger for meget. Det var jo en erkendelse, Det Konservative Folkeparti kom til, efter de havde været med til at vedtage offentlighedsloven, og hvor man besluttede, at man ville fremrykke evalueringen fra 2017 til tidligere, og at man som minimum ville revidere §§ 22, 24 og 27.

Så det er bare, jeg skal høre noget. Nu hørte jeg ordføreren svare på det før, men er det stadig væk Det Konservative Folkepartis holdning, at den evaluering af offentlighedsloven skal fremrykkes, og at det er alle tre paragraffer, der skal kigges på, og ikke kun § 24, som der står i regeringsgrundlaget? Eller skal vi for nu at blive i ordførerenes eget musiske univers så sige, at Det Konservative Folkepartis nye slogan skal være The Clash' gamle hit »I Fought The Law And The Law Won«?

Kl. 19:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:33

Mette Abildgaard (KF):

Det er fuldstændig rigtigt, at vi fra konservativ side synes, at den oprindelige offentlighedslov gik for langt. Derfor indledte vi et samarbejde med en række andre partier, som netop gik ud på at få evalueret offentlighedsloven og få set på de nye bestemmelser og på, hvordan de bliver anvendt. Er det i tråd med, hvad der var den oprindelige intention? Det er der meget der tyder på at en række af paragrafferne ikke er. Den evaluering kommer stadig væk til at komme. Det, vi bare ved allerede nu, er, at der bliver ændret på den paragraf, der handler om ministerbetjening.

Kl. 19:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:33

Peder Hvelplund (EL):

Men hvis det er sådan, det er, vil ordføreren så ikke i det mindste sikre sig, at de konservative ministre – for den mulighed har de jo – kommer til at administrere efter en mere åben praksis, hvor man ikke bruger §§ 22, 24 og 27? Nu hørte jeg godt, at ordføreren tidligere sagde, at det havde man ikke talt om, men jeg synes alligevel, at når man har haft så markante synspunkter på det her område og man giver så tydeligt udtryk for, at man faktisk er imod de intentioner, der ligger i de tre paragraffer, så ville det være helt naturligt, at man som udgangspunkt sagde: Selvfølgelig vil vores ministre administrere uden at tage hensyn til offentlighedsloven. Og det samme kunne man jo sige i forhold til Liberal Alliances ministre. Muligheden foreligger jo. Ville det ikke være meget naturligt at udnytte den?

Kl. 19:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:34

Mette Abildgaard (KF):

Naturligvis skal de tre konservative ministre handle efter gældende lov. Sådan er det. Om de så vælger at gå videre end det, må være personligt op til dem at afgøre. Men jeg har sådan set kæmpe respekt for, at mine konservative ministerkollegaer arbejder aktivt for at ændre en lov, som giver dem beskyttelse og på mange måder gør livet bekvemt. Jeg synes faktisk, at det fortjener respekt, at man i en position, hvor man selv kommer til at sidde på magtens taburetter, arbejder for mere åbenhed.

Kl. 19:34

Kl. 19:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Kirsten Brosbøl fra Socialdemokratiet.

Kl. 19:35

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg skulle faktisk lige til at prøve at være lidt positiv, når nu fru Mette Abildgaard sådan opfordrer til det. Jeg vil gerne sige, at jeg i den grad hepper på, at det, fru Mette Abildgaard siger vedrørende det grønne område, står til troende, og at De Konservative får mere indflydelse i den nye regering, end partiets mandater egentlig tilsiger.

Men så bliver jeg jo lidt bekymret, når fru Mette Abildgaard nu siger, at det her med landbrugspakken er et lukket kapitel, for sådan som jeg opfatter det, er der er altså stadig en del udestående på det område. Jeg kan sådan set godt forstå, at fru Mette Abildgaard har lyst til at lukke det kapitel, for det er i sandhed ikke et af de grønne kapitler i Det Konservative Folkepartis historie.

Men jeg skal bare lige være sikker på, at jeg forstår fru Mette Abildgaard rigtigt. Nu omtaler ordføreren det her med nitratudirektivet og efterafgrøderne, men hvordan er det lige, det forholder sig med hensyn til vandrammedirektivet og habitatdirektivet? Er det også set med konservative briller et lukket kapitel, for så vidt angår landbrugspakken?

Kl. 19:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:36

Mette Abildgaard (KF):

Det relevante er sådan set ikke, om landbrugspakken set med Det Konservative Folkepartis briller er et lukket kapitel – det, der er det relevante, er, om det er det set med EU's briller. Hvis EU vender tilbage og siger, at det her ikke er et lukket kapitel, så giver det sig selv. Så er det jo ikke et lukket kapitel; så er vi jo nødt til at mødes på ny i forligskredsen, som der også står i aftaleteksten at vi skal. Og så må vi jo se, hvad der skal tages af initiativer.

Men jeg synes jo, at der, når Europa-Kommissionen er vendt tilbage og har givet udtryk for den her fælles forståelse, er tegn på, at man er inde i en god dialog med EU-systemet. Men ret beset er det EU, der kommer til at afgøre det her, og det er noget, tiden må vise.

Kl. 19:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:36

Kirsten Brosbøl (S):

Det synes jeg ærlig talt er lidt skuffende. Men jeg kan som sagt godt forstå, at De Konservative har behov for at tage lidt afstand til det makværk, man lavede for et år siden, for det er vel reelt det, der er tale om. Når man er blevet irttesat af EU-systemet, når man er kommet i den her situation, hvor man er nødt til at ændre noget, der har været frivilligt, til at være obligatorisk, så er det vel – og det vil jeg gerne have at fru Mette Abildgaard bekræfter – et klart tegn på, at der havde man ikke gjort sit arbejde godt nok.

Jeg vil også bare gerne have fru Mette Abildgaard til at garantere her, at De Konservative selvfølgelig ikke vil kompromittere vandrammedirektivet og habitatdirektivet, såfremt der er stadig væk er noget, som altså ikke er et lukket kapitel.

Kl. 19:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Mette Abildgaard (KF):

Jeg skal gøre mit bedste, men det var lidt meget, ordføreren bad mig om at svare på på meget kort tid.

Naturligvis skal vandrammedirektivet og nitratudirektivet overholdes. Det er ikke til diskussion, det er ikke frivilligt for Danmark, om vi vil gøre det, eller om vi ikke vil gøre det. Det ligger i den EU-regulering, vi i Danmark også er forpligtet til at følge. Man rejste et flag i forbindelse med de her efterafgrøder med hensyn til, om man kunne være sikker på, at landbruget ville levere så mange efterafgrøder, som de havde meldt ind. Når vi spørger landbruget i dag, siger de: Det kan I være trygge ved; det skal nok komme.

Så på den måde føler jeg ikke den store irritation i forhold til det her nye element fra EU's side. Jeg tror sådan set på, at det nok skal komme. Vi skal jo huske på, at man bliver økonomisk kompenseret som landmand for at dyrke de her efterafgrøder.

Kl. 19:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten.

Kl. 19:38

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Det Konservative Folkeparti ønsker at bruge mange flere penge på militæret. Man ønsker generelt at lave en militær oprustning. Det er vi selvfølgelig i Enhedslisten uenige i, men det er jo fair nok, at De Konservative så har en anden holdning end Enhedslisten. Det, jeg godt kunne tænke mig at høre fra Det Konservative Folkeparti, er, hvor man vil tage pengene fra. Som det fremgår, kan det jo blive rigtig, rigtig mange milliarder, hvis De Konservative fik magt, som de har agt, og hvor skal de penge tages fra? Skal de tages fra de ældre, skal de tages fra de syge, skal de tages fra skolebørnene? Hvor skal pengene komme fra til den oprustning, som De Konservative ønsker?

Kl. 19:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:39

Mette Abildgaard (KF):

Jeg havde håbet lidt på, at spørgeren ville slutte af med at spørge, hvor mange kampfly vi ønskede os, for det har jeg nemlig lige læst op på, så jeg havde det frisk i erindring til i dag.

På en eller anden måde kan jeg ikke lade være med at grine lidt af det, for det er meget typisk Enhedslisten, at man går ud fra, at der skal tages noget fra et andet sted i samfundskagen, i stedet for at kigge på, hvordan man gør kagen større. Hvordan sikrer vi mere vækst og velstand i det danske samfund? Det ligger jo som en klar vision i det regeringsgrundlag, der er præsenteret, at man vil fremlægge planer, som vil øge væksten med 80 mia. kr., så naturligvis skal der også være råd til, at vi i Danmark kan forsikre os selv. Forsvaret er jo på mange måder ligesom en forsikring – en forsikring, man håber man aldrig nogen sinde får brug for. Men som trusselsbilledet ser ud i verden lige nu, tør vi bare ikke leve uden den forsikring.

Kl. 19:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:39

Nikolaj Villumsen (EL):

Nu sagde ordføreren selv i sin tale, at man gerne ville tale om, hvor pengene skulle komme fra, hvor finansieringen skal komme fra, og hvis jeg forstod ordføreren rigtigt, var det gennem en højere pensi-

onsalder, pengene til militær oprustning skulle komme fra. Jeg ved ikke, om det var forkert opfattet, men hvis det er rigtigt, er det jo et klart svar. Hvis det er forkert, synes jeg ikke, det er unfair at spørge Det Konservative Folkeparti helt klart, hvor man reelt vil tage pengene fra, for det synes jeg egentlig den danske befolkning har krav på at vide. Det er da uansvarligt, hvis vi har partier her i Folketinget, som bare stiller krav om at bruge milliarder uden at komme med forslag til finansiering.

Kl. 19:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:40

Mette Abildgaard (KF):

I Danmark har vi et offentligt forbrug på 1.103 mia. kr. for 2016. Hvis ikke vi har råd til at forsvare os selv som nation, er vi en fattig nation. Naturligvis er det afgørende, at vi i Danmark kan føle os trygge. Når vi ser Putin, der opruster, skal vi naturligvis ikke lægge os ned og sige: Kom bare an, for vi har ikke tænkt os at gøre modstand. Med så stort et offentligt forbrug er der naturligvis også råd til at prioritere vores forsvar.

Kl. 19:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen fra Enhedslisten.

Kl. 19:41

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg synes, det var et meget fair spørgsmål, hr. Nikolaj Villumsen stillede, nemlig hvor de mange penge, som De Konservative vil bruge på at styrke forsvaret, skal komme fra. Vi kan så ikke få svar på det. Vi taler om et regeringsparti, og jeg synes da sådan set, at det havde været rimeligt, om man kunne svare.

Men jeg vil spørge om noget andet. De Konservatives egne ministre har jo mulighed for ikke at benytte sig af den nye offentlighedslovs muligheder for hemmeligholdelse, og jeg kan forstå, at ordføreren ikke har talt med ministrene om, hvorvidt de har tænkt sig at gøre det. Men jeg er sikker på, at ordføreren selv har en holdning. Ville det ikke være helt naturligt, når nu De Konservative – og heldigvis for det, hvor er det dejligt – er imod det hemmelighedskræmmeri, som den nye offentlighedslov lægger op til, at De Konservatives egne ministre lod være med at benytte de regler?

Kl. 19:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:42

Mette Abildgaard (KF):

Når regeringen kommer til at fremlægge en ny 2025-plan, vil man jo se der, at der bliver lagt op til en styrkelse af forsvaret – en substantiel styrkelse af forsvaret – og så vil man naturligvis også kunne se, hvor pengene kommer fra, som var det, spørgeren indledte med. Det var bare en kommentar til det.

Jeg er ikke minister, og det ved jeg at mange er lettede over, for så var der endnu et parti i Folketinget, men hvad angår spørgsmålet om ministrene, vil jeg sige, at det er op til ministrene at afgøre, men ret beset er deres ansvar at følge gældende lov.

Jeg kunne jo godt have lyst til at spørge tilbage til fru Johanne Schmidt-Nielsen om noget: Hvor mange kroner betalte spørgeren ind til den her frivillige ordning for indbetaling af skat, da den eksisterede?

Kl. 19:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:42

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg synes, det var et fuldstændig simpelt spørgsmål, jeg stillede. Det er helt okay, at ordføreren ikke har fået talt med de nye konservative ministre om offentlighedsloven, for der har sikkert været meget at se til, men jeg spørger bare til ordførerens egen holdning. Jeg er sikker på, ordføreren har egne holdninger.

Jeg synes, det er dejligt, at De Konservative har været meget klare i forhold til at kritisere det, der er blevet kaldt mørklægningsloven. Det synes jeg er fedt, hatten af for det. Jeg synes, det er godt, hvis De Konservative kommer til at arbejde for større offentlighed indefra i regeringen. Jeg spørger til ordførerens egen holdning. Ville det ikke være helt oplagt, når nu det er De Konservatives holdning, at de så lader være med at bruge de her hemmelighedsregler, men faktisk siger: Vi synes, at offentlighed er en god idé, vi tør godt lade offentligheden kigge os i kortene?

Kl. 19:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:43

Mette Abildgaard (KF):

Men vores ministre tør netop godt lade offentligheden kigge dem i kortene, og det er derfor, de arbejder for at få revideret offentlighedsloven, det er derfor, man holder fast i, at offentligheden er skrevet ind i regeringsgrundlaget, hvilket vi er glade for, hvilket vi er stolte over, og jeg synes sådan set, det fortjener respekt, at man kæmper for at få ændret den her lovgivning.

Kl. 19:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hvis den næste og sidste spørger er lidt kvik i replikken, kan vi lige nu at få ham med. Hr. Jacob Mark fra SF.

Kl. 19:44

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg skal gøre, hvad jeg kan, og tak for talen.

Jeg har jo med interesse kigget på de seneste finanslove, hvor jeg har noteret mig, at privatskolerne i Danmark er blevet løftet økonomisk igen og igen. Det kan sådan set være fint nok, synes jeg. Men det er så sket, samtidig med at folkeskolen er blevet udhulet igen og igen af kommunale besparelser. Og det har jo betydet, hvad TV 2 f.eks. har kunnet dokumentere, at der sker en flugt fra folkeskolerne lige nu over i privatskolerne.

Nu står der også i regeringsgrundlaget, at man vil styrke privatskolerne yderligere i fremtiden, selv om de egentlig er blevet løftet to år i træk. Så først vil jeg nok bare spørge: Hvornår er det egentlig nok? Altså, hvor højt skal tilskuddet til privatskolerne være, før man siger: Nu har vi nået et niveau, der er passende for at sikre en balance mellem privatskolerne, friskolerne og folkeskolerne? Hvor høj skal koblingsprocenten være?

Kl. 19:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:45

Mette Abildgaard (KF):

Fra Konservatives side synes vi faktisk, folkeskolen har en kæmpestor værdi. Det er folkets skole, det er der, alle samfundslag skal mø-

des, og vi skal sikre et så godt tilbud i folkeskolen, at der ikke er brug for alternativer. Men vi er også borgerlige, og vi kan godt lide frie valg.

Jeg tror ikke, det er det, man regulerer på koblingsprocenten, der gør, at flere vælger privatskolerne til. Men jeg kan sige fra Konservatives side, at det ikke er sådan, at vi er gået til valg på og har slået os stort op på, at den her kobling skal reguleres. Der er andre partier i regeringen, for hvem det har været mere hjerteblod, end det har været for Det Konservative Folkeparti.

Nu står det i regeringsgrundlaget, og så er vi loyale i forhold til det. Men for os er det mest afgørende sådan set, at vi får sikret en god folkeskole som et faglig værdifuldt tilbud til alle elever.

Kl. 19:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:45

Jacob Mark (SF):

Så hvis der skulle være en sum penge til at lave bedre skole for i fremtiden, hvad jeg bestemt håber på, og valget ligesom igen igen står mellem at tilføre dem til privatskolerne eller måske bruge dem på vores fælles skole, så vil Konservative gå ind og argumentere for, at man denne gang så bruger dem på vores fælles folkeskole?

Kl. 19:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 19:46

Mette Abildgaard (KF):

Hvis der skal være flere penge til en bedre folkeskole, kræver det, at vi får gang i væksten i det danske samfund og holder op med at sække bagud i forhold til Sverige og Norge, som har langt højere vækstrater, end vi har i Danmark.

Lad os prøve at starte med at snakke om den del, og så snakker vi bagefter om, hvordan man fordeler pengene. Og i første omgang gør vi det internt i regeringen.

Kl. 19:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Mette Abildgaard. Jeg tror, at hun har været med til at starte en trend, kunne jeg forstå. Vi har i hvert fald fået en opfordring heroppe ved formandsbordet til, at I fremover, hvis I vil blive ved med at henvise til sange, så henviser til danske sange. Det er dog ikke sådan, at jeg ikke forstår teksten, så indtil videre griber jeg ikke ind over for det.

Fru Aaja Chemnitz Larsen fra IA er den næste ordfører. Velkommen.

Kl. 19:47

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Der er jo sket en del, siden Folketinget havde sin traditionsrige åbningsdebat for 2 måneder siden. Det politiske landskab har ændret sig, og som vi alle ved, er der kommet en ny regering i Danmark. Men hvad der til gengæld er nyt, i hvert fald for nogle, er, at der også er kommet en ny regering i Grønland. For naalakkersuisut, som regeringen hedder på grønlandsk, består nu af Inuit Ataqatigiit, Siunmut og Naleraq, og Siunmuts formand, Kim Kielsen, er formand for naalakkersuisut, mens IA's formand, Sara Olsvig, er viceformand for naalakkersuisut. På vegne af Inuit Ataqatigiit vil jeg også gerne ønske den danske regering tillykke. Vi ser frem til at samarbejde med den nye regering om at skabe bedre vilkår på de 32 områder, som Danmark varetager på vegne af Grønland. På samme måde ser vi og-

så frem til et samarbejde om de grønlandere, som er i Danmark, og om kongerigets udenrigspolitik fremadrettet.

Fra Inuit Ataqatigiits side noterer vi os, at der i regeringsgrundlaget er en række punkter i regeringens politik om rigsfællesskabet, som er fastholdt, ligesom der er kommet en række nye punkter til. Vi glæder os over, at regeringen har taget initiativ til at afdække forureningen i området omkring den gamle militære base Camp Century, og vi hilser også de styrkede formuleringer om grænsehindringer og forfatningsarbejdet velkommen.

Dog bekymrer det os, at der står i regeringsgrundlaget, at samarbejdet med rigsfællesskabet ikke længere skal være ligeværdigt – den sætning er i hvert fald sløjfet – sådan som det stod i det tidligere regeringsgrundlag. På samme måde kan man sige, at det i selvstyreloven jo i høj grad handler om at fremme ligeværdighed. Det står som en af de vigtigste ting i selvstyreloven, og når regeringen også skriver, at de grønlandske folketingsmedlemmer ikke nødvendigvis har mulighed for at deltage direkte i forhandlinger, som vedrører Grønland, så bliver jeg i tvivl om, om regeringen egentlig ønsker et ligeværdigt samarbejde inden for rigsfællesskabet. Men lad os huske på, at selvstyreloven også er en folketingslov, og at det at sikre et ligeværdigt samarbejde således også er en opgave, som Folketinget har stillet regeringen.

Inuit Ataqatigiit blev i juni 2015 valgt til at være Grønlands frie stemme i Folketinget, og det er en position, hvor vi ønsker at samarbejde bredt med alle Tingets partier til gavn for den grønlandske befolkning og for rigsfællesskabet. Vores langsigtede mål er de samme som under den tidligere regering, og det, vi arbejder for, er det, vi kalder de tre V'er: vækst, velfærd og en plads i verdenssamfundet. For for at have råd til velfærd i fremtidens Grønland kræver det en indsats på justitsområdet og på socialområdet, men det kræver også indsatser i forhold til erhvervsudviklingen og investeringer, hvilket igen kræver internationale partnerskaber. Det glæder os, at regeringen lægger op til, at hele rigsfællesskabet skal inddrages i forhandlingerne omkring Brexit og de konsekvenser, som det har. Kursen er fra IA's side allerede lagt, og vi vil holde fast i de samme mål og den samme retning, men vi glæder os til et forhåbentlig stærkt og tillidsfuldt samarbejde med de nye ministre, og vi vil gerne bruge anledningen til at ønske dem tillykke.

Samarbejdet med den nye regering er allerede begyndt, for jeg har sendt en række breve til de forskellige ministre på de ti vigtigste områder for Grønland. Det er dels for at ønske tillykke, dels for at minde om, at vi har en lang række fælles mål, som vi stadig væk skal arbejde for at nå. Jeg har bedt om et møde med en række centrale nye ministre for at highlighte nogle af de områder, som jeg synes man skal have rigtig meget fokus på. Det er bl.a. udenrigsområdet og justits-, uddannelses- og socialområdet. Det er vigtigt for mig at fastholde en konstruktiv linje, og jeg ser frem til et godt og konstruktivt samarbejde med den nye, udvidede regering.

Som jeg også nævnte i åbningsdebatten, som blev afholdt den 6. oktober, er det tre politiske fokusområder, som kommer til at fylde rigtig meget for IA fremadrettet: justitsområdet, forsvarsområdet og uddannelsesområdet. IA vil således prioritere justitsområdet, og i regeringsgrundlaget angiver regeringen, at der skal være den samme standard på området i Grønland, som der er i Danmark. Advokatrådet udkom sidste uge med en ny rapport om justitsområdet i Grønland, ligesom Grønlands Råd for Menneskerettigheder sammen med Institut for Menneskerettigheder er udkommet med en rapport om retssikkerheden i Grønland. Det grønlandske retssystem er grundlæggende anderledes end det danske retssystem, og vi har de to grønlandske folketingslove med retsplejeloven og kriminalloven, som beskriver, at gerningsmandsprincippet og resocialisering skal sættes højt. F.eks. har vi foranstaltninger frem for straffe i det grønlandske retssystem.

Kl. 19:52

Kl. 19:56

Et særegent retssystem kræver også, at der er et eftersyn og en kritisk gennemgang af de forskellige områder, og her skal vi som politikere både i Grønland og i Danmark i fællesskab være initiativrige og sikre, at vi ikke passivt eller ukritisk forholder os til det nuværende retssystem uden at se på, om det nu også virker i virkeligheden. Et vigtigt mål for mig er også at se på, om retssystemet stadig væk er i overensstemmelse med befolkningens ønske, og der er blevet foretaget en undersøgelse for ikke så lang tid siden, som viste, at et flertal synes, at resocialisering er rigtig vigtigt – så så langt, så godt.

Men et andet mål er også, at vi lever op til den gældende lovgivning, og at vi sikrer, at der er de rette kompetencer inden for retsvæsenet. Vi bør se meget mere kritisk på lægmandssystemet inden for retsområdet i Grønland og arbejde for, at der sker en professionalisering, særlig inden for retsvæsenet. Vi mener også, at man bør kigge lidt mere kritisk på landsforsvarerembedet, som kun er en deltidstilling. Der er som minimum behov for, at det bliver en fuldtidstilling, og at man sikrer, at der bliver afsat kompetencer til, at både forsvarerne, men også kredsdommerne får sikret nogle bedre kompetencer end dem, de har i dag. Jeg så rigtig gerne, at der blev afholdt en høring med opbakning fra Folketingets Retsudvalg her i de kommende år, som handler om, at vi får sat en kurs på justitsområdet, men også at vi har mod til både at foretage de nødvendige revideringer af vores retssystem og fastholde det, som fungerer.

Fra IA's side mener vi også, at det er rigtig vigtigt, at man holder fast i at prioritere et trykt studieforløb for vores grønlandske studerende i Danmark. For behovet for uddannede folk i Grønland er stadig væk enormt, og veluddannede unge er og bliver Grønlands vigtigste ressource. Men grønlandske studerende i Danmark er ofte rigtig pressede. De studerer i et andet land end deres hjemland, og der er en lang række kulturelle og sproglige udfordringer, som gør det sværere for dem end for de danske studerende.

I dette folketingsår bliver Forsvarets kommende opgaveløsning i Arktis også helt central i forhold til de prioriteringer, som vi har i Inuit Ataatigitiit. Der skal indgås et nyt forsvarsforlig, og vi ønsker at være en del af det kommende forlig, hvilket nok ikke er nogen hemmelighed for nogen herinde i salen. Forsvaret er ikke bare Danmarks forsvar, det er hele kongerigets forsvar, og derfor bør alle kongerigets medlemmer af Folketinget selvfølgelig også have mulighed for at få en plads ved de forhandlinger.

I Grønland har et flertal i Inatsisartut besluttet sig for at nedsætte en forfatningskommission. Arbejdet skal pågå i 3 år, og til sidst skal man ved en folkeafstemning stemme om forfatningen og beslutte, om der er enighed om at få selvstændighed. Det er vigtigt at understrege, at dette ikke betyder, at der skal opnås selvstændighed om 3 år, eller at vi skal have selvstændighed inden for en kortere årrække. Men det er et udtryk for, at der er et ønske om at sætte en retning for Grønlands udvikling. Jeg mener, det er et helt naturligt skridt, og jeg synes også, at man skal respektere det ønske, der er i Grønland. Hos os i Inuit Ataatigitiit synes vi også, at det er vigtigt at understrege, at vi er bevidste om de økonomiske konsekvenser, som det har på sigt, når man snakker om selvstændighed, og derfor er det vigtigt, at man får sikret en ansvarlig økonomisk politik fremadrettet. Men som sagt er det vigtigt at sige, at selvstændighed ikke sker i morgen, men at det er et arbejde, som er helt naturligt, og som ligger i god tråd med selvstyreløven. Mange tak.

Kl. 19:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er en række korte bemærkninger. Interessen for Grønland er stigende. Den første er fra fru Karin Gaardsted fra Socialdemokratiet.

Karin Gaardsted (S):

Tak for det, og tak for talen. Det er altid dejligt at høre nyt fra Grønland. Jeg vil gerne lige dvæle lidt ved det omkring kriminalloven. Nu er det sådan, at det nye fængsel i Nuuk snart bliver indviet, og det er jo en stor forandring, der kommer til at ske i Grønland, nemlig ved at de personer, der begår meget grov kriminalitet, fremover kommer til at kunne afsone i Grønland.

Men det er et fængsel, og man har jo aldrig haft et fængsel før, og når vi med Grønlandsudvalget har besøgt f.eks. arresthusene, har det altid slået os meget tydeligt, at der har været tale om en helt anden måde at straffe på, hvor resocialiseringen næsten har været den allerstørste del af straffen. Og det har jeg i hvert fald personligt glædet mig meget over på.

Det, at der nu kommer et rigtigt fængsel, tror ordføreren at det vil komme til at smitte af nedad, altså på arresthusene, sådan at man bliver lidt mere firkantet eller lidt mere lovpræget?

Kl. 19:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:57

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Jeg har lige været i Grønland og bl.a. haft mulighed for at drøfte nogle af de anbefalinger, der er i Advokatrådets seneste rapport, med nogle forskellige aktører, bl.a. med kriminalforsorgen. Og det er ikke et fængsel, der kommer, men en anstalt med et lukket afsnit. Så man holder stadig væk fast i, at vi har anstalter.

Men fra IA's side mener vi, det er meget glædeligt, at det ser ud til, at vi endelig får den her anstalt med et lukket afsnit. Og noget af det, jeg synes man skal være meget opmærksom på i forhold til kriminalforsorgen, er, at vi både har folk, der er forvaringsdømte – dvs. dem, der har en farlig forbrydelse bag sig – dem, som er dømte, og så dem, som skulle være i arresthuse. I dag er de alle sammen på anstalter, og vi har ikke de fysiske rammer til at kunne rumme de tre forskellige behov. Og det betyder så, at rigtig mange er tilbageholdt i alt, alt for lang tid. Så det er en af de ting, som jeg bl.a. synes man bør have langt mere fokus på.

Kl. 19:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 19:58

Karin Gaardsted (S):

Jeg er også selv meget tilfreds med, at der kommer en anstalt. Noget andet er det tilbagevendende problem omkring bygdefogeder. Nu har vi i hvert fald fået at vide, at lønnen er blevet sat op, så den er blevet bedre, og jeg vil gerne høre ordførerens mening om, hvordan vi sikrer, at der kommer bygdefogeder de sidste steder, hvor der stadig væk mangler.

Kl. 19:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg har et møde med rigspolitichefen her inden for nogle få uger, og et klart budskab fra IA's side vil være, at man er nødt til at sikre, at der er kommunefogeder alle steder. Som det ser ud i dag, mangler vi kommunefogeder på mellem 13 og 15 steder, hvor det er sådan, at man i de bygder ingen steder har at henvende sig i forbindelse med dels at anmelde en forbrydelse, dels at sikre, at retssikkerheden er i

orden, og det er under al kritik. Det er under al kritik, og det er urimeligt, at det har været sådan i så lang tid.

Som jeg ser det, har vi i virkeligheden fra politisk hold gjort et rigtig godt stykke arbejde de seneste par år – også før jeg sad i Folketinget – hvor man netop har sikret, at både efteruddannelse, udstyr og løn har fået et løft opad. Så det er lige så meget ledelsesmæssigt, at man er nødt til nu fra politiets side i Grønland at sikre, at der kommer kommunefogeder alle steder. Det er også en af de ting, der bliver peget på i den seneste rapport.

Kl. 19:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 20:00

Søren Espersen (DF):

Tak, og tak for talen, der blev holdt. Jeg har også set det nye regeringsgrundlag for den nye regering i Grønland, og der er det jo sådan, som det også er blevet nævnt, at programpunkt nr. 1 er nedsættelse af en forfatningskommission med henblik på at opnå selvstændighed. Jeg ville have troet, at programpunkt nr. 1 ville have været at søge at løse Grønlands økonomiske og sociale problemer, men lad det nu ligge, man har valgt det i en anden rækkefølge. Men jeg vil spørge: På hvilket økonomisk grundlag ser ordføreren for sig at Grønland skulle kunne klare sig som et selvstændigt land?

Kl. 20:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 20:00

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Nu er det sådan, at IA jo netop gerne vil tage ansvar, og at IA tager ansvar med det nye regeringsgrundlag og med den nye regering, naalakkersuisut, i Grønland. IA har valgt, at vores formand tager posten som social- og justitsminister, kan man kalde det, og på samme måde har et af vores medlemmer taget posten som finansminister. Vi vil rigtig gerne pege på nogle konkrete eksempler på, hvordan man kan sikre en økonomisk bæredygtighed. Og som jeg sagde i min tale, er det jo ikke noget, der sker i morgen. Det er et langt, sejt arbejde, der skal sikres. Men når vi netop har valgt at tage socialområdet, er det for at sikre en bedre trivsel for børnene, så vi kan sikre, at flere uddanner sig og flere er i stand til at tage et arbejde, så vi får nedbragt arbejdsløsheden i Grønland.

Så er der et kæmpe arbejde, der skal gøres, for at sikre vækst. Det er jo en diversificeret indsats, der skal sikre, at der sker en udvikling på de forskellige områder, og det er både i forhold til turisme, råstof og fiskeri og fangst. Men det er jo et for stort og komplekst emne, til at jeg kan stå og komme med en samlet plan for det. Det er jo noget, som naalakkersuisut skal arbejde på de næste mange år.

Kl. 20:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:01

Søren Espersen (DF):

Jeg forstår det således, at det er noget, der ligger langt ude i fremtiden. Men alligevel ser jeg, som dagligt følger med i den grønlandske debat, at det her er det overordnede emne. Det er det, der i mine øjne, men jeg tager muligvis fejl, suger alt energi ud af det grønlandske Landsting og ud af det grønlandske landsstyre. Man har ovenikøbet udnævnt en minister til at have det her som første prioritet. Jeg følger ikke – og igen kan jeg jo tage fejl – at der på nogen måde er realisme i den debat, der foregår i Grønland i øjeblikket, og det

skuffer mig egentlig, at man har sat ind på den her kurs uden egentlig at have noget at have det i.

Kl. 20:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:02

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at det ikke nødvendigvis handler om at finde en slutdato, men mere handler om processen. Det handler i høj grad om at sikre, at Grønland får sat en retning, men det handler også om at få taget en dialog om, hvad de grundlæggende værdier skal være for Grønland, når vi ude i fremtiden bliver selvstændige. Så det her med at forsøge at sætte en slutdato på mener jeg ikke er det vigtige. Jeg mener, det er rigtig vigtigt, at man netop kigger på en økonomisk bæredygtighed og på, hvordan man kan sikre det, og at man kigger på socialområdet og på, hvordan man kan sikre, at vores børn og unge får nogle bedre vilkår, end de har i dag. Så langt er vi i hvert fald enige.

Kl. 20:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Marcus Knuth.

Kl. 20:03

Marcus Knuth (V):

Mange tak til ordføreren. Vi ser frem til samarbejdet med den nye regering i Grønland. Jeg er glad for at høre ordførerens syn på en mere konstruktiv linje, herunder også med fokus på uddannelsesområdet.

Et emne, jeg gerne vil spørge ordføreren om, er nedprioriteringen af det danske sprog i Grønland til fordel for engelsk, som jeg forstår det. Jeg er godt klar over, at det er et hjemtaget område, men hvis man skal se på, hvordan man kan få en videreuddannelse i Grønland, enten på gymnasiet, hvor det foregår på dansk, eller på universitetet i Danmark, hvor det også foregår på dansk, så gør den her nedprioritering jo, at man giver unge grønlændere en ringere mulighed for at videreuddanne sig.

Er ordføreren enig i, at man fremover bør gøre mere for at prioritere det danske sprog i Grønland?

Kl. 20:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:04

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Der er et flertal i Inatsisartut, som har besluttet sig for, at man gerne vil se på indsatserne i forhold til at sidestille engelsk og dansk. Og jeg synes egentlig, at det er et fint kompromis, for det er jo ikke fra IA's side, vi har ønsket, at det nødvendigvis er engelsk, der skal før det danske.

Men jeg synes også, at det er vigtigt at understrege, at hele den her mangfoldighedssnak i Grønland er noget, som jeg selv er rigtig meget fortalende for. Hvis vi sætter os hen og siger, at det kun skal handle om det grønlandske sprog, og på den måde ligesom kapper nogle relationer udadtil, så synes jeg, at Grønland står enormt sårbart. Vi synes, at netop det her med at sikre, at sprogkundsaberne både i forhold til grønlandsk, dansk og engelsk prioriteres noget højere, er enormt vigtigt. Og der handler det jo både om lærerkræfter og lærebøger og sådan noget meget konkret, som IA jo også arbejder for.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:05

Derudover er der en lang række konkrete områder, hvor man kunne sige, at vi også godt kunne samarbejde, selv om de er hjemtaget.

Kl. 20:05

I forhold til socialområdet er det jo bl.a. at udveksle viden mellem Grønland og Danmark.

Marcus Knuth (V):

Tak. Jeg siger jo ikke, at det ene udelukker det andet, for man kan jo godt opprioritere engelskuddannelse, samtidig med at man fastholder fokus på det danske. Men når nu al videreuddannelse efter 9. klasse primært foregår på dansk, er det jo at gøre folk en bjørnetjeneste at sige: Vi giver jer ikke de samme redskaber til videreuddannelse rent sprogligt.

Forrige gang jeg var i Grønland, var vi er oppe at besøge et gymnasium, hvor vi kunne mærke, at der var en del af eleverne, der havde store problemer med det danske. Og hvis man ikke kan komme igennem gymnasiet og dermed ikke kan komme videre på universitetet, har man altså et stort problem.

Er det ikke noget, som man burde sætte mere fokus på i Grønland?

Kl. 20:05

I forhold til uddannelse mener jeg også, at det at sikre, at de studerende bliver fastholdt i uddannelse og kommer tilbage til Grønland, er noget, som Grønland og Danmark også burde samarbejde om.

Hvad angår erhvervsudvikling, mener jeg også, selv om det er hjemtaget, at det kunne være rigtig interessant at se, hvordan vi kunne samarbejde noget mere om det. For der er ingen tvivl om, at Grønland er nødt til at tænke nyt i forhold til at få nogle indtægter og i forhold til at sikre, at der sker erhvervsudvikling, og der ser jeg da gerne, at Danmark er en af de samarbejdspartnere, som man også kigger til.

Kl. 20:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:06

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Så vil jeg bare på vegne af Enhedslisten sige, at vi ser frem til at samarbejde på det her område, men selvfølgelig også på en lang række andre områder. Vi er rigtig glade for det samarbejde, vi har med IA her i Folketinget.

Kl. 20:08

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Med selvstyreloven, som et flertal i Folketinget stemte for, er grønlandsk det officielle sprog. Sådan som jeg ser tingene, er IA også dem, som er den realistiske stemme, den pragmatiske stemme i arbejdet.

Det var jo Demokraterne, der fremsatte et forslag om, at engelsk skulle have en højere prioritering end det danske. Der mener vi fra IA's side, at det er vigtigt, at vi netop sikrer, at vores unge får en uddannelse, som jeg også har peget på, og at vi netop samarbejder om at få så mange igennem uddannelsessystemet som overhovedet muligt.

Kl. 20:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:08

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Vi er også glade for det samarbejde, vi har med de øvrige partier her, herunder samarbejdet med Enhedslisten.

Kl. 20:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 20:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Carsten Bach.

Kl. 20:08

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at sige tillykke til IA med regeringsdeltagelsen, og så vil jeg selvfølgelig også ønske held og lykke med den proces, man har sat i gang, om en forfatningskommission.

Det, jeg vil gerne spørge om, er, at jeg er bekendt med, at man har ret store ambitioner i forhold til socialområdet og de initiativer, man fra IA's side vil tage på dette område, og det, jeg synes der kunne være relevant at høre ordføreren om, er, hvordan vi kan sikre, at der fremadrettet kommer et godt samarbejde mellem Danmark og Grønland på socialområdet.

Kl. 20:07

Carsten Bach (LA):

Tak for det, og tak for ordførertalen, og også tak for ordene om selvstændighed og jo så i øvrigt også tillykke med regeringsdannelsen og -deltagelsen, og derfor er netop ordene om selvstændighed jo også det mere vigtigt. Det er jo sådan, at visse dele af det politiske system på Færøerne har et brændende ønske om selvstændighed, dog må vi jo forstå på meningsmålingerne her inden for de seneste dage, at der faktisk er et lille flertal i befolkningen på Færøerne, der ikke ønsker selvstændighed. Er det ordførerens vurdering, at det samme er gældende på Grønland?

Kl. 20:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:09

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at socialområdet er et hjemtaget område, men der, hvor man kan samarbejde, er jo bl.a. i forhold til de 32 områder, som Danmark stadig væk varetager på vegne af Grønland.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Der er faktisk blevet lavet en undersøgelse, som viser, at det er helt op til 74 pct. i Grønland, som er interesseret i selvstændighed i forskellig grad. Så man kan sige, at der ser lidt anderledes ud på Grønland. Der er et bredt ønske om, at man får selvstændighed. Jeg synes, at det er vigtigt, at man også putter nogle flere nuancer ind i hele den her debat, og det er jo derfor, at jeg synes, at det er vigtigt, at den her forfatningskommission kom-

mer ud og snakker med folk og ligesom sikrer, at befolkningen også bliver taget med i de her drøftelser, fordi det jo netop handler om, hvad vi skal leve af, og hvad det er for nogle værdier, hvad det er for en retning, vi gerne vil have for Grønland fremadrettet.

Kl. 20:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:10

Carsten Bach (LA):

Tak for svaret på det. De samme dele af det færøske politiske system, som ønsker selvstændighed, ønsker også en afvikling af bloktilskuddet. Er det så ordførerens vurdering, at det samme vil være realistisk for Grønland, og vil det have en positiv eller negativ effekt for udviklingen af det grønlandske samfund og den grønlandske økonomi?

Kl. 20:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:10

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Der er ingen tvivl om, at man er nødt til netop også at sikre, hvordan man kan få en økonomisk bæredygtighed, og det bliver en af de meget konkrete politiske diskussioner, tænker jeg i hvert fald, som jeg også håber man får inddraget befolkningen i. Hvordan man har strikket samfundet sammen i dag, kan jo godt se anderledes ud i fremtiden, men der er ingen tvivl om, at man skal sikre, at der er råd til et velfærdssamfund på et tilstrækkeligt og et værdigt niveau. Det vil være nogle af de ting, som jeg i hvert fald vil kæmpe rigtig, rigtig meget for at fastholde.

Kl. 20:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 20:11

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak for talen, og selvfølgelig et stort tillykke til IA med regeringsdannelsen i Grønland. Det er ikke så lang tid siden, vi stod her sidst, og der spurgte jeg ind til ratifikationen af Parisaftalen, som man i den tidligere regering havde valgt ikke at foretage. Jeg synes jo stadig væk, det her er et meget, meget vigtigt spørgsmål, og jeg så også meget gerne, at Danmark og Grønland kunne arbejde sammen om en meget ambitiøs klimaindsats. Så kunne ordføreren løfte sløret for, hvad der nu er af nye grønne takter i Grønland, efter at IA er blevet en del af regeringen?

Kl. 20:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:11

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Jeg kan jo så glæde Alternativets ordfører med at sige, at det i hvert fald er skrevet ind i regeringsgrundlaget, at man vil arbejde på at finde nogle løsninger i forhold til at tiltræde Parisaftalen. Det kræver nogle interne drøftelser, for at man kan nå til enighed om, hvad det er, Grønland endeligt beslutter sig for, og hvordan man kan sikre et flertal for det. Men der er i hvert fald åbnet meget mere op, i forhold til at Grønland underskriver Parisaftalen. Når vi oplever klimaforandringerne på så tæt hold og vi ser, at temperaturen i Arktis stiger med dobbelt hastighed, så giver det rigtig, rigtig

god mening, at vi som nogle af dem, der oplever klimaforandringerne så tæt på, også er med til selv at tage ansvar.

Kl. 20:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Jeg må lige sige, at siden hr. Bjarne Laustsen kom ind i salen, har jeg kunnet fornemme, at lydniveauet ovre i sidegemakket er blevet noget højere, så jeg beder om, at man lige dæmper sig en lillebitte smule.

Værsgo.

Kl. 20:12

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er Venstre, der sidder derovre, så det er derfor, der er lidt larm på de bageste rækker.

Tusind tak for det svar. Jeg er personligt rigtig, rigtig glad for, at man får en god og progressiv grøn politik, og det er netop også nogle af de ideer, som IA har været ude med tidligere, om en stor klimaindsats i forhold til nye erhvervsindsatser i Grønland. Så en cadeau til, at man nu får hejst klimaflaget i Grønland.

Kl. 20:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:13

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg tænker i hvert fald, at det er vigtigt at understrege, at det at tage et ansvar, et globalt ansvar, ikke er i modstrid med at skabe erhvervsudvikling, men at de to ting godt kan gå hånd i hånd. Og det synes jeg er et rigtig vigtigt budskab at sende, også fra Grønlands side. Tak for spørgsmålet.

Kl. 20:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Josephine Fock. Værsgo.

Kl. 20:13

Josephine Fock (ALT):

Tak for det, og tak for talen. Og også fra mig et meget stort tillykke med regeringsdannelsen.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til det retspolitiske område. Vi har jo været på tur sammen med Retsudvalget i Grønland. Kunne ordføreren komme med nogle kommentarer til problematikken med nærhedsprincippet i forhold til kredsdommerne og problemerne med at finde de rette kompetente mennesker til at varetage funktionerne, og hvad ordføreren har gjort sig af tanker på det område?

Kl. 20:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:14

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Vi har i dag fire retskredse i Grønland, og vi er gået fra at have 17 – mener jeg vi havde tidligere. Og jeg synes, det er vigtigt at fastholde nærhedsprincippet og sikre, at man får behandlet sin sag så tæt som muligt på, hvor man bor. Samtidig synes jeg også, det er vigtigt, at man sætter spørgsmålstejn ved, om det professionelle niveau er højt nok, at man tør debattere nogle af de ting, der måske godt kan være lidt svære at drøfte.

Men jeg synes i virkeligheden, at det her med retssikkerheden er enormt vigtigt, at man både på anklagersiden og på forsvarersiden og i forhold til kredsdommerne sikrer, at de er ordentligt klædt på til deres opgave, så man også lever op til lovgivningen. Og desværre

viser den her undersøgelse eller rundspørge fra Advokatrådet, at det gør man ikke altid i tilstrækkelig grad. Det synes jeg giver anledning til, at vi også fra Retsudvalgets side – for det er jo det fagudvalg, som netop har været i Grønland, og som skal være med til at tage et ansvar sammen med Grønlandsudvalget – kigger på, hvordan vi kan være med til at løfte justitsområdet, kigger 5-10 år frem: Hvad er det, der er behov for på den lange bane?

Jeg så jo rigtig gerne, at der var flere grønlandske jurister, og det er den debat, jeg bl.a. har rejst i Grønland.

Kl. 20:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:15

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Jeg er meget enig i betragtningerne, og problematikken er jo lige præcis, som ordføreren også selv er inde på her til sidst, at p.t. er der ikke nok grønlandske jurister. Så spørgsmålet er, hvordan vi så får danske jurister til at tage til Grønland, indtil vi får uddannet nok grønlandske jurister. Så det er mere en kommentar. Tak.

Kl. 20:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:15

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Der, hvor vi mangler kredsdommere, er jo i Sermersooq Kommune, hvor Nuuk ligger, og hvor der typisk ikke er et rekrutteringsproblem. Så jeg mener faktisk, at vi godt kan fastholde det retskreds-system, som vi har i dag. Jeg tror på, at man skal graduere sagerne. Vi har allerede en mulighed i retsplejeloven til at sikre, at vi får forsvarsadvokater, og at vi får juridisk uddannede dommere ind til at varetage opgaverne, ligesom anklagedelen også kan sikre nogle jurister på det område. Så hvis vi kigger sådan lidt mere fleksibelt på, hvordan man kan strikke et system sammen og løfte niveauet, så mener jeg godt, det kan lade sig gøre.

Kl. 20:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det Christian Juhl.

Kl. 20:16

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil også sige, at jeg synes, det er meget interessant, at grøn-lænderne diskuterer selvstændighed og en egen grundlov, men hvis nu ordføreren skulle berolige de folk, der synes, at det da er noget trist noget i forhold til samarbejdet med Danmark, hvad kunne man så sige til dem? Altså, jeg mener: Jeg har også flere gange mødt det med, at man siger: Nej, nej, Danmark mister indflydelse oppe i Arktis og sådan nogle ting, hvis ikke vi har rigsfællesskabet. Hvad vil ordføreren sige til den slags spørgsmål?

Kl. 20:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:17

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg tænker, at det handler om at have så gode relationer som overhovedet muligt, set fra et dansk perspektiv, men også fra et grønlandsk perspektiv. Hvis man ser på selvstyreloven, er der allerede i dag mulighed for, at Grønland kan få selvstændighed. Men det skal jo også behandles i Folketinget, så på den måde bliver Folketinget også ind-draget, når man når dertil.

Jeg tror, at der, hvor Danmark kunne gøre en større indsats, var i forhold til de 32 områder, hvor man fra Danmarks side kunne blive bedre til at tage nogle initiativer til at få løftet området. Vi ser jo, at der er lovgivning fra 1970'erne, fra 1960'erne, der stadig væk eksisterer – eller er i gang med at blive fjernet, fordi vi har påpeget det. Men hvis man prioriterer et godt samarbejde med Grønland, ser jeg også, at der kan være en god relation i fremtiden. Og det er der, hvor jeg tror at Danmark skal lægge nogle kræfter.

Kl. 20:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:18

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg ville selvfølgelig også selv personligt arbejde for selvstændighed, hvis jeg boede i et område som Grønland, så langt væk fra Danmark. Men jeg ville selvfølgelig også arbejde for, at økonomien skulle være i orden, for det er enormt svært at køre et land helt alene, hvis økonomien er meget svingende, og det har den jo været i Grønland i mange år. Men jeg vil da ønske jer held og lykke med processen, for jeg synes, det er en meget spændende proces, I sætter i gang.

Kl. 20:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:18

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det er i hvert fald altid spændende at drøfte, hvor det er, vores land skal bevæge sig hen, hvad det er, vi skal leve af, hvordan vi skal strikke et samfund sammen, og hvad det er for en velfærdssikring, vi også skal have til vores børn og unge fremadrettet. Det synes jeg i hvert fald er enormt interessant.

Jeg synes også, det er vigtigt, at vi fra IA's side – nu, hvor vi er i regering – siger, at vi gerne vil være med til at tage ansvar, at vi gerne vil være mere initiativrige med hensyn til at påpege nogle områder, som skal løftes, så man samarbejder noget mere om at få løftet de forskellige 32 områder.

Kl. 20:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Roger Matthisen.

Kl. 20:18

Roger Matthisen (ALT):

Tak for det. Og tak til ordføreren for talen. I forbindelse med den arktiske redegørelse er vi i Alternativet opmærksomme på, at der er et stærkt behov for, at vi italesætter udviklingen i Syrien, og på, hvordan Ruslands gøren og laden har påvirket situationen. Over for ministeren i den daværende regering var vi derfor nysgerrige på, hvordan man i forhold til Arktis bibeholder det som et lavspændingsområde, men alligevel får italesat de her udfordringer. Hvordan forholder selvstyret sig til situationen?

Kl. 20:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:19

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det er af fælles interesse at bevare Arktis som et lavspændingsområde, og det tænker jeg ikke kun det er for rigsfællesskabet, det er det også for de andre lande i Arktis. Det er der ingen tvivl om. Jeg kan slet ikke forestille mig, at der skulle være krig i

Grønland. Altså: Gud forbyde, at det sker. Det ligger også meget langt fra den måde, som man er på som grønlænder, og det er måske lidt svært helt at forklare det med ord. Men det ligger meget langt fra den grønlandske kultur at tænke på den måde og have så store konflikter i et område, som jo på mange måder er meget sårbart.

Så jeg tror, det er rigtig vigtigt at sikre, at vi også er med i det forsvarsforlig, som der kommer her i det kommende års tid.

Kl. 20:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:20

Roger Matthisen (ALT):

Tak for det. Det er naturligvis også med henblik på Grønlands fremtidige interaktion med Rusland et spørgsmål om, om det vil påvirke noget i forhold til Syriens situation.

Så vil jeg også spørge ind til det oprindelige folk. I dag kan vi jo være stolte af at se, hvordan hele situationen for Standing Rock Sioux-stammen er lykkedes. Og jeg synes, at det er enormt vigtigt, at Danmark også har fokus på, hvordan vi får et større kendskab til det oprindelige folk og grønlandsk kultur. Hvordan ser ordføreren at vi om 5-10 år kan styrke det kendskab og den kulturarv i Danmark?

Kl. 20:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:21

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg har selv været så privilegeret at have været ansat i FN gennem Udenrigsministeriet og har arbejdet i FN med oprindelige folks rettigheder. Og noget af det, som gør mig rigtig stolt globalt, er, at man faktisk i samarbejde har gjort et rigtig stort stykke arbejde. Grønland er faktisk brugt som rollemodel, når det handler om oprindelige folks rettigheder i forhold til den politiske selvstændighed, som man har opnået. Derfor synes jeg også, at der ligger en særlig forpligtelse fra både Grønlands og Danmarks side til at være med til at udbrede det budskab. Der er jo FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder og ILO's konvention 169 om de oprindelige folks rettigheder, hvor der er en række rettigheder, vi ikke lever op til i dag.

Kl. 20:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til fru Aaja Chemnitz Larsen og går videre i ordfører-rækken til fru Aleqa Hammond.

Kl. 20:22

(Privatist)

Aleqa Hammond (UFG):

Jeg ønsker statsministeren og den nye regering et stort tillykke med regeringsdannelsen; en regeringsdannelse med gåpåmod, hvor man specifikt har nedfældet gode emner, hvad rigsfællesskabet og Grønland angår. Det er jeg rigtig glad for at læse, og jeg har i den sammenhæng også store forventninger til markante forbedringer på danske ansvarsområder i Grønland; de har gennem mange år trængt til forbedringer.

Regeringen lægger vægt på, at hele rigsfællesskabets interesser tilgodeses i alle henseender, samt at man prioriterer et tæt samarbejde om Arktis og om vores internationale samarbejde, bl.a. i Arktisk Råd. Relationerne i rigsfællesskabet kræver pleje, forståelse og anerkendelse af forskellighed, ikke mindst med hensyn til prioriteringer, synspunkter, kultur, sprog og politik. Det er vigtigt, at man i Danmark har en regering, som er god til at lytte til de udmeldinger, der

kommer fra Grønland, uanset om disse kommer fra Inatsisartut, fra os folketingsmedlemmer eller fra Naalakkersuisut.

Der er 32 ansvarsområder, som stadig er rent dansk ansvar, og det er ansvarsområder, som berører den grønlandske befolknings hverdag både i bygder og i byer. Det er ansvarsområder, som befolkningen i særlig grad lægger mærke til hvorledes bliver løst og håndteret hernede fra Danmark. Prioriterer den danske regering sagsområderne i Grønland, eller står de nederst på prioriteringslisten igen, spørger man sig.

Jeg bliver meget fortrøstningsfuld, når jeg læser, at man i forbindelse med den nye regering vil sikre, at standarden på retsområdet i Grønland skal være på samme niveau som i Danmark. Det er store ambitioner, og jeg har store forventninger til arbejdet. I den sammenhæng glæder jeg mig også til et rigtig godt samarbejde – også her i Folketinget.

Retssikkerheden i Grønland skal styrkes. Den grønlandske befolknings retssikkerhed har lidt skade af mange års underprioritering på justitsområdet. Sagsbehandlingstiden er lang, og standarden svarer ikke til andre dele af riget.

Ligeledes er der på den materielle side hos politiet i Grønland meget, der skal gøres. Nogle stationsbygninger er meget nedslidte og har oven i købet stadig tørklosetter og mug i bygningerne samt meget forældede detentioner.

At man har en stat, som tilgodeser, at alle rigets befolkninger har lige ret i Danmark, kræver, at den nye regering gør alvor af implementeringen af regeringsgrundlaget om retssikkerhed i Grønland, hvis ikke det kun skal være fine ord på et stykke papir. Jeg ønsker justitsministeren god arbejdslyst, også hvad angår Grønland.

Ligeledes har den grønlandske befolkningsgruppe i Danmark fået meget fokus det seneste år på grund af Institut for Menneskerettigheds rapport, som konkluderer, at en meget stor del af det grønlandske samfund i Danmark bliver diskrimineret af myndighederne, udelukkende fordi de er grønlændere. Hvis en myndighed behandler sine statsborgere med diskrimination, har en regering et stort ansvar og et stort arbejde at løfte.

Skal integrationen og inklusionen i det danske samfund være en succes, kræver det, at man tolererer andre folkeslags forskellighed i sprog og kultur. Trods vi er danske statsborgere, har vi alligevel en anden kultur, et andet sprog og en anden mentalitet. En god inklusion kræver indsats fra begge sider og ingen diskrimination. Alt andet vil være ødelæggende for rigsfællesskabet. Her ønsker jeg indenrigsministeren og socialministeren god arbejdslyst.

Vi har ikke dansk som modersmål, og de fleste af vores studerende her i Danmark har det heller ikke. Fremdriftsreformen rammer de fleste studerende i Danmark hårdt, specielt rammer den de grønlandske studerende i Danmark. De sproglige og kulturelle forskelle betyder rigtig meget for at kunne passe ind i en ny studiekultur og i et nyt og anderledes samfund. Skal vore studerende have en fair chance og en fair behandling og mulighed for at komme helskindet igennem fremdriftsreformen, så er det vigtigt, at man ser på sproglige og kulturelle forskelle og dermed sikrer, at vores studerende kan fuldføre deres uddannelse her i Danmark. Her ønsker jeg uddannelsesministeren god arbejdslyst, også med hensyn til vores grønlandske studerende i Danmark.

Kl. 20:26

Grønland og Danmark har i denne tid haft nogle alvorlige diskussioner omkring amerikanernes alvorlige forurening på isen. Ansvar er klart. Ansvar ligger hos den danske regering. Danmark har med sin forsvarsaftale med amerikanerne en juridisk og moralsk forpligtelse, som Danmark ikke kan løbe fra. Grønland har hjemtaget ansvarsområdet for miljø, og vi løfter det ansvar, der er vores. Ligeledes skal Danmark løfte ansvaret for det, der er Danmarks. Det kan ikke være rigtigt, at den tidligere Venstre-regering havde svært ved at

finde svar på, hvem der har ansvaret for oprydningen på den gamle amerikanske base i Grønland.

Kl. 20:31

Naalakkersuisut har meldt ud, at de vil indstævne den danske regering for FN-organer for at have brudt FN's deklaration om oprindelige folk, hvis den fortsat ignorerer alvoren og henvendelserne fra Grønlands side, hvad angår oprydning og ansvarspådragelse i forbindelse med Camp Century-forureningen. Jeg giver Naalakkersuisut min fulde støtte til dette initiativ, hvis den danske regering fortsætter denne linje.

Jeg er glad for at læse i regeringsgrundlaget, at man særlig har sat Camp Century og servicekontrakten i Pituffik ind i regeringsgrundlaget. Jeg mener, at det er vigtigt, at man i begge regeringer, både i Danmark og i Grønland, finder en fælles forståelse og en fælles linje for arbejdet fremover. Alt andet vil skade relationerne og det gode samarbejde mellem Grønland og Danmark. Jeg ønsker miljøministeren samt udenrigsministeren en god arbejdsindsats for at sikre, at kortlægning og oprydning sker på forsvarlig vis og naturligvis i tæt samarbejde med Naalakkersuisut.

Jeg er glad for at se statsministerens udmelding om, at man nu vil til at invitere de nordatlantiske folketingsmedlemmer med i større forlig, og at man på denne måde viser, at alle folketingsmedlemmer er medlemmer på lige fod. Det er jeg rigtig glad for at høre.

Der er mange grænsehindre, der skal fjernes. Der er mange opgaver på retsområdet. Der er mange søkort, der skal laves. Der er store udfordringer på de arktiske områder. Retssikkerheden skal højnes. Befolkningerne skal behandles ligeværdigt både i Grønland og i Danmark. Det er på tide, at ligeværdigheden i rigsfællesskabet får et løft, der kan mærkes både nationalt, men også internationalt.

Det er snart jul. Kirken er centrum for mange grønlænderes jul. At den grønlandske menighed i Danmark ikke har deres eget menighedsråd og blot har én præst til 18.000 sjæle går os meget på. Vi betaler kirkeskat som alle andre; dog kan vi ikke få den sjælesorg, som vi har behov for. At få lov til at høre sit eget sprog til gudstjenesterne og at få lov til at tale sit eget sprog med præsten betyder rigtig meget for de grønlandske borgere her i Danmark. Jeg ønsker kirkeministeren god arbejdslyst – og jeg vil herfra også minde hende om, at hun er kirkeminister for den grønlandske befolkning i Danmark.

Der er som bekendt også kommet en ny regering i Grønland. Jeg ønsker begge regeringer et rigtig godt samarbejde; må det afstedkomme gode resultater til gavn for alle rigets dele. Tak.

Kl. 20:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er der et par korte bemærkninger. Først er det hr. Søren Espersen.

Kl. 20:30

Søren Espersen (DF):

Tak for det. Ligesom jeg sagde til fru Aaja Chemnitz Larsen: Hvad er den økonomiske baggrund, der gør, at man i Grønland lægger så meget energi i selvstændighed? Hvor er det, at fru Aleqa Hammond ser den økonomiske mulighed for overhovedet at være et selvstændigt land? Ydermere vil jeg spørge: Kan man godt forstå fra grønlandsk side, at mange i Danmark er ved at blive lorne ved tanken om alle de investeringer, der skal foregå i det arktiske område i en situation, hvor Grønland er på vej væk? Helt ærligt, hvorfor skal det danske samfund betale for at finansiere en selvstændighed, som vel ganske få danskere ønsker? Hvorfor skulle man det?

Kl. 20:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Aleqa Hammond (UFG):

Nu er det jo ikke sådan et spørgsmål om, hvor mange danskere der ønsker, at Grønland skal gå hen og blive selvstændigt eller ej, det er Grønlands eget ønske. Det er ønsket af et flertal i Folketinget og også vedtaget i forbindelse med vedtagelsen af vores selvstyrelov, som blev implementeret den 21. juni 2009. Sådan er demokratiet. Demokratiets spilleregler gør, at hvad befolkningerne har bestemt, følger regeringerne. Og den her forståelse for, hvornår og hvordan Grønland kan opnå selvstændighed, er en forståelse, man har opnået mellem Grønland og Danmark med Selvstyrekommisionen, som spørgeren også har været en del af. I den sammenhæng vil jeg sige, at det er en aftale, som jeg personligt synes er en rigtig fin aftale mellem to lande, som ønsker at løsrive sig på god og forsvarlig vis. Naturligvis er økonomien også en meget stor del af den, og hvordan denne skal pågås, står også klart i selvstyreaftalen.

Jeg mener også, at det, eftersom grønlænderne er blevet ejere af deres egne rigdomme, både af levende og ikkelevende ressourcer, bl.a. er ad den vej, prioriteringerne kommer til at ske.

Kl. 20:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 20:32

Søren Espersen (DF):

Som ordføreren ved, var Dansk Folkeparti ikke deltager i Selvstyrekommisionen. Vi var i kommissionen, men vi deltog ikke i loven. Men jeg kender godt loven, og der står altså ikke noget i selvstyreloven om, at Danmark aktivt skal medvirke til Grønlands selvstændighed. Der står, at Grønland kan hjemtage selvstændighed, hvis man træffer beslutning herom, men der er ikke noget i selvstyreloven, der siger, at Danmark i en lang årrække skal finansiere en grønlandsk drøm om selvstændighed, som jeg i hvert fald selv med min ringe økonomiske indsigt kan se er et projekt, der ikke på nogen måde er holdbart økonomisk.

Nu spørger jeg så omvendt: Hvorfor skulle den danske stat, det danske samfund finansiere en selvstændighed, som ikke kan bære sig selv? Hvorfor skulle man det?

Kl. 20:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:33

Aleqa Hammond (UFG):

At Grønland ønsker selvstændighed, er ikke et spørgsmål om, hvem der kommer til at finansiere det, det er et spørgsmål om, hvordan et land ledes, og det er et spørgsmål om, hvordan et folk gerne vil ledes og styre sit eget land. At få lov til at være herre i eget hus er en helt naturlig tanke for os.

Jeg forstår også, at Dansk Folkeparti stemte nej til selvstyreaftalen. Det har jeg stor respekt for. Sådan er demokratiet. Men man skal også huske på, at langt størstedelen af de partier, som var repræsenteret i Folketinget, var for forståelsen af, at Grønland ønskede at gå den vej.

Kl. 20:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Karin Gaardsted.

Kl. 20:33

Karin Gaardsted (S):

Tak til ordføreren for talen. Ordføreren nævnte noget om, at fremdriftsreformen er et problem for de grønlandske studerende, der er i

Danmark. Hvad foreslår ordføreren der skal ske, for at vi ikke kommer i den situation, at de grønlandske studerende ikke er i stand til at gennemføre deres uddannelse?

Kl. 20:36

Kl. 20:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:34

Aleqa Hammond (UFG):

Nu er det jo sådan, at fremdriftsreformen har ramt mange studerende i Danmark, både danske og ikkedanske. Som jeg sagde tidligere, er dansk ikke vores modersmål, og uanset hvor godt dansk vi nu måtte tale, er det alligevel stadig noget af en udfordring at tage en længerevarende uddannelse, hvor sproget udelukkende er afgørende for, hvor godt man klarer sig under studierne.

De grønlandske studerendes forening i Danmark, som hedder Avalak, har op til flere gange rettet henvendelse til os i Folketinget og gjort os opmærksom på, at fremdriftsreformen rammer danskerne hårdt – aldrig nogen sinde har der været så mange reeksaminationer som nu – men den rammer vores egne studerende dobbelt så hårdt, netop fordi de studerer på et andet sprog end det, de taler derhjemme. Tilvænnningen til studiemiljøet, men også tilvænnningen til et andet samfund, har gjort det ekstra svært for dem at falde til. I sidste ende rammer det også den tid, det kræver at blive færdig med uddannelsen og bibeholde dansk SU. Jeg har rettet henvendelse til regeringen om problemstillingen, i håbet om at der er en forståelse for den side af vores bekymring.

Kl. 20:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:35

Karin Gaardsted (S):

Jeg er enig i problematikken. Jeg forstod ikke lige helt, hvad ordføreren ville foreslå der skulle gøres for at bøde på det, men jeg kunne næsten tænke mig til, at det er noget med, at der skulle gives mulighed for et års ekstra studietid.

Noget andet, som ordføreren nævnte, var, at der er sagsområder, som det danske Folketing står for i Grønland, som ikke bliver varetaget godt nok. Et af de områder, som ordføreren nævnte, var retsområdet og politi. Er der andre områder, som ordføreren ønsker at fremhæve?

Kl. 20:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:36

Aleqa Hammond (UFG):

Først med hensyn til studenterne: Et ekstra år, hvor de kan bibeholde SU, er et godt bud, der blev foreslået fra Avalaks side, og som jeg håber regeringen tager med i det videre forløb.

Retssikkerheden i Grønland har været svækket igennem mange år. Heldigvis prøver man at lave forbedringer på området, og det er takket være Retsvæsenkommissionen, som udkom med en betænkning i 2004. Implementeringsfasen har desværre trukket meget, meget i langdrag, eftersom man ikke har afsat midler til implementering af anbefalingerne. Her står det meget klart, hvilke områder det er vigtigt for os at tage hul på.

Kl. 20:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak, så er det hr. Marcus Knuth.

Marcus Knuth (V):

Mange tak. Jeg vil spørge ordføreren om det samme emne, som vi var inde på før i forbindelse med det danske sprog. Lad mig begynde med at sige, at jeg selvfølgelig har den allerstørste respekt for et øget fokus på det grønlandske sprog, men jeg mener jo ikke, at det ene udelukker det andet. Hvis de unge i Grønland efter 9. klasse ikke har samme muligheder for uddannelse, fordi de mangler fuldt kendskab til det danske sprog, sætter man de unge i Grønland i en meget, meget uheldig situation. Det gælder også, hvis de vil videre på universitetet i Danmark.

Kan ordføreren uddybe, hvad ordførerens holdning er til, at man nedprioriterer dansk og dermed risikerer at sætte nogle unge i Grønland i en forværret situation i forhold til videreuddannelse?

Kl. 20:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:37

Aleqa Hammond (UFG):

Nu er det jo sådan, at det kræves af os, som er vokset op i den generation, efter hjemmestyret blev indført, at vi er tresprogede – at vi lærer grønlandsk, dansk og engelsk. Det krav har vi stadig væk i samfundet. Der kræves, at vi bliver eksamineret på tre sprog, både grønlandsk, dansk og engelsk. Siden grønlandsk blev det officielle sprog i 2009, er sprogdebatten i Grønland blusset op, altså om, hvad det vigtigste er, og hvordan det implementeres, at det officielle sprog bliver anerkendt på den måde, som vi ønsker det. Det har naturligvis også resulteret i, at vi diskuterer de andre sprog i samfundet.

Et samfund, som bevæger sig i retning af selvstændighed, bevæger sig også sprogligt i en anden retning, og et samfund, som tænker mere globalt, prioriterer naturligvis også engelsk meget mere, end det er tilfældet i dag. Det synes jeg er en helt naturlig udvikling. Men det betyder samtidig også, at vi skal se på de konsekvenser, der følger med de beslutninger, vi træffer, altså hvordan det kommer til at ramme vores studerende i Danmark, hvordan det kommer til at ramme vores relationer til Danmark, og hvordan det kommer til at ramme andre dele af samfundet, som vi skal være opmærksomme på. Men jeg synes, det er en naturlig udvikling.

Kl. 20:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:38

Marcus Knuth (V):

Mange tak. Det lyder jo fornuftigt nok, men når vi kigger på antallet af unge grønlandere, der studerer videre efter 9. klasse, altså hvor mange der gør det i Danmark versus et engelsktalende land, så ser vi, at de fleste naturligt nok søger mod Danmark, som er en del af rigsfællesskabet, og hvor man kan få gratis uddannelse osv. Derfor forstår jeg ikke det her fravalg af det danske sprog, som jeg frygter mere har noget med nationalistiske årsager at gøre, for man rammer en masse unge i Grønland ved at prioritere engelsk frem for dansk, og dermed tjener det ikke det formål, som det skulle have gjort, idet mulighederne nu engang ligger på danske institutioner.

Kl. 20:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:39

Kl. 20:42

Aleqa Hammond (UFG):

Nu er det jo et valg. Der er jo ingen af os, der har diskuteret, om dansk skulle fjernes helt fra skoleskemaet. Det er en prioritering af, hvor meget man vil bruge de andre sprog. Jeg personligt taler bedre engelsk, end jeg taler dansk, også fordi jeg har valgt ikke at tage min uddannelse i Danmark, men har valgt at rejse rundt og opleve verden på en helt anden måde, end andre gør. Det er et valg, man har, og det har så også resulteret i, at jeg taler dårligere dansk i dag, end jeg måske ville have gjort, hvis jeg havde valgt at bosætte mig i Danmark på et tidligere tidspunkt. Det er et valg, og det valg skal folk, der er unge, også have derhjemme.

Kl. 20:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Den sidste korte bemærkning, jeg har noteret, er fra fru Karen J. Klint.

Kl. 20:40

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg vil godt lige bede ordføreren om at gentage, hvad det er, der er det grønlandske ønske om den præstelige bistand i Danmark, for jeg mener, at den ordning, vi lavede for nogle år siden, fungerer godt der, hvor den fungerer. Så det er merbehovet, jeg lige skal have tydeliggjort.

Kl. 20:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:40

Aleqa Hammond (UFG):

Der er sådan ca. 18.000 grønlandere i Danmark, og for os grønlandere har kirken altid været meget vigtig i forskellige sammenhænge. Sjælesorg er også vigtigt for os. Sjælesorg er en stor ydelse, man giver til den enkelte – en ydelse, som andre ikke kan give. At få lov til at gå til gudstjeneste og begravelse og høre sit eget sprog, at få lov til at blive viet i kirken på sit eget sprog og at få lov til at få en bisættelse på det sprog, som den afdøde havde, er meget vigtigt.

I den sammenhæng er det sådan, at den danske folkekirke i dag kun bidrager til én grønlandsksproget præst til de 18.000 grønlandske sjæle i Danmark. Det er meget dårligt. Og eftersom de også betaler kirkeskat, synes jeg, at det vil være helt naturligt, at man giver dem en fair tilgang til folkekirken, hvor de har mulighed for at bruge deres eget sprog, ligesom vi gør i Grønland over for dansksprogede menigheder. Den grønlandske befolkning giver de dansksprogede dansksprogede præster, således at de kan tale og høre deres eget sprog i kirken. For os er det ikke et spørgsmål; det er en ydelse, man giver til sine borgere.

Kl. 20:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 20:41

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg tror, vi skal mødes uden for mødesalen her og så finde nogle mulige finansieringer af det. For problemet er jo netop, at når grønlanderne bor så spredt, betaler de kirkeskat i mange forskellige sogne, og hvordan får vi så en fælles finansiering af det merbehov, jeg godt kan forstå der er?

Kl. 20:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Aleqa Hammond (UFG):

Jeg har i forbindelse med finanslovsforhandlingerne op til flere gange, de gange, jeg har mødtes med den tidligere finansminister, også påpeget problemstillingen over for ham. Det viser sig, at der ikke ligger de midler, den finansiering, der. Det ligger i den prioritering, som kirken i Danmark foretager. Så der har vi et godt stykke arbejde, som vi alle sammen kan samarbejde om, også til gavn for den grønlandske menighed.

Kl. 20:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til fru Aleqa Hammond og går videre i ordførerrækken til hr. Tórbjörn Jacobsen.

Kl. 20:42

(Ordfører)**Tórbjörn Jacobsen (T):**

Først vil jeg benytte lejligheden til at lykønske statsministeren med den nye regering.

»Det, der var, er det samme som det, der kommer, det, der skete, er det samme som det, der vil ske; der er intet nyt under solen.« Sådan står der i Prædikerens Bog, kapitel 1, vers 9. Statsminister Lars Løkke Rasmussens nye VLAK-regering har bekræftet, at Salomons vise ord er evigt gældende. Indenrigspolitikken har fået et mindre liberalt vindpust, men vedrørende udenrigspolitikken er der intet nyt under solen. Den danske besiddelse i Nordatlanten, Færøerne, er i regeringsgrundlaget parkeret ude ved status quo, der, hvor kragerne vender; her har nyliberalismens indtog endnu ikke gjort sig gældende. Om noget ser man nu en snigende indsnævring i forhold til hjemmestyrrets politiske råderum indtil nu, og det har været, er og forbliver den danske stats politik fremover, lige meget om vi velsignes med en blå eller en rød regering. Der kan være retorisk forskel, hvad enten man er i regering eller i opposition, men lige så snart den ene eller den anden nærmer sig magten, må vi gå ud fra, at politikken går i et med statstapetet, der som første punkt på dagsordenen har til hensigt krampagtigt at holde fast i besiddelserne i Nordatlanten, der fuldt og helt sikrer Danmark en plads i den geopolitiske orden og et sæde der, hvor magten, bl.a. i Arktis, skal placeres.

Voltaire skal have sagt og påstået, at der kan gå et halvt århundrede imellem de historiske gab, der giver mennesker i et land muligheden for at foretage store og nødvendige samfundsforandringer. De objektive forudsætninger for forandring ligger som en sprudlende vulkan lige under overfladen hos den færøske befolkning, i økonomien og ude i samfundet, men den subjektive og politiske handling i selvstændighedskampen er udeblevet, og det er mestendels på grund af den snusfornuftige danske euforisering og materialisering af det færøske politiske system igennem økonomiske refusioner og blokstøtten siden hjemmestyreordningens vorden. Men den tid er snart forbi, da overførslen af penge fra den danske statskasse er låst fast i kroner og ører, barberet prisudvikling, imens den færøske økonomi vokser. Vi ser lyset for enden af tunnelen, idet afmaterialiseringen af eksterne midler og afkolonialiseringen ser ud til at gå hånd i hånd, hvad Færøerne angår.

På VLAK-regeringsgrundlagets sidste side får vi at vide, at regeringen ønsker et stærkt fællesskab mellem Danmark, Færøerne og Grønland. Her er udviklingen af »et ligeværdigt og tillidsfuldt samarbejde i gensidig respekt« trukket ud i forhold til Venstre-regeringens regeringsgrundlag fra juni 2015.

Der står også, at regeringen respekterer, at der på Færøerne er et ønske om en egen forfatning, men denne skal rummes inden for rigsfællesskabets rammer, ellers kan det skabe usikkerhed om Færøernes nuværende forfatningsmæssige stilling i riget; at regeringen ønsker en tæt dialog med Færøerne om Brexit og lægger vægt på, at hele

rigsfællesskabets interesser tilgodeses i de kommende forhandlinger; at regeringen ønsker et konstruktivt samarbejde med Færøerne; og at regeringen prioriterer et tæt samarbejde i rigsfællesskabet om Arktis.

Retorikken er ikke til at tage fejl af. Man ønsker også fremover at leve et geopolitisk liv på den internationale politiske scene, hvor man spiser kirsebær sammen med de store igennem de nordatlantiske besiddelser. Det klassiske omkvæd og tomme slogan om ligeværdigt og tillidsfuldt samarbejde i gensidig respekt har i lydtapetet fundet sig denne new fashion-afløser: et stærkt fællesskab mellem landene.

Færøernes ansøgning om fuldgyldigt medlemskab af det nordiske samarbejde forleden er det nyeste eksempel på, at den politiske begrænsning i den danske hjemmestyreordning i Færøerne er en håbløs størrelse. Ansøgningen fik en brutal behandling i Keflavík, da den danske præsidentformand fejede forslaget af banen med den begrundelse, at den danske grundlov stod i vejen for et ligeværdigt færøsk medlemskab. Det står i skærende kontrast til salig Anker Jørgensens forsøg i 1980, da han som daværende dansk statsminister genfremsatte forslaget, som salig Erlendur Patursson havde fremsat nogle år forinden, i Nordisk Råd. Anno 2016 er dette et klart signal om, at uligheden skal holdes ved lige, at fuglen har fået rum, luft og gødning nok i det koloniale bur, skønt den danske grundlov er den samme under Løkke Rasmussens regime nu i 2016 som den, der var gældende under Anker Jørgensens regime i 1980. Ideen om det nordiske samarbejde som et politisk og kulturelt samarbejde mellem de nordiske nationer har fået en gevaldig lussing, da grundloven i en af nationerne nu bliver brugt som stranguleringsinstrument imod en anden nation i de nordiske nationers klub.

Kl. 20:47

Vores udenrigspolitiske anliggender er stærkt begrænsede i loven om Færøernes landsstyes indgåelse af folkeretlige aftaler. Det ligner mest af alt en kolonial frihedsberøvelse, hvor man endda har kædet tre nationale udenrigsanliggender sammen, skønt en sådan tvungen harmonisering i virkeligheden er umulig, da landene er særdeles forskellige i størrelse, og hvad internationale interesser angår. Færøernes makrelfejde med EU og dermed Danmark overgås ikke i disharmoni, og vores krav om tildeling af en retsmæssig del af bestanden medførte da også en aggressiv handels- og fiskerikrig med en europæisk og dermed dansk embargo til følge. Statsministeren beklagede forleden vores handel med Rusland, men denne er udelukkende en følge af embargoen og overvejende et færøsk overlevelsestræk og ditto anstrengelse i en meget svær tid. Man mener fra dansk side, at krigen kunne være undgået, hvis bare Færøerne i forvejen var blevet medlem af EU. Det har vi på nuværende tidspunkt ingen intentioner om. Den suveræne ret til fiskerizonen, 275.000 km² havoverflade, og fiskebestandene i dette store hav er vores spisekammer og det fremtidige økonomiske grundlag. Bare tanken om situationens aktuelle tilstand, hvis vi havde meldt os ind i EEC i begyndelsen af 1970'erne, er skræmmende og ville i dag og for alle fremtidige muligheder være en økonomisk katastrofe.

EU er vigtigt, også for rigsfællesskabet, siger statsministeren. Regeringen ønsker efter sigende en tæt dialog med Færøerne og Grønland om Storbritanniens udtræden af EU, og man lægger overordentlig stor vægt på, at hele rigsfællesskabets interesser tilgodeses i de kommende forhandlinger. Denne ordhvirvel ligner mest det som min gamle søretslærer ved Færøernes Navigationsskole, republikaneren, landsretssagføreren, digteren og politikeren salig Sigurð Joensen, ville beskrive som et *contradictio in adjecto*. Da vi spurgte ham, hvad han mente om Venstres søsterparti Sambandspartiets ideologi, svarede han prompte, at i spørgsmålet lå indregnet en logisk modsigelse, der bestod i, at man tillagde noget en egenskab, der var uforenelig med begrebet. Det var lige så relevant at tale om en firkantet cirkel eller en gift ungarl som at tale om dette partis ideologi, for den fandtes simpelt hen ikke. Hvilke beføjelser EU har til at for-

handle med Storbritannien angående Færøernes interesser, f.eks. vedrørende fiskerispørgsmål, står man uforstående over for, og det lyder altså som et umådeligt stort historisk paradoks. Sporene skræmmer – derfor er dette en nonmulighed.

Forfatningen, der arbejdes med i Færøerne, har efter alt at dømme høj prioritering i det danske statsmaskineri. Det vidste vi på forhånd. Det nye er, at statsministeren stiller sine specialtropper til rådighed for drøftelser under det arbejde, der nu forberedes i Færøerne. Udgangspunktet er og bliver, at det færøske folk alene har ejendomsretten til matriklen Færøerne. Punktum.

"Hvad tænker de på inde på Christiansborg – når de tænker", spurgte John Mogensen engang. Den menneskelige tanke er uden tvivl altid bestemt af forholdene i en bestemt epoke. En kendt politiker har sagt, at selv når der er tale om et politisk geni, ville han vove at påstå, at vedkommende er bestemt af sin tid, og han fortsatte: På Katharinas tid ville Lenin have været en energisk fortaler for det russiske borgerskab; havde José Martí levet, da Havanna blev indtaget af englænderne, ville han have forsvaret spanierne; og Napoleon, Mirabeau, Danton eller Robespierre ville, hvis de havde levet på Karl den Stores tid, formodentlig ikke have været andet end ydmyge hoveriarbejdere i de yderste kartoffelrækker – eller ignorante indvånere på et eller andet mørkt feudalslot.

Den danske regering er et produkt af sin samtid og ikke mindst af historien om et krympet imperium. Vi lever i en uholdbar politisk situation, der begrænser Færøerne på alt for mange områder, og derfor ytrer jeg samme ønske som digteren Jóanes Nielsen:

Men det eneste, der virkelig giver afkast
og det jeg inderst inde har tillid til,
er det daglige smukke slid for tilværelsen.

Derfra udspringer drømmen om Republikken Færøerne,
og derfra udspringer mine ord.

Tjóðveldi forventer nye fagre tider forude, men denne regerings grundlag gør det klart, at det bliver uden regeringen Løkke Rasmussens hjælp, og det var nu heller ikke en faktor, vi havde indregnet i denne fremtidige politiske kabale. Tak.

Kl. 20:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger, først er det hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 20:52

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det, og tak for dagens helt klart mest energiske tale. Der er ingen tvivl om, at Færøerne og Grønland gør kongeriget Danmark markant større, men derfor vil jeg selvfølgelig stadig ønske held og lykke med den forfatningsproces, som man har igangsat. Der er ingen tvivl om, at Færøerne selvfølgelig har ret til selvbestemmelse, og det støtter vi fra Enhedslistens side.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ordføreren lidt om, er ligesom de økonomiske perspektiver ved selvstændighed. Jeg ved, det har været en stor debat på Færøerne, men det kunne være ganske interessant, hvis ordføreren ville berøre det lidt i dag.

Kl. 20:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:53

Tórbjørn Jacobsen (T):

Tak. Lad mig først sige, at vi ikke kan snakke os fra mange hundrede års fællesskab imellem vore to lande. Men det er således, at for ca. 120-130 år siden startede en selvstyrepoces på Færøerne, som har udviklet sig til en løsrivelsesproces. Det ender så med hjemmestyreloven, men som I alle ved, går vi økonomisk rabundus i 1992,

hvor vi går totalt fallit, med fuldt bloktilskud, og 7.000 flygter ud af landet.

Efter det begynder man at reetablere samfundet for at få det lap-pet sammen, også økonomisk, og det har bl.a. til følge, at man i disse dage prøver at reorganisere fiskeriet, som er den dominerende indu-stri sammen med lakseopdrættet, og at få værdiskabelsen til at blive langt større, end den er nu. Og som I ved, ville bloktilskuddet, hvis det ikke var blevet reguleret i 2003, være på 2 mia. kr. i dag. Men nu er det nede på 600 mio. kr., og det er vores eget ønske.

Kl. 20:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det spørgeren.

Kl. 20:55

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Der er ingen tvivl om, at det faktisk er en meget, meget interessant proces. Vi ser jo desværre rundtomkring, ikke bare på Færøerne, men også generelt i Danmark og andre steder, at naturres-sourcerne bliver taget af ganske få personer, som sætter sig på dem. Og derfor vil jeg godt ønske held og lykke med den proces, der er med en omlægning af fiskeriet, så langt flere end hidtil vil få del i det. Så held og lykke med den proces fremadrettet.

Kl. 20:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:55

Tórbjörn Jacobsen (T):

Jeg vil sige, at nu er jeg selv republikaner eller tilhører Tjóðveldi, som har til formål at etablere den færøske stat. Men selv om man ik-ke deler den holdning, burde man f.eks. på Færøerne i hvert fald dele den holdning, at man bør kunne stå selv økonomisk, for alt andet er fuldstændig demoraliserende for et samfund og gør, at vi kommer ud i situationer som den, vi kom ud i 1992.

Kl. 20:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Carsten Bach.

Kl. 20:56

Carsten Bach (LA):

Tak for det, og tak for en yderst passioneret tale, som man jo virke-lig kunne fornemme at der var hjerte bag. Det politiske flertal på Fæ-røerne, ordføreren inklusive, ønsker mig bekendt – sådan forstår jeg det nu også meget tydeligt på ordføreren – selvstændighed. Men jeg kan så også forstå på meget dugfriske meningsmålinger, at et lille flertal af befolkningen på Færøerne faktisk ikke ønsker selvstændig-hed. Hvad er ordførerens vurdering af den her dugfriske meningsmå-ling? Og betyder det så faktisk ikke, at den færøske regering ikke er i sync med den færøske befolkning?

Kl. 20:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:56

Tórbjörn Jacobsen (T):

Først vil jeg sige, at jeg ikke repræsenterer Landsstyret og heller ik-ke Lagtinget, men kun mit eget parti, for jeg sidder ikke i Lagtinget, og jeg sidder heller ikke i landsstyret, men jeg er borgmester i den tredjestørste by i landet. Men jeg plejer ikke at lægge så stor vægt på gallupundersøgelser, at jeg mener, at Færøernes kurs ind i fremtiden skal kunne sættes, alt efter hvad Gallup finder ud af i dag, og det kan godt være, at den samme undersøgelse om en uge giver en helt an-

den mening. For jeg mener bestemt, at rigtig mange af dem, der har svaret, fuldstændig har misforstået spørgsmålet. For de regner med den tilstand, som vi er i i dag, men det, der blev spurgt om, var: Hvad vil du gøre, såfremt der ikke var nogen pengemæssige anligg-ender imellem Danmark og Færøerne? Og der tror jeg nok, at vi kommer til en hel anden situation. Men det ligger nok nogle år ude i fremtiden.

Kl. 20:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:57

Carsten Bach (LA):

Tak for svaret på det. I tilfælde af selvstændighed, hvordan forudser ordføreren så at en suverænitethåndhævelse skal varetages på Fæ-røerne? Og måske kan ordføreren også komme med en vurdering af, hvilke forsvarsalliancer der i så tilfælde skulle indgås på Færøerne.

Kl. 20:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:58

Tórbjörn Jacobsen (T):

Jeg var med i den koalition, der sad i regering på Færøerne fra 1998-2003, det var den regering, som forsøgte at få etableret en fær-øsk stat, og der var der jo mange overvejelser om, hvordan man skulle alliere sig i Nordatlanten for at sikre, at et så lille land, som vi trods alt er, var i så sikre hænder som overhovedet muligt. Man hav-de bl.a. drøftelser med NATO og andre dele af Nordatlanten, således at alle de ting stort set ville være det samme, som de er i dag.

Kl. 20:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det fru Karin Gaardsted.

Kl. 20:59

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. Jeg hørte ordførerens tale som et energisk møg-fald – det må man måske ikke sige, men det var sådan, det blev opfattet. Jeg vil gerne spørge ordføreren: Er der overhovedet noget som helst, som ordføreren kan fremhæve som godt eller velfungerende i rigs-fællesskabet?

Kl. 20:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:59

Tórbjörn Jacobsen (T):

Nu har jeg jo overhovedet ikke kommenteret regeringsgrundlaget, hvad den indenrigspolitiske del angår, fordi jeg ikke mener, at de færøske politikere skal blande sig i, hvad man foretager sig indenrigs i Danmark, og derfor mener jeg heller ikke med min politiske hold-ning, at danskerne bør blande sig i, hvad vi foretager os indenlands på Færøerne. Jeg synes slet ikke, at det var et møg-fald. Jeg synes ba-re, at det var en ærlig mening fra en, der ønsker, at Færøerne er en selvstændig stat, hvad han mener om de forhold, der er imellem Fæ-røerne og Danmark, og jeg synes, at historien viser, at jeg har ret i, at den danske håndtering igennem tiderne ikke har været særlig ...

Kl. 21:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det spørgeren. Værsgo.

	Kl. 21:00	grundlovsændring i 1953 har tilbudt mig at komme herved og holde den her tale. Tak.	Kl. 21:02
Karin Gaardsted (S): Som opfølgning på hr. Carsten Bachs spørgsmål vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvornår regner Færøerne med at kunne blive udråbt til at være republik?	Kl. 21:00	Tredje næstformand (Christian Juhl): Hr. Thomas Danielsen, Venstre, Danmarks liberale parti.	Kl. 21:02
Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	Kl. 21:00	Thomas Danielsen (V): Tak for det. Du får ikke advisering af det næste spørgsmål lige så lang tid i forvejen som fra 1953, men jeg kunne godt tænke mig lige at høre om ordførerens kommentarer om Arktisk Råd. Det er jo sådan, at den danske regering er meget begejstret for rigsfællesskabet og samarbejdet med Færøerne, men vi gør det derfor på den vis, at vi deler taletiden i Arktisk Råd mellem Færøerne, Grønland og Danmark, fordi vi har en lang række fælles interesser i den sag. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Mener ordføreren, at de færøske interesser vil blive plejet bedre, ved at Færøerne skulle tale og forhandle imod Danmark, Grønland og resten af de arktiske lande?	Kl. 21:03
Søren Espersen (DF): Ligesom det er blevet nævnt her, har jeg også hæftet mig ved den meningsmåling, som hr. Tórbjörn Jacobsen affærdiger med, at det nok er ingenting. Det er faktisk 505 mennesker på Færøerne, der er blevet spurgt. Det er enormt mange, når det drejer sig om meningsmålinger. Det er 1 pct., så det er repræsentativt i stor stil. Det er mere en konstatering end et spørgsmål. Måske skulle hr. Tórbjörn Jacobsen bruge sin energi på Færøerne for at overbevise sit eget folk om, at det er en god idé, frem for at give os møgfold her i Folketingssalen.	Kl. 21:01	Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	Kl. 21:03
Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	Kl. 21:01	Tórbjörn Jacobsen (T): Nej, altså, jeg respekterer fuldt ud de politiske forhold, der er gældende. Det skal der ikke være nogen tvivl om. Men det, som jeg sagde i talen, var, at Danmark kun er en del af Arktis igennem sine nordatlantiske besiddelser. Det er der vel ikke nogen tvivl om. Om Grønland og Færøerne kunne gøre det ligeså godt som Danmark, ja, det betvivler jeg overhovedet ikke. Det må jeg sige. Men som sagt respekterer jeg den tilstand, som vi står i på det politiske område, og derfor er der tre lande, der i øjeblikket er med i den her coalition inden for det danske kongerige, så længe som det holder i den nuværende konstellation.	Kl. 21:04
Tórbjörn Jacobsen (T): Jeg er som politiker en del af en proces, der har gået over 120 år, så en gallupundersøgelse kommer overhovedet ikke til at flytte min mening på det her område, fordi jeg ser, at vi stadig væk er, og mener, at vi stadig væk er i processen. Hvor lyset i tunnelen er lige i øjeblikket, kan jeg ikke sige sådan umiddelbart.	Kl. 21:01	Tredje næstformand (Christian Juhl): Spørgeren.	Kl. 21:04
Tredje næstformand (Christian Juhl): Spørgeren.	Kl. 21:01	Thomas Danielsen (V): Jeg er helt med på, at vores kærlighed til Færøerne umiddelbart virker større end ordførerens, altså republikanernes kærlighed til Danmark. Men jeg har sådan set også blot et spørgsmål om, om ordføreren kan se nogen fordele ved, at Færøerne skulle forhandle imod både Danmarks og Grønlands og resten af de arktiske landes interesser, altså som enkeltland. Dernæst kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren, når nu vi taler om grænsehindringer: Vi har jo i Venstre og Sambandspartiet, og jeg tror, jeg taler på vegne af hele Folketinget, en interesse i at fjerne så mange grænsehindringer mellem Færøerne og Danmark som muligt. Hvad vil ordføreren anbefale at man tager hånd om, altså kaster sin kærlighed over af grænsehindringer? Nu har vi fjernet en barriere, der var, i forhold til cpr-lovgivningen. Der har Danmark lige fået sikret en ordning med den nuværende regering, som fjerner nogle af de mange barrierer, der er på cpr-området. Hvad vil ordføreren opfordre til at Danmark kaster sig over som næste opgave?	Kl. 21:05
Søren Espersen (DF): Det er alt sammen udmærket, men er vi ikke enige om, at det er på Færøerne, at hr. Tórbjörn Jacobsen burde holde sine brandtaler og ikke her? For nu at sige det, som det er: Hvad har vi gjort? Hvad har Danmark egentlig gjort, der kan ophidse hr. Tórbjörn Jacobsen på den måde? Tag op til Færøerne og overbevis ordførerens befolkning om, at det her er en god idé, og så må vi så tage det derfra på en ordentlig måde, ikke på den her uforskammede måde, som der er blevet brugt i dag.	Kl. 21:02	Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	Kl. 21:02
Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	Kl. 21:02	Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	
Tórbjörn Jacobsen (T): Jamen min gode Søren Espersen, det er ikke mig, der har bedt om at komme herved for at holde en tale. Det er det danske folk, der i en			

Kl. 21:05

Kl. 21:08

Tórbjörn Jacobsen (T):

Jeg skal bare holde mig til det her, for der er ikke tid til mere, men lad mig lige tage det samme, som jeg spurgte statsministeren om her for nogle dage siden her i salen, op. Altså, der blev spurgt til den økonomiske vækst på Færøerne her i dag. Og jeg vil sige, at hvis vi ikke får en bedre handelsaftale med EU, er det den dårligste handelsaftale, som noget land har med EU i det hele taget. Samtidig går Danmark sammen med resten af EU ind og laver en frihandelsaftale med den store fiskeeksportør Canada, der kommer til at give en urimelig trængsel på det europæiske marked, som vil medføre det, at priserne på de færøske eksportprodukter kommer til at falde. Men der bliver intet gjort, i hvert fald ikke fra dansk side som EU-medlem, for at afhjælpe den situation. Tværtimod var det eneste svar, man fik: I kan bare melde jer ind i EU. Men det gør vi altså ikke.

Kl. 21:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Aleqa Hammond.

Kl. 21:06

Aleqa Hammond (UFG):

Nu er det jo sådan, at både Færøerne og Danmark er med i Arktisk Råd på grund af Grønland, og i det moment, Grønland erklærer sig selvstændig, vil alle rigets dele få en helt anden rolle at spille, også med hensyn til Arktisk Råd og et eventuelt ønske om observatørstatus.

Når det er sagt, synes jeg, det er rigtig vigtigt, at man her i Folketinget også repræsenterer rigsfællesskabet i fulde drag og med respekt for vores forskelligheder, vores sprog og måde at håndtere ting på. Jeg synes også, det er rigtig vigtigt, at vi får lov til at udvise lidt forskellighed i både tale og synspunkter, og at vi altså ikke kalder det et møgfeld. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, hvis rigsfællesskabet skal have gode relationer med hinanden, og indtil andet er bestemt, synes jeg også, at der skal være plads og rum til forståelse for den måde, man håndterer sin egen politik på hjemmefronten på. Det synes jeg ville være helt passende og værdigt for hele rigsfællesskabet.

Det var kun en kommentar.

Kl. 21:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 21:07

Tórbjörn Jacobsen (T):

Det var som sådan en bemærkning. Men spørgsmålet er, om Færøerne ikke er en del af Arktis, i hvert fald har man set kort, hvor Færøerne er tegnet ind på en sådan måde, at vi er en del af det. Men jeg er helt enig med fru Aleqa Hammond i, at ligeværdigheden nogle gange kunne være større. Nu blev der talt om møgfeld lige før, men jeg vil sige, at til daglig fungerer det nogenlunde. Men det er altså tre forskellige processer, der foregår i de her tre lande. Så man skal regne med, at der en gang imellem kommer en knude i det samarbejde, som nu engang skal foregå i et kongerige, der har eksisteret så længe.

Kl. 21:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så siger vi tak til Tórbjörn Jacobsen. Og den næste ordfører er Sjúrdur Skaale fra Javnaðarflokkurin. Velkommen.

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det, formand. Så tror jeg, at jeg vil skrue lidt op for lydnieauet. Nej, det gør vi ikke. Vi skruer lidt ned, men jeg håber, jeg kan høres alligevel.

Det er staten, der beskytter os. Staten er den store paraply, som gør, at vi kan leve i fred og sikkerhed. Sådan sagde en kristen biskop, som jeg sammen med Det Udenrigspolitiske Nævn besøgte i efteråret. Staten, han talte om – den store beskytter af et kristent mindretal – kaldes Den Islamiske Republik Iran.

Hos os har demokrati længe været et plusord. Det, der er demokratisk, er godt. Det, der er udemokratisk, er dårligt.

Sådan har mange også tænkt i Mellemøsten. Men nu har de set demokratiet folde sig ud i f.eks. Egypten, og sporene skræmmer. For visse grupper er diktaturene grusomme, men viljen til oprør er ikke så stærk, som den var for nogle få år siden. Flere vil i dag ofre den personlige frihed og i stedet gennem det daglige liv indgå en slags uskrevet pagt med regimerne til gengæld for sikkerhed og stabilitet.

Også i den vestlige verden er demokratiet det sidste års tid blevet sat op imod den åbenbare fordel, der ligger i en mere autoritær styreform.

I Kina går det godt, vil mange sige. I Kina kan ledelsen tage langsigtede, velovervejede strategiske beslutninger uden at tænke på den pris, der skal betales ved næste valg.

I Danmark kunne man ikke engang vedtage 2025-planen, fordi demokratiets behov for partipolitisk markering kom i vejen.

Også i Rusland kan der planlægges. Den langsigtede ambition om igen at gøre Rusland til en stormagt kan følges uden forstyrrelser fra en kritisk presse og en aggressiv opposition, der ser det som sit formål konstant at pille landets ledelse ned. Og i Vesten ser skræmmende mange den stærke Putin som et forbillede.

For i det demokratiske Europa går det ikke så godt. Vi kan ikke så godt planlægge, for vi må bruge kræfterne på at slukke de brande, der stiftes i demokratiets navn. Og selv om det skulle lykkes at redde det europæiske hus fra Brexitbranden, så kan vi få en Le Pen-brand næste år.

Vi plejer at se til USA for lederskab, men der har demokratiet nu lavet så meget kaos, at ingen har nogen idé om, hvad ledelsen mener og vil. Det var ganske ubehageligt at opleve en amerikansk valgkamp, hvor titusindvis af mennesker og vælgere stod og skrålede »lock her up«, og hvor både den frie presse og religionsfriheden blev gjort til fjender. Det var den stærke mand, der blev kaldt på.

Folk kan jo se, at diktaturene har fast kurs, mens Vestens demokratier ligger og tumler rundt som en mand, der efter et for langt bodegabsøg fuldstændig har mistet orienteringen. Vælgerne er vrede og frustrerede. Det har de været før. Men nogle gange er det lykkes for gode ledere at konvertere den energi, der ligger i vreden, til noget konstruktivt for de samme vælgere. Ikke denne gang.

Vi kan tage Brexit. Var det logisk? Var det rationelt? Var det velovervejet? Var det gennemtænkt? Var der et klart mål? Vidste briterne overhovedet, hvad det var, de gjorde? Nej. Det var folk, der gjorde sig til talsmænd for massernes vrede og frustrationer, men der var og er ikke noget konstruktivt projekt.

Vi kan sige præcis det samme om valget af Trump og om det, der måske vil ske i Frankrig næste år.

Demokrati er den mindst dårlige styreform, plejede vi at sige. Nu er der stadig flere, der mener, at der må være en bedre måde at træffe kollektivt gældende beslutninger på end gennem den møjsommelige, dyre, ueffektive og irrationelle demokratiske proces.

Derfor påligger det alle demokratiske regeringer og alle valgte repræsentanter i det hele taget at bevise, at systemet kan fungere; at det ikke er til for sin egen skyld eller for elitens skyld.

Udfordringen er også tydelig internt i Skandinavien.

I Island var deltagelsen ved valget den 30. oktober historisk lav. Det rige land gik konkurs under et demokratisk regime i 2008. Nu er der gået over 5 uger siden valget, og man er ikke så meget som i nærheden af at have noget, der ligner en regering. Folket har stemt, men ingen har nogen idé om, hvilken kurs der skal holdes de næste år.

De mange, der ikke stemte, må i dag spørge sig selv: Hvad ville det have hjulpet? Problemet er ikke passive vælgere. Problemet er, at vælgernes deltagelse er vand på en mølle, der er rustet fast.

Demokratiet som system og endda som idé er i krise. Og historien fortæller, at det er en megen alvorlig ting.

Den engelske forfatter Robert Harris har skrevet et prægtigt trebindsværk om Cicero, den store filosof og taler, som oplevede Roms demokratiske storhedstid, og som oplevede, hvordan demokratiet med sine langsommelige processer og interne magtkampe ikke kunne beskytte sig selv og derfor endte i diktatur og tyranni under Cæsar.

Kl. 21:13

Kort før Cicero bliver henrettet, lader Harris ham sige disse ord:

Den romerske republik med sin magtdeling, med sine årlige frie valg, sine retssale og juryer, sin balance mellem senat og folk, sin frihed til tanke og tale er menneskehedens ædlest skaberværk, og jeg vil hellere ligge i støvet og kvæles i mit eget blod end forråde det princip, som alt står på, og det er først og sidst og altid: lovstyre, altså »The Rule of Law«.

Men Cicero blev som bekendt henrettet, og det ædle skaberværk blev lagt øde. Og det var en historisk tragedie.

Så set i det store billede – europæisk, globalt, historisk – står det meget godt til her i landet.

Ud fra samme store billede ønsker jeg virkelig, at den nye regering bliver så stærk og så handlekraftig og så optaget af at repræsentere alle vælgerne, at tilliden til institutionerne og de principper, de bygger på, forbliver stor. Danmark har brug for denne tillid, og verden har brug for et forbillede. Det giver nemlig regeringen et stort ansvar indenrigspolitisk, udenrigspolitisk og midt mellem, når det gælder rigsfællesskabet.

I det store og hele fungerer rigsfællesskabet godt. Og jeg vil også takke den afgående regering for en fin dialog og en god vilje til at finde løsninger. Men at viljen var der, betyder ikke, at løsningerne blev fundet på alle felter.

Jeg vil snarest sætte mig i forbindelse med socialministeren for at sikre mig, at arbejdet med at fjerne grænsehindre mellem landene fortsætter. Vi er kommet et stykke af vejen, men slet ikke hele vejen.

Jeg vil også rejse spørgsmålet om statens varetægelse af sine opgaver på Færøerne over for de relevante ministre. Fængselsforholdene er f.eks. ikke gode nok på Færøerne. Det er en af statens forpligtelser, der forsømmes. Og jeg har allerede sendt udenrigsministeren en række spørgsmål om hans holdning til Færøernes rettigheder internationalt.

Vi har nu den såkaldte DFG-ordning, der betyder, at hvor Danmark ikke er repræsenteret, kan Grønland eller Færøerne eller Grønland og Færøerne repræsentere Kongeriget. Ordningen baserer sig på princippet om og ideen om, at Danmarks Rige er en enhedsstat, som er udelelig og derfor kun kan have én mening og én stemme internationalt. Hver gang der kommer nye politikere ind på kontorerne i Statsministeriet og Udenrigsministeriet, får de forelagt denne holdning fra embedsværket, og så holder de sig til den i tale og i gerning. Hidtil har det været således.

Problemet er, at denne politik baserer sig på en formalisme, som er langt væk fra virkeligheden.

Jeg har før nævnt eksemplet med de sanktioner, som EU – og dermed også Danmark – indførte mod Færøerne i 2013. Det var et eklatant eksempel på, at Danmark ikke længere er den enhedsstat,

som grundloven beskriver, for en enhedsstat kan jo ikke sanktionere en del af sig selv.

Et andet eksempel er samarbejdet i den organisation, der forvalter fiskebestandene i det nordøstlige Atlanterhav, NEAFC. Organisationen er vedkommende for både Færøerne og Grønland, men vi må ikke have hver sin repræsentation, fordi man i Udenrigsministeriet mener, at vi så bryder enhedsstaten. Færøerne og Grønland må, selv om de er uenige i det, indtage samme holdning for at hindre, at Kongeriget har to holdninger. Men ved bordet sidder også EU, som bl.a. repræsenterer Danmark.

Danmark har altså allerede nu to internationale stemmer i denne sammenhæng. Hvorfor kan man så ikke også have tre? Så vidt jeg har forstået, ville de andre medlemmer af NEAFC ikke have noget imod sådan en ordning. Problemet ligger i det danske embedsværk og i, at danske ministre alt for blindt gør embedsmændenes formalisme til deres politik i stedet for selv at tage en politisk beslutning, der baserer sig på virkeligheden og de behov, der er.

Det er regeringens store ansvar at bevise, at demokratiet fungerer – deriblandt demokratiet i Rigsfællesskabet. Og demokratiet fungerer ikke, hvis Færøerne ikke kan forfølge egne ønsker og behov på dette område. Når man på Færøerne føler, at der i København er et system, som lever sit eget liv, er til for sig selv og ikke har andet formål end sig selv, så undermineres tiltroen til den ordning, vi har.

Så når jeg siger tillykke med den nye regering, og det gør jeg hermed nu, er det også med et ønske om, at vi i fællesskab vil flytte tingene på dette felt.

Tak for ordet.

Kl. 21:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak. Den første korte bemærkning er fra hr. Carsten Bach fra Liberal Alliance.

Kl. 21:19

Carsten Bach (LA):

Tak for talen. Det er efterhånden ved at være lidt sent, og min originalitet er desværre ved at være opbrugt, så jeg vil bare godt give ordføreren mulighed for at kommentere den meningsmåling, som også var omtalt tidligere. Den er meget dugfrisk, og den viser så, at et lille flertal af den færøske befolkning faktisk ikke ønsker selvstændighed, og mig bekendt tilhører hr. Sjóður Skaale et parti, som i hvert fald går ind for en selvstændighedsproces på Færøerne. Det kunne jeg så godt tænke mig ordførerens kommentarer til.

Kl. 21:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 21:19

Sjóður Skaale (JF):

Tak for det. Det parti, som jeg tilhører, betegnes normalt som et samhørighedsparti. Vi har en meget pragmatisk tilgang til rigsfællesskabet, og hvis vi mener, at rigsfællesskabet giver den enkelte færing større tryghed, større rigdom, større frihed, går vi ind for rigsfællesskabet, og det mener vi er tilfældet i dag. Vi mener også, at hvis vi løsriver os fra Danmark i dag, som sagerne står, vil Færøerne blive mindre selvstændige, end vi er i dag med den ordning, vi har. Derfor går vi ind for rigsfællesskabet, som det er nu, og det er en pragmatisk holdning.

Hvis tingene ændrer sig, hvis Danmark f.eks. begyndte at lovgive på Færøerne og fratage Færøerne den selvstændighed, som vi har, vil vi ændre vores holdning. Men som det er nu, mener vi, vi får mest ud af at være i det fællesskab, som vi er i, fordi det fungerer godt.

	Kl. 21:20		Kl. 21:23
Tredje næstformand (Christian Juhl): Spørgeren.		Tredje næstformand (Christian Juhl): Hr. Tórbjörn Jacobsen fra Tjóðveldi.	
	Kl. 21:20		Kl. 21:23
Carsten Bach (LA): Tak for den opklaring. Så vil jeg også godt give ordføreren mulighed for, i tilfælde af at der skulle opstå selvstændighed for Færøerne, at give en vurdering af, hvordan suverænitetshåndhævelsen skal varetages for Færøerne, og hvilke forsvarsalliancer der eventuelt skulle indgås i tilfælde af selvstændighed.		Tórbjörn Jacobsen (T): Nu kender jeg nok så meget til den senere del af talen, men jeg mener bestemt, at den første del af talen var meget, meget relevant, og nu blev Cicero citeret for at sige, at dem, der ikke sætter en kurs her i livet, aldrig kommer til at opleve, at de får medvind, lige meget hvilken vindretning der ellers skulle blive, og der blev talt om demokratiets krise, og der var mange eksempler på, hvor galt det i øjeblikket går rundt om i verden. Har ordføreren nogen mening om, hvad problemet er, og kan han i de samfund, som han færdes i, både på Færøerne og her i Danmark, ane et begyndende problem i vores lande, hvor særlig de yngre mennesker har problemer med en opfattelse af, hvad demokratiet er, og hvad de demokratiske værdier er?	
	Kl. 21:21		Kl. 21:24
Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.		Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	
	Kl. 21:21		Kl. 21:24
Sjúrður Skaale (JF): Det er et meget hypotetisk spørgsmål, men i det tilfælde er der ingen tvivl om, at Færøerne selvfølgelig skulle være et NATO-land, som vi er nu. Vi ville også være nødt til at indgå i en anden sammenhæng, når det gælder den finansielle sektor og alt muligt. Vi ville være nødt til at indgå i alle mulige sammenhænge, og jeg tror faktisk, at vi ville ende med at have mindre selvstændighed, end vi har nu.		Sjúrður Skaale (JF): Altså, det er jo et meget, meget omfattende spørgsmål. Det er klart, at det, da jeg var ung, jo var således, at alle forholdt sig til de samme spørgsmål, alle havde nogenlunde den samme forståelse af tingenes tilstand, alle læste de samme aviser osv. Nu er der jo mange, der sidder i de såkaldte ekkobokse inde på Facebook. De hører kun deres egne meninger, de reflekterer kun deres egne meninger, de hører aldrig, hvad andre mener om noget som helst, og derfor får man en hel masse små parallelsamfund, og det er jo sådan noget, der underminerer et fælles projekt, som demokratiet er. Det er i hvert fald et af problemerne.	
	Kl. 21:21		Kl. 21:25
Tredje næstformand (Christian Juhl): Fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet.		Tredje næstformand (Christian Juhl): Den næste korte bemærkning er fra hr. Thomas Danielsen, Venstre, Danmarks Liberale Parti.	
	Kl. 21:21		Kl. 21:25
Karin Gaardsted (S): Tak for det, og tak til ordføreren for en virkelig god tale. Jeg er jo rigtig glad for, at ordføreren giver udtryk for, at rigsfællesskabet er godt at være med i. Det synes jeg nemlig også at det er. Men jeg hører også, at ordføreren fremfører, at der er nogle problemer i forhold til at kunne lade sin røst lyde. Hvad er ordførerens løsning på de udfordringer med, at rigsfællesskabet skal tale med én stemme?		Thomas Danielsen (V): Tak for det. Og tak for ordførerens tale. I forlængelse af spørgetimen for ca. 14 dage siden får man lyst til at spørge ordføreren: Hvad så, hr. Sjúrður Skaale – hvordan går det? Men det kan godt være, at jeg alligevel vil uddybe mit spørgsmål, så det ikke er så generelt. Helt tilbage fra de mæslingeudfordringer, man havde i midten af 1800-tallet, har man løst problemerne ved hjælp af isolation. Jeg kan så forstå, at ordføreren ikke er tilhænger af, at Færøerne bare skal isolere sig, til forskel fra den foregående ordfører fra Færøerne, som mente, at man kunne løse alle problemerne ad den vej. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren: I forbindelse med de udfordringer for Færøerne, som ordføreren ser, og som han ønsker fremmet, hvad er det så for nogle forslag, vi kan se frem til her i Folketinget fra ordførerens parti?	
	Kl. 21:22		Kl. 21:26
Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.		Tredje næstformand (Christian Juhl): Ordføreren.	
	Kl. 21:22		Kl. 21:26
Sjúrður Skaale (JF): Vi har sådan en udenrigspolitisk bemyndigelseslov, som fastslår, at hvor Danmark ikke er repræsenteret og ikke har specielle interesser, kan Grønland og Færøerne være repræsenteret, og i udgangspunktet er det en fin ordning. Problemet er f.eks., når det gælder fiskeriforvaltningen mellem de lande, som er i det nordøstlige Atlanterhav. Der er det klart, at landene er uenige, og Grønland og Færøerne kan selvfølgelig også nogle gange være uenige, og der er det et problem, at man bliver tvunget til at tale med én røst, når man er uenige. Det ville ikke være noget som helst problem for nogen som helst, hvis man sagde, at man løser det mere op, således at Færøerne kan have sin røst og Grønland kan have sin røst. Det går ikke ud over nogen som helst, og som jeg kan forstå det, ville de andre lande heller ikke have noget imod det. Det er kun sådan en betonagtig fortolkning af grundlovens bestemmelser, som har bidt sig fast i embedsværket, som siger, at det kan man ikke, og det kan ikke lade sig gøre. Men som jeg sagde, har vi jo flyttet os ud over det dér, og vi er mange gange repræsenteret, hvor Danmark har en stemme og Færøerne en stemme i samme organisation.		Sjúrður Skaale (JF): Et af forslagene er, som jeg sagde, at vi løser lidt op i den udenrigspolitiske bemyndigelseslov, således at Færøerne får større mulighed for at agere på egne vegne. Det vil i hvert fald være en hjælp, og det	

vil også styrke følelsen af, at vi er et godt fællesskab, vi får rum osv. Jeg mener ikke, der behøver være nogen modsætning mellem fællesskab og selvstændighed – jeg mener, de er hinandens forudsætninger, helt klart.

Som jeg sagde, vil isolation, løsrivelse, som tingene står i øjeblikket, helt sikkert medføre mindre selvstændighed, som jeg ser det. Men det betyder altså, at man i en dialog mellem Danmark og Færøerne finder ud af at gøre snoren så lang som overhovedet muligt, så man føler, at man kan forfølge sine egne interesser. Og der er der altså nogle hindringer, som bygger på en formalisme, som er helt unødvendig efter min mening.

Kl. 21:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren? Nej. Så siger vi tak til hr. Sjóður Skaale, og så er det mig en stor fornøjelse at byde velkommen til den højtærede statsminister, hr. Lars Løkke Rasmussen. Han er velkommen på talerstolen nu.

Kl. 21:27

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det, og tak for debatten. Den har været lang og fredelig, meget, meget fredelig, og så fik den noget energi her til sidst, da hr. Tórbjörn Jacobsen kom på talerstolen. Jeg oplevede det ikke som et møgfald, jeg oplevede det som ægte engagement, og det skal jeg vende tilbage til, men det var i hvert fald energiskabende, og folk lyttede efter.

Det gjorde vi også, da fru Mette Abildgaard holdt et indlæg bygget op over danske hits gennem tiderne, og så tænkte jeg på, hvad der egentlig bedst beskriver den her debat, og så faldt Tøsedrengene mig ind: »Så gik der tid med det« – og det gjorde der jo. »Vi fik noget at bruge tiden til/Så gik der tid med det/satte ingenting på spil«, og det er måske det sidste, jeg lige vil gribe fat i, for man kunne selvfølgelig godt have ønsket nu, hvor valgfeberen har lagt sig og der først kommer valg i sommeren 2019, at den her debat ville være den nye start, hvor folk turde begive sig lidt ud på isen og prøve den af, så man kunne se konturerne af nye samarbejdsmønstre. Men det er måske min egen skyld, for jeg har talt så meget om, at nu har vi fået gjort op med istiden i dansk politik og der er kommet et tøbrud, og så tør man selvfølgelig ikke gå ud på isen. Det forstår jeg godt.

Men alligevel, for der har været en debat, hvor der har været sådan fokus på forskellige problemer meget inspireret af, hvad der lige har været i TV 2 her den sidste uges tid med fokus på vores plejehjem. Jeg vil bare sige for min egen regning, at det vidste vi godt, også inden TV 2 bragte nogen indslag. Det er sådan set derfor, at regeringen har organiseret sig med en ældreminister, der er dedikeret opgaven.

Jeg er glad for, at hr. Sjóður Skaale her til sidst satte tingene i perspektiv og så på Danmark udefra, fra Færøerne, og sagde, at i globalt, europæisk, historisk perspektiv er Danmark faktisk et meget godt land, for man kunne måske godt sidde tilbage med et andet indtryk, når man havde lyttet til alt det, der ikke fungerer. Og selvfølgelig er der ting, der ikke fungerer. Det er der bestemt. Vores opgave er så at få gjort noget ved det, og det er sådan set også det, der er regeringens ambition. Det er derfor, vi har lavet et meget ambitiøst regeringsgrundlag, der sætter retning mod et friere, rigere og mere trygt Danmark.

Jeg synes, at det sådan lidt har været en særlig debat, fordi på den ene side har vi altså bl.a. haft den her debat om vilkår på nogle af landets plejehjem, og uden for døren er den her debat mest kendetegnet ved, at ældreministeren har fået klø for det synspunkt, at kommunerne skal løfte det ansvar, som nu engang er deres i et land med kommunalt selvstyre.

På den anden side taler fru Mette Frederiksen for en fingrene væk-reform, altså at vi ikke skal blande os, og det kunne vel egentlig

indebære, at vi så netop stod vagt om, hvad ansvarsfordelingen er i vores samfund. På den ene side har vi haft en meget specifik debat om vilkårene på en ganske bestemt fødeafdeling på Rigshospitalet, og på den anden side har vi ikke hørt et eneste pip, bortset måske lige fra Venstres politiske ordfører, der har peget pilen derhen, hvor ansvaret egentlig er, nemlig på Regionsgården i Hillerød, hvor der sidder en socialdemokratisk regionsrådsformand, fru Sophie Hæstorp Andersen, i spidsen. Det er sådan set der, ansvaret er.

På den ene side har der været kritik af regeringens planer, de er godt nok ikke rullet ud i alle detaljer endnu, men altså for en sikkerheds skyld, og vi kunne jo også høre, at SF's formand, fru Pia Olsen Dyhr, har slået alle danske rekorder i hurtiglæsning, og at partiet endda var i stand til at publicere på partiets hjemmeside en kritik af regeringens regeringsgrundlag, før vi offentliggjorde det. Så på den ene side har vi hørt det, og på den anden side præsenterer oppositionen heller ikke her, hvor vi har haft en debat i 1½ time, et eneste sammenhængende bud på, hvilken alternativ plan der ville være bedre. Hvis man lytter lidt til det, kan man i hvert fald forstå, at på den anden side af midterlinjen i dansk politik er der ingen sammenhæng i synspunkterne overhovedet.

Kl. 21:32

Nå, det skal jo ikke skygge over, at jeg synes, at det har været en dejlig dag, en dejlig eftermiddag og en dejlig aften, som jo først og fremmest er et klart vidnesbyrd om, at der er fred og fordragelighed – måske er det sådan for nogle, at luften er gået lidt af ballonen; nu troede man lige, at man skulle puste balloner op og der skulle være valgkamp, og det skulle der så ikke alligevel. Så man mærker sådan lidt en mathed visse steder, men jeg vælger nu at glædes ved det, og jeg glæder mig også over, at den her lidt fastlåste parlamentariske situation, vi stod med for et par uger siden, ikke længere er der.

Nu er der sådan set ro til at tænke langsigtet; måske bliver det ikke lige i dag, men der kommer også en dag i morgen. Det er jo de dage, der ikke har været der endnu, måtte jeg forstå, der giver en mulighed for at tage et medansvar, og først og fremmest jo en mulighed for at lægge egne planer åbent frem.

Jeg brugte jo torsdag til at give en redegørelse for regeringens politik, en relativt indgående redegørelse, og det har så også i nogen grad været genstand for debat her i dag, og det synes jeg jo er en debat, som er velkommen, men jeg må indrømme, at jeg måske mødte ind i morges med det lidt forfængelige håb, at der fra den anden side af Folketingssalen ville komme nogle gode, konkrete svar på tidens store udfordring: Hvordan kan vi ruste alle danskere til at blive globaliseringsvindere?

Jeg synes, at jeg har lyttet godt efter i samfulde 11 timer og 35 minutter, men jeg er endnu helt uden svar på, hvad der er oppositionens leders mål for Danmark. Hvad er det for et velstandsmål, vi skal sætte for Danmark om 5 år, om 10 år? Skal vi bare flyde med strømmen, eller skal vi drømme større, højere? Skal vi sætte os nogle operative mål? Jeg ved det ikke, jeg har ikke hørt noget svar.

Ret skal være ret. Der var en, der fik et klart svar fra fru Mette Frederiksen. Det var hr. Morten Østergaard. Han spurgte til uddannelsesloftet og fik et fuldstændig fuldtønt forsvar for den beslutning, vi har truffet sammen med Socialdemokratiet. Det er jeg sådan set glad for. Men derudover får man ikke mange svar.

Det har vi så forsøgt i stedet at give i det grundlag, vi lagde frem, som jeg sådan set er pænt stolt af, og som jo bygger på en række punkter, nemlig for det første at forny og forbedre kernevelfærden. Det kommer jo oven på en finanslovsaftale, vi indgik for få uger siden med de tre partier, der nu udgør regeringen, og Dansk Folkeparti, som er det parlamentariske grundlag under den her regering, og som sætter et historisk stort beløb af til kræftbehandlingen som et konkret vidnesbyrd om, at vi sådan set ønsker at styrke kernevelfærden i vores samfund.

Det er jo den samme holdning, vi har til ældreområdet. Det står i kontrast til den regering, vi havde før, altså ikke den, vi lige har haft, men den, vi havde før folketingsvalget, som jo med kommunerne aftalte en indskrænkning af serviceudgifterne i kommunerne, altså færre penge aftalte man at kommunerne skulle have. I kontrast til det har vi afsat en værdighedsmilliard, og vi har lige præcis i den sidste finanslovsaftale yderligere styrket ældreområdet med 2 mia. kr. over 4 år, og det er jo et udtryk for, at vi sådan set gerne vil styrke ældreområdet.

Det er også derfor, at vi efter at have haft en både ældre- og sundhedsminister siden sidste folketingsvalg i ministeriet nu har to personer, så vi kan få dedikeret fokus på den del, der handler om ældreområdet, og allerede i morgen eftermiddag mødes ældreministeren med Kommunernes Landsforening for sammen at drøfte og forhåbentlig indgå en aftale om, hvordan vi nu systematisk kan komme til at arbejde om at få revet de barrierer ned, som forhindrer en god opgaveløsning ude i kommunerne. For vi ved jo alle sammen, at det ikke kun handler om ressourcer, det handler i høj grad også om, hvordan ressourcerne bliver bragt i spil. Der er plejehjem, der for et givet ressourceforbrug er i stand til at skabe trivsel blandt de ældre, trivsel blandt personalet, lavt sygefravær via god ledelse, og der er andre plejehjem, hvor man med de samme, måske endda med flere ressourcer, ikke er i stand til at nå de samme mål.

Det er jo derfor, at vi nu skal fokusere på at stole noget mere på de offentligt ansattes faglighed, at styre noget mere på mål og noget mindre proces. Det er derfor, at vi nu skal sætte fokus på ledelse i den offentlige sektor. Det er derfor, at regeringen ønsker at nedsætte en ledelseskommission. Det er derfor, at vi for første gang, så længe jeg kan huske, vel nogen sinde har to ministre i Finansministeriet, nemlig finansministeren og en minister, som kan dedikeres den her indsats med at skabe offentlig innovation, for det kommer jo ikke af sig selv. Det er ikke nok bare at holde fingrene væk. Altså, ret beset skal man sådan set have fingrene frem og blande sig en del, hvis man skal frisætte den offentlige sektor, og det er regeringens ambition.

Kl. 21:37

For det andet skal vi sikre gode vilkår for vores virksomheder, så de kan skabe vækst. Jeg har heller ikke hørt andet her i salen i dag, end at det er der relativt bred konsensus bag. Måske er det i virkeligheden sådan, at man kan tage alle 179 medlemmer af Folketinget til indtægt for det synspunkt, at det er en god idé, at danske virksomheder har gode vilkår. Så er der vel i virkeligheden kun ét spørgsmål, der deler os, nemlig: Hvordan får vi råd til det hele? Og det er jo så dér, hvor jeg håber at vi nu, hvor valgfeberen er slået ned, kan finde sammen om at få truffet nogle beslutninger, der kan sætte strøm til væksten. For vi ønsker virksomheder, der ligger langt fremme i den internationale konkurrence, og det kræver gode erhvervsvilkår. Det kræver, at vi ser på, hvor vi har en skatte- og afgiftsstruktur, som er afvigende fra det, man ser i andre lande, og hvordan vi kan lempe på den. Det kræver, at vi forenkler reglerne og træffer beslutninger, der muliggør, at vi kan investere mere i digitalisering, i infrastruktur. Det kræver, at vi ser på, hvordan vi bedre kan understøtte iværksæteri og sikre kapital til små nystartede virksomheder. Jeg vil gerne kvittere for det, som Alternativets ordfører bl.a. var inde på, nemlig at vi er nødt til at udvikle en meget mere entreprenant kultur i Danmark. Det vil regeringen fremsætte konkrete forslag til. Det kræver selvfølgelig også, at man tør træffe de reformjusteringsbeslutninger, der skal til for at frigøre de ressourcer, man målrettet kan sætte af til at forbedre rammevilkårene for vores erhvervsliv. Og det håber jeg så at man vil til foråret.

Det er så i øvrigt også i det lys, at den nye trekløverregering har sat det meget ambitiøse mål, at vi i år 2030 skal have mindst halvdele af vores energiforbrug dækket af vedvarende energi – i forhold til i dag, hvor andelen er omkring 29 pct. Det er et meget ambitiøst

mål, og det er i øvrigt også operativt. Det er en relevant måde at lave klima- og energimålsætninger på – for det betyder, at vi kan understøtte en grøn udvikling, uden at vi skal vende ryggen til de muligheder, det giver, at vi faktisk har en meget effektiv energiforsyning i Danmark. For ellers ville vi jo havne i den barokke situation, at hver gang det lykkedes for Invest in Denmark at trække f.eks. database-handlingscentre til Danmark, sådan som det er sket i Viborg, og sådan som vi håber det kan ske andre steder, så ville vi fjerne os længere og længere fra den gamle måde at sætte klimamål på. Så det er ambitiøst, det er målrettet, det sikrer en grøn omstilling, og det sikrer, at vi samtidig kan skabe arbejdspladser.

For det tredje skal vi have tryghed for boligejerne. Jeg vil gerne benytte lejligheden her til at takke de partier, der forud for finanslovsaftalen tog et medansvar for at lave et nyt boligvurderingssystem. Jeg vil også gerne her kvittere for, at de selv samme partier jo i den aftale – og fru Mette Frederiksen gentog det her fra Folketingets talerstol – også har en ambition om at følge op med nu at få lavet et boligbeskatningssystem, som kan skabe tryghed for landets boligejere. Vi vil som ny regering fremsætte vores forslag i starten af det nye år. Det vil ske med afsæt – sådan som det også er formuleret i regeringsgrundlaget – i det forslag, der var på bordet, og som der jo ret beset var en pæn modtagelse af. Men det vil selvfølgelig på punkter være justeret, og i særlig grad har den nye trekløverregering jo lagt op til, at man fastfryser grundskylden i hele indflyvningstiden til det nye boligskaftesystem. Men altså, fra min side er der en positiv kvittering for, at man har haft et godt samspil i første halvleg, hvis man kan udtrykke det på den måde, og en ambition om at spille anden halvleg færdig. Det medvirker regeringen jo i sagens natur meget gerne til.

Vi skal for det fjerde stramme kursen over for de kriminelle. Vi skal styrke vores politi. Vi skal skærpe straffene for personfarlig kriminalitet. Vi skal styrke indsatsen mod rockere og bander. Flere har været inde på netop det behov, bl.a. Dansk Folkepartis politiske leder, hr. Kristian Thulesen Dahl. Og vi ser frem til et fortsat og forstærket samarbejde netop omkring hele det her felt, der jo også kan bygge videre på de gode resultater, vi sammen har aftalt i den finanslov, som netop er kommet i hus. Vi tror så, at tiden er kommet til at træde et halvt skridt tilbage og se på hele vores straffesystem med friske øjne. Straffeloven er fra 1933, og den er selvfølgelig revideret mange gange siden, men det er grundlæggende en meget gammel lovkonstruktion, som trænger til at blive set efter i sømmene. Og det er baggrunden for, at vi ønsker at nedsætte en straffelovskommission, altså så vi kan få moderniseret den gamle straffelov og sikret, at den giver nutidige svar på tidens udfordringer.

Kl. 21:43

Det er også i det lys, at regeringen i det nye år vil fremlægge et forslag til, hvordan vi målrettet bekæmper ungdomskriminalitet på en måde, hvor vi balancerer hensynet til, at der slås hårdt ned på kriminalitet, der begås af de unge, med et sanktionsinstrumentvalg, der sikrer, at de unge har en mulighed for at komme videre her i livet.

For det femte vil regeringen føre en balanceret, realistisk udlændingepolitik. Vi har nået resultater. Der gik hul på Europa sidste år, men der er godt nok også blevet strammet op. I særlig grad har integrationsydelsen jo vist sin effekt, og det er et af de store, åbne spørgsmål i dansk politik, hvad der vil ske med den, hvis der pludselig kommer et andet flertal. Det har sådan set virket. Derfor kan vi jo se, at vi nu har asyltal, der er lavere, end de har været de sidste 5 år. Det er solide resultater, som der skal holdes fast ved.

Det er jo også baggrunden for, at vi i finanslovsaftalen med de tre regeringspartier og Dansk Folkeparti har aftalt en række tiltag, bl.a. en nødbremse, men også baggrunden for, at regeringen i vores nye regeringsgrundlag lægger op til yderligere stramninger, ligesom vi lægger op til, at vi kritisk og konkret sætter gang i et arbejde op mod det danske formandskab for Europarådet, hvor vi så at sige udfordrer

den noget modernistiske fortolkning af den europæiske menneskerettighedskonvention, som i en række konkrete eksempler har givet os udfordringer.

For det sjette skal vi have alle unge med. De skal have et godt afsæt. Jeg gjorde en del ud af det den anden dag. Jeg skal ikke gentage det hele. Men det er helt oplagt, at hvis vi ønsker, og det ønsker regeringen, at være et land, der går forlæns ind i fremtiden og ikke lader os skræmme af udviklingen, men griber ud efter udviklingerne, så følger der et særligt ansvar for at få alle med, og det er sådan i dag, at de færdigheder, der skal til for at begå sig i det moderne samfund, er anderledes, end de måske var historisk. Så vi skal gribe de unge på kanten, og vi skal gøre det i tide.

Det er baggrunden for, at regeringen har foreslået – og jeg er lidt ked af den radikale reservation over for ideen – at vi helt målrettet stimulerer de skoler, der har det største faglige efterslæb, til at prøve nye metoder af, der virker. For vi ved, at der er ting, der virker bedre end andre, og vi ved, at hvis man arbejder med accelererede læringsforløb eller andre nye metoder, kan man sådan set godt flytte unge. Den største enkeltstående faktor til social mobilisering er altså at få de faglige færdigheder på plads. Pengene rækker til at lave en målrettet indsats på omkring 100 skoler, men perspektivet er jo langt større. For perspektivet er jo også, at hvis 100 kan blomstre, vil man på landets øvrige skoler se derhen og lade sig inspirere. Det er regeringens ambition.

Det er også regeringens ambition, at vi får forældrene med. Der findes jo ikke nogen større socialpolitisk bedrift end at løfte mennesker fra ledighed og ind i arbejdsfællesskabet. Af samme grund vil vi fremlægge en jobreform II, der følger op på det, vi allerede har aftalt sidste år, sådan at gevinsten ved at arbejde, også hvis man tager arbejde til en relativt lav indkomst, bliver større – så en tanke om at sænke skatten for de laveste arbejdsindkomster. Jeg noterede mig, at hr. Kristian Thulesen Dahl var enig i vigtigheden af det.

I samme moment vil regeringen, før det bliver jul, komme med et konkret forslag om en jobpræmie til langtidsledige. Det kan så nok først processen i Folketinget efter jul, men det rækker ikke ved, at det før jul vil blive kendt, præcis hvilken jobpræmiemodell regeringen vil foreslå. For det er jo lige præcis nu, at tingene sådan set udvikler sig ganske pænt. Ledigheden falder, beskæftigelsen stiger over hele landet. Der meldes om begyndende flaskehalsproblemer, og det er lige nu, vi skal skabe en særlig tilskyndelse hos dem, der er på kanten af arbejdsmarkedet, til at gribe ud efter de muligheder, som faktisk findes.

Kl. 21:47

Det er jo også en kendt sag, at vi i forbindelse med jobreform II ønsker at trække et markant antal danskere, der i dag betaler topskat, ud af topskatten. Og det hænger jo sammen med vores politiske ambition om at sørge for at skabe nogle vilkår for vores virksomheder, der gør, at de kan begå sig i den internationale konkurrence – herunder også i den internationale konkurrence om specialiseret arbejdskraft.

For det ottende skal vi jo ruste alle til fremtidens arbejdsmarked. Kært barn har mange navne: globalisering, digitalisering, automatisering, disruption, kunstig intelligens, robotter. Ordene flyver frit i luften om ørerne på os, og vi er alle sammen usikre på, hvad konsekvenserne af alt det, vi står midt i, er. Det eneste, vi ved, er, at det eneste konstante er forandringen, og det skaber jo altså hos nogle en enorm ambition om at gribe ud efter fremtiden og hos andre en angst og en utryghed, som skal tages alvorligt, og som vi skal handle på.

Det er præcis derfor, at den regering, som vi havde indtil sidste mandag, genoplivede trepartsinstrumentet, lavede to trepartsaftaler – selv om instrumentet var erklæret dødt og begravet under den tidligere regering – og altså lavede konkrete aftaler både om bedre integration og ikke mindst om flere praktikpladser. Det er jo også det, der gør os håbefulde i den nye regering, med hensyn til at vi kan

fortsætte ad det spor og have et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter om at løse nogle af tidens store udfordringer – helt konkret jo i en tredje fase af forhandlingerne om efter- og videreuddannelse, med fokus på, hvordan vi sikrer, at vi får lavet et efter- og videreuddannelsessystem, som sikrer, at dem, der er i arbejde, mens de er i arbejdslivet, kan fastholde og udbygge de kompetencer, der gør, at de også er i arbejde om 5 år, om 10 år, om 15 år. Men vi gør det jo bredere end det ved allerede her inden jul at samle både arbejdsmarkedets parter, virksomheder, eksperter, relevante ministre til et partnerskab om fremtidens arbejdsmarked – det, vi har kaldt et disruptivonråd – for vi er nødt til sammen at finde nye veje til, hvordan vi som land kan gribe de nye muligheder og samtidig sørge for, at vi får alle med i velstandsudviklingen.

Jeg har jo noteret mig et stort engagement og en stor interesse uden for Borgens tykke mure omkring det initiativ, og jeg håber sådan set, at den positive måde, som omverdenen har taget imod det her initiativ på, også vil smitte af her i Folketingssalen. Så min konklusion er, at jeg glæder mig, og at regeringen glæder sig til et samarbejde her i Folketingssalen.

Det gælder også i forhold til de nordatlantiske medlemmer: fru Aaja Chemnitz Larsen, fru Aleqa Hammond, hr. Sjúður Skaale og hr. Tórbjörn Jacobsen. Og jeg noterede mig godt, at man har været helt nede i ordstillingerne og syntes, at der var en sætning fra det gamle regeringsgrundlag, som ikke var at genfinde i det nye. Men jeg kan sige på regeringens vegne, at trekløverregeringens attitude i forhold til rigsfællesskabet og samarbejdet med de nordatlantiske medlemmer er intakt. Vi er varme tilhængere af rigsfællesskabet. Det hviler på ligeværdighed, og vi ønsker sådan set også i vores konkrete arbejde – det gælder alle ministrene – at have den positive relation med de nordatlantiske medlemmer, som giver rigtig god mening i forhold til de emnekredse, der er til diskussion.

Det gælder også hr. Tórbjörn Jacobsen, som jo sagde, at vi alle er rundet af den tid, vi lever i, at den havde formet os, og så måtte man forstå, at den havde formet alle mulige ude i verden. Og jeg tænkte på: Hvad har formet hr. Tórbjörn Jacobsen? Jeg googledede det, og så kunne jeg se, at hr. Tórbjörn Jacobsen er født samme år, som vi havde oprøret i Klaksvík, og det må have sat sig i modermælken på en eller anden måde – for jeg skal da lige love for, at der var engagement. Og når min kones morfar så også bliver trukket frem i debatten og bliver brugt som rambuk, bliver jeg jo i virkeligheden helt mundlam – men det er fint nok. Jeg synes, at ægte engagement skal anerkendes – og det var der.

Men indtil den dag, hvor det engagement sætter sig igennem med en sådan kraft, at mine børn tvinges ud i at vælge pas, altså færsk eller dansk, vil jeg fortsat have den formening, at alle tre lande – Færøerne, Grønland og Danmark – har det bedst i rigsfællesskabet. Og vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at pleje det og på den måde forhåbentlig yde vores bidrag til, at det færøske folk ikke bruger deres selvbestemmelsesret til at vende ryggen til resten af rigsfællesskabet.

Kl. 21:52

Nå, i morgen er en dag, vi ikke har prøvet endnu – som hr. Morten Østergaards søn plejer at sige, og det er altså godt sagt. I morgen er en dag, vi ikke har prøvet endnu. Det er jo rigtigt, og jeg glæder mig allerede til en dag, vi ikke har prøvet endnu. Vores opgave er jo så at sikre, at det her lille land ikke bare holder til en dag, vi ikke har prøvet endnu, men til alle de dage, vi ikke har prøvet endnu – ikke bare året ud eller vor tid ud, men altså generationer frem. Og det kræver jo løsninger. Det kræver modet til at formulere udfordringer og fremlægge klare svar. Det kræver også et samarbejdende folkestyre.

I den sammenhæng kunne jeg sådan set godt tænke mig at slutte af med at læse et brev op, som jeg modtog dagen efter det amerikanske præsidentvalg. Og det er ikke fra president-elect; ham havde jeg en telefonsamtale med. Det er fra en ung dansk studerende, der hed-

der Lotte, og hun har ikke kun skrevet til mig; hun har også skrevet til fru Mette Frederiksen – så vi har fået det her brev begge to: Kære Lars Løkke Rasmussen og Mette Frederiksen. Det er et langt brev, det er et godt brev, og jeg læser ikke det hele op, men bare en passage, som jeg synes er relevant:

Kære Lars Løkke Rasmussen og Mette Frederiksen. Jeg har ikke meget forstand på politik, og jeg er ærlig talt bedøvende ligeglad med, hvem der er statsminister. Det, der bekymrer mig, er valget i USA og følelsen af, at vi ikke selv er bedre. For når alt kommer til alt, er dansk politik i dag så ikke mere blevet et spørgsmål om personsager og mærkesager end om, hvad der er bedst for Danmarks fremtid? Jeg frygter, at Danmarks fremtid kommer til at bygge på mærkesager, og at vi glemmer helheden. Så her er min bøn til jer: Kæmp sammen i stedet for mod hinanden, skab enighed hen over midten, og lav fremtidssikrede løsninger. Giv det et forsøg, et varigt forsøg.

Jeg ved jo ikke, præcis hvad fru Mette Frederiksen har svaret Lotte, den studerende, men jeg svarede selv bl.a., at jeg ikke kunne love, at jeg blev enig med fru Mette Frederiksen i alt, men at vi faktisk samarbejder en del og nok også mere end ifølge det billede, der tit og ofte tegnes i medierne. Og det fik mig til at repetere, hvad vi har indgået af brede aftaler i Folketinget, siden jeg blev statsminister i juni sidste år. Det var så godt nok for den tidligere regering, men det er dog stadig væk relevant, for som sådan har der jo ikke været afholdt noget folketingsvalg – vi er stadig i den her valgperiode. Og af de omkring 60 aftaler, der er indgået siden folketingsvalget 2015, er 4 ud af 5 indgået hen over midten. Det er jo ikke ubetydelige, ligegyldige aftaler. Det er afskaffelsen af PSO-afgiften, det er et nyt ejendomsvurderingssystem, det er politiaftalen, det er et tryggere dagpengesystem, det er aftalen om gymnasierne – for bare at nævne nogle. Og ifølge Avisen.dk, et af fagbevægelsens medier, er det en bundrekord; det er en bundrekord i blokpolitik. Man kunne også vende det om og sige: Det er en toprekord i samarbejde.

Den samarbejdende linje ønsker den nye trekløverregering at fortsætte. Vi vil gerne række hånden ud til et bredt samarbejde med alle her i salen og fortsætte med at præsentere dette Folketing for ambitiøse, holdbare og gennearbejdede løsninger. Tak for ordet.

Kl. 21:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en række, der ønsker at stille spørgsmål til statsministeren. Og den første er fru Mette Frederiksen fra Socialdemokratiet.

Kl. 21:56

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil sige det sådan, at det ikke var Lottes ord om et samarbejdende folkestyre, og at vi skal kæmpe sammen, jeg synes statsministerens replik emmede af. For på sin egen måde er det jo mageløst, at vi har en statsminister i landet, der ikke repræsenterer så meget som en tredjedel af stemmerne, men alligevel bruger den meste af sin taletid på at skælde ud på partier i Folketinget. Først var det *nogle* partiers skyld, nu må vi så forstå, at det er nogle andre partiers skyld – aldrig statsministerens. Så har vi ikke lagt en plan frem, selv om vi har lagt en plan frem – der skældes og smældes.

Kunne man ikke her ved dagens afslutning bede om bare lidt mere overskud, når vi nu ved, at vi faktisk lige har lavet brede aftaler om PSO'en og om et nyt ejendomsvurderingssystem. Mig bekendt får regeringen lige om lidt behov for, at et flertal af Folketingets partier bakker op om en løsning omkring Europol. Det er for letkøbt at bruge så meget af sin taletid på at skælde og smælde og give alle andre skylden for så at slutte af med et citat fra en udmærket ung dansker, men uden selv at leve op til ordene.

Kl. 21:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 21:58

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg ved ikke, hvad det er, fru Mette Frederiksen er blevet ramt på. Altså, man kan jo afspille mit indlæg efterfølgende, og jeg gik otte konkrete punkter igennem, hvor jeg synes der er brug for handling. Så jeg skælder ikke ud. Jeg konstaterer fuldstændig stilfærdigt og i fuld overensstemmelse med sandheden, at det er, hvad skal man kalde det, ekstraordinært, at vi har en debat i Danmark, der handler om, at vi har nogle langsigtede udfordringer, og den tidligere regering, som jeg var statsminister i, har lagt en gennearbejdet 2025-plan frem, men vi har ikke noget svar – vi *har* ikke noget svar – fra Socialdemokratiet på, hvad det er for en vækstmålsætning, man har. Det konstaterer jeg bare at vi ikke har. Jeg skælder jo ikke ud over det, jeg konstaterede det bare, ligesom jeg konstaterer, at vi op til den proces, hvor der skulle være finanslovsforhandlinger, vel for første gang har set et ledende oppositionsparti, som ikke har fremlagt et finanslovsforslag med tal i. Altså, det er da ikke at skælde ud, det er da bare at konstatere.

Så glæder jeg mig over de aftaler, der er indgået, og jeg kvitterede også meget præcist for det med ejendomsvurderingssystemet, og jeg udtrykker også det ønske, at vi skal gøre det færdigt efter jul. Og så har jeg bare den tilgang til det, at det hele bliver lidt lettere, hvis alle er lidt klarere på, hvad det er for mål, man selv styrer efter. Det er sådan set ikke at skælde ud.

Kl. 21:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 21:59

Mette Frederiksen (S):

Kunne statsministeren i det mindste ikke stå ved, hvad det er, statsministeren gør og siger? For det er jo simpelt hen ikke rigtigt. Vi møder jo ikke en statsminister i aften med overskud, der kigger ud over Folketingssalen og appellerer til et fortsat bredt samarbejde. Jo, det bliver sagt til allersidst, men hele grundstemningen, hele tonen er desværre, vil jeg gerne tilføje, et udtryk for den arrogance, som vi oplever igen og igen. Den klæder ikke statsministeren, den klæder ikke Folketinget.

Vi har i den senere tid evnet at lave brede aftaler. Statsministeren har ikke været i lokalet, når vi har gjort det – vi har gjort det med andre ministre – men det har kunnet lade sig gøre. Og hvis det skal ske fremadrettet, og det skal det jo, for statsministeren repræsenterer ikke et flertal af mandaterne i Folketinget, så vil jeg kraftigt appellere til og opfordre til, at vi møder hinanden med den tone, som Lotte og andre har bedt os om at have, nemlig den, der passer til et samarbejdende folkestyre.

Må jeg så ikke bare lige spørge helt konkret her til sidst: Gælder den tilbagerækningsalder, som den tidligere regering lagde op til, altså at alle skal arbejde et halvt år længere, fortsat? Eller kan danske lønmodtagere med den nye trekløverregering se frem til at skulle arbejde endnu længere? Det sidste kan bare besvares med et ja eller et nej.

Kl. 22:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 22:00

grund har ældreministeren i morgen et møde med Kommunernes Landsforening.

Kl. 22:04

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, men altså, jeg går ud fra, at der er andre socialdemokrater, der er instrueret i at spørge om det samme, og jeg skal nok komme til at svare på det i løbet af debatten – det er jeg fuldstændig sikker på – men jeg vil lige forholde mig til det første først.

Jeg synes, fru Mette Frederiksen skulle gøre sig den ulejlighed efterfølgende at lytte hele debatten igennem, herunder også den måde, som fru Mette Frederiksen omtaler regeringsgrundlaget på, og så måske reflektere lidt over, om det i virkeligheden er meget passende at sætte ordet arrogance og sådan noget på andre. Vi har fremlagt et gennearbejdet regeringsgrundlag, der adresserer nogle af tidens store udfordringer, og vi ønsker at samarbejde med alle, der kan se de samme udfordringer. Jeg konstaterer bare – og det kan jo ikke nytte noget, at man bliver sur over det – at vi altså er oppe imod et Socialdemokrati, som i hvert fald til dato overhovedet ikke har givet noget bud på, hvad det er for et ambitionsniveau, man har. Det er sådan set bare det, jeg i al – al – stilfærdighed konstaterer.

Kl. 22:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Nu er det jo sådan, at vi menige folketingsmedlemmer har meget, meget store ambitioner på partiledernes og især statsministerens vegne, især når man skal prøve at fordele sin taletid. Jeg vil gerne opfordre til, at man gør det let for formændene at styre den her debat, for talelysten er stor allerede fra start.

Jeg giver ordet til hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 22:02

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne kvittere for, at statsministeren og regeringen har udpeget en ældreminister. Det synes jeg er godt. Jeg synes, det er godt, at vi får en minister, der alene har opgaven at sørge for gode forhold for vores ældre.

Det følger jo af, at der i regeringsgrundlaget står en del om, at det er vigtigt for regeringen, at ældre ikke oplever at miste værdighed i deres alderdom. Ældre skal have indflydelse på eget liv, der skal være fokus på livskvalitet og selvbestemmelse osv. osv.

Det følger også af en politisk aftale, vi har lavet i fællesskab. Det er en rigtig god aftale i finansloven for næste år, hvor vi har valgt at sige, at vi skal følge op på den værdighedsmilliard, der skal sikre værdige forhold for de ældre. Jeg går ud fra som en selvfølge, at når man udpeger en ældreminister og man formulerer sig sådan både i regeringsgrundlaget og i en fantastisk god finanslovsaftale, der er lavet i fællesskab, er det, fordi man føler et medansvar for at sikre, at vi lever i et land, hvor de ældre har værdige vilkår, også på det tidspunkt af deres liv, hvor de får brug for pleje og omsorg og nærhed og omhed.

Kl. 22:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 22:03

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, at det er det, der er ambitionen. Det er præcis også i det lys, at ældreministeren, der har været 7 dage på posten, i morgen, på ottendedagen, har et møde med Kommunernes Landsforening for at drøfte, hvordan vi nu sikrer, at der ude i kommunerne leveres og følges op på det, der er ambitionen her i Folketingssalen. For som hr. Kristian Thulesen Dahl rigtigt siger det, har vi sammen løftet rammen med i første række en værdighedsmilliard, 1 mia. kr. om året, og for nylig, for få uger siden, 2 mia. kr. over 4 år. Og det skal der også leveres på ude i kommunerne. Præcis af den

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 22:04

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jeg rigtig glad for. Så misforstod jeg nemlig det, statsministeren sagde i sin indledning, da han besvarede spørgsmål under debatten i dag. Da fik man lidt indtrykket af, at regeringen og ældreministeren osv. ikke også vil tage et medansvar for vilkårene for de ældre. Det var noget med, at det kun er kommunernes ansvar. Kommunerne har jo et tonstungt ansvar på det her område. Det siger sig selv. Men når man har en ældreminister, man har sådan en politik, man har en finanslovsaftale med os, der sikrer, at vi skal følge op på den her værdighedsmilliard, så værdigheden rent faktisk bliver sikret hos den enkelte ældre, er der ingen tvivl om, at det er, fordi man herinde påtager sig et medansvar. Og jeg er bare glad for, at vi har forstået det på samme måde.

Kl. 22:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 22:05

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er rigtigt. Det er netop et medansvar. Det er det ord, der bliver brugt. Vi har jo et system i Danmark med kommunalt selvstyre. Der skal være kommunevalg næste år. Man vælger kommunalbestyrelserne, og ude i kommunerne har de et ansvar for at levere service til den enkelte borger. Vi har et ansvar for at skabe rammerne for, at det kan ske. Det handler selvfølgelig om økonomi. Det er derfor, jeg er glad for, at vi – det kan godt være, at fru Mette Frederiksen bliver sur over det, men det er bare en konstatering – i modsætning til nogle år, hvor man aftalte reducerede servicerammer med kommunerne, nu har aftalt nogle rammer, som løfter ældreområdet. Så det er en del af det. Reglerne er så en anden del af det.

Kl. 22:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 22:05

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg kan godt forstå, at statsministeren rigtig gerne vil bruge meget af sin taletid på at tale om vækstsmål og sådan noget, men jeg tror også, der er nogle mennesker, som gerne vil have nogle lidt mere konkrete svar fra statsministeren. Det kan f.eks. være om forholdene på vores hospitaler, hvor de såkaldte produktivitetskrav jo betyder, at man skal løbe 2 pct. hurtigere hvert eneste år, og det rammer rigtig, rigtig hårdt.

Jeg synes personligt, at det er en lille smule flabet, at man især fra Venstres side altid peger på, at det kan gøres lidt hurtigere, uden at pege på hvordan, især når man bliver ved med at sige: Hvis nu vi får lidt konkurrence ind på det offentlige, skal det nok blive bedre. Som om sygeplejersker og SOSU'ere på plejehjemmene godt kunne løbe hurtigere, men at de bare ikke gider, medmindre deres job er i fare på den ene eller den anden måde.

Senest har vi hørt, hvordan produktivitetskravene rammer på fødegangene. Der er en klinikchef, der har forladt sit job, jordemødre har forsøgt at råbe op rigtig, rigtig længe, og når man spørger regeringspartierne, bliver der svaret med tal og statistikker, og der bliver talt om ledelsesansvar. Mit spørgsmål er simpelt: Anerkender stats-

ministeren ikke, at der er problemer på de danske fødegange, og at en del af ansvaret ligger herinde?

Kl. 22:10

Kl. 22:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 22:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det statsministeren.

Kl. 22:07

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak. Først og fremmest vil jeg sige, at vi jo har indrettet sundhedsvæsenet på en måde, hvor det drives i fem regioner, som vi hvert år indgår økonomiaftaler med, og det har vi også gjort, for så vidt angår 2016 og 2017. Det er i øvrigt aftaler, hvor vi jo altså har oprustet; vi har for nylig lavet en finanslovsaftale, hvor vi løfter sundhedsvæsenet målrettet kræft; vi har sidste år – det må jo så være for indeværende års budgetår – også afsat målrettede ressourcer i forhold til hele barselsområdet.

Jeg er helt på rene med, at der rundtomkring på landets hospitaler, plejehjem, skoler og andre offentlige institutioner er steder, hvor der er udfordringer, men det er altså sådan, at det er regionsrådene – det er jeg nødt til at sige – der har ansvaret for at drive det sundhedsvæsen. Derfor kan jeg jo ikke her stå på nogle præcise normeringer på barselsgangen på Rigshospitalet, det kan jeg ikke. Der må man henvende sig på Regionsgården i Hillerød.

Vi forsøger i en stram økonomisk tid at prioritere sundhedsområdet. Det har vi gjort, og det agter vi også at gøre fortsat.

Kl. 22:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 22:08

Pernille Skipper (EL):

Nu er det mig bekendt ikke regionerne, der har bedt om at få et produktivetskrav på 2 pct. ind i den regionsaftale, tværtimod. Venstre plejer jo at være opsat på, at der er styr på finanserne, og at man ikke bruger pengene, før man har fundet dem. Det er sådan lidt omvendt inden for den offentlige sektor, især på sundhedsområdet. Der laver man et produktivetskrav – man beder f.eks. kvinder om at føde 2 pct. hurtigere uden at tænke, at det kunne der i den sidste ende måske være en fysisk hage ved – og så står man og er lidt forvirret, når det rammer hårdt, og når det har nogle konsekvenser.

Mit simple spørgsmål er: Hvad nu, hvis vi gjorde noget ved alt det der, der har med ledelsen, afbureaukratisering og alle de gode ting at gøre, først, og når det så var løst, kunne vi bruge pengene på skattelettelser, partistøttemidler, eller hvad man nu vil hos Venstre?

Kl. 22:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 22:09

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu siger fru Pernille Skipper så, at regionerne ikke ønsker det. Det ved jeg ikke – altså, vi har jo indgået aftaler om det, og det har vi gjort i en årrække, og det har man også gjort under den socialdemokratiske regering. Det er et helt fast værktøj i forhold til regionerne, at der er et effektiviseringskrav på 2 pct. Det har jo så ikke ændret ved, at man ved siden af det har tilført området flere penge, ligesom vi jo altså senest i den finanslovsaftale, vi lige har indgået, laver en kræftplan IV.

Det handler jo ikke om, at nogen skal føde 2 pct. hurtigere. Det handler om, at alle systemer, herunder også det offentlige, hele tiden må se sig selv i kortene og se på, hvor man kan gøre tingene lidt mere effektivt. Og ved siden af det har vi så opprioriteret området.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Der er i regeringsgrundlaget et mål om 50 pct. vedvarende energi. Og man kan jo med statsministerens egne ord fra starten af hans tale nu her sige, at luften er gået af ballonen, hvis vi kun når 50 pct. i 2030. For så burde vi faktisk være på 60-65 pct.

Og så må vi jo med Erika Voigts ord få gang gakkellakkerne, og så når det kommer til eksempelvis transportsektoren, som jo står for rigtig meget af det her energiforbrug.

Så kan statsministeren løfte noget af sløret for, hvordan vi skal gribe det her an i forhold til den vedvarende energi, også på transportområdet, hvor vi jo har set en tilbagegang med de aftaler, der er lavet på elbilmarkedet?

Kl. 22:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 22:11

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Altså, 50 pct. er et meget ambitiøst mål, og det vil være en milepæl og en mærkedag, hvor Dannebrog kan gå til tops, hvis vi som land leverer halvdelen af hele det samlede energiforbrug fra vedvarende energi. Det er jo også nødvendigt, hvis vi skal nå målet i 2050 om at være uafhængige af de fossile brændstoffer.

Så kan hr. Rasmus Nordqvist selvfølgelig hævde, og det er vel også det, der ligger i spørgsmålet, at hvis man skal nå de 100 pct. i 2050 og det skal være en lineær udvikling, så burde det ikke hedde 50 pct. i 2030, men måske 60 pct. eller noget andet. Men der tror jeg bare man er nødt til også at sige, at vi er nødt til at have teknologien med os. Og hvis man f.eks. snakker om det bidrag, der skal komme fra transportsektoren, så tror jeg, at man er nødt til at acceptere, at der er der jo brug for teknologigennembrud, som vi i Danmark ikke kan skabe alene. Vi har ikke ret mange bilfabrikker i Danmark. Derfor er regeringens filosofi jo at sætte et ambitiøst mål, og 50 pct. er ambitiøst. Vi producerer 29 pct. vedvarende energi i dag, og at nå 50 pct. i 2030 er meget, meget ambitiøst.

Så er det rigtigt, at vi frem mod 2050 kommer til at skulle skynde os mere, men der vil vi rimeligvis også få hjælp af teknologien. Vi kommer til at løbe de billigste kilometer til sidst, hvis man kan sige det på den måde.

Kl. 22:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 22:12

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men vil det så sige, at hvis nogle af de store bilproducerende lande selv begynder på en omstilling til elbiler – der er flere lande, hvor man taler om en udfasning af salget af nye fossile biler frem imod 2025-2030 – så er det noget, vi også kunne rykke med på, altså at vi ikke lader os holde tilbage af den her målsætning, som statsministeren kalder ambitiøs, på de 50 pct.? Jeg mener: Hvis vi er lineære herfra nu, så vil det hedde 60-65 pct. Men vil vi være med og løbe med de andre, når de kommer til at overhale os i forhold til nogle af de her ting?

Kl. 22:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 22:13

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Man kan jo meget præcist se i regeringsgrundlaget, at vi sætter os det mål om at have mindst 50 pct. VE i 2030, og det er et ambitiøst mål. Altså, tro mig, det er et ambitiøst mål, når afsættet er, at vi har 29 pct. Og så siger vi i øvrigt, at der skal være stocktaking undervejs, altså at der skal evalueres på det undervejs. En af de parametre, man skal tage ind, er jo bl.a. den teknologiske udvikling. For vi skal jo nå i mål i 2050, hvor vi skal være uafhængige af de fossile brændstoffer, og der får vi brug for, hvis vi også skal have råd til det, at få noget hjælp fra teknologien. Noget af det kan vi udvikle selv herhjemme, men i forhold til transportsektoren har vi altså brug for et europæisk og et globalt medspil.

Kl. 22:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 22:14

Morten Østergaard (RV):

Tak for besvarelsen. Jeg deler sådan set statsministerens opfattelse af, at lige præcis dagen i dag måske virker lidt som en dag, vi har prøvet før med sådan en rituel stammedans. Og så kom jeg til at tænke på, at det har vi jo egentlig også. Altså, det er ikke så længe siden, at vi havde åbningsdebat, og det er jo strengt taget på statsministerens foranledning, at vi nu er her igen.

Derfor ved jeg ikke, om jeg synes, at det som sådan er arrogance, men at det måske snarere vidner om stor humor, at statsministeren så trods alt og efter alt det, vi har været udsat for i det her halvår, alligevel synes, at det er oppositionen, der fremstår splittet. Der må man sige, at vi vel næppe havde været her i dag, hvis det bare havde kørt i olie for den regering, der var, da åbningsdebatten fandt sted for et par måneder siden, eller hvor meget det er. Derfor var det måske bedre at koncentrere sig mere om det fremadrettede, trods alt.

Der vil jeg bare sige, at hvis det, det handler om, er at skabe grundlag for at investere i fremtiden, så ved statsministeren jo, at han kan regne med, at vi i Radikale Venstre er villige til et bredt samarbejde. Men det, jeg ikke forstår, er, hvorfor indflyvningen til det skal være massive, årelange besparelser overalt i vores uddannelsessektor. Er statsministeren ikke enig i, at vi for fremtidens skyld er nødt til at investere i vores uddannelser og ikke reducere i dem?

Kl. 22:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren.

Kl. 22:15

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen hr. Morten Østergaard har da helt ret i, at hvis ikke der havde været de her spændinger i den daværende regerings parlamentariske grundlag, havde vi ikke været her i dag. Er det så et tegn på splittelse? Nej, det er et tegn på samling.

Over for det konstaterer jeg så, at siden den første debat er der ikke rigtig sket noget på den anden side, og i dag har vi, hvad der er historisk, altså to forslag til vedtagelse fra oppositionen. Det kan man måske tage som en prognose, og hvis man ikke kan samles, mens man er i opposition, så bliver det ikke lettere, når man får answeret – trust me.

I forhold til spørgsmålet vil jeg sige, at vi vedstår, at på hele uddannelsesområdet, som har været et prioriteret område gennem mange år, og hvor der er lavet store løft, lægger vi nu, kan man sige, det udviklingspres på den sektor også, at der skal leveres et omprioriteringsbidrag. Men det gør jo ikke, at vi ved siden af det ikke kan prioritere. Og det er bl.a. baggrunden for, at Venstreregeringen, og det er

gentaget i regeringsprogrammet her, har en ambition om at tilvejebringe en milliardstor kompetencepulje – en milliardstor kompetencepulje.

Kl. 22:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 22:16

Morten Østergaard (RV):

Hvis der ellers på det område er en sammenhæng mellem den tidligere Venstreregerings og den nye VLAK-regerings økonomiske politik, så er nettobundlinjen jo bare, at man ikke ønsker at investere mere i uddannelse i 2020, end man gør i dag. For samlet set reducerer man jo.

Men det fører frem til spørgsmålet om folkeskolen, som statsministeren slog ned på, og der vil jeg bare spørge: Er det ikke korrekt forstået, at der er tale om en pulje, hvor det er sådan, at de dybt motiverede lærere på de her 100 udsatte skoler, hvor de slider og slæber, godt ved, som statsministeren var inde på, at det kræver undervisningsdifferentiering og metoder, der virker, men at de først kan få andel i statsministerens nye pulje, når de har dokumenteret, at resultaterne er kommet?

Kl. 22:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:17

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu er det jo ikke statsministerens nye pulje. Altså, det er jo en pulje, som skal sættes af her i huset efter de bevillingsmæssige regler, og den tekniske udformning skal vi jo vende tilbage til.

Jeg er helt opmærksom på, at det er svært at gøre noget for nogle midler, man ikke har endnu. Det er også derfor, at der er blevet draget en parallel til det, vi gjorde tilbage i starten af 00'erne, hvor vi afviklede ventelister. Det er en meraktivitetspulje. Dengang lød der de samme indvendinger om, hvordan man skal handle, hvis pengene ikke er der, og det blev jo løst teknisk ved, at man stillede ressourcerne til rådighed a conto, så man fik de penge, man skulle bruge for at kunne flytte sig. Og i takt med, at man så kunne dokumentere, at man havde flyttet sig, så overgik de penge fra at være a conto-beløb til at være penge nede kommunens kasse. Det er sådan set bare teknik.

Kl. 22:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 22:18

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, at statsministeren fortsætter sit Dr. Jekyll og Mr. Hyde. På den ene side vil statsministeren gerne række hånden ud til et bredt samarbejde som Dr. Jekyll, og på den anden side lykkes det statsministeren samtidig i sine afsluttende bemærkninger lige at slå alle over hånden, skubbe dem væk og glemme en lille smule, at hans regering sidder med et mindretal – det er nok Mr. Hyde og måske det sene tidspunkt på dagen, der dukker op. Jeg synes ikke, det klæder en regering, der i den grad har brug for at søge sit flertal i Folketinget.

Men så til mit spørgsmål. Jeg hører i statsministerens afslutning, at han egentlig anerkender de udfordringer, vi står med på ældreområdet og i virkeligheden også på fødegangene rundtomkring. Det er jo positivt. Derfor sidder jeg lidt og kigger på statsministerens egen 2025-plan, om end den jo er skrottet og der er kommet et nyt rege-

ringsgrundlag. Men i 2025-planen lægger man jo op til en stigning i den offentlige sektor på 0,5 pct. Hvad er det, der er sket, som gør, at statsministeren nu mener, at man kun behøver en stigning i den offentlige sektor på 0,3 pct., og at man så kan løse problemerne på ældreområdet og fødeområdet?

Kl. 22:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det statsministeren.

Kl. 22:19

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er jo sket det, at der er dannet en ny regering, hvor det parti, jeg selv tilhører, indgår som en ud af tre parter, som har fundet et nyt fælles udgangspunkt. Det er i øvrigt med afsæt i en meget stærk erkendelse af, at den her regering også er en mindretalsregering, om end større. Det er det, der er sket.

Så vil jeg da i øvrigt gerne lige henlede opmærksomheden på, at det, der meget klart fremgår af regeringsgrundlaget her, er, at regeringen i sin økonomiske politik opererer med det, der bliver omtalt som en basisrealvækst i det offentlige forbrug på 3 promille. Det er så at sige det, der er lagt ind til en start, som basis. Og så fremgår det meget klart, at regeringen sådan set har en ambition om, når man laver reformjusteringer, at kunne veksle skattepenge, der i dag går til overførsler, til forbrug. For hele den her debat om 3 promille og 6 promille, og jeg ved ikke, hvor mange promiller, er sådan lidt en skæv debat, for det, der er det afgørende, er, om vi har styr på de samlede offentlige udgifter. Og der har regeringen den ambition, at det skal vi have, og deres andel af samfundslagkagen skal falde, men vi har også en ambition om, at den del af de offentlige udgifter, der bliver brugt på det, man kalder offentligt forbrug, altså sygehuse, forskning, uddannelse, gerne må vokse.

Kl. 22:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 22:21

Pia Olsen Dyhr (SF):

Om end statsministeren har gjort sig en lille smule lystig over, hvor hurtigt SF har læst regeringsgrundlaget, havde jeg faktisk godt forstået den præmis, men pointen er jo stadig væk, at der er sket noget, fra Venstre mente, at der minimum skulle 0,5 pct. til i væksten, og at der nu er 0,3. Så kan jeg godt se, at man kan lave besparelser på SU og besparelser på kontanthjælp og alt muligt andet, som regeringen lige nu siger at den er villig til for så at konvertere det måske til de ældre eller noget andet, men det er stadig væk med udgangspunkt i 0,3 pct. Den demografiske udfordring kræver i virkeligheden, at det stiger med 0,6 pct. Hvem er det så, vi skal spare på? Hvilke områder er det, som ikke skal have en ordentlig offentlig service?

Kl. 22:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren.

Kl. 22:21

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg appellerer bare til, at vi nu kigger på det, som er vigtigt. Vi har en ambition om, at de offentlige udgifter kommer til at fylde en relativt mindre del af samfundøkonomien, fordi det er en forudsætning for, at man så kan sætte det strukturelle skattetryk ned, og det ønsker vi. Så har vi lagt en retning ind i det her regeringsgrundlag, der betyder, at hvis man gør det målrettet og begavet, kan man sådan set også godt investere mere i den offentlige sektor. Et eksempel er, at da vi senest kunne nedjustere antallet af flygtninge til Danmark fra

25.000 til 10.000, sparede vi et milliardbeløb, hvor nogle af pengene så gik til, at vi kunne bruge flere penge på udviklingsbistand ude i verden, men hvor en del af dem jo også var rigtige penge, vi så i stedet kunne investere i ældreområdet. Så vi er jo sådan set varme tilhængere af at veksle offentlige penge fra én ting til noget, vi bedre kan lide.

Kl. 22:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 22:22

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for bemærkningerne, og jeg vil også gerne sige tak for en udstrakt hånd. Vi håber i hvert fald, at det står ved magt.

I forhold til det, som statsministeren nævner, om et justitsområde, som skal svare til et moderne samfund og være et moderne samfund værdigt, taler statsministeren om Danmark. Men jeg håber i høj grad, at det, der står i regeringsgrundlaget, også gælder Grønland, for der lægger man jo op til, at det skal være den samme standard. Vi har i dag Rådet for Grønlands Retsvæsen, som hele tiden skal se på, hvordan vi kan videreudvikle Grønlands retsområde. Og kigger man på noget af det positive, er kriminaliteten faldet. Vi ser, der er færre i anstalterne, og vi ser også, at der er færre sager, som bliver behandlet ved retterne, bl.a. på grund af den her bunkebekæmpelse, som vi fik afsat midler til for nogle år tilbage her i Folketinget.

I forhold til den bunke, som ligger der lige nu, handler det bl.a. om offererstatning hos landsdommeren, og derudover er der jo et udalt behov for at professionalisere. Hvordan ser regeringen på det at løfte justitsområdet i Grønland?

Kl. 22:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren.

Kl. 22:24

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil gerne give et tilsagn om at være i tæt og konstruktiv dialog om den udfordring. Det var også den position, vi havde for kort tid siden, hvor det her område blev håndteret af daværende justitsminister Søren Pind, og jeg føler mig helt tryk ved, at landets nye justitsminister også gerne vil løfte den her sag og gå i dialog med fru Aaja Chemnitz Larsen om de spørgsmål.

Kl. 22:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 22:24

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det er jo også et ressourcespørgsmål, så det er noget, som der må være en dialog om efterfølgende.

Regeringens støtteparti, Dansk Folkeparti, har været ude og udtale, at på grund af det her forfatningsarbejde, som foregår i Grønland og på Færøerne, mener de ikke, at man bør kigge på de her 32 områder, som Danmark varetager på vegne af Grønland, og være med til at løfte de områder. Jeg synes, det kunne være interessant at høre, om det også er en holdning, som statsministeren deler.

Kl. 22:25

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:25

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Altså, min holdning er den, og regeringens holdning er den, at vi er en del af et rigsfællesskab. Det agter vi meget, og det ønsker vi så-dan set at fastholde og udbygge og modernisere. Og i det ligger jo også svaret på spørgsmålet. Det betyder, at vi skal samarbejde om de områder, som det er relevant at samarbejde om. Og det skal vi gøre, indtil nogle måtte nå til en helt anden konklusion om, hvilken fremtidig relation vi skal have.

Men jeg har selvfølgelig så også en forventning – altså helt ved siden af det her – om, at det arbejde, man har, og det gælder både i Grønland og på Færøerne, er et stykke forfatningsarbejde, der respekterer grundloven og rigsfællesskabet, så længe de to lande, altså Grønland og Færøerne, ikke har selvstændiggjort sig.

Kl. 22:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Tórbjörn Jacobsen.

Kl. 22:26

Tórbjörn Jacobsen (T):

I modsætning til enkelte ytringer om det modsatte vil jeg rose statsministeren for hans dybe respekt for folkestyret og for demokratiet. Jeg mener, at han med sine bemærkninger viste, at han mener, at Folketingssalen er den demokratiske smeltedigel, hvor enhver, der er delegeret hertil af folket, har friheden til at sige det, som vedkommende mener. Og det er jeg meget glad for at høre.

Ellers vil jeg sige, da han har prøvet at google sig frem til, hvor den løsslupne kanon på Færøerne er kommet fra, at det passer, at jeg blev født samme år som Klaksvíkstriden, da Klaksvík var i kamp mod den danske statsmagt i 1955. Men da var jeg altså ikke til stede, for jeg blev født på hospitalet i Ærøskøbing og har boet i Marstal og er døbt i Marstal Kirke.

Kl. 22:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:27

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg lægger så helt til grund, at det er, som det er beskrevet her. Det skal jeg ikke anfægte. Jeg ledte bare efter, hvor det iltre blod kommer fra, og så tænkte jeg, at det kunne udspringe af det.

Det var jo en interessant strid, for egentlig var det en dansk læge, som myndighederne ville udskifte med en færøsk læge, og så gik byen ellers i oprør. Det er en upåagtet del af vores historie og det tætteste på, at vi har været i borgerkrig i nyere tid. Jeg er glad for, at den relation, vi har nu i dag, er langt mere fredelig, også selv om blodet ruller hedt i årene. Og jeg håber og vil gerne udtrykke det fromme ønske, at det forbliver sådan.

Kl. 22:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 22:28

Tórbjörn Jacobsen (T):

Så kommer jeg til det spørgsmål, som jeg havde. Altså, det har været således, i hvert fald efter at fiskeriet blev hovederhvervet på Færøerne, at vi i 100 år eller mere har haft meget gode handelsforbindelser til Storbritannien. Og det har faktisk været aftagende, siden Storbritannien blev en del af EU – eller først EEC og så EF og så EU. Jeg vil bare gerne spørge statsministeren, fordi det bliver nævnt positivt i aftalen og i det, der blev sagt fredag – mener jeg – at man vil gå ind i en dialog om forholdene efter Brexit:

Har man været inde i drøftelser med det færøske landsstyre angående det her spørgsmål?

Kl. 22:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:28

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Det er sådan, at vi dagen efter afstemningen i Storbritannien nedsatte en tværministeriel taskforce forankret i Udenrigsministeriet for at afdække danske både offensive og defensive interesser i forhold til Brexit. Og i regeringsgrundlaget har vi understreget, at hele vores tilgang til de forhandlinger, der nu skal være i EU om et Storbritannien, der ønsker at forlade EU, skal være varetægelse af danske interesser. Og det gælder jo også i et bredere perspektiv, der handler om rigsfællesskabet.

Jeg har ikke den konkrete status på, hvor langt det taskforcearbejde er, men jeg kan betrygge hr. Tórbjörn Jacobsen i, at det bestemt er vores intention at være i dialog også med Færøerne og Grønland om, hvad grønlandsk og færøsk position er i forhold til det komplerede forhandlingsspil, der nu kommer i Europa.

Kl. 22:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 22:29

Nicolai Wammen (S):

Statsministeren virker jo, selv om han kun har været i spidsen for den nye regering i en uges tid, allerede noget træt, og det er der altså også mange danskere der er. De har været på arbejdsmarkedet i mange år, og de glæder sig til at kunne gå på pension og nyde deres otium, og derfor var det jo også interessant, at statsministeren ikke ønskede at besvare spørgsmålet fra fru Mette Frederiksen tidligere i debatten, og det var sådan set meget enkelt. For det fremgår af regeringsgrundlaget, at man ønsker at sætte pensionsalderen i vejret. Da statsministeren stod i spidsen for en anden regering, ville man gøre det med ½ år, og derfor er mit spørgsmål til statsministeren: Vil statsministeren her i aften love, at den nye regering ikke vil fremlægge et forslag, der hæver pensionsalderen med mere end ½ år?

Kl. 22:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:30

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak. Det var ikke, fordi jeg ikke ønskede at besvare det, men det var, fordi tiden ikke tillod det, og så var det i blind tillid til, at spørgsmålet ville blive gentaget, og det blev det så også. Regeringen fremlægger et konkret forslag, når vi kommer ind i det nye år, og det er, hvad jeg kan oplyse om den sag for nærværende. Det er ganske rigtigt beskrevet, hvad der var Venstre-regeringens position. Nu er der en ny regering, en ny regering, som tillader sig at bruge tiden hen over julen og nytåret til at tænke sine justerede udspil igennem, og det kommer. Og det betyder, at jeg hverken kan garantere, at det bliver mere eller mindre. Jeg kan garantere, at der kommer et udspil.

Kl. 22:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Nicolai Wammen.

Nicolai Wammen (S):

Det er jo et virkelig spændende svar fra landets statsminister til de mange, mange mennesker, der sidder derude og er ved at planlægge, hvornår de kan gå på pension. For 2 måneder siden var statsministerens budskab til dem, at der lige skulle lægges ½ år oveni, så selv om folk havde planlagt det hele, var der nogle topskattelettelser, der skulle betales, og derfor skulle man arbejde ½ år længere. Men jeg må forstå statsministeren sådan i aften, at statsministeren på ingen måde udelukker, at det kan blive mere end ½ år, og det vil så sige, at der nu er maksimal usikkerhed ude hos de mange mennesker, som havde regnet med at kunne gå på pension, og som i værste fald troede, at det kunne blive ½ år. Og nu kan det så blive meget mere.

Kl. 22:31

Kl. 22:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det statsministeren.

Kl. 22:32

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Må jeg ikke anholde det, der bliver sagt igen og igen, og som bliver ved med at være forkert, uanset hvor mange gange det siges, altså at der er nogen som helst topskattelettelser, der skal betales af pensionen. Det er jo simpelt hen bare ikke rigtigt, og det bliver ikke mere rigtigt af at blive gentaget. Det er ikke rigtigt, hvis man kigger i det udspil, den tidligere Venstre-regering lagde frem, og det vil heller ikke være rigtigt, når man kommer til at se i det udspil, der kommer fra den nye regering. Men nu vil jeg gentage jeg mig selv: Det er fuldstændig rigtigt, som det blev sagt, at Venstre-regeringen havde et forslag om at hæve pensionsalderen med 6 måneder ud over det, der var aftalt. Den nye regering har også en plan om at komme med et forslag, og det forslag kommer i det nye år.

Kl. 22:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 22:33

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak. Min glæde var stor, da den nye regering udnævnte en ny ældreminister, for ældreområdet er i sandhed et område, som trænger til et fokus. Og min glæde var også stor, da jeg hørte statsministerens redegørelse, som sagde, at ældreplejen skulle være kendetegnet ved gode oplevelser, og det er også ganske rigtigt, at det i dag er en opgave, der ligger hos kommunerne. Men det sker jo, at det kommunale selvstyre svigter. Hvad er regeringens svar så, altså når det kommunale selvstyre svigter, og når pårørende må se deres forældre gå rundt i våde bleer eller ligge og hensygne i en seng? Hvad vil regeringen gøre, når nu det kommunale selvstyre svigter vores medborgere?

Kl. 22:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:34

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, så vil vi holde det kommunale selvstyre ansvarlige for det svigt. Og det er jo præcis grunden til, at ældreministeren allerede i morgen – efter at have været i den her funktion i kun 1 uge – har et møde med Kommunernes Landsforening. For det er jo kommunerne, der i sidste ende har ansvaret for at drive de kommunale plejehjem. Det er vores ansvar at skabe rammerne om det økonomisk, organisatorisk m.v. Det, som vi har brug for en diskussion med kommunerne om, er jo, hvad det er, der ikke fungerer, når man ser nogle af de eksempler,

man ser, og så ser man heldigvis også en masse gode eksempler. Og hvad er det eventuelt for initiativer, der skal tages lovgivningsmæssigt eller på anden vis for at sikre, at de dårlige eksempler forsvinder, og at de gode eksempler blomstrer frem i stedet?

Kl. 22:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 22:35

Jeppe Jakobsen (DF):

Det er jo helt rigtigt, at det er kommunernes ansvar, men til trods for store investeringer herindefra, altså bedre rammer, ser vi, at nogle kommuner stadig væk svigter deres ansvar. Vi har altså forsøgt at hjælpe dem, men alligevel er der nogle, der svigter. Er det så regeringens holdning, når man tager vægtskålene frem, at loddet for det kommunale selvstyre vejer tungere end ældre menneskers værdighed? Er det virkelig det lod, der er det tungeste?

Kl. 22:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:35

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu spekulerer jeg lidt på, hvad der er det operationelle bud i forlængelse af det spørgsmål, hvis det er sådan, at kommunerne ikke skal have ansvaret, altså om vi så skal drive plejehjemmene i statsligt regi eller vi skal lukke kommunen, eller hvad det egentlig er, vi skal. Vi skal fastholde kommunerne på det ansvar, de har. Vi skal sørge for at arbejde sammen med kommunerne om at fjerne de barrierer, der er – eller man kunne også sige de dårlige undskyldninger, der er – for, at man ikke løser opgaven godt nok. Det er jo bl.a. derfor, vi allerede har sagt, at vi kommer med et moderniseringsprogram for den offentlige sektor, og at vi nedsætter en ledelseskommision, og det er derfor, ældreministeren har et møde med KL. Ved siden af det ønsker vi så at frisætte den enkelte ældre, for det er jo også en del af det her. Den enkelte ældre skal have nogle valgmuligheder og en mulighed for så at sige at vende ryggen til dårlige kommunale løsningsstilbud.

Kl. 22:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Bødskov.

Kl. 22:36

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Jo længere vi kommer ud på aftenen, jo større usikkerhed bliver der omkring regeringens økonomiske politik, ikke mindst for de mange familier, som jo er ved at planlægge pensionsalderen. Statsministeren har jo selv lige sagt, at den tidligere regering, som han var i spidsen for, havde planer om at øge pensionsalderen med ½ år, han havde et mål for arbejdsudbuddet i sin økonomiske plan. Jeg må forstå nu, at man har øget det mål i den nuværende regeringsplan, og så er det naturlige spørgsmål jo så, når man kan skrive ret præcist, hvordan man har tænkt sig at øge arbejdsudbuddet i den nuværende plan – det er altså et arbejdsudbud, der er højere end i den tidligere plan – hvorfor kan de danskere, som planlægger deres pensionsalder, så ikke få at vide, om regeringen har tænkt sig at ændre på det, man mente tidligere, altså at man øger pensionsalderen med ½ år? Skal den hæves nu, når arbejdsudbuddet også skal øges?

Kl. 22:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:37

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror, at det lidt var en fortalelse, da hr. Morten Bødskov sagde af hensyn til de mange politikere, der havde planlagt deres pension. Det var formentlig borgerne i al almindelighed, men fair nok.

Man kan jo spørge igen, og svaret er det samme. Der er dannet en ny regering, den er dannet for en uge siden, og det er rigtigt, at et element i den regering er mit eget parti, Venstre, som da vi var i regering alene lagde meget præcise forslag frem, og nu er det ikke for at hidse nogen op, men det var så også forslag, der stod ubesvaret, der kom ikke rigtig konkrete bud så mange andre steder fra. Nu er der dannet en ny regering, som altså indrømmer sig selv at komme med konkrete udspil i 2017, og sådan er det, og der vil man kunne se konkrete forslag folde sig ud. Det kan jeg ikke foregribe her i aften.

Kl. 22:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Morten Bødskov.

Kl. 22:38

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Det var nu familier, jeg talte om, men fair nok, sådan er det jo en gang imellem.

Jeg synes sådan set, at det bør være ret enkelt for statsministeren at svare på, for virkeligheden er jo den, at statsministeren godt ved det. Statsministeren vil bare ikke fortælle det. Han skjuler for de danske familier, hvordan den fremtidige pensionsalder skal tilrettelægges. Tallene står jo i planen. Når man i den plan, man havde før, kunne sige, at man ville hæve pensionsalderen med ½ år og samlet set øge arbejdsudbuddet med 40.000, og nu har en plan, hvor man vil øge arbejdsudbuddet med mellem 55.000 og 60.000, men ikke vil fortælle danskerne, hvad pensionsalderen er, er det jo kun, fordi man ikke vil fortælle det, men man godt ved det. Så kan vi ikke få at vide, hvad planen er, når det handler om pension. Skal pensionsalderen øges fra det halve år, man har forsøgt at presse danskerne ned i tidligere?

Kl. 22:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det statsministeren.

Kl. 22:39

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er jo ikke lavet noget regeringsudspil endnu, og derfor kan jeg ikke fremlægge noget regeringsudspil. Det kan jo bl.a. også aflæses af, at der netop om arbejdsudbud, og hr. Morten Bødskov siger det jo selv, er angivet et rum, et ambitionsniveau. Hvis det var sådan, at vi vidste helt præcist og havde aftalt i detaljer, hvad det var for udspil, vi kom med, var der jo ingen grund til at skrive 55.000-60.000. Så kunne der stå, at vi ønsker at udvide arbejdsudbuddet med 56.926 eller et eller andet. Det er sådan, at der er dannet en ny regering for en uge siden, som er enig om et meget ambitiøst regeringsgrundlag med nogle meget klare sigtelinjer, og man kan se hele vejen igen, hvad der ligesom er afsættet for det videre forløb, men det konkrete udspil kommer altså i 2017.

Kl. 22:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Pelle Dragsted.

Kl. 22:40

Pelle Dragsted (EL):

Tak. En af de ting, som jeg synes virkelig gennemsyrrer regeringsgrundlaget, er det her ønske om, at private selskaber og koncerner skal ind og tjene penge på vores fællesskab; det er forsyningsselska-

berne og privatiseringer. Det er også det her med, at man fremover igen vil tvinge kommunerne og måske også regionerne til at udlicitere, altså til at lade private koncerner komme ind og stikke snablen ned i fælleskassen og tjene penge på at drive f.eks. børnehaver og plejehjem – og det er måske også inden for sundhedssektoren.

Der er jo nogle forfærdelig dårlige erfaringer med det fra andre lande, ikke mindst fra Sverige, hvor vi jo har set nogle kæmpe skandaler: Dels forsvandt der millioner af kroner i skattely, dels var der simpelt hen så dårlige forhold, at den nye svenske regering har bremsset op og stoppet det. Vi har jo også nogle erfaringer i Danmark. Statsministeren husker sikkert sagen om overbetaling af privatsygehusene under den borgerlige regering, hvor flere ministre jo endte med at få en næse. Der var nogle, der sagde, at det var 900 mio. kr., der røg ud af skattekassen. Jeg tror, at statsministeren selv mener, at det maks. var 100 mio. kr., men det er trods alt også penge. Så spørgsmålet er: Er det planen? Har man lært af de erfaringer, der er gjort herhjemme og andre steder, eller vil man bare køre på?

Kl. 22:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er spørgsmålet slut, og så er det statsministeren, der svarer.

Kl. 22:41

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Man skal hele tiden lære af sine erfaringer, og erfaringerne fra sygehusområdet op gennem 00'erne er jo, at det, der for alvor rykkede og sørgede for, at vi fik bekæmpet ventelister, og at vi fik genskabt tilliden til det danske sygehusvæsen, som lå i ruiner i 2001, da VK-regeringen tiltrådte, var kombinationen af mange initiativer, herunder at patienterne blev friset og fik den helt unikke patientrettighed, som man ikke undte dem, og som folk gik til valg på at afskaffe, men som endnu stod der, da der kom en socialdemokratisk ledet regering. Der stod nemlig, at man kunne vælge privat behandling, hvis det offentlige ikke kunne levere til tiden. Det er en fantastisk erfaring, som der skal bygges videre på. Og det agter vi også at gøre.

Når hr. Pelle Dragsted siger, at vi har nogle planer om, at noget skal udliciteres, må jeg sige: Nej, vi har nogle tanker om, at man skal spørge til prisen og udbyde sine opgaver. Om det så fører til, at opgaverne ender hos private eller fortsat løses i det offentlige, afhænger jo af, hvem der giver den bedste pris, hvem der samlet set møder ind med det bedste bud på at få opgaven løst. Det er ikke en ideologi, at det skal have privat. Jeg kan forstå, at det for hr. Pelle Dragsted er en ideologi, at det skal have offentligt – det er også i en situation, hvor vi i dag har snakket om alle disse offentlige plejehjem, hvor en del af dem i hvert fald har nogle kvalitetsudfordringer.

Kl. 22:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Pelle Dragsted.

Kl. 22:42

Pelle Dragsted (EL):

De skyldes jo de stramme tøjler, som kommunerne økonomisk er blevet holdt i. Men det er meget sjovt, at det her med, at det ikke er ideologi, når man vil have private ind, som på den måde skal have snablen ned i fælleskassen, bliver sagt mange gange, for det er sådan set ligegyldigt, om det er private eller det offentlige, for det er prisen og kvaliteten, det kommer an på. Men kan jeg så ikke få statsministeren til at pege på et område, hvor man ønsker, at det offentlige skal rykke frem på det private bekostning – altså pege på et område, som regeringen planlægger at indlicitere, eller et område, hvor man faktisk mener at det offentlige kunne komme ind og gøre det bedre, end de private gør det i dag? For hvis der virkelig ikke er tale om ideologi, må det jo være en nem sag for statsministeren.

Kl. 22:43

Kl. 22:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 22:43

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg kan da godt nævne et eksempel. Der er f.eks. de store eksterne leverancer, som vi får fra Kammeradvokaten. Det er bare for at nævne et eksempel. Her mener jeg sådan set godt at man meningsfuldt kunne diskutere, om ikke vores egne ministerier, vores egen centralforvaltning, kunne bringes til et kvalitativt niveau, så en del af de opgaver, der er udliciteret der, bliver løst i ministerierne. Det er bare for at nævne et konkret eksempel, når nu der bliver efterspurgt konkrete eksempler.

Kl. 22:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 22:43

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak for det. Nu har jeg lige siddet og lavet lidt beregninger her om det her med det øgede arbejdsudbud, som man lægger op til. Altså, hvis man ser på den tidligere regerings egne tal, gav det omkring 12.000 i øget arbejdsudbud, hvis man øgede pensionsalderen med ½ år. Så vil det jo være sådan, at en relativt simpel fremskrivning betyder, at det, der ligger i den nye regerings planer, er, at man skal øge pensionsalderen med et sted mellem 1 og 1½ år, altså ikke ½ år, men 1-1½ år. Det er dog relativt voldsomt, medmindre regeringen selvfølgelig lægger op til, at et øget arbejdsudbud skal komme andre steder fra. Men et eller andet sted er det vel en relativt stor utryghed at efterlade danskerne i. Så hvis statsministeren ikke kan svare på, hvad det præcise antal år er, kunne der vel komme et eller andet bud på, om man har tænkt sig at finde et arbejdsudbud andre steder. For jeg synes jo, at det er ret voldsomt, hvis vi taler om mellem 1-1 ½ år oven i pensionsalderen i forhold til det oprindelige oplæg.

Kl. 22:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 22:44

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen det er så også noget, fru Pernille Rosenkrantz-Theil gør. Jeg taler ikke om det. Jeg taler ikke om andet, end at regeringen i en situation, hvor levealderen stiger i et tempo, der rækker ud over det, der lå til grund, da vi tilbage i 2006 og senere i 2010 aftalte at justere pensionsalderen, så agter at stille forslag om det, og den præcise måde at gøre det på kommer i 2017. Det er jo en udfordring, enhver ansvarlig regering er nødt til at tage alvorligt. Altså, ved siden af det med de offentlige finanser kan man jo bare pege på den debat, der kører om fremtidens pensionisters privatøkonomi, altså det forhold, at den pensionsopsparing, de foretager, og den måde, arbejdsmarkedspensionerne er bygget op på, sker ud fra en forventning om, hvor mange år man har, når man trækker sig tilbage. De forudsætninger flytter sig så meget i de her år, at der kommer nogle udfordringer, og dem er vi nødt til at tage alvorligt. Det gør regeringen, og regeringen kommer med et udspil.

Kl. 22:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nu er jeg medlem af fagforbundet 3F, og jeg skal hilse og sige, at når man kommer derfra, virker det jo fuldstændig absurd. At man overhovedet starter med ½ år, virker fuldstændig absurd. Altså, vi skal jo være enige om, at dengang vi lavede aftaler med hinanden om det med pensionen, var det på et tidspunkt, hvor der eksisterede en efterløn. Sådan er det jo ikke længere. Det vil sige, at med den måde, man opjusterer på, rammer det jo på en hel anden måde hårdt. Til det her med, at der kommer et eller andet forslag i 2017, vil jeg sige, at statsministeren da må kunne give et svar, når der ligger tal for, at man ønsker et øget arbejdsudbud. Man ønsker et øget arbejdsudbud på 15.000-20.000, i forhold til hvad den regering, der sad for 1 uge siden, ønskede, og det betyder altså, hvis man regner det om til pensionsår, skal alle danskere, også nedslidte 3F'ere, arbejde 1-1½ år ekstra. (*Første næstformand* (Henrik Dam Kristensen): Tak. Så er det statsministeren, der svarer!). Det må statsministeren da kunne løfte sløret for.

Kl. 22:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til statsministeren.

Kl. 22:46

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen det er fru Pernille Rosenkrantz-Theil, der står og regner på tallene på den måde. Altså, jeg har ikke gjort det. Jeg har meget præcist sagt, at regeringen i 2017 kommer med et konkret forslag. Jeg lytter jo så til, hvad der bliver sagt i mellemtiden, så hvis fru Pernille Rosenkrantz-Theil eller andre vil give nogle indikationer på, at prognosen for at lave aftaler er bedre, hvis man foreslår noget frem for noget andet, så tager vi da det med. Men ellers forbeholder vi os jo ret til at komme med det udspil. Det kan jo ikke være anderledes. Der er dannet en ny regering for 1 uge siden.

Kl. 22:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 22:47

Benny Engelbrecht (S):

Ligesom statsministeren er jeg hundeejer. Og den ene af mine hunde er meget glad for sin bold. Men i modsætning til andre hunde kommer den ikke rigtig tilbage med den der bold. Den vil meget gerne holde på den selv og i øvrigt bestemme over den altid. Jeg har fundet ud af, at hvis man giver den en godbid, giver den slip på bolden, og så kan man ligesom lege videre. Nu vil jeg prøve den samme metode på statsministeren, som meget nødig vil slippe bolden som værende den, der sidder og styrer forhandlingerne. Det kan jeg godt forstå.

Til fru Pia Olsen Dyhr svarede statsministeren tidligere, at de 0,3 pct. i vækst ligesom var et udgangspunkt. Så skulle man derudover lave reformer, så der kunne skabes yderligere vækst i den offentlige sektor, som jeg kan forstå det. Kan vi prøve at få en indikation fra statsministeren på, hvilken vækst man forestiller sig? Er det eksempelvis, at man skal kunne leve op til det demografiske træk på 0,6 pct.? Skal vi med andre ord ind og lave ubehagelige reformer for at kunne opnå en vækst på yderligere 0,3 pct.?

Kl. 22:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 22:48

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det svar kan hr. Benny Engelbrecht jo selv være med til at udvikle. Det afhænger jo bl.a. af, hvilket klima der er her i Folketingssalen, og hvilke aftaler der kan indgås. Hvis vi nu tager SU'en som et eksempel, har vi jo et bevillingsniveau på SU, der outmatcher det, vi bruger på forskning. Der har regeringen en tanke. Vi kommer med et konkret udspil i det nye år om at justere i SU'en og binde sig til, at de direkte gevinster ved det – det står i regeringsgrundlaget – sættes i det, der hedder offentligt forbrug, nemlig en kompetencepulje. Så hvis ambitionsniveauet er stort og modet er stort, kan det blive et større beløb, men hvis modet er lidt mindre, bliver det et mindre beløb. Så det kan vi da samarbejde om.

Kl. 22:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 22:49

Benny Engelbrecht (S):

Jeg går ud fra, at statsministeren anerkender, at hvis man bare skal leve op til at kunne levere den samme velfærd i 2025 som i dag, skal man regne med en gennemsnitlig vækst på 0,6 pct. Jeg kan se, at det ikke umiddelbart ser ud, som om statsministeren er uenig med mig i det. Så langt, så godt. Derfor er spørgsmålet vel fuldstændig relevant. Hvad er det for et katalog af ubehageligheder, der ligger fra den tidligere finansminister, som den nuværende finansminister har overtaget, og som skal bruges der? Er det så også overførselsindkomster og andre ydelser, eller er det alene pensionsdelen, den senere tilbagetrækning, som er i spil?

Kl. 22:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:50

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu gav jeg lige et eksempel med SU. Et andet eksempel, man kunne give, er vores udlændingepolitik. Vi har strammet op og fået tingene under kontrol, og det gjorde, at vi kunne nedjustere en forventning fra 25.000 til 10.000 om året i vores egne regnestykker. Det har frigjort penge, der nu sættes i rigtig velfærd. Når vi har haft råd til at lave en aftale med Dansk Folkeparti og de tre partier, der nu indgår i regeringen, om at afsætte yderligere ressourcer til ældreområdet i år, er det jo, fordi vi fik styr på indvandringen og kunne veksle nogle penge, som var offentligt forbrug, til noget, der giver mere mening. Det er en ambition, vi også har fremadrettet.

Kl. 22:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jacob Mark.

Kl. 22:51

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Statsministeren bliver ved med at sige, at Danmark står over for nogle grundlæggende udfordringer, og det er jeg sådan set enig i, jeg er bare ikke enig i de løsninger, som statsministeren og den nye trekløverregering har lagt frem. Svarene har jo været at lave en milliardbesparelse på uddannelse for så at foreslå en SU-milliardbesparelse, for så at foreslå et loft over uddannelser. Det, vi kan se ude i fremtiden, er jo, at vi får brug for flere, der er mere uddannet, og at vi får brug for at løfte nogle af de mennesker, der ikke har en uddannelse i dag, og sørge for, at det får de i fremtiden.

Nogle af dem, som i dag ikke får en uddannelse, er jo den der såkaldte restgruppe – en gruppe af unge mennesker, som vi ikke får

løftet. Der har vi traditionelt set haft de her meget stærke produktionskoler, som har været med til at løfte nogle af de her unge mennesker, også nogle af dem, som jeg ved statsministeren har kæmpet for. De produktionskoler skærer man så ret markant på nu, og produktionskolerne siger selv, at det, at man skærer i skoleydelsen, vil betyde, at nogle af de unge, som man før har løftet og sikret fik en ungdomsuddannelse, alligevel ikke gør det. Er det ambitiøst?

Kl. 22:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:52

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg synes, at det er meget fornuftigt, at man harmoniserer ydelsesniveauerne, inklusive også produktionskolerne. Når hr. Jacob Mark siger, at vi er uenige om løsningerne, synes jeg alligevel, at jeg lytter mig frem til, at så er vi heller ikke mere uenige end som så, fordi den del, der handler om at give folk et uddannelsesløft, er jeg sådan set meget enig i. Der, hvor det måske skiller, er, at jeg er nødt til at have noget at gøre det med. Der skal jo rigtige penge til. Jeg bilder mig ikke andet ind, når vi i foråret skal tage hul på tredje fase af trepartsforhandlingerne – og så kan det være, at fru Mette Frederiksen bliver sur igen, men altså de blev ikke til noget under den tidligere regering, og nu har vi så lavet to – end at hvis vi møder ind med tomme lommer, hvis vi møder ind med fuldstændig tomme lommer i forhold til en diskussion med arbejdsmarkedets parter om at løfte efter- og videreuddannelsesområdet, er det da ikke sikkert, at vi når i mål. Derfor tager jeg så bare ansvaret for at sige, at så vil vi gerne reducere på verdens mest – formentlig – lukrative SU og trække nogle ressourcer ud, der så kan bruges på den uddannelsesopgave. Det hedder prioritering.

Kl. 22:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 22:53

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg holder lige fast i det der med produktionskolerne. Det optager mig lidt, for det er som sagt nogle meget udsatte unge, som går på de her produktionskoler, og som nu risikerer at falde fra, nogle af dem, som jeg ikke tror man ellers får løftet. Med den her nye ydelse, med den her harmonisering, som statsministeren taler om, kan det faktisk bedre betale sig for de her produktionskoleelever at blive hjemme i sofaen og tage uddannelseshjælpen på kontanthjælpen, for den ydelse er højere end at gå på produktionskolen og lære at lave et reelt stykke arbejde og så senere komme ud i livet og uddanne sig. Jeg har hørt hele mit ungdomsliv, at det skal kunne betale sig at arbejde, og at det skulle kunne betale sig at studere. Hvordan hænger det sammen med, at man nu gør præcis det modsatte for produktionskoleeleverne?

Kl. 22:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:54

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det skal kunne betale sig at uddanne sig, og den måde, det bedst kan betale sig på, er jo, at uddannelsen sådan set er vejen til – for nu at sige det kort – at få et bedre liv, end man ville få uden uddannelse. Det er jo ligesom det, der er på spil. Det er jo ikke et spørgsmål om, om der lige er til en cola eller en pakke cigaretter, eller hvad det kunne være lige nu og her. Altså, det, der er perspektivet, og det per-

spektiv, vi skal sætte op for de unge, er jo, at uddannelse er vejen til at gribe fremtidens muligheder. Derfor handler det ikke kun om ydelsesharmonisering. Det handler jo også om, at den nye regering overtager et stykke udvalgsarbejde, som er i gang, som barsler til foråret, og som skal give nogle bud på, hvordan vi oven på folkeskolen i forhold til hele ungdomsuddannelsessystemet får skabt nogle bedre uddannelsesvalg, undgår mange spildte ressourcer, som vi spilder i dag i systemet, fordi unge bliver placeret det forkerte sted til en start. Der håber jeg faktisk også vi har en fælles dagsorden.

Kl. 22:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke nogen, der har bedt om en anden ordførerrunde, og det betyder, at den sidste korte bemærkning i den her debat er fra fru Josephine Fock.

Kl. 22:55

Josephine Fock (ALT):

Tak for det, og tak til statsministeren for bemærkningerne nu her fra talerstolen. Jeg kunne egentlig godt tænke mig lidt at skifte emne og sige, at noget af det, jeg er rigtig glad for i regeringsgrundlaget, hvad vores ordfører, hr. Rasmus Nordqvist, også nævnte, er nedsættelsen af en ledelseskommision, og at vi har fået udnævnt en innovationsminister. Sådan som jeg forstår arbejdet i ledelseskommisionen, vil man inddrage bl.a. arbejdsmarkedets parter. Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ind til her, er hele området omkring innovation, afbureaukratisering og tillid til de offentligt ansatte, så de kan gøre deres job. Har man også tanker om der at inddrage arbejdsmarkedets parter, medarbejdergrupper og arbejdsgivere osv., i forhold til at kunne komme ordentligt til bunds i, hvordan vi for alvor kommer i gang med at afbureaukratisere?

Kl. 22:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:56

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Først tak for de trods alt her i aftenens hede debat rosende ord. Ja, jeg venter mig meget af den ledelseskommision. Vi har lavet alt for meget processtyring, og der er sikkert mange, der har ansvaret. Mange har talt om det, og har så alligevel stillet op med velfærdsrettigheder – præcis 23 af slagsen – der redegør helt ned i detaljen for, hvordan kommunerne skal løse deres opgaver. Vi tog tilløb, da vi lavede kvalitetsreformen, hvor vores tanke historisk set var at sige, at hvis vi styrer mere på målene, kan vi slippe processerne. Vi er aldrig rigtig lykkedes med det.

Nu forsøger vi så to ting: dels en ledelseskommision – og den er jo ikke sammensat endnu – hvor vores tanke er at trække skarpe hjerner med ind til at være med til at give nogle bud på nogle ledelsesprincipper i den offentlige sektor, dels ved at sætte to ministre ind i Finansministeriet, så vi får frigjort den politiske kraft, der har manglet. Det er en tanke, jeg har haft i mange år, og jeg tror, at hvis man spørger den tidligere finansminister og den, der var finansminister før ham, altså også i den tidligere socialdemokratiske regering, så vil man få det svar, at der har manglet politisk bevågenhed om hele det her spørgsmål om at udvikle den offentlige sektor helt nede i maskinrummet. Det kan man selvfølgelig, for nu at svare på spørgsmålet, kun gøre meningsfuldt, hvis man trækker erfaringer ind.

Kl. 22:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Josephine Fock.

Kl. 22:57

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Det er jeg helt enig i, og det ser meget frem til. Så vil jeg håbe, at statsministeren også vil inddrage Folketingets partier i hele den dialog om afbureaukratisering, for jeg mener også, at det samlede Folketing i virkeligheden har et stort ansvar i forhold til at melde regler og love ud, i det sekund vi ser der bliver begået fejl rundtomkring i det offentlige system. Så jeg tror, vi som Folketing har en meget, meget stor del af ansvaret. Jeg håber, at ministeren også vil arbejde bredt, og der mener jeg for alvor bredt, i Folketinget.

Kl. 22:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 22:58

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er helt enig i, at vi alle sammen har et meget stort ansvar her. Og det fører for langt til på 30 sekunder at gå ned i det. Men vi er jo alle sammen lidt udfordret af – hvis jeg lige må sige det alvorsfuldt til sidst – at i moderne politik skal man hele tiden handle. Og det er meget sjældent, at en minister bliver rost for at sige: Jeg vil ikke gøre noget ved det her problem, for jeg mener sådan set, at ansvaret ligger ude på det der plejehjem.

Hvis vi skal løse det konkrete problem generisk ved at lave nye regler, får vi i virkeligheden skabt mere bureaukrati. Det er sjældent, man bliver rost for det, og jeg har kunnet se tendenser til, at det her »vi skal give regler om alting« også er poppet lidt op i kanten af debatten her i dag. Så vi har alle sammen et ansvar.

Kl. 22:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til statsministeren.

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Kl. 22:59

Afstemning

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 19 af Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Christina Egelund (LA) og Mette Abildgaard (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 55 (DF, V, LA og KF), imod stemte 53 (S, EL, ALT, RV og SF), hverken for eller imod stemte 0.

[Forslag til vedtagelse nr. V 19 er vedtaget.]

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 18 af Mette Frederiksen (S), Morten Østergaard (RV) og Pia Olsen Dyhr (SF) og forslag til vedtagelse nr. V 20 af Pernille Skipper (EL) og Rasmus Nordqvist (ALT) bortfaldet.

Hermed er forhandlingen afsluttet.

Kl. 22:59

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, tirsdag den 6. december 2016, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 23:00).
